

GRACOMM
 Dziękujemy wszystkim naszym Klientom za współpracę w kończącym się roku i życzymy wszystkiego najlepszego z okazji Świąt Bożego Narodzenia i pomyślności w 1999 roku.

Salon samochodowy
FUAT
 Kwidzyn, ul. Polna 1, tel. 279 50 28
Volant DEALER

Niech Świąta i Nowy Rok przyniosą radość, miłe wspomnienie, i wiele szczęścia

nie czekaj aż Cię inni wyprzedzą...
279-58-09
 RACOMM... A TAKŻE DOSTARCZAMY
INTERNET
 www.kwidzyn.top.pl

82-500 KWIDZYN
 UL. TECZOWA 1C
 TEL. FAX 056 2795327
 TEL. KOM 0601-636481

!!! UWAGA !!!
 TELEKARTY SIMPLUS TERAZ RÓWNIEM W WYBRANYCH PUNKTACH NA TERENIE KWIDZYNA I PRABUTY ORAZ NA STACJACH BENZYNOWYCH

KURIER
 DZIENNIK POMORSKI
 KWIDZYŃSKI

Zdrowych, spokojnych Świąt oraz pomyślnego Nowego Roku życzy
ROSZAK
 AUTORYZOWANY DEALER
era
 GSM

KWIDZYN, SUSZ, SADLINKI, GARDEJA, PRABUTY, KISIELICE, RYJEWO
 ROK VII • NR52/390 • TEL/FAX 279-40-63, TEL. 279-22-64, 279-30-59 • 23.12.1998 R • ISSN 1232-0099 • NAKŁAD 8000 • INDEKS 324965 • CENA 1,10 zł

Salony Meblowe SYNAK
 Kwidzyn, ul. Toruńska (056) 279-50-36, 279-50-38

Co nam daje kasa chorych

Od 1 stycznia tego roku prawie każdy obywatel będzie musiał zapisać się do kasy chorych. Czy na pewno wiemy wszystko o naszych prawach i obowiązkach związanych z nowym systemem leczenia? Jeżeli mają Państwo wątpliwości, warto przeczytać ten artykuł.

Dotychczas każdy ubezpieczony mógł leczyc się nieodpłatnie w służbie zdrowia finansowanej z budżetu państwa. Niestety, jak wiadomo pieniądze było niewiele, a na dodatek obowiązywała rejonizacja. Od początku nowego roku z naszych dochodów zostanie wydedukowana składka na zdrowie, która trafi do kasy chorych, przechodząc wcześniej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Kasy będą płacić lekarzom i placówkom medycznym za

leczenie pacjentów, jednak tylko tym, z którymi wcześniej podpiszą kontrakty. Założeniem nowego systemu jest wzmocnienie konkurencji i wymuszenie oszczędności. **DLA KOGO KASA** Ubezpieczenie zdrowotne jest obowiązkowe. Każdy z nas powinien zapisać się do kasy chorych. Składkę za pracownika będzie płacił pracodawca a za emeryta-ZUS. Można też opłacać składkę samemu, dotyczy to na przykład przedsiębiorców lub artystów.

Powiesił się

Pięćdziesięcioletni Norbert G. z Kwidzyna powiesił się w swoim mieszkaniu podczas nieobecności domowników. Do tragicznego wydarzenia doszło w czwartek 17 grudnia w bloku mieszkalnym przy ul. Kasprowicza. Zwłoki mężczyzny około godziny dziesiątej rano znalazła żona. Na dzień dzisiejszy nie są znane przyczyny tak drastycznego kroku mężczyzny. Policja i prokuratura prowadzą dochodzenie w tej sprawie.

Firma J. Ceglowski
 OPONY DO SAMOCHODÓW OSOBOWYCH, DOSTAWCZYCH, CIĘŻAROWYCH I POJAZDÓW PRZEMYSŁOWYCH

OPONY ZIMOWE DO KOŃCA GRUDNIA RABAT 70%

Kwidzyn, ul. Młyńska 47
 tel. (056) 279-70-63, 279-03-33, 056-279-65-83
 ul. Toruńska 36 tel. 279 21 41 wew. 7

POWIAT MA STATUT

Druga sesja Rady Powiatu Kwidzyńskiego zdominowana została debatą dotyczącą statutu. Kluby radnych zgłosiły około 30 poprawek do tymczasowej wersji statutu. Przewodniczący Rady Powiatu Mirosław Górski powiedział, że większość poprawek miała jedynie charakter redakcyjny.

W trakcie debaty doszło do kilku przerw, podczas których uzgadniano stanowiska. Sesja 14 grudnia była także okazją do wystąpienia prezesa Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Diecezji Elbląskiej, Wojciecha Kowalczyka (szerzej o tym wystąpieniu w tym samym numerze „KK”).

Początek sesji miał nieco odmienny charakter, gdyż na wniosek radnych Akcji Wyborczej Solidarności, przedstawiony przez radnego Andrzeja Baczewskiego, radni i Zarząd Powiatu minuta ciszy uczcili ofiary stanu wojennego oraz Grudnia '70. Podczas sesji zgłoszono

pierwsze w powiecie interpelacje. Między innymi radny Włodzimierz Dawidowski zgłosił wniosek, aby władze powiatu wystąpiły do PKP o wprowadzenie w przyszłym rozkładzie jazdy zmian dotyczących pociągów ekspresowego relacji Gdańsk-Warszawa.

Łączenie Zielnej z Lotniczą

W przyszłym roku planowana jest modernizacja ulicy Sportowej w Kwidzynie. Władze miasta chcą, aby w trakcie modernizacji przygotowany został dodatkowy pas ruchu, który kierowałby samochodami w stronę ulicy Zielnej.

Samochody ciężarowe mogłyby być kierowane ulicą Zielną do Lotniczej, co odciążałoby skrzyżowanie ulic Lotniczej, Żeromskiego i Sportowej. Jednak, aby to było możliwe, potrzebne jest położenie około 300 m asfaltu, aby połączyć ulicę Zielną z Lotniczą. Na skrzyżowaniu Lotniczej i Sportowej

planowano już wcześniej instalowanie sygnalizacji świetlnej, ale zaniemni straża Andrzeja Krzysztofiaka światła nie rozwiązały problemu wzmocnienia ruchu na tym skrzyżowaniu. Połączenie Zielnej z Lotniczą udrożni ruch w tym rejonie miasta. Dodajmy, że w przyszłym roku planowana jest budowa ronda na skrzyżowaniu ulic Batalionów Chłopskich, Górnej i Chopina.

Przedsiębiorstwo Auto Van s.c.
 SZYSZY SAMOCHODOWE, CZĘŚCI ZAMIENNE

10% RABATU NA: UKŁADY WYDECHOWE AMORTYZATORY MONROE SENSATRACK

Po co jeździć 100 km - u nas kupisz w cenach Trójmiejskich firm: **AUTO PARTNER, AUTO EURO, FOTA, AKRA, LUCAS**

82-500 Kwidzyn, ul. Kościuszkii 49A (naprzeciw Komendy Rejonowej Policji) tel. 279 58 60, tel./fax (056) 279-33-13
 Zapraszamy do współpracy warsztaty. **WYSOKIE RABATY!**

LUNAR
 82-500 Kwidzyn, ul. Żwirowa 10, tel. 279-63-31, 279-00-58

drzwi antywłamaniowe GERDA
 -okna PCV -rolety, żaluzje -drzwi i bramy z atestem p.poż -drzwi PORTA -podłogi szwedzkie -okna drewnoklejone DANLUX -bramy garażowe

AUTOALARMY
 ZNAKOWANIE POJAZDÓW
 AUTORYZOWANY SERWIS

Kwidzyn, ul. 15 Sierpnia 25 Budynek, Długo ul. 15 Sierpnia 32
 Tel. 279 9316, 6 602 67 60 61

Bezplatny kolorowy dodatek "Kurier Świąteczny":
 ▲ Znani kwidzyńscy o świątach,
 ▲ Szopki w katedrze, Przeszkolaki o Bożym Narodzeniu,
 ▲ Wigilijne zwyczaje i symbole,
 ▲ Czas sylwestrowych balów.

Słoń a rozwój Kwidzyna
 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kwidzyna to dokument, który musi zostać opracowany do końca przyszłego roku. Zgodnie z przepisami wszystkie gminy w Polsce będą musiały przygotować taki dokument, jednak większość z nich jeszcze nie zaczęła. str. 3

Gardeja Wybrano wójta
 Na ogłoszenie Urzędu Gminy w Gardce o konkursie na stanowisko wójta zgłosiło się czternaście osób. Na sesji 18 grudnia spośród dwunastu kandydatów (dwie osoby zrezygnowały) jedenaście głosów poparcia zdobył dotychczasowy wójt - Wacław Szramowski. Przypominamy, że ta kandydatura była przyczyną sporu w Radzie Gminy. Szczegóły w następnym numerze „KK”. JG

TELE-BOX
 MACIEJ MIKOŁAJCZEWSKI
 82-500 KWIDZYN
 UL. TECZOWA 1C
 TEL. FAX 056-2795327
 TEL. KOM 0601-630481
 www.kwidzyn.com.pl

PROMOCJA!
 W najnowszym promocyjnym sieci Plus GSM możecie nabyć karte aktywacyjną wraz z telefonem:
 - Nokia 5110 w cenie 399 zł netto
 - Panasonic G-520 w cenie 399 zł netto
 - Motorola 6100 w cenie 199 zł netto

399,-
 399,-
 199,-
Panasonic G-520
 Trzymaj rękę na Plusie

Ta oferta brzmi pięknie!
ROSZAK
 Autoryzowany dealer
 Kwidzyn, ul. Targowa 26
 tel. (056) 279 32 45

Ericsson 768
 Z aktywacją i zestawem słuchawkowym
390 PLN
 Do telefonu dołączamy moczyerki i kłody prosto z płyty CD
 *cena netto z aktywacją

WIECZÓR PRZY ŚWIECACH

Spieszmy się kochać ludzi, bo oni tak szybko odchodzą...
W listopadzie w Szkole Podstawowej nr 9 w Kwidzynie odbyła się wieczorna poświęcona twórczości księdza Jana Twardowskiego.

Było to spotkanie kameralne, na które przybyli - oprócz wykonawców - zaproszeni goście: dyrektor szkoły, nauczyciele, rodzice oraz inni sympatycy poezji. Wieszczytowała urocznie z koła recytatorów, które prowadziła pani Małgorzata Górnikiwicz, nauczycielka języka polskiego. Poezja księdza J. Twardowskiego oceniana jest jako jeden z najwybitniejszych przejawów liryki religijnej, pozbawionej dewocji i moralizowania. Liryka ta obejmuje ludzkie, pokoleniowe i kapłańskie doświadczenia autora, otwarta jest światem i różnorodność postawy człowieka współczesnego.

Młodzi artyści, ubrani w czarne stroje, swoją recytacją wprowadzili wszystkich w nastrój zadumy, refleksji, rozmyślenia nad sensem życia. Atmosferę wieczoru podkreśliły dziesiątki migających świec. Klimat spotkania doskonale oddały stare księgi, lampy naftowe i zawieszona na drabinie suttana, która miała symbolizować połączenie nieba z ziemią. Recytacja każdego wiersza kończyła się zdmuchnięciem świecy. Usłyszeliśmy też fragmenty poezji w wykonaniu autorki tej wieczornicy - pani M. Górnikiwicz. Artysty zostali nagrodzeni gromkimi brawami. Lzy w oczach uczestników tego wieczoru nie były rzadkością...

Beata Kamińska

Sportowa infolinia

Po specjalnej infolinii, która posłużyła władzom Kwidzyna do zbierania informacji o potrzebach mieszkańców w zakresie przyszłorocznych inwestycji, obecnie funkcjonuje infolinia sportowa. Mieszkańcy zgłaszają swoje uwagi oraz projekty dotyczące sportu w Kwidzynie.

W telefonach do Urzędu Miasta zwraca się uwagę na sprawę większej kontroli środków publicznych przeznaczonych na działalność sportową. Telefoniujący uważają, że sport seniorów powinien opierać się na sponsorach. Miasto powinno wspierać głównie sport dzieci i młodzieży.

Uważam, że należy w Kwidzynie mieć więcej inwestycji w młodzież i w rozwój sportu tak jak dotychczas, a nawet w większym stopniu.

Młodzi nie ma małe miejsc, gdzie mogłaby się rozwijać i gdzie bezpiecznie spędzałaby czas - powiedział...

Rowerowe dochodzenie

Komenda Rejonowa Policji w Kwidzynie prowadzi dochodzenie w sprawie kradzieży rowerów, dokonywanych na terenie miasta. Policja odzyskała rowery typu składak. Ich właściciele nie ustalono.

Policja prosi mieszkańców, którym tego typu rowery skradziono we wrześniu lub październiku lub ul. Warszawskiej, o zgłoszenie się do siedziby KRPP przy ul. Kościuszki 30 - pokój 21, tel. wew. 302, w godz. 8.00-15.00. opr. J.K.

REKLAMA

ARTYKUŁY PAPIERNICZE

KOMPLEKSOWE ZAOPATRZENIE BIUR

HERMES S.C.
 Elbląg, ul. Traugutta 48
 tel./fax (055) 234 04 58

Do wynajęcia hale magazynowo-produkcyjne z zapleczem socjalnym

tel. 279 69 36, 279 69 37

„G&C”

NIERUCHOMOŚCI

HANDEL-ZAMIANA-OBROT

POSREDNICTWO PRZY ZAWIERANIU UMÓW KREDYTYWYCH NA ZAKUP NIERUCHOMOŚCI

82-500 Kwidzyn, ul. Chopina 21
 tel./fax (055) 279-40-32, 279-49-65

Łubiński ZEGARKI, ZAPALNICZKI

NAJWIĘKSZY WYBÓR

Kwidzyn, ul. Bratrstwa Narodów 53
 tel. 279 56 56

Spotkanie integracyjne

W Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Kwidzynie odbyło się 1 grudnia spotkanie integracyjne, w którym uczestniczyły dzieci z zespołu edukacyjno-terapeutycznego oraz uczniowie Szkoły Podstawowej nr 9. Być może spotkanie to zaowocuje dalszą współpracą.

Wizytę wychowankom ośrodka złożyło dziesięć uczennic klas siódmych SP 9, należących do szkolnego koła PCK, które prowadzi Agnieszka Białecka. Forma zajęć, których celem jest wzajemne oswojenie się dziećmi upośledzonych oraz zdrowych, była bardzo urozmaicona. Podczas lekcji wykorzystano zabawy ruchowe, plastyczne oraz muzyczne. Uczestniczyli w nich zarówno wychowankowie zespołu edukacyjnego, jak i dziewczynki z SP 9.

Zdaniem Moniki Oramus, opiekunki dzieci z upośledzeniem umiarkowanym i znacznym, spotkanie było udane. Obie grupy dzieci były zadowolone ze spotkania. Liczą na większą współpracę, bo widziały, że dziewczynki są do nich chętne. Wypowiadały się bardzo pozytywnie o tych zajęciach i zaznacza M. Oramus.

Pierwsze rezultaty zajęć integracyjnych można było zauważyć podczas finałak...

... „Dar serca”, który odbył się 5 grudnia w Kwidzynie w Centrum Kultury. Pieniądz uzyskane dzięki temu przedsięwzięciu zostały przekazane między innymi na rzecz zespołu edukacyjno-terapeutycznego. Dzieci z ośrodka pragnęły podziękować sponsorom oraz organizatorom akcji. Wtedy z pomocą przyszły im właśnie uczennice SP 9, które wcześniej spotkały się z nimi w SOSW. Niektóre dzieci z zespołu edukacyjnego mają bowiem trudności z poruszeniem się. Monika Oramus stwierdziła, że dziewczynki znalazły wspólny język z jej wychowankami. Obecność znajomych twarzy pozwoliła im się rozluźnić.

Monika Oramus wyraziła nadzieję, że spotkanie to nie będzie ostatnim.

UWAGA PRACA

Rejonowy Urząd Pracy w Kwidzynie oferuje wolne miejsca pracy w zawodach:

- wartownik straży przemysłowej - wykształcenie zawodowe lub średnie - oferta 132,
- technik automatyk, elektronik - wykształcenie średnie, uregulowany stosunek do służby wojskowej, znajomość języka angielskiego - oferta 145,
- lakiernik samochodowy - wykształcenie zawodowe - oferta 152,
- redaktor - wykształcenie średnie, staż dwa lata w mediach telewizyjnych - oferta 154,
- diagnosta - staż pracy trzy lata w zawodzie mechanik samochodowy, wykształcenie średnie, możliwość przekwalifikowania w zawodzie diagnosta - oferta 180,
- szwaczka - praktyka k w zawodzie - oferta 172,
- mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych - wykształcenie średnie mechaniczne lub technik mechanicz - oferta 219,
- inżynier mechanik - wykształcenie wyższe mechaniczne - oferta 220,
- monter konstrukcji metalowych - oferta 221,
- sprzedawca - wykształcenie średnie, aktualna książeczka zdrowia - oferta 214,
- inżynier budowlany lub technik budowlany - wykształcenie wyższe lub średnie budowlane, staż - oferta 279,
- instruktor ds. skupu - wykształcenie wyższe lub średnie związane z rolnictwem - oferta 231,
- fryzjer damsko - męski - wykształcenie zawodowe, czeladnik - oferta 240,
- inspektor ds. BHP - wykształcenie średnie i uprawnienia do wykonywania pracy inspektora BHP - oferta 245,
- magazynier - kierowca - wykształcenie średnie, prawo jazdy kategoria C - oferta 256,
- slusarz - mechanik - wykształcenie zawodowe, uprawnienia spawalnicze, książeczka zdrowia - oferta 232,
- palacz - uprawnienia do wykonywania zawodu, aktualna książeczka zdrowia - oferta 259,
- plecionkarz - koszykarz - wykształcenie średnie techniczne, staż dwa lata pracy w zawodzie - oferta 264,
- plecionkarz - koszykarz - wykształcenie zawodowe - oferta 264,
- krawcowa - doświadczenie w krawiectwie - oferta 261,
- agent ubezpieczeniowy - wykształcenie średnie - oferta 269,
- akwizytor - wykształcenie średnie lub zawodowe - oferta 276,
- nauczyciel przedmiotów technicznych - wykształcenie wyższe, technik wyższości - oferta 277,
- elektromechanik - wykształcenie średnie, staż trzy lata pracy w zawodzie - oferta 278,
- kucharz - wykształcenie zawodowe, staż trzy lata pracy w zawodzie - oferta 279,
- barman - wykształcenie zawodowe - oferta 282,
- monter - spawacz - wykształcenie średnie lub zawodowe, staż trzy lata pracy w zawodzie - oferta 219
- mistrz - brygadista - wykształcenie średnie (matura), najchętniej absolwent - oferta 216.

UWAGA! OFERTY PRACY DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH:

LABORANTKA - wykształcenie średnie chemiczne - oferta 252,
MAGAZYNIER - wykształcenie średnie - oferta 252,
PRACOWNIK FIZYCZNY - oferta 252,
OFERTY PRACY DLA ABSOLWENTÓW:

- szwaczka - wykształcenie zawodowe - krawiectwo,
 - plecionkarz - koszykarz - wykształcenie zawodowe - plecionkarz.
- Szczegółowe informacje na temat ofert pracy można uzyskać w Rejonowym Urzędzie Pracy w Kwidzynie przy ulicy Grudziądzkiej lub pod numerem telefonu 279-42-16. op.ja

REKLAMA

AUTORYZOWANY ZAKŁAD "AUTO SYSTEM"

AUTOALARMY

IMMOBILISERY
 BLOKADY SKRZYŹ BIEGÓW
 BLOKADY ANTYPORWANIOWE
 CENTRALNE ZAMKI
 ELEKTRYCZNE SZYBY
 ZNAKOWANIE POJAZDÓW
 MONTAŻ RADIOODWARZACZY, CD, ZESTAWÓW GŁOSNOMÓWIĄCYCH

MAGNETYZERY

RABATY, ATESTY, GWARANCJA - do 36 miesięcy

Kwidzyn - Mareza, ul. Długa 39 A
 tel.(055) 279-72-82, 0 601 684 011.
 Zapraszamy - pójt od 15.30 do 20.00

KRONIKA POLICYJNA

Okradziony dwa razy

11 grudnia włamano się do sklepu ogólnospożywczego w Rodowicie (gmina Prabuty). Sprawcy zabrali między innymi słodycze, alkohol i papierosy o łącznej wartości 3653 zł. Ten sam sklep ponownie okradziono 16 grudnia. Tym razem ukradziono słodycze, alkohol oraz papierosy. Straty oszacowano na około 1000 zł.

Kradzież na stacji paliw

12 grudnia włamano się do pomieszczeń stacji paliw przy ul. Prabuckiej w Suszu. Skradziono drukarkę, telefon i 600 zł. Łącznie straty wyniosły 2500 zł.

Podpalili i wezwali policję

12 grudnia 33-letni Zdzisław P. podpalił za pomocą gązety meble w swoim mieszkaniu, a następnie zawiadomił policję. Spłonęło wyposażenie o wartości około 5000 zł.

Wypadek podczas holowania

13 grudnia o godz. 20.30 na trasie Susz-Różanka 19-letni Mariusz K. kierując samochodem wps golf holował pojazd tej samej marki, którym kierował 47-letni Ryszard Z. Nagle holujący samochód na drodze wpadł w poślizg i uderzył w drzewo. W wyniku wypadku kierowca oraz pasażerka 45-letnia Halina Z. doznały obrażeń ciała. Przewieziono ich do szpitala w Prabutach.

Ukradli magnetowidy

13 grudnia włamano się do sklepu przy ul. Targowej w Kwidzynie, należącego do spółki Efekt. Sprawcy zabrali 5 magnetowidów Sony. Straty oszacowano na 8997 zł.

Włamania do kiosków

13 grudnia włamano się do kiosku przy ul. Zeromskiego w Kwidzynie. Ukradziono między innymi papierosy i dezodoranty oraz papierosy o łącznej wartości 2000 zł.

Tego samego dnia okradziono kiosk przy ul. Kopernika. Zabrano kawy, papierosy i lakier do włosów. Straty oszacowano na około 2000 zł.

Zabrali alkohol

14 grudnia włamano się do sklepu ogólnospożywczego przy ul. Wspólnej w Kwidzynie. Skradziono 50 butelek alkoholu różnych gatunków o wartości około 1250 zł. Sprawca bądź sprawcy dostali się do środka po wybiu szyby wystawowej.

Czujny dozorca

14 grudnia dozorca Zespołu Szkół Rolniczych w Suszu zatrzymał podczas próby włamania 19-letniego Radosława K. Zbudynki szkoły nie nie zginęło. Sprawca został przekazany policji.

Ukradli laserowe długopisy

15 grudnia włamano się do sklepu elektrycznego przy ul. Korczaka w Kwidzynie. Zabrano 500 zł pistolety-zabawki oraz długopisy z laserowymi wskaźnikami. Straty oszacowano na około 1200 zł.

Złodziej w mieszkaniu

16 grudnia włamano się do mieszkania przy ul. Krasińskiego w Kwidzynie. Po włamaniu zamków w drzwiach złodziej dostał się do środka i ukradł alkohol oraz pieniądze. Straty wyniosły około 5650 zł.

STRAŻ POŻARNA

14 grudnia na ulicy Nadzrzecznej w Maresie zapalili się sadze w kominie. Stratnie odnotowano.

16 grudnia na ulicy Tomajskiej w Kwidzynie zapalili się deska w stropie między kondygnacjami, pomiędzy parterem a I piętrem. Straty wyniosły 1000 złotych.

URZĄD STANU CYWILNEGO

Urodzenia: ogółem zarejestrowano 24 dzieci, w tym 14 dziewczynki i 10 chłopców.

Śluby: nie było.

Zmarli:

Anna Horymniuk
Marcin Radomiński
Teodora Wojciechowska
Anna Styk

REKLAMA

Przedsiębiorstwo Prywatne

Elżbieta Kępczewska
 82-500 Kwidzyn, ul. Owca 37
 tel. (055) 279-45-48, tel. kom. 0602 733 387

USŁUGI TRANSPORTOWO-SZPRĘTOWE

ROBOTY ZIEMNE

samochodami ciężarowymi marki Kamaz (wywrotki skrzyniowe z przyczepą, 20-tonowe) oraz FADROMA L-200

Przewozy materiałów sypkich: żwiru, węgla, piasku, zboża i innych

HISZPAŃSKA GLAZURA I TERAKOTA

CERAMIKA I ARMATURA ŁAZIENKOWA

GRESY I PŁYTKI MROZOODPORNE

KLEJE I PUGI ATLAS I CERESIT

RYNNY PCV NICOLL

MEBLE DO ŁAZIENKI

DRABINY ALUMINIOWE

OKNA PCV FORBO

IMPORTER I DEALER POLSKICH PRODUKTÓW

Kwidzyn, ul. 11 Listopada 22, tel./fax 055 279 62 39, 279 26 94. -200362

STACJA PALIW

"Primo" s.c.

ul. Malsborska 14, 82-500 Kwidzyn, tel./fax (055) 279-32-46

SPRZEDAŻ PALIW HURT - DETAL

E 94 P 95 P 98 U 95 ON

Zapraszamy od 6.00 - 21.00 SOBOTY 7.00 - 20.00
 NIEDZIELE 8.00 - 18.00

SERWIS OGUMIENIA

PEŁNA GAMA OLEJÓW - WYMIANA GRATIS!

SPRZEDAŻ AKUMULATORÓW

Konkurencyjne ceny miła obsługa

Zapraszamy od 8.00 - 20.00, SOBOTY 8.00 - 17.00

Myśleli, że płonie zamek

Osoby wychodzące w piątkowy wieczór około godziny 22.00 z kina zobaczyły kłęby dymu unoszące się nad muzeum zamkowym. Wszyscy byli przekonani, że płonie zamek.

Na szczęście dym nie wydobywał się z muzeum, a naszymu kwidzyńskiemu zabytkowi nic się nie stało. Okazało się, że dym pochodził z domu znajdującego się przy ulicy Błogostawionej Doroty. Zapaliły się sadze w kominie. Duże ilości gęstego dymu w widocznego od strony kina sprawiły jednak wrażenie, jakby pochodziły z dziedzica zamkowego.

Na szczęście nikomu nic się nie stało i nie odnotowano żadnych strat - skończyło się na strachu.

Uważaj na siebie!

Najpierw były mrozy, teraz dokuczają nam roztopy. Chodniki przypominają topniejące lodowisko. W takich warunkach nietrudno o upadek. Przechodnie ratują się, jak mogą. Ostrożnie stawiają posuwiste kroki, co upodabnia ich do początkujących narciarzy.

Generalnie w kwidzyńskim szpitalu nie zaobserwowano zwiększonej liczby ofiar wypadków, jednak w pogotowiu ratunkowym ostatni tydzień miał pod znakiem urazów kończyn górnych.

Gdyby w porę pomyślano o odśnieżeniu chodników, taka sytuacja nie musiałaby mieć miejsca w naszym mieście. Może warto byłoby wziąć przykład z innych polskich miast, gdzie śnieg zalega przede wszystkim na poboczach. Kwidzyńniakom nadal pozostaje uważnie patrzeć pod nogi, a nuda się przejść następnych kilka metrów bez poślizgnięcia.

Programy przeciwko alkoholizmowi

Miejska Komisja Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Kwidzynie zaproponowała kwidzyńskim szkołom kilka antyalkoholowych programów. Jeden z programów już zakończono, a realizacja dwóch innych rozpoczęła się we wrześniu.

Jak powiedziała Grażyna Krzysztofak, przewodnicząca MKPPA, pierwszy program nosił nazwę Drugi Elementarz, czyli Program Siedmiu Kroków. Był on adresowany do uczniów klas starszych szkół podstawowych i pierwszych klas szkół ponadpodstawowych. Komisja przeszkoliła koordynatora tego programu. Program realizowało 13 przeszkolonych nauczycieli. W tym roku szkolnym rozpoczęło dwa kolejne programy. Pierwszy z nich to program Spójrz Inaczej. Jest on adresowany do klas I-III szkół podstawowych. W październiku przeszkolono 11 osób, które wdrażać będą program w klasach IV-VIII szkół podstawowych. Program Spójrz Inaczej obejmuje kilkanaście spotkań z młodzieżą. Odbывая się one raz w tygodniu i obejmują pięć działań w tematyce, wśród których jest troska o własne zdrowie i budowanie własnej wartości. Omawiane są także problemy związane z uzależnieniami.

Jest to program uczący asertywności, czyli mówienia NIE. Może program ten bezpośrednio nie mówi o uzależnieniach, ale edukuje młodzież pod kątem psychologicznym - powiedziała Grażyna Krzysztofak.

Kolejny program nosi nazwę Noe. Jego celem jest zmiana norm środowiskowych związanych z piciem alkoholu.

Jest to nietypowy program, w którym dochodzi do spotkań z dużą grupą młodzieży. Omawiane jest to wszystko, co wiąże się z alkoholem i towarzyszy jego nadywaniu. Młodzież wyraża swoje doświadczenia, obawy oraz przedstawia swoje własne spojrzenie na problemy alkoholowe.

Program Noe realizowany jest w szkołach ponadpodstawowych, przez pedagogów i nauczycieli oraz członków Klubu Abstynenta. **J.K.**

RENAWA ZAKOŃCZYŁA BUDOWĘ

Pierwszy budynek ze środków KFM Spółdzielnia Mieszkaniowa „Renawa” zakończyła budowę pierwszego w Kwidzynie budynku wybudowanego ze środków Krajowego Funduszu Mieszkaniowego. Budowa trwała dziewięć miesięcy.

wychspółdzielni. Rozpoczęła się budowa kolejnych 80 mieszkań przy ul. Szerokiej. Szacuje się, że 1 m² powierzchni będzie kosztować około 1500 zł. W chwili obecnej jest jeszcze kilka wolnych mieszkań. Mieszkania mają

Pierwszy budynek, który powstał ze środków Krajowego Funduszu Mieszkaniowego

Jej koszt wyniósł około 1,2 mln zł. Budynek, w którym jest 16 trzykondygnacyjnych mieszkań, znajduje się przy ul. Staszica. Wybudowane lokale to mieszkania lokatorskie. Lokatory musieli wpłacić 30% wartości mieszkania, a pozostała kwota do środ-

ki Krajowego Funduszu Mieszkaniowego. Budynek oddano w zaplanowanym terminie. Koszt budowy okazał się niższy niż zakładano. Cena 1 m² wyniosła 1287 zł. Jak powiedział prezes SM „Renawa” Jerzy Śnieg, to nie koniec inwestycji mieszkani-

być oddane do użytku w trzecim kwartale przyszłego roku. Ich wykonawcą będzie Wielobranowe Przedsiębiorstwo Budowlano-Ushugowe Włodawa, które zaproponowało niższe ceny usług niż firmy kwidzyńskie. **J.K.**

SŁOŃ A ROZWÓJ KWIDZYNY

Studium przestrzenne w drugiej fazie

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kwidzyna to dokument, który musi zostać opracowany do końca przyszłego roku. Zgodnie z przepisami wszystkie gminy w Polsce będą musiały przygotować taki dokument, jednak większość z nich jeszcze nie zaczęła.

Kwidzyn rozpoczął nadmarnie prace w maju tego roku. Opracowanie to pozwoli na wytyczenie kierunków rozwoju miasta. Oceni także obecną sytuację, wskaże naszanje i zagrożenia. Wstępne prace dotyczące studium, które przewidziane są do społecznej konsultacji, przedstawili w Urzędzie Miejskim 14 grudnia architekci Przedsiębiorstwa Projektowo-Realizacyjnego DOM z Gdańska. Otwierając spotkanie wiceburmistrz Mirosław Bator podkreślił, że Kwidzyn wyprzedził pod tym względem inne miasta. Architekt Michał Mirosław Gońka powiedział, że tego typu prace, podczas którego prowadzone są dyskusje na temat różnorodnych problemów urbanistycznych związanych z rozwojem miasta, jest pierwszym z całego cyklu. -Bez konsultacji społecznej planowanie nie ma sensu. W spotkaniu, oprócz specjalistów zajmujących się wykonaniem opracowań wstępnych do przygotowania studium, wzięli także udział przedstawiciele gmin, które tworzyć będą

przyszły powiat kwidzyński. Spotkanie rozpoczęła architekt Maria Kielb-Stańczyk, która zachęcała do innego spojrzenia na miasto Kwidzyn. Stwierdziła, że bardzo trudno jest przewidzieć przyszłość zarówno bliższą, jak i dalszą, jednak jej zdaniem Kwidzyn jest jednym z nielicznych miast, które ma program strategicznego rozwoju. Studium ma obejmować bardzo szeroki materiał, obejmujący walory przyrodnicze, kulturowe i historyczne oraz działalność gospodarczą. Maria Kielb-Stańczyk stwierdziła, że przygotowanie opracowania jest skomplikowane i w diagnozie obecnego stanu. Opracowanie to zawiera także podsumowanie

problemów, które stoją przed miastem. Za bardzo istotne uznała fakt, że miasto w zakresie gospodarki przestrzennej ma szerokie prawa i kompetencje, co oznacza, że samorząd sam może kierować polityką przestrzenną. Studium to także dokonanie, który koordynuje plany miejscowe związane z rozwojem miasta.

Maria Kielb-Stańczyk wymieniła trzy fazy przygotowywania studium. Pierwszą, którą miasto ma już za sobą, to zebranie informacji o gminie oraz postawienie diagnozy obecnego stanu miasta. Druga faza, która obecnie się rozpoczyna, dotyczy zbierania czy też grupowania problemów, które trzeba będzie rozwiązać. Faza trzecia to sformułowanie polityki przestrzennej miasta.

Zarządzanie miastem to skomplikowany system. Porównać go można z istotą żyjącą. Zrozumienie najtrudniejszych problemów wymaga spojrzenia na miasto jako pewną całość - powiedziała M. Kielb-Stańczyk. Przynotowały też pewną hinduską opowieść, w której trzech

ślepców spotkało słonia. Każdy dotykał jedną część ciała zwierzęcia, próbując odgadnąć jak wygląda całość.

-Badając słonia w ten sposób nigdy go nie poznają.

Analizę struktury przestrzennej Kwidzyna przedstawiła architekt Gabriela Sieniawska. Mówiła między innymi o tym, że miasto posiada korzystne położenie. Zwróciła uwagę, że do 2000 r. w Kwidzynie było mieszkańców około 46 tysięcy osób, jednak odczyt demograficzny prognozy już się sprawdził, głównie dlatego, że nie zrealizowano inwestycji, jaką jest planowana budowa osiedla Północ. Podczas spotkania zwróciła uwagę na pewne zagrożenia związane z komunikacją i izolacją miasta. Architekt Piotr Lorens podkreślił bardzo duże znaczenie budowy autostrady A1 oraz mostu na Wisłę.

-Autostrada będzie działać stymulująco na rozwój miasta. Piotr Lorens dodał, że budowa mostu i autostrady przyczyni się nie tylko do rozwoju Kwidzyna, ale i całego regionu. Mówiąc o obecnej zabudowie miasta opowiedział się za utrzymaniem charakterystycznego stylu zabudo-

ZIELONA JUŻ WYBRAŁA

Przez kilka ostatnich tygodni dzieci miały okazję wziąć udział w konkursie gąsieniczkii Zielonej. Konkurs został przygotowany przez Centrum Edukacji Ekologicznej oraz „Kurier Kwidzyński”.

Do siedziby centrum napłynęło wiele ciekawych prac, zarówno plastycznych, wierszy, jak i opowiadań. Najwyższą nagrodę w konkursie zdobyła Magdalena i Joanna Gosik. Na drugim miejscu znalazła się Paulina i Piotr Łach oraz Wojciech Bićlicki. Wreżenie nagród odbędzie się 6 stycznia 1999 roku w siedzibie Centrum Edukacji Ekologicznej przy ulicy 11 Listopada. Wszystkich wyróżnionych (nie tylko) prosimy o przybycie na godzinę 16.00 do sali nr 5. Gratulujemy zwycięzcom i zapraszamy na spotkanie.

Trzecie miejsce natomiast

REKLAMA

IMPORTER

MURT DETAL RATORY

- BOAZERIA PCV BIAŁA I KOLOROWA, SIDING
- PARAPETY PCV ORAZ INNE ŻEW. I WEW.
- WANNY NABOŻONE I PANELE PRZYSCIEWANE Z HYDROMASZYNĄ
- KASBRY POKRYCIOWE
- HISZPAŃSKIE KŁEBKI DO ŁAZIENEK
- PODGRZEWACZE WODY ŚWIEŻENIA I TERMY JUNKERS
- ŻALUZJE POKROJONE I POZIOME, ANTYWŁAMANIOWE
- ROLETY, MARKIZY

Kwidzyn, ul. 11 Listopada 22, tel./fax 055 279 62 39
tel. 279 26 94 *200370

HAGAR

KASETONY SUFITOWE OD 3,80 zł/m²

wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, dywany, kasetony

Kwidzyn, ul. Toruńska 36, tel. 279 59 39

Nowo otwarta apteka „VADEMECUM”

serdecznie zaprasza od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-20.00 w soboty w godz. 9.00-14.00

- duży asortyment leków polskich i zagranicznych
- zioła, preparaty ziołowe, artykuły sanitarne

Apteka mieści się w budynku GS, w którym znajduje się redakcja "Kuriera Kwidzyńskiego".

Dokładny adres: Kwidzyn, ul. Bratertwa Narodów 46, tel. 279 22 75

Zapraszają: mgr Ewa Pestka mgr Helena Kurosz

200389/200407

MULTI-SERVICE s.c.

Kwidzyn, ul. Kopernika/25A (teren byłej jednostki wojskowej), tel. (055) 279-33-09, biuro (055) 279-63-79

PIECE - Beretta

GRZEJNIKI - Elektrolux

Nowoczesne systemy grzewcze

- Miedz - szeroki wybór kształtek.
- "Coprax"

RABATY DLA INSTALATORÓW

Duży wybór armatury sanitarnej i grzewczej po atrakcyjnych cenach
Upusty przy zakupach kompleksowych!
RATY - system "Lukas"

Czynnie: pon. - piąt. 8.00-17.00, sob. 8.00-14.00

IGLO/TECH **DOSTAWA - PROJEKTY - MONTAŻ**

OSPRZĘT ELEKTRYCZNY

Kwidzyn, ul. Grudziądzka 1, tel./fax (055) 279-33-43, (055) 279-63-03

- BUDOWA KOMÓR CHŁODNICZYCH
- KLIMATYZACJA
- CHŁODNICTWO

200372

RODZINA NA FORUM RADY POWIATU

Karta Praw Rodziny, mająca u podstaw chrześcijańskie widzenie człowieka i rodziny, traktuje rodzinę jako wspólną wartość całego rodzaju ludzkiego, wartość uniwersalną, wymagającą szacunku i ochrony - powiedział prezes Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Diecezji Elbląskiej, Wojciech Kowalczyk, podczas sesji Rady Powiatu Kwidzyńskiego.

Wystąpienie prezesa Stowarzyszenia Rodzin Katolickich związane było z 15. rocznicą opublikowania przez Stolicę Apostolską Karty Praw Rodziny.

- Jest to nadal dokument mało znany, choć tak ważny. Podróżę - w roku przyszłym przybywa do naszej diecezji, a także do naszego województwa starego i nowego autor tego dokumentu, czyli papież Jan Paweł II i po trzecio - Kwidzyńskiego Porozumienie Samorządów we swoim programie wybierzemy powołać się na ten dokument, co niejako usprawiedliwia konieczność zapoznania z nim szanowanej Rady - stwierdził 14 grudnia na sesji Rady Powiatu W. Kowalczyk.

Prezes Stowarzyszenia Rodzin Katolickich powiedział, że gdyby zapytać doświadczonego człowieka co jest najważniejsze w życiu, to bez względu na pochodzenie, wykształcenie, wyznawaną religię czy pełnioną funkcję w społeczeństwie, odpowiedź będzie taka sama. Według Wojciecha Kowalczyka rodzina jest wspólnotą osób, zbudowaną w miłości, opartą na solidarności, wzajemnym szacunku i pomocy, mającą własną godność i podmiotowość oraz wynikającą z niej prawa.

- Rodzina pełni funkcje, których żadna inna wspólnota ludzka nie jest w stanie wypełnić. Jest naturalną i pierwszą formą wspólnoty ludzi. Dłakdziejego człowieka jest to wspólnota najwęższej. Przez rodzinę idą losy człowieka i z nią wiąże się jego genealogia.

W. Kowalczyk dodał, że wspólnota ludzkiej rodziny posiada własną podmiotowość, inne społeczności mają ją o tyle, o ile nada im ją prawostanowione.

- Rodzina jest wspólnotą suwerenną o autonomii, własnych prawach, przysługujących jej jako całości, jako wspólności osób. Jej funkcją podstawową jest przekazywanie życia. Rodzice, ponieważ dają dziecku życie, mają pierwotnie i niezbywalne prawo i pierwszeństwo do wychowania potomstwa.

Powołując się na Kartę Praw Rodziny W. Kowalczyk powiedział, że rodzina jest szkołą społeczną, a nie tylko społeczeństwem, a prawa rodziców do wychowania dzieci są nadrzędne w stosunku do prawa innych podmiotów zajmujących się także edukacją dzieci, w tym również państwa oraz samorządów lokalnych prowadzących szkoły.

- Podmioty te powinny spełniać rolę pomocniczą, wspierającą rodziczy w funkcjach wychowawczych i chroniących wychowanie dziecka w rodzinie. To do rodziców należy prawo decydowania o tym, jakie wychowanie otrzyma ich dziecko. Ani państwo, ani inny podmiot nie wolno narzucać programów szkolenia i lekcyj, które naruszają przekonania moralne i religijne rodziców. Państwo i inne podmioty prowadzące wychowanie dziecka robią to w imieniu rodziców, w oparciu o ich zgodę, a w pewnym miarze nawet na ich zlecenie.

W. Kowalczyk dodał, że funkcje społeczno-polityczne

rodziny pozwalają ją umiejscowić w życiu publicznym jako autonomicznej i samorządnej wspólnotę.

- Wychowanie dzieci w rodzinie ma służyć nie tylko dobru osoby, ale i dobru wspólnemu społeczności lokalnej i państwu. Poprzez uczestniczenie rodzin w przygotowaniu i wprowadzeniu w życie programów gospodarczych, społecznych, prawnych i kulturalnych, zrzeszanie się z innymi rodzinami, rodzina uczestniczy w rozwoju i humanizacji społeczeństwa, jest jego fundamentem. Rodzina powinna podejmować się wykonywania zadań społecznych i politycznych.

22 października 1983 r. w wydanej Karcie Praw Rodziny Jan Paweł II zwał wszystkie państwa, organizacje międzynarodowe, instytucje i wszystkich ludzi do ich uznania i respektowania. Karta, jak powiedział Wojciech Kowalczyk, jest adresowana do tych, którzy są zainteresowani misją rodziny w świecie współczesnym. Samorządy lokalne winny z Karty Praw Rodziny odczytać płynące z niej wskazania, adaptując je do kompetencji własnych i własnych możliwości działania samorządowego.

Prezes SRK stwierdził też, że tak jak rodzina ma oczywiste zadania społeczne, tak i społeczeństwo ma wiele powinności wobec rodziny. Dotyczy to także wspólnoty lokalnej. Obie wspólnoty są więc wobec siebie komplementarne, co oznacza, że istnieje konieczność uznawania i obrony instytucji rodzinnej przez społeczeństwo.

- Samorząd lokalny, będący wspólnotą mieszkańców danego terenu, powołany został, aby działał dla dobra tych, którzy go powołali, aby zaspokajać ich potrzeby. Te potrzeby mają wymiar nie tylko indywidualny, ale nade wszystko wyznaczają je potrzeby zbiorowe wspólnot

rodziny tworzących społeczność lokalną.

Prezes Stowarzyszenia Rodzin Katolickich w Kwidzynie zacytował słowa Jana Pawła II „Przyszłość idzie przez rodzinę”, dodając, że oznacza to iż rodzina określa losy ludzkości.

- Gdy Ojciec Święty mówi, że gdy choruje rodzina, choruje społeczeństwo, choruje państwo, to nie tylko zwraca uwagę na doniosłość rodziny w życiu państwa i na bezpośredni wpływ na położenie rodziny na sytuację państwa, ale wskazuje także, że drogą uzdrowienia państwa jest uzdrowienie rodziny, bo przecież z wielości rodzin tworzą się wspólnoty państwa, jest ona jakby „rodziną rodzin”.

22 października 1983 r. w wydanej Karcie Praw Rodziny Jan Paweł II zwał wszystkie państwa, organizacje międzynarodowe, instytucje i wszystkich ludzi do ich uznania i respektowania. Karta, jak powiedział Wojciech Kowalczyk, jest adresowana do tych, którzy są zainteresowani misją rodziny w świecie współczesnym. Samorządy lokalne winny z Karty Praw Rodziny odczytać płynące z niej wskazania, adaptując je do kompetencji własnych i własnych możliwości działania samorządowego.

Prezes SRK stwierdził też, że tak jak rodzina ma oczywiste zadania społeczne, tak i społeczeństwo ma wiele powinności wobec rodziny. Dotyczy to także wspólnoty lokalnej. Obie wspólnoty są więc wobec siebie komplementarne, co oznacza, że istnieje konieczność uznawania i obrony instytucji rodzinnej przez społeczeństwo.

- Samorząd lokalny, będący wspólnotą mieszkańców danego terenu, powołany został, aby działał dla dobra tych, którzy go powołali, aby zaspokajać ich potrzeby. Te potrzeby mają wymiar nie tylko indywidualny, ale nade wszystko wyznaczają je potrzeby zbiorowe wspólnot

rodziny tworzących społeczność lokalną.

Prezes Stowarzyszenia Rodzin Katolickich w Kwidzynie zacytował słowa Jana Pawła II „Przyszłość idzie przez rodzinę”, dodając, że oznacza to iż rodzina określa losy ludzkości.

- Gdy Ojciec Święty mówi, że gdy choruje rodzina, choruje społeczeństwo, choruje państwo, to nie tylko zwraca uwagę na doniosłość rodziny w życiu państwa i na bezpośredni wpływ na położenie rodziny na sytuację państwa, ale wskazuje także, że drogą uzdrowienia państwa jest uzdrowienie rodziny, bo przecież z wielości rodzin tworzą się wspólnoty państwa, jest ona jakby „rodziną rodzin”.

22 października 1983 r. w wydanej Karcie Praw Rodziny Jan Paweł II zwał wszystkie państwa, organizacje międzynarodowe, instytucje i wszystkich ludzi do ich uznania i respektowania. Karta, jak powiedział Wojciech Kowalczyk, jest adresowana do tych, którzy są zainteresowani misją rodziny w świecie współczesnym. Samorządy lokalne winny z Karty Praw Rodziny odczytać płynące z niej wskazania, adaptując je do kompetencji własnych i własnych możliwości działania samorządowego.

Prezes SRK stwierdził też, że tak jak rodzina ma oczywiste zadania społeczne, tak i społeczeństwo ma wiele powinności wobec rodziny. Dotyczy to także wspólnoty lokalnej. Obie wspólnoty są więc wobec siebie komplementarne, co oznacza, że istnieje konieczność uznawania i obrony instytucji rodzinnej przez społeczeństwo.

- Samorząd lokalny, będący wspólnotą mieszkańców danego terenu, powołany został, aby działał dla dobra tych, którzy go powołali, aby zaspokajać ich potrzeby. Te potrzeby mają wymiar nie tylko indywidualny, ale nade wszystko wyznaczają je potrzeby zbiorowe wspólnot

rodziny tworzących społeczność lokalną.

NAPISALI DO NAS

Pan Burmistrz mgr Roman Bera
Zmiany, jakie mają zajść w gospodarce lokalnej, dotyczą w dużej mierze edukacji wczesnoszkolnej. Ten okres w życiu dziecka jest szczególnie ważny. To etap, na którym opiera się cały jego późniejszy proces kształcenia i wychowania.

W związku z planowaną reformą oświaty i zmianami struktur kształcenia zwracamy się z prośbą o umieszczenie szkoły podstawowej w budynkach Szkoły Podstawowej nr 9. Jest to placówka nowoczesna, dostosowana do nauki i wychowania najmłodszych dzieci. Obecnie posiada oddzielny budynek dla klas młodszych, wyposażony w przestronne klasowne i sale gimnastyczne, który ma być siedzibą gabinetu terapii pedagogicznej. Szkoła ma także bibliotekę, której zasoby są przystosowane do wieku rozwojowego i zainteresowań naszych dzieci. Ponadto posiada także sale gimnastyczne, w przyszliskoiska (ka). Istotnym jest fakt położenia szkoły z dala od ulicy, co zapewnia bezpieczeństwo naszym dzieciom. Placówka ta cieszy się dobrą opinią, co sprawa

wia, że uczęszczają do niej dzieci z trzech osiedli, a także i z dalszych części naszego miasta. Zatem mając na uwadze zdrowie, bezpieczeństwo i rozwój naszych dzieci prosimy o pozytywne rozpatrzenie naszej prośby.

Rodzice
Petycję popierającą naszą prośbę prosimy kierować do p. burmistrza Romana Bery.

Pechowy poniedziałek

Pasażerów, którzy w poniedziałek 14 grudnia wykupili bilety na przejazd autobusem PKS do Gdańska, spotkała niemiła niespodzianka. Autobus zamiast do Gdańska dojechał tylko do Szumu.

W Szumie kierowca poinformował pasażerów, że dalej nie pojedzie. Nie mógł im również zwrócić pieniędzy za wykupione bilety. Powodem niewykonania kursu były oblodzone drogi, które uniemożliwiały dalszą jazdę. Kierownik działu przewozów pasażerskich Krystyna Miśkiewicz wyjaśniła nam, że wszyscy pasażerowie, którzy zgłosili się do PKS z biletami otrzymałymi zwrot pieniędzy. Trudno winić PKS za ten drobny

Panu Krzysztofowi BORKOWSKIEMU
wyrazy serdecznego współczucia w związku ze śmiercią OICA składają dyrekcja i pracownicy Przedsiębiorstwa Spedycyjnego TRADE-TRANS Oddział w Lublinie

BIURO PODATKOWE „STUDIUM” s.c.

posiadające uprawnienia Ministra Finansów 86-300 Grudziądz, ul. Mickiewicza 26 tel. (056) 46 242 10

oferuje
kompleksową obsługę podmiotów gospodarczych w zakresie prowadzenia ksiąg podatkowych, rachunkowych i wypełniania deklaracji.

Zobowiązujemy się do odbioru dokumentów od klienta. Zapraszamy do współpracy - od godz. 9,00 do 15,00.

FIRMA HAWAŁOWO-USŁUGOWO-BUDOWLANA
DULSKI
OKNA PCV
DRZWI
PODŁOGA SZWEDZKA
PRACE REMONTOWE
TRANSPORT
82-500 Kwidzyn, ul. Grudziądzka 23
tel./fax 055 279 58 67
Prakty 055 278 27 90

AUTOELEKTRYK
Mieczysław Żebrowski
Kwidzyn, ul. Hallera 28 a,
tel. (055) 279 41 23, 279 36 44
PRZEGLĄDY REJESTRACYJNE samochodów do 3,5 t
WYMIANA OLEJU GRATIS!
USŁUGI ELEKTRODIAGNOSTYCZNE
8.00-16.00
Montaż automatycznego włącznika światła do jazdy dziennej dla zapominalskich

Wszystkich zainteresowanych powiadamy, że w dniu 28.12.1998 r. o godz. 10.00 w Kwidzyńskim Centrum Kultury w Kwidzynie, ul. Katedralna 18 odbędzie się spotkanie rolników z panem Andrzejem Leperem, przewodniczącym Zw. Zaw. Rolników „Samoobrona”.

Najlepszym prezentem dla całej rodziny na rok 1999 będzie FIAT SEICENTO (na raty)

Przykładowe terminy odbioru samochodu			
Dysponowana kwota przez klienta (około)	Samochód	Czas oczekiwania (około)	Rata miesięczna (około)
6 000 zł	Fiat 126 elx	75 dni	130 zł
8 000 zł	Fiat 126 elx	45 dni	90 zł
9 000 zł	Fiat Seicento	100 dni	270 zł
12 000 zł	Fiat Seicento	75 dni	255 zł
15 000 zł	Fiat Seicento	45 dni	200 zł

• bez odsetek
• bez prowizji bankowej
• bez trudnych formalności
• możesz obniżyć raty

Z pewnością potrafisz liczyć
Fiat Seicento 200 : 31 = 6,45 zł dziennie
Fiat 126 elx : 90 : 31 = 2,90 zł dziennie

A TERAZ DO 31.12.1998 r. do każdego samochodu W CZASY 2 tygodnie gratis! dla 2 osób.

AUTOTAK
Elbląg DH „FENIKS”, Armii Krajowej 14,
tel. 232-66-98

Auto System.
Z pewnością najtaniej!

Prezent gwiazdkowy
- premia ubezpieczeniowa - AC, OC, NNW
- voucher na 6 rat, które wykorzystasz teraz, a wpłacasz w dogodnym terminie

• Pierwsza wpłata 2% wartości wybranego samochodu.
• Roczna cena usługi finansowej 2,8%.
• W ofercie także inne modele Daewoo.
• 3 lata gwarancji (lub 100 000 km) i bezpłatne przeglądy techniczne: Lanos i Nubira.

Elbląg, MARKET ELZAM, ul. Grunwaldzka 2, tel. (055) 239 73 99

AUTO SYSTEM
Działalność w ramach grupy DAEWOO

RYJEWO

Jakie ceny?

Wiadomo, że utrzymanie mieszkania i opłacenie rachunków za wodę, gaz, światło pochłania dużą część budżetu polskich rodzin. Ceny energii elektrycznej i gazu są w naszym regionie wyszczególnione. Na ceny wody, ciepła i wysokość czynszów mają wpływ decyzje samorządu terytorialnego.

Zainteresowało nas, jakie rachunki za mieszkanie, wodę i ciepło płać mieszkańcy Ryjewa. W tej gminie za gospodarke zasobami lokalowymi, utrzymanie wodociągów, kanalizacji, oczyszczalni ścieków i kotłowni odpowiada Zakład Budzetowy „Pomezania”. Obecnie w zarządzie „Pomezanii” pozostaje 28 budynków komunalnych z 49 mieszkańcami.

Aktualnie obowiązujące stawki czynszów wprowadzono w maju 1998 r. Najwyższa z 14 stawek wynosi 94 grosze za 1 m², najniższa 33 grosze. Na cenę ma wpływ stan techniczny budynku, jego sytuowanie, brak wygód. Przejście w Ryjewie płaci się 66 groszy za 1 m² powierzchni zajmowanego lokalu. Mimo, że cena ta nie wydaje się wygórowana, aż 30% lokatorów korzysta z dodatków mieszkaniowych.

Gmina Ryjewo nie dotuje mieszkań, zatem na utrzymanie i eksploatację budynków muszą wystarczyć dochody pochodzące z czynszów. W 1998 r. wyniosły one około 25 tys. zł. To zbyt mało, aby pozwolić sobie na większe inwestycje. Dlatego prowadzą się najniebezpieczniejsze prace: wymianę pieców, instalacji, remonty dachów.

Dla gospodarstw domowych cena wody wynosi 1,15 zł za 1 m³. Odbiorcy prowadzący działalność gospodarczą muszą zapłacić 1,50 zł za 1 m³. Jeżeli korzystamy z kanalizacji, to zapłacimy 1,05 zł za 1 m³ ścieków. Większość tanie wydają się ścieki dozwolone do oczyszczalni. Cena 0,85 zł nie zawiera jednak kosztów, jakie ponosi firma zajmująca się przewozem. Jak widać, woda i ścieki są w Ryjewie tańsze niż w Kwidzynie. Obowiązujące ceny ustalone 1 kwietnia i są aktualne przez dwa miesiące. Ceny wody w całości pokrywają koszt utrzymania wodociągów i stacji uzdatniania. Inaczej jest w przypadku ścieków. W budżecie gminy na 1998 rok przeznaczono 55 tys. zł na dotację gminnej oczyszczalni ścieków.

Stosunkowo niewielu obywateli Ryjewa korzysta z wytworzonego przez gminną kotłownię ciepła. Są to głównie mieszkańcy bloków należących do spółdzielni mieszkaniowej. Obecnie za energię ciepłą uiszcza się całoroczną opłatą stałą i opłatą zmienną, która obowiązuje w sezonie grzewczym. Opłata stała, która rozkłada się na wszystkich lokatorów, wynosi 8040,36 zł/MW, zaś opłata zmienna to 9,68 zł/GJ. Oczywiście należy do tego doliczyć 22% podatku VAT.

Od 1 stycznia dojdzie do uwołnienia cen energii cieplnej. Trudno jednak powiedzieć jak bardzo one wzrosną, gdyż brak jeszcze stosownych przepisów wykonawczych. Wiadomo jednak, że gmina nosi się z zamiarem przeprowadzenia modernizacji kotłowni.

Ma ona polegać na wymianie kotłów na bardziej ekologiczne - gazowe. Przy tej okazji obniżą się koszty produkcji ciepła. O tym, czy dojdzie do rozpoczęcia prac, zdecydować zatwierdzającą budżet na 1999 rok Rada Gminy.

A.S.

TRUMIEJE

KONKURS TAŃCA

Stało się już tradycją, że jeden raz w roku szkolnym uczniowie trumiejskiej szkoły biorą udział w turnieju tańca. W tym roku turniej odbył się po raz szósty.

Uczestnicy konkursu tańca

Tak jak w poprzednich latach młodych tancerzy przygotowywała pani Teresa Antolak. Udział w konkursie brali uczniowie klas od drugiej do siódmej. Tanczące pary zaprezentowały się w trzech rodzajach tańców: w walcu, makarenie i rock'n'rollu. Jury miało nie lada problem: kogo wybrać? Jeśli w jednym tańcu dana para była najlepsza, to w kolejnym poszło im gorzej. Ostatecznie jury zdecydowało, że zwyciężczyniami zostały Anna Nita i Sylwia Łukaszewska oraz Paulina Radomska i Natalia Cierlińska. Otrzymały one pluszowe nagrody, a pozostali uczestnicy, aby nie było im smutno - siodki.

KISIELICE

PRAWNIK RADZI

W każdą pierwszą środę miesiąca na bezpłatną poradę u pana Adama Czolby, radcy prawnego, oczekuje liczna grupa interesantów.

Mimo iż oficjalnie przyjmuje w Urzędzie Gminy i Miasta Kisielice od godziny 16.00 do godziny 18.00, to najczęściej pracuje znacznie dłużej, tak by doradzić wszystkim przybyłym po poradę. - Przychodzą ludzie w bardzo różnych sprawach - mówi pan Adam. - Jednakże najczęściej udzielam porad z zakresu prawa pracy. Niemal jest jednak problemów ze zbywaniem nieruchomości, podatkowych i spadkowych. Trochę jest też spraw z prawa karnego. Dużo satysfakcji sprawiają mi interesanci, którzy przychodzą, by podziękować za skuteczną pomoc w rozwiązaniu problemu - zwierza się bardzo sympatycznie i wyjątkowo zyczyli pan Adam Czolba. Warto przypomnieć, że bezpłatne usługi prawne dla mieszkańców gminy zapoczątkowane zostały w poprzedniej kadencji. Opłacane one były z funduszy byłej posłanki na sejm pani Małgorzaty Winiarczyk-Kossakowskiej, audytorów radca Marek Dubieniecki z Kwidzyna. Po zakończeniu minionej kadencji sejm fundatorem porad stał się samorząd kisielicki. (G)

RB Pan Adam Czolba - radca prawny

R E K L A M A

Powszechna Kasa Oszczędności
Bank Państwowy Oddział w Kwidzynie

Spokojnych i zdrowych
Świąt Bożego Narodzenia,
zrealizowania zamierzonych
celów oraz powodzenia w
nadchodzącym Nowym Roku
życzą

Dyrektor i pracownicy
Powszechnej Kasy Oszczędności
Banku Państwowego
w Kwidzynie

200440

R E K L A M A

**TLUMACZ PRZYSIĘGŁY
JĘZYKA NIEMIECKIEGO**
mgr Alina Kujawa-Sowa
ul. Toruńska 12/40, 82-500 Kwidzyn
tel./fax 055 279 47 00

ESCORT BOLERO 2

Nie przepag okazji!
Teraz Escort 1.3 i 1.6
w nowej atrakcyjnej cenie.
Przednie światła halogenowe,
obrotomierz lusterka w kolorze
nadwozia gratis.

- Liczba samochodów
objętych promocją
ograniczona.
- Czas trwania promocji do
31 grudnia 1998 r.

„WEGNER”
AUTORYZOWANY DEALER
82-300 Elbląg,
ul. Druska 30
tel./fax 233 70 12

TERAZ FORDA KUP W ELBLĄGU!

Cena od 1450 zł za m²
“pod klucz” na Twojej działce

Wykorzystaj
ulgę
budowlaną

Technologia
lekkiego
szkieletu
stalowego

**DOMY TAŃSZE
OD MIESZKAŃ**

Gdańsk
ul. Kartuska 377
tel. 058 303 90 46

commed
BUDOWNICTWO

200359202362

KISIELICE

Seniorzy powodzianom

Seniorzy zrzeszeni w Kisielickim kole Polskiego związku Emerytów, Rentistów i Inwalidów zorganizowali pomoc dla powodzin z Brzegu Głogowskiego.

Zebrał 140 zł. Jest takwotniemiela, gdy się uwzględni miżozę do chody seniorów. Zbiórka zajęli się nieocenieni pani Jadwiga Kawca oraz małżonkowie Julia i Zygmunt Skwarowice. Próżnicხოვე serce dla ludzi dotkniętych kłeską żywiołową otworzyli: panie - Teresa Felbur, Helena Murawska, Stanisława Ostęka, Barbara Kaniecka, Barbara Kruszńska, Natalia Gabryśowska, Zofia Chmal, Małgorzata Kysyta oraz panowie - Zygmunt Kysyta, Czesław Wylczek i Eugeniusz Czaplinski. Państwo Skwarowice pojechali swoim samochodem, zupełnie bezinteresownie, z państwem Celiną i Zygrydem Licznernskimi do itawskiego TIP-u, by kupić jak najwięcej artykułów pierwszej potrzeby. Przygotowano ogółem dziewięć bogatych paczek, małżonkowie Licznernscy zaś przetrzasnęli dodatkowy z własnej kieszeni ponad 100 zł na dziesiątą paczkę świąteczną. Pan Kysyta wysłał jeszcze pocztą 150 zł dla powodzin. Do każdego prezentu dołączono życzenia świąteczne i oczywiście opłatek. To wszystko powędrowało na plebanie w Suszu, skąd dotrze do adresatów. - Jestem bardzo szczęśliwy, iż nasi seniorzy wykazali tyle serdeczności wobec potrzebujących - mówi pan Zygfryd, przewodniczący kola. (G)

KISIELICE

Sesja podatkowa

Wśród 16 grudnia odbyła się trzecia sesja Rady Miejskiej w Kisielicach.

Podjęto szereg uchwał dotyczących między innymi obniżenia średniej ceny żyta, przyjmowanej jako podstawa obliczenia podatku rolnego w gminie w 1999 r., ustalenia podatku od nieruchomości i opłaty targowej, określenia zobowiązań pieniężnych do posiadania psów i od środków transportu. Określono też stawki czynszu regulowanego za lokale mieszkalne oraz opłaty za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków do urządzeń kanalizacyjnych. Uchwalono też miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy i dokonano zmian w budżecie na 1999 r. Radni wytypowali też kandydata członka Rady Społecznej Specjalistycznego Pneumologicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Prabutach. (G)

REKLAMA

**FRYZJERSTWO
DAMSKIE**
usługa na telefon
w domu Klientki

DUŻA PRAKTYKA
NOWOCZESNA TECHNOLOGIA
PO KURSACH W FIRMIE
GODWELL

☎ 279 36 31

Co nam daje kasa chorych

Za niektórych zapłaci budżet, na przykład za rolnika, żołnierza, studenta czy bezrobotnego. Składkę za uczniów oraz niepracujących studentów, którzy nie ukończyli 26. roku życia zapłaci rodzina, na której się utrzymują.

Jak się zapisać

Dla większości osób nie jest to problem. Pracownika wraz z rodzicami zgłosi do kasy zakład pracy, rolnika - KRUS, emeryta odpowiednio ZUS. Za przynależność bezrobotnego do kasy odpowiadać będzie urząd pracy. Jeszcze w grudniu każdy pracodawca powinien otrzymać z ZUS dwa formularze. Jedno to zgłoszenie pracownika do ubezpieczenia społecznego, drugie do ubezpieczenia zdrowotnego. Formularze powinien wypełnić pracodawca lub pracownik, a podpisać pracownik. Już teraz wiadomo, że formularze trafią do zakładów pracy dopiero w styczniu 1999 roku. Potem muszą jeszcze wrócić do ZUS, a to zabierze kolejny miesiąc. Pacjenci natomiast mają prawo do leczenia w nowym systemie już od 1 stycznia. Na szczęście opóźnienia administracyjne to nie problem pacjentów, oby tylko nie odbiło się to niekorzystnie na ich zdrowiu.

Kto musi zapisać się sam

Sam będzie musiał zapisać się ten, kto nie jest objęty obowiązkiem ubezpieczenia. Dotyczy to osób, które nie płać podatków ani nie korzystają z pomocy państwa, ani też nie pozostają w utrzymaniu innej ubezpieczonej osoby, czyli ci, którzy żyją

gdzie nie zarejestrowanych dochodów. Osoby takie muszą zgłosić się do oddziału ZUS właściwego dla swojego miejsca zamieszkania i wypełnić deklarację. Oni będą sami opłacać składkę - 7,5 procent średniej płacy w kraju (chyba że zadeklarują wyższe dochody). Jeżeli ktoś nie zapłaci składki, będzie musiał pokryć całkowity koszt leczenia, począwszy od przyjazdu po zabieg, przez najdrobniejsze zabiegi aż po pobyt w szpitalu.

Do której kasy

Pacjent znajdzie się w kasie województwa, w którym mieszka. Chodzi tu oczywiście o nowe województwo. Pacjent będzie mógł leczyć się w dowolnej miejscowości tego województwa, nie będzie już obowiązywała rejoniczność.

Istnieje zatem szesnaście kas regionalnych i jedna ogólnopolska - branżowa. Do kasy branżowej należą będą pracownicy miedziurówni i kolejarze. Mogą oni też wybrać kasę regionalną, ale może to nie być dla nich zbyt korzystne. Kasy branżowe dają bowiem możliwość korzystania z lepszych szpitali. Powstają też wątpliwości, co do korzystania przez pracowników rezydentów z przychodni dla cywili. Za korzystanie z usług lekarza rodzinnego kasa branżowa powinna zapłacić kasie regionalnej albo zawrzeć kontrakt z lekarzem.

A może inna kasa

Jeżeli potencjalny pacjent nie mieszka tam, gdzie jest zameldowany może wybrać tę kasę, która jest dla niego wygodniejsza. Wystarczy zło-

żyć oświadczenie w wybranej kasie, że mieszka się na jej terenie.

Czy można zmienić kasę

Jeżeli w 1999 roku pacjent przeprowadzi się do innego województwa, będzie mógł zmienić kasę. W tym celu należy złożyć oświadczenie o zmianie miejsca zamieszkania i zadeklarować chęć przelocowania się do danej kasy.

Jak i gdzie płacić

Osoby, które opłacają podatek od dochodów będą miały co miesiąc odprowadzaną składkę razem z zaliczką na podatek. Zarobników składkę opłaca budżet państwa. Koszty leczenia bezdomnych pokryje gmina.

Składkę, czyli 7,5 procent dochodów brutto (przed opodatkowaniem) pracodawca przekazuje do ZUS. Pomniejszony podatek tak jak do tej pory trafi do urzędu skarbowego.

Zapłacisz sam

Samodzielnie składki będą opłacać osoby, które same opłacają składki emerytalne. Są to ludzie wykonujący wolny zawód lub prowadzący działalność gospodarczą.

Nie ma jeszcze jednak wykładni ministra finansów określającej, w jaki sposób drobni przedsiębiorcy, tacy jak taksowkarze czy fryzjerzy będą mogli odliczać wysokość składki od opłacanego podatku.

Do lekarza

Według ustawy chorej powinien legitymować się kartą

ubezpieczenia. Z tym też rząd się spóźnił. Karty zostaną wprowadzone dopiero od przyszłego roku. Do korzystania z usług lekarzy w systemie ubezpieczeń upoważniają będzie zatem te same dokumenty, co dotychczas, czyli stare książeczki ubezpieczeniowe, nowe książeczki Rejestru Usług Medycznych lub odcinek renty. Potrzebne będzie też zaświadczenie z zakładu pracy o opłaceniu składki, ale jeszcze o tym w styczniu, gdyż zakłady pracy muszą wpłacić składkę za styczeń do 15 lutego.

Wybrać lekarza

Lekarza możemy wybrać spośród tych, którzy zawarli kontrakt z naszą kasą. Najlepiej dla nas, jeżeli dany lekarz pracuje blisko, ale również dobrze może on pracować na drugim końcu województwa.

Jeżeli jesteśmy zadowolony z przychodni rejonowej nie musimy nic robić. Niemal na pewno pozostaniemy pacjentami tej przychodni. Aby jednak uniknąć nieporozumień lepiej zapytać, czy nasz ulubiony lekarz będzie nadal pracował w przychodni. Jeżeli już wybraliśmy jakiegoś lekarza lepiej zapisać się do niego jak najszybciej. Niektórzy bowiem już kompletują listę pacjentów. Równie dobrze możemy się zapisać dopiero wtedy, gdy zachorujemy, na przykład w grudniu 1999 roku.

Abymy zapisać się do danego lekarza należy stwierdzić na piśmie wybór tego, a nie innego lekarza. Należy podać dane lekarza, swoje dane z dowodu osobistego i konieczność numer PESEL swój i rodziny, jeżeli też będzie się leczyć u tego lekarza. Należy pamiętać, że dzieci również posiadają

Zmiana lekarza

Lekarza można zmienić w każdej chwili. Raz na pół roku odejdzie się do bezładnych wypłat. Jeśli zmiany będą odbywać się częściej, będzie trzeba zapłacić około 30 złotych, czyli 1/10 równowartości 2,5 procent średniej krajowej.

Lekarz pierwszego kontaktu

Lekarz, którego wybierzemy będzie naszym lekarzem pierwszego kontaktu. To on będzie nas leczył w większości przypadków, będzie również wypisywał skierowania na badania, konsultacje u specjalistów czy też kierował do szpitala.

Do specjalisty bezskierowania

Bezskierowania można się będzie leczyć u dentystry, ginekologa, onkologa, dermatologa i psychiatry. Za leczenie zapłaci kasa, pod warunkiem jednak, że kasa podpisać kontrakt z lekarzem specjalistą.

Szpital wyższego poziomu

Pacjent może sam wybrać sobie szpital. Jeżeli jednak wybierze „zbyt dobry szpital” jak na swoją chorobę, to będzie musiał dopłacić. Aby zapobiec chęci leczenia się w słynnych klinikach wymyślono tak zwane poziomy referencyjne. Jeżeli pacjent wybierze szpital o wyższym poziomie niż wymaga leczenie jego przypadłości, będzie musiał dopłacić. Chodzi o to, by kasa nie traciła pieniędzy na operację na przykład wy-

rostka robaczkowego u pacjenta, który chce, aby zabieg odbył się w klinice Akademii Medycznej. Pacjent będzie musiał więc dopłacić różnicę w kosztach między wybranym szpitalem a średnimi kosztami właściwego poziomu szpitali.

Choroba poza województwem

Nie muszą się martwić ci, którzy zachorują podczas pobytu poza zasięgiem swojej kasy. W tym przypadku leczenie przeprowadzi miejscowy lekarz, a kasy rozliczą się same. Należy tylko okazać dokument stwierdzający uprawnienie do leczenia w systemie ubezpieczeń. Zaden lekarz ubezpieczenia zdrowotnego ani szpital nie ma prawa żądać od pacjenta pieniędzy, jeżeli świadczenie mieści się w pakiecie usług objętych ubezpieczeniem. UWAGA! Ubezpieczenie jest ważne poza granicami kraju.

Kasa zapłaci za prywatnego lekarza, ale...

W nagłych przypadkach będzie można skorzystać z usług oferowanych przez lekarza spoza ubezpieczenia. Jest tylko jeden warunek. Należy wykazać, że nie było możliwości skorzystania z usług lekarza, który ma umowę z kasą. W takiej sytuacji należy zapłacić za wizytę z własnej kieszeni, a potem domagać się zwrotu pieniędzy z kasy. Kasa nie zwróci całości poniesionych przez nas kosztów, ale tylko do wysokości przeciwnych kosztów takich samych świadczeń w swoim regionie. Koszty powinny być znane w styczniu, po podpisaniu kontraktów. Nie wiadomo tylko jak informacja

Plaćć za karetkę

Kasa chorych pokryje koszt przyjazdu karetki do wypadku, urazu, nagłego pogorszenia zdrowia lub zagrożenia życia. Jeżeli przewiezemy karetkę musimy zapłacić za jej przyjazd z własnej kieszeni. O tym, czy wezwanie karetki było konieczne zadecyduje lekarz pogotowia.

Na pewno z pieniędzy kasy

Kasa chorych z pewnością zapłaci za wszystkie usługi lekarza pierwszego kontaktu, za konsultacje u specjalisty (pod warunkiem posiadania skierowania), za badania specjalistyczne (również bez skierowania), za niekierowne skierowanie. Za niektóre badania trzeba będzie wnieść tak zwana ryczałtowa odpłatność.

Nie mając jeszcze rozporządzenia ministra, które by to regulowało. Dopóki się nie ukaze, nikt nie ma prawa żądać opłaty za badanie ze skierowaniem.

Za wizyty u ginekologa, dermatologa, psychiatry oraz stomatologa, do których nie potrzebne jest skierowanie, zapłaci kasa. Za leczenie szpitalne (ze skierowaniem) również zapłaci kasa.

Zgodnie z ustawą kasa musi dbać o to, aby chore lub umierający w domu mieli fachową opiekę.

Kasa powinna więc pokryć koszty opieki paliatywnej - hospicyjnej nadumierającym. W tym celu kasa może zawrzeć umowę z hospicjum.

cd. na str. 7

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądowy Rewiru II przy Sądzie Rejonowym w Kwidzynie na podstawie art. 953 kpc w związku z art. 955 kpc zawiadamia, że w dniu 27 stycznia 1999 r. o godz. 10.00 w Sądzie Rejonowym w Kwidzynie przy pl. Plebiscytowym 1, sala nr 15 odbędzie się:

PIERWSZA LICYTACJA

o sprzedaż

lokalu mieszkalnego nr 28

położonego w miejscowości:

Kwidzyn, przy ul. Połomskiego 7

wraz z udziałem w częściach wspólnych budynku i udziałem w prawie wieczystego użytkowania gruntu stanowiącego własność dłużników: **Suwińscy Krystyna i Adam, zam. Kwidzyn, ul. Połomskiego 7/28** posiadającego założoną księgę wieczystą w Wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Kwidzynie nr 22639.

Lokal oszacowany jest na kwotę **25 124,00 zł.**

Cena wywoławcza w powyższej licytacji wynosi **18 843,00 zł.**

Przystępujący do licytacji zobowiązany jest złożyć rękomię w wysokości 10% ceny oszacowania nieruchomości najpóźniej do godz. 15.00 dnia poprzedzającego licytację.

Nieruchomość można oglądać od dnia 20 stycznia 1999 r., zaś operat szacunkowy tej nieruchomości znajduje się do wglądu w biurze komornika.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do przeprowadzenia licytacji i przysądzenia na własność na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeśli osoby te przed rozpoczęciem licytacji nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie od egzekucji nieruchomości lub innych przedmiotów razem z nią zajętych.

Jeżeli nieruchomość ma być nabyta do majątku wspólnego małżonków, do licytacji winni przystąpić oboje małżonkowie, bądź jeden z małżonków posiadający pełnomocnictwo drugiego małżonka z podpisem urzędowo poświadczonym.

FESTON

Wesołych, pogodnych oraz szczęśliwych Świąt Bożego Narodzenia

Kwidzyn, ul. Targowa 16, tel./fax 055 279-72-21

KOMPLEKSOWE WYPOSAŻENIE ŁAZIENEK GRANITOGRESY

PROMOCJA OBUWIA

ZIMOWEGO

FIRMA „IZA”

Kwidzyn, ul. 15 Sierpnia 11/1
ul. Krańcowa 2A
ul. Grudziądzka 18

GENY HURTOWE IMPORTERÓW
PRODUKTÓW

OBUIWE PRODUKCIJ KRAJOWEJ

- JEDEN ROK GWARANCJI

OBUIWE PIERWSZEGO GATUNKU

NA GWARANCJI

20022702035

Sklep muzyczny maks

Kwidzyn, ul. Tęczowa 1h, tel. 279 55 34

Instrumenty
muzyczne
sprzęt nagłośnieniowy

akcesoria, struny

mikrofony

MC i CD

komis CD

Czynne: 10.00 - 18.00

Soboty do 14.00

200302

PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWO-USŁUGOWE „BUDO-OPAL” sp. z o.o.

Kwidzyn, ul. Łąkowa 44, tel. 279-32-33
(teren starej gazowni i skupu złomu)

OFERUJEMY:

OPAL

węgiel miał koks podpałka

MATERIAŁY NAWOZY
BUDOWLANE

wapno SPRZEDAŻ

cement RATALNA

papa

CZYNNY CODZIENNIE 7.00-17.00

2002953

adidas

Tego jeszcze nie było!
Zjazd cen nawet do

50%

Kwidzyn, ul. Tęczowa 1D

Czynne: pon.-pt. 10.00 - 18.00, sob. 10.00-14.00

Co nam daje kasa chorych

Ceny leków

System zniżek nie zmieni się, różnica będzie polegała na tym, że pieniądze będzie zwracać aptekom kasa. Odpłatność za lek znaleźć będzie od tego, na jakiej liście się on znajduje. Nie ma jeszcze decyzji, który lek na jakiej liście się znajduje. Wiadomo, że będą: bezpłatne, płatne ryczałtowo, z 30 i 50 procentową odpłatnością oraz lek pełnopłatne.

Recepty zniżkowe

Każdy ubezpieczony pacjent ma prawo do zniżkowej recepty. Może ją wystawić lekarz kontraktowy, a lekarz spoza ubezpieczenia pod warunkiem, że zawarł on umowę z kasą na wypisywanie recept.

Koszt sanatorium

R E K L A M A

Najprawdopodobnie sanatorium będzie droższe. Kasa pokryje koszty leczenia pod warunkiem, że skierowanie do sanatorium wypisze lekarz ubezpieczenia, a przed wyjazdem potwierdzi kasa chorych. Na pewno jednak nie będzie dopłacać do wyżywienia i mieszkania.

Korzyści dla inwalidów

Kasa chorych pokryje koszty zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, nie wszystkie jednak. Koszt wózka inwalidzkiego kasa pokryje raz na pięć lat, protezy kończyn dolnej - raz na trzy lata, koszt lasek i kul - raz na dwa lata, koszt cevek urologicznych (do sześciu na miesiąc) - odpłatność 50 procent.

Ile za zęby

Osoba ubezpieczona nie zapłaci tylko za materiały i usługi wymienione w rozporządzeniu ministra. Jeżeli ze-

chcemy mieć białą plombę w zębie trzonowym będziemy musieli dopłacić różnicę w kosztach materiałów. Według ministra bowiem białe plombę możemy nosić tylko w zębach przednich.

Za to z własnej kieszeni

Na pewno sami zapłacimy za akupunkturę (tu wyjątek stanowi zwalczanie bólu), za chirurgiczne zabiegi upekuszające, za operację zmiany płci. Ale uwaga, operacje plastyczne po wypadkach, urazach lub u dzieci z wrodzonymi wadami nie są traktowane jako zabiegi upekuszające, ale jako medyczne, więc zapłaci zanie kasa.

Leczenie onkologiczne, przeszczepy

Za te drogie usługi zapłaci budżet państwa. Nazabiegi te

mogłoby nie starczyć pieniędzy z kasy chorych.

Na koniec kilka najważniejszych rad i przestroż, które warto zapamiętać.

- Osoby, które nie są objęte obowiązkiem ubezpieczenia powinny jak najszybciej zapisać się do kasy. Najlepiej zrobić to jeszcze w grudniu.

- Najbardziej opłacalne dla mundurowych i kolejarzy jest zapisanie się do kasy branżowej.

- Jeżeli nie mieszkasz tam, gdzie jesteś zameldowany, zapisz się do najbliższej kasy. Jeśli cię nie przyjmą - odwołaj się.

- Jeżeli zależy ci na leczeniu u konkretnego lekarza, zapisz się do niego jak najszybciej.

- Lekarzy pierwszego kontaktu można zmienić.

- Zielone recepty będą ważne tylko do końca tego roku. Pamiętaj, aby zrealizować recepty jeszcze w grudniu.

TEATRALIA '98

W ubiegłym tygodniu na scenie kwidzińskiego teatru odbywały się VIII Kwidzińskie Spotkania Teatralne. Wzięło w nich udział sześć zespołów teatralnych.

Szkoły Podstawowej nr 5 tytułował swój występ „Jeśteśmy jego częścią”.

Scenariusz, scenografia, choreografia, opracowanie muzyczne i reżyseria to dzieło Jolanty Jastrzębskiej i Marianny Arszyskiej.

„Kabaret szkolny” z Zespołu Szkół Ogólnokształcących wystąpił „W naszym ogródeczku”. Autorką tekstu, scenarzystą, scenografem i reżyserem jest Janina Krukowska.

Grupa „Sufler” z Zespołu Szkół Budowlanych przeniosła się do Transylwanii. Autorką przedstawienia „Allo, allo! tu Transylwania” jest Mariola Bera. Zespół „Tremma” ze Szkół Podstawowych nr 6 zaprezentował „MTVP - czyli Moja Telewizja Panoramicznie”. Autorem tekstu i sce-

Grupa teatralna „Czar-Baj” ze Szkoły Podstawowej nr 4

„Teatralia” nie są konkursem, mają na celu przegład twórczości kwidzińskich zespołów teatralnych działających w szkołach podstawowych i średnich. Co roku w styczniu odbywają się „Teatralia” dla przedszkolaków.

W tegorocznych „Teatraliach” udział wzięły trzy grupy ze szkół podstawowych oraz trzy ze szkół średnich.

Jako pierwszy wystąpił zespół ze Szkoły Podstawowej Nr 4 „Czar-Baj” w przedstawieniu „Dziękuję ci nietoperzu”. Autorem tekstu i scenariusza jest Maciej Wojtyśko. Opracowaniem muzycznym zajął się Marek Stoczek, natomiast scenografia i reżyseria to praca Hanny Bar-

Tytułowy nietoperz z przedstawienia „Dziękuję Ci nietoperzu”

czykowskiej i Elżbiety Gardzielewskiej.

Zespół „Bajdurki” ze

nariusza jest Jacek Sadkowski.

Opracowanie muzyczne, scenografia i reżyseria to praca Elżbiety Boczkowskiej i Jolanty Kubiak.

Jako ostatnie zaprezentowało się „Kolo małych form teatralnych” z Zespołu Szkół Zawodowych nr 1 w przedstawieniu „Ucz się, ucz”. Opracowanie muzyczne, scenografia i reżyseria to dzieło Jerzego Grabowskiego.

Teatralia zakończyły się podsumowaniem, spotkaniem z nauczycielami i opiekunami zespołów, a także aktorką Teatru Dramatycznego w Elblągu, Lilianną Matusiak.

Teatralia spotkały się z sympatycznym przyjęciem publiczności. W idonnia zapelniona była po brzegi.

Publiczność - w większości młodzież szkół podstawowych i średnich - znakomicie się bawiła, obserwując aktorskie zmagania swoich rówieśników.

REKLAMA

E discount
EDEKA

Wszystkim naszym klientom życzymy Wesołych Świąt i udanych zakupów.

EDEKA POLSKA

4.49 Kurczak 1kg

15.99 Szynka smakowita 1kg **oferta Specjalna**

7.99 Kielbasa jankowska 1kg **oferta Specjalna**

3.79 Mandarynki 1kg

5.99 Boczek 1kg

8.99 Ser Edamski 1kg **oferta Specjalna**

0.99 Mąka wrocławska Stamo 1kg

2.59 Margaryna Kama 400g

7.99 Napój Dick Black pomarańczowy, oranżada, 1.5l 5+1 gratis

U nas kupisz zawsze tanio

Gdańsk, Balcerskiego 12 • Hallera 167 • Jagiellońska 34 • Jana Pawła II 9 • Noskowskiego 1 • Obronków Wybrzeża 2a • Opolska 3 • Gdynia, Białowieńska 2 • Czeremchowa 10 • Chylicka 251 • Gnieńska 21 • Iwackiewicza 1 • Sucharskiego 2 • Grudziądz, Focha 15, Śniadeckich • Kwidzyn, Korczaka 3 • Lipbork, Olimpijczyków 1 • Malbork, Główna 2 • Nowy Staw, Kościuszki • Słupsk, Królowej Jadwigi 2 • Szum, Mickiewicza 46 • Tczew, Wojska Polskiego 22 • Żwirki 40

GE Capital Bank

- KREDYTY GOTÓWKOWE - do 4000 zł bez poręczycieli.
- KREDYTY SAMOCHODOWE
- LEASING samochodów, maszyn i urządzeń - roczny koszt już od 8,5 %

Zapraszamy: T.P. i D.K. ACONTO, 82-500 Kwidzyn, ul. 11 Listopada 11, tel. (055) 279-62-00, 261-08-88

REKLAMA

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia i nadchodzącego Nowego 1999 Roku życzenia wszelkiej pomyślności i podziękowanie za dotychczasową współpracę składa swoim Klientom Dyrekcja firmy Leier wraz z załogą

OTŁOWIEC

O narkomanii i nie tylko

Nie tylko problemy związane z nauką zostały poruszone podczas spotkania 30 listopada w Szkole Podstawowej w Otłowcu. Na zaproszenie dyrektora szkoły, Jadwigi Bratek w zebraniu oprócz rodziców brali udział pielęgniarka szkolna Maryla Kosiarz z ośrodka zdrowia w Gardai oraz sierżant sztabowy, Piotr Krajewski z komisariatu policji w Gardai.

Maryla Kosiarz w swoim wystąpieniu zajęła się głównie problemem prawidłowego odżywiania się dzieci w okresie jesienno-zimowym oraz konsekwencjami nieprawidłowego odżywiania się. Nie zabrakło również spraw związanych z higieną. Inne zagadnienia poruszył Piotr Krajewski. Rodzice usłyszeli o narastającej pladze narkomanii wśród dzieci szkół podstawowych. Niestety, ta zgubna moda dotarła także do szkół wiejskich. Stają się one idealnym miejscem dla siewców śmierci - narkotykowych dealerów, dla których życie ludzkie mierzy się ilością sprzedanego proszku. Rodzice mogli dowiedzieć się, jak postępować w przypadkach, kiedy zachowanie dziecka budzi podejrzenie. Omówione zostały również sprawy związane z przestępczością wśród nieletnich na terenie gminy Gardaj. Pociągającym jest fakt, iż małe liczba dzieci i młodzieży wchodzących w konflikt z prawem. W dalszej części spotkania z rodzicami zajęto się jak zawsze postępowaniem z dziećmi w nauce.

RB

OKRĄGLA ŁĄKA

W hołdzie Wieszczowi

24 grudnia 1798 r. w Nowogródsku przyszedł na świat najslawniejszy poeta doby romantyzmu, Adam Mickiewicz. W szkole w Okrągłej Łące obchody 200. rocznicy jego urodzin propagowała gazetka ścienna.

Uczniowie klasy siódmej i ósmej po zebraniu wiadomości o poecie uczestniczyli w szkolnym konkursie pt. „Co wiem o Adamie Mickiewiczu i jego twórczości” w styczniu tego roku, przygotowanym przez nauczycielkę języka polskiego, Marię Tryc.

W marcu na uroczystym apelu uczniowie klas IV-VIII recytowali wiersze oraz wystawili inscenizację bajek „Przyjaciele” oraz „Lis i koziele”. Uwieńczeniem obchodów 200. rocznicy urodzin był gminny konkurs „Adam Mickiewicz - życie i twórczość”, który odbył się w Okrągłej Łące. Przygotowany został przez Marię Tryc. Uczniowie szkół podstawowych Nębowa Wielkiego, Sadlinki i Okrągłej Łąki pisali test zawierający pytania dotyczące biografii i twórczości poety.

Przybliżenie informacji o życiu A. Mickiewicza i jego utworach, kształtowanie wrażliwości estetycznej przez kontakt z twórczością poety oraz rozwijanie zainteresowań i uzdolnień ucznia to cele, które przez cały rok były realizowane i przyswielcobychodom.

op.

RYJEWO

Wybory sołtysów i rad sołeckich (cd.)

W gminie Ryjewo zakończyły się już wybory sołtysów i rad sołeckich. 11 grudnia w Borowym Młynie mieszkańcy powierzyli urząd sołtysa Teresie Wegier, która pełni tę funkcję już od 1978 r. W radzie sołeckiej znaleźli się Zofia Nawrocka i Eugeniusz Strag. W sołectwie Watkowie wybory przeprowadzono 14 grudnia. Sołtysem został Bogdan Barcik (druga kadencja), zaś w Radzie Sołeckiej zasiadają Sylwester L. Jank, Wojciech Barcik, Edward Wawer, Marek Wiśniewski, Józef Ścisłowski. Ostatnie zebranie wyborcze odbyło się 15 grudnia w Benowie. Będący sołtysem od 1990 r. Józef Bator będzie sprawował tę funkcję jeszcze do 2002 r. Pomocę mu Rada Sołecka złożyła z Henryka Jarzynskiego, Wojciecha Boczka, Kazimierza Olszewskiego i Stanisława Kowalskiego.

A.S.

PRABUTY

NOWY DYREKTOR

Wiadomo już, kto zastąpi Włodzimierza Dawidowskiego na stanowisku dyrektora Miejsko-Gminnego Zakładu Budżetowego ds. Oświaty, Kultury i Sportu.

Na początku grudnia nowy burmistrz przedstawił zarządowi wniosek o powołaniu na to stanowisko Ewy Dobaczewskiej. Obecnie jest ona dyrektorem Szkoły Podstawowej nr 1 w Prabutach. Pani Ewa to osoba młoda, energiczna, zasiadła w poprzedniej Radzie Miejskiej. Jest przewodniczącą komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych. Na nowy stanowisko będzie musiała borykać się z ogromem zadań, jakie stawia reforma oświaty. Statut Zakładu Budżetowego nie wymaga przeprowadzenia konkursu na dyrektora placówki, zatem przyjęty przez Zarząd Miasta i Gminy wniosek obowiązuje.

A.S.

Najserdeczniejsze życzenia
dużo szczęścia,
zdrowia i miłości
z okazji 50. urodzin
państwa
Teresie i Andrzejowi
MAJEWSKIM
składają kochające dzieci
Justyna z Mirkiem i
Kasia z Jarkiem

PRABUTY

Przedszkole nr 4

W tym roku do Przedszkola nr 4 uczęszcza 124 dzieci, którymi opiekują się osiem nauczycielek. Wszystkie mają wyższe wykształcenie lub są w trakcie studiów. W pracy pomagają im: pięć woźnych oddziałowych, trzy kucharki, woźny i intendenta.

W holu można obejrzeć prace przedszkolaków

Podobnie jak inne placówki oświatowe Przedszkole nr 4 podlega samorządowi lokalnemu. Wszystkie przedszkola są finansowane w ten sam sposób i pobierają takie same opłaty za opiekę nad dziećmi.

Przypomnijmy, że w Prabutach za całodzienny pobyt dziecka w przedszkolu rodzice płacą 35 zł opłaty stałej i po 2 zł dziennie za wyżywienie. Maluchy dzielą się według wieku. Są grupy trzy-, cztero-, pięcio- i sześciolatek. Dzieci sześciolatek mogą korzystać z przedszkola na dwa sposoby. Mają do wyboru pobyt całodzienny lub tzw. zerówkę, czyli pięć godzin zabawy i zajęć dydaktycznych, które przygotowują do nauki w podstawówce.

Po przestąpieniu progu przedszkola uderzają starannie wystrój, czystość i zyczliwość pracowników. W holu zawsze znajduje się wystawa

najnowszych prac dzieci, na gazecie ściennej wiszą opatrzone komentarzem zdjęcia z ostatnich wypraw poza przedszkole. Opanujące w placówce rodzinnej atmosferze świadczą fakt, że dyrektorka przedszkola zna wszystkich swoich podopiecznych. Podczas naszej wizyty nie było dziecka, którego nie nazwałaby po imieniu.

Elżbieta Ratyńska kieruje placówką od 1997 r. Od tego czasu zmieniło się oblicze instytucji. Nowa dyrektorka postawiła przede wszystkim na aktywne prace z dziećmi i zaangażowanie rodziców we współpracę z placówką. Uważa, że oprócz pracy dydaktycznej jest także ważne, aby dzieci dobrane poznały otaczającą je świat.

Dlatego maluchy nie tylko bawią się i uczą. Biorą udział w licznych spacerach i wycieczkach, spotkaniach teatralnych odbywających się

w przedszkolu i poza nim, muzykują, poznają tradycje i obyczaje obcozakrajnoźniejsze święta, na przykład andrzejkę, mikołajki, Dzień Matki.

W tym roku szkolnym odbywały się także pikniki, wycieczki do stadyny koni, na basen kryty i chiński basen. Jako element codziennej pracy z dziećmi traktuje się wycieczki do lasu, parku, sklepów czy zakładów rzemieślniczych. Elżbieta Ratyńska powiedziała:

Czas pobytu dziecka w naszym przedszkolu rozkłada wydarzenia, którym towarzyszą rodzice i osoby zaprzyjaźnione. O efektywnej pracy dbają grono pedagogiczne, komitet rodzicielski i trójki grupowe.

Od roku modernizujemy baze pomocy dydaktycznych. Mammy zestawy edukacyjne „Paleta”, „Pus”, „Matematyka konkretna”, zestawy logopedyczne J. W. J. W. J. W. J. W. Nasze dzieci pragniemy wyposażać w „korzenie i skrzydła”, aby odważnie mogły wkręcić się w każdy następny etap życia.

Ostatnio w życiu przedszkola najważniejszą była dwadzieścia wydarzeń. Po pierwsze zorganizowano zabawę docho-dową okazji andrzejk. Dzieci temu uzyskano niebagatelną kwotę 1100 zł, która przeznaczona na potrzeby placówki. Po drugie powstał projekt utworzenia w przedszkolu grupy dla dzieci specjalnej troski.

Trwają przemyślenia i jeśli Rada Miejska zatwierdzi odpowiednie zmiany, w budżecie znajdą się pieniądze na uruchomienie tego oddziału. Przedszkole nr 4 będzie wtedy pierwszą i jedyną w gminie placówką zajmującą się także dziećmi niepełnosprawnymi.

A.S.

R E K L A M Y

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zaprasza do udziału w konkursie na plakat, komiks, opowiadanie jak spędzać wolny czas bez alkoholu i innych używek pt. „Z Nowym Rokiem Trzeźwym Krokiem”.

Prace można składać do 15 stycznia 1999 r. w dwóch kategoriach wiekowych:

I 13 - 16 lat - plakat

II powyżej 16 lat - komiks lub opowiadanie,

w Urzędzie Miejskim przy ul. Warszawskiej 19, pok. nr 4.

Najlepsze prace zostaną nagrodzone.

Konkurs zostanie rozstrzygnięty 22 stycznia w Telewizji Kablowej Kwidzyn.

200430

NIE PŁAĆ WIĘCEJ NIŻ TRZEBA!

WĘGIEL

z kopalni „PIAST”

ZAPRASZA DEPOZYTOWY SKŁAD KOPALNI "PIAST" w Sadlinkach Zapewniamy transport i załadunek. TEL. (055) 275-75-61

Najkorzystniejsze ceny

200375

82-500 Kwidzyn, ul. Kamienna 11B, tel./fax (055) 279-40-34

PHU itta
OKNA SZUKASZ?
CZEMU DO NAS NIE ZAPUKASZ?
 Profil: roplasto aluplast
 OKUCIA ROTO
FACHOWY MONTAŻ
 5 lat gwarancji
aluplast
RATY

200376

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Pomezania” w Kwidzynie zawiadamia, że zamierza podjąć budowę budynków mieszkalnych na osiedlu „Piastowskim” w Kwidzynie w roku 1999.

Struktura mieszkań: dwu- i trzypokojowe, od 45 m² do 65 m² p.u.m. Koszt 1 m² powierzchni użytkowej mieszkania ustalono wstępnie na 1500 zł. Przydział mieszkania jest uwarunkowany wniesieniem 30% kosztu budowy mieszkania.

Okres realizacji - zasiedlenie do 31.12.1999 r.

OFERTA WAŻNA do 15.01.1999 r.

Szczegółowe informacje:

Biuro Spółdzielni, ul. Spółdzielcza nr 1 (pokój nr 3), tel. 279-30-89 wew. 46, w dniach od poniedziałku do piątku.

200429

PPUH „ZATORZE” ZAPRASZA DO DEPOZYTOWEGO PUNKTU SPRZEDAŻY

WĘGŁA KOPALNI „PIAST”

OFERUJEMY NAJNIŻSZE CENY WĘGŁA I KOKSU

ZAPEWNIAMY BEZPŁATNY TRANSPORT NA TERENIE KWIDZYNA

KWIDZYN, UL. MOSTOWA 2 tel. 279-79-96

SKŁAD OPALU CZYNNY W GODZ. 8.00-16.00

HANDEL OPAŁEM I MATERIAŁAMI BUDOWLANymi
 FALKOWSKI - KIELAR
 KWIDZYN, ul. Łąkowa - tel. 279 48 74

WĘGIEL - KOKS - MIAŁ - TARCICA
RATY BEZ PORECZYCIELA

CZYNNY:

poniedziałek-piątek 8.00-16.00
 sobota 8.00-13.00

KOPALNIA „PIAST” ZAPRASZAMY

200390

OGŁOSZENIE nr 1/98 k**AGENCJA WŁASNOŚCI ROLNEJ SKARBU PAŃSTWA
ODDZIAŁ TERENOWY W WARSZAWIE**

działając na podstawie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. Nr 115, poz. 741) w związku z art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (tekst jednolity Dz. U. z 1995 r. Nr 57, poz. 299 z późn. zm.) podaje do publicznej wiadomości i ogłasza

**I publiczny przetarg ustny
na sprzedaż nieruchomości nierolnej położonej
na terenie miasta Kwidzyn, woj. Elbląg**

pochodzącej ze Stada Ogierów Skarbu Państwa w Starogardzie Gdańskim.

Przedmiotem przetargu będzie nieruchomość zgodnie z wykazem ogłoszonym w siedzibie Stada Ogierów Skarbu Państwa w Starogardzie Gdańskim, Urzędzie Miasta Kwidzyna i siedzibie Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa w Warszawie, ul. Wspólna 30 w dniach od 17.11.1998 r. do 8.12.1998 r.

Oznaczenie i powierzchnia nieruchomości według danych z ewidencji gruntów.

Obręb ewidencyjny 18, gm. Kwidzyn.

Lokal użytkowy o powierzchni ogólnej 89,1 m², z przeznaczeniem na sklep mieszczący się w budynku nr 10/4 zlokalizowanym na działce nr 7/140 o pow. 0,1033 ha w miejscowości Kwidzyn, ul. Miłosna wraz z działką ogrodową nr 7/148 o pow. 0,0137 ha. Udział w częściach wspólnych w budynku i działce nr 7/140 wynosi 891/6793.

Nieruchomość posiada urządzoną KW, prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Kwidzynie - dla działki siedliskowej 7/140 - KW nr 34014, dla działki ogrodowej 7/148 - KW nr 25325.

Cena wywoławcza: 28 400,00 zł

W tym:

lokalu użytkowego	26 620,00 zł
udział w działce nr 7/140	1 320,00 zł
działka nr 7/148	420,00 zł

Wadium 3 000,00 zł

Minimalne postąpienie 300,00 zł

Nieruchomość wpisana do Rejestru Zabytków decyzją Nr 58/80 z dnia 23 lutego 1980 r. Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Elblągu. Uczestnicy przetargu są zobowiązani do złożenia Komisji Przetargowej programu użytkowego nieruchomości zatwierdzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Elblągu.

Nieruchomość w Planie Przemysłowego Zagospodarowania Miasta położona jest w strefie mieszkalnej obejmującej zabudowę mieszkaniową i urządzenia towarzyszące zabudowie mieszkaniowej np. sklepy.

W przetargu mogą uczestniczyć krajowe i zagraniczne osoby fizyczne i prawne, jeżeli wpłacą wadium. Cudzoziemcy zobowiązani są do przedstawienia Komisji Przetargowej zezwolenia, pod rygorem utraty wadium w przypadku wygrania przez niego przetargu, a nieuzyskania zezwolenia MSWiA.

Spółki z udziałem kapitału zagranicznego muszą uzyskać zezwolenie Ministra Skarbu Państwa na podpisanie aktu notarialnego.

Przetarg odbędzie się w dniu 6 stycznia 1999 r. o godz. 14.00 w budynku biurowym Stada Ogierów Skarbu Państwa w Starogardzie Gdańskim, zakład w Kwidzynie, ul. Miłosna 1.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium na konto:
Hodowla Roślin Bronisze Sp. z o.o., Kredyt Bank PBI SA III O/Warszawa nr 15001126-32825-121120006616

Wadium winno być na ww. koncie najpóźniej na trzy dni przed przetargiem.

Wadium wpłacone przez oferenta, który przetarg wygrał, zostanie zaliczone na poczet ceny zakupu, zaś pozostałym uczestnikom przetargu zostanie zwrócone na podane przez nich konto w terminie 7 dni po zakończeniu przetargu, po potwierdzeniu wpłaty wadium na konto Agencji.

Wadium przepada na rzecz Agencji w razie uchylenia się uczestnika, który przetarg wygrał, od zawarcia umowy kupna - sprzedaży.

Uczestnicy przetargu są zobowiązani do złożenia na piśmie do protokołu Komisji Przetargowej oświadczenia o zrzeczeniu się na przyszłość z prawa do korzystania z zarzutu potrącenia z tytułu posiadania wierzytelności wobec Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Cena zakupu płatna najpóźniej w dniu poprzedzającym zawarcie umowy.

Zgodnie z art. 68 ust. 3 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997 r., cenę sprzedaży ww. nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków obniża się o 10%.

Szczegółowe informacje o przedmiocie sprzedaży i warunkach przetargu można uzyskać w Oddziale Terenowym Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa w Warszawie, ul. Wspólna 30, pokój 428, tel. 623-26-59 lub 623-22-14 lub w biurze Stada Ogierów Skarbu Państwa w Starogardzie Gdańskim, zakład w Kwidzynie, ul. Miłosna 1, tel. (055) 279-39-58.

Z przedmiotem przetargu i wzorem umowy sprzedaży można zapoznać się w siedzibie Oddziału Terenowego Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa w Warszawie, ul. Wspólna 30, pokój 428 lub w biurze Stada Ogierów Skarbu Państwa w Starogardzie Gdańskim, zakład w Kwidzynie, ul. Miłosna 1, tel. (055) 279-39-58.

Koszty aktu notarialnego ponosi kupujący nieruchomość.

Agencja zastrzega sobie bez podania przyczyn do chwili rozpoczęcia przetargu prawo odstąpienia od jego przeprowadzenia.

Jeżeli przetarg zostałby przeprowadzony z naruszeniem prawa to Agencja może odstąpić od zawarcia umowy.

Warszawa, dnia 17 grudnia 1998 r.

Ogłoszenie niniejsze zostało wywieszone na tablicy ogłoszeń Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa Oddział Terenowy w Warszawie, ul. Wspólna 30 oraz w siedzibie Stada Ogierów Skarbu Państwa w Starogardzie Gdańskim, Urzędzie Miasta w Kwidzynie, w dniach: od 17 XII 1998 r. do 3 I 1999 r.

INFORMATOR KWIDZYŃSKI**DYŻURY APTEK**

Od 21.12 do 27.12 dyżurujące apteka „św. Damiana i Kosmy” przy ul. Braterstwa Narodów 52.

Od 28.12.1998 r. do 3.01.1999 r. dyżurujące apteka „Medica” przy ul. Staszica 22.

LECZNICE DLA ZWIERZĄT

Rejonowy Oddział Weterynaryjny, Weterynaryjna Inspekcja Sanitarna, Kwidzyn, ul. Warszawska 112, telefon 279 31-62.

Lecznice dla zwierząt: ul. Warszawska 112, tel. 279 38-61, czynna w godz. 9.00-16.30 i 19.00-20.00, w niedziele i święta 11.00 - 14.00, ul. Mickiewicza 1 - czynna 16.30-19.00, w soboty 9.00-11.00 (również wizyty domowe). Gabinet weterynaryjny - ul. 15 Sierpnia 5 C - czynny: poniedziałek-piątek 17.00-18.00

BIBLIOTEKI GMINNE

M a r z e a, ul. Długa 25, tel. wtorek, czwartek, piątek 10.00-2793322; 16.30 sobota 8.00 - 13.00
J a n o w o: poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek 10.00-17.00
w poniedziałki i środy nieczynna
K o r z e n i e w o: wtorek, piątek 10.00-16.00, czwartek 11.00-17.00, sobota 10.00-15.00
R a k o w i e c, tel. 275 11 85: piątek 11.00-18.00

BIBLIOTEKI MIEJSKIE

Biblioteka Publiczna, ul. Piłsudskiego 21 11.00 - 15.00
Wypożyczalnia dla dorosłych Biblioteka Pedagogiczna, ul. Grudziądzka
czynna: wypożyczalnia i czytelnia: poniedziałek, wtorek, środa, czwartek, piątek 10.00-15.00
pierwsza sobota miesiąca 9.00 - 13.00
Czytelnia dla dorosłych Biblioteka i Czytelnia Środowiskowa
czynna: poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek 11.00 - 18.00
środa 11.00 - 15.00
Płacówka w budynku pływalni przy ul. Słowackiego 19: wtorek, czwartek, piątek 11.00 - 18.00
środa 11.00 - 15.00
pierwsza sobota każdego miesiąca 11.00 - 15.00
Wypożyczalnia dla dzieci Biblioteka Parafialna przy parafii Miłosierdzia Bożego Kwidzyn, ul. Słowackiego 6
czynna: poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek 11.00-18.00
środa 11.00-15.00
pierwsza sobota miesiąca wtorek, czwartek, piątek 11.00-18.00
sobota 11.00-15.00

PKP ODJAZDY

TORUŃ 6.37; 10.06(1); 14.30; 15.58; 19.01
GRUDZIĄDZ 6.37; 10.06(1); 12.15 pon.-pt.; 14.30; 15.58; 19.01; 22.26; 23.15 - oprócz sobót i niedziel
MALBORK 5.35- pon.-sob. 6.43; 8.31; 13.55- pon.-pt.; 15.20; 17.07; 19.49; 21.25
PRABUTY 5.07; 6.32; 14.20; 16.53; 19.05 1 - nie kursuje 25.12 i 26.12.

PKP PRZYJAZDY

TORUŃ 8.30; 15.49; 17.06; 19.49; 21.25
GRUDZIĄDZ 4.51(1); 5.34 pon.-pt.; 6.29; 7.25 (pon.-pt.); 8.30; 15.19; 17.06(1); 19.49; 21.25
MALBORK 6.36; 7.41 (pon.-pt.); 10.05(1); 14.29; 15.56; 19.01; 20.17; 23.24 - oprócz sobót
PRABUTY 6.20(1); 7.52; 16.41; 18.51; 22.19 1 - nie kursuje 25.12 i 26.12.

PKS ODJAZDY

GDAŃSK: 6.00; 12.45
MALBORK: 6.00; 8.00; 9.35(kurs przyspieszony); 10.50; 12.45; 14.10; 17.35(kurs przyspieszony)
ELBLĄG: 8.00; 9.35(kurs przyspieszony); 17.35(kurs przyspieszony)
PRABUTY: 4.15; 6.30; 7.20; 8.30(dni rob.); 10.10; 11.20; 11.40; 12.20(dni rob.); 13.45(dni rob.); 14.00(szkolny); 14.30; 15.30(oprócz niedziel); 19.30; 22.30
GRUDZIĄDZ: 7.30(dni rob.); 7.45(kurs przyspieszony); 8.30; 10.30; 16.20

CENTRUM KOMPUTEROWO-JĘZYKOWE

Czytelnia Centrum Komputerowo-Językowego jest otwarta od poniedziałku do soboty w godz. 8.00-20.00.
Pracownie komputerowe CKJ są dostępne dla dzieci i młodzieży uczących się w dniach poniedziałek - piątek godz. 8.00-20.00 (zajęcia zorganizowane), w soboty 8.00-20.00 (wstęp wolny, zapisy w szkołach).

KLUB ABSTYNYENTA

Stowarzyszenie Klub Abstynenta i Punkt Konsultacyjny Kwidzyn, ul. 11 Listopada 28 (budynek "Caritas", po byłych koszarach, wejście od ul. Grudziądzkiej - brama za Urzędem Gminy).
- Informacje, porady, konsultacje w problemach uzależnień od alkoholu.
Specjaliści: psycholog, psychiatra, radca prawny
poniedziałek - sobota (oprócz czwartku) 16.00-20.00;
tel. 261 08 46, czynny w godzinach 16.00-20.00.

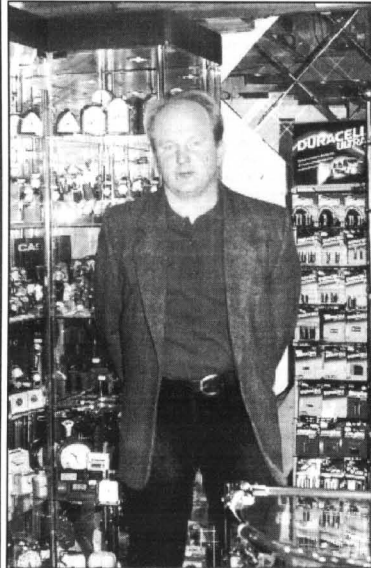
PROGRAM KINA

26-30 grudnia
„Mulan” - USA, b.o., godz. 16.00
„Co z oczu, to z serca” - USA, od I. 15, godz. 18.00
„Truman Show” - USA, od I. 15, godz. 20.00

MÓJ BIZNES

Jak w zegarku

Nigdy nie zastanawiał się nad powodem, dla którego zajął się działalnością gospodarczą. Janusz Lubiński, właściciel sklepu oferującego zegarki i nie tylko, uważa rozpoczęcie pracy na własny rachunek za coś naturalnego.

Janusz Lubiński

Nie chciał podejmować pracy w zakładach państwowych i dopił swego. Zaraz po odbyciu służby wojskowej zajął się prowadzeniem interesów. Dzięki temu nie ma wypaczonego obrazu pracy, gdyż wiadomo, że w Polsce jeszcze kilka lat temu pracowało się zupełnie inaczej, nie angażując się zbytnio w swoje zadanie. Pierwszym zajęciem, jakiego się podjął, był handel obwoźny. Dość szybko jednak zrezygnował z tego typu działalności. Koliczna próba, jak się okazało, bardziej udana, był sklep elektrotechniczny. Skorzystał z faktu, że jego rodzice posiadali niewielki lokal, w którym znajdował się zakład zegarmistrzowski. Rodzice pozwolili na pewne ustępstwa i zgodzili się. Niedługo okazało się jednak, że na tak małej powierzchni sklep takiej branży nie ma racji bytu. W tej chwili jest to typowo rodzinny interes. Rodzinna tradycja zegarmistrzowska sprawiła, że Janusz Lubiński postanowił sprzedawać zegarki.

- To odbyło się na drodze ewolucji, a w tej chwili wydaje mi się, że zajmuję się zegarkami już profesjonalnie. Mogę zaferować klientom stosunkowo duży wybór zegarków - uważa J. Lubiński. Otwierając sklep musiał zdobyć na jego wyposażenie fundusze. Niestety w wieku 21 lat nie miał zbyt wielu pieniędzy, wobec czego został zmuszony do wzięcia kredytu. Był to rok 1990, oprocentowanie kredytu wynosiło 56%, a już po miesiącu wzrosło do 87%. Dlatego teraz, gdy ktoś mówi o dużych odsetkach, to nie robi to na nim wrażenia.

W sklepie oprócz zegarków prowadzi punkt fotograficzny, usługi zegarmistrzowskie, które świadczy jego ojciec, sprzedaje zapalniczki, scyzoryki, piersiówki itp. W ten sposób klient może liczyć na kompleksową obsługę. Mamy stały kontakt z naszymi klientami, bo czy się wyczerpie bateria, czy trzeba wymienić pasek, to oni tu przychodzą. Na początku skupiał się na zapelnianiu towarem jak największej liczby półek. Trudniejszy wazył się z zakupem towaru, prezentującego wysoką jakość. Sam nie wie-

dział, co kupić, by trafić w gust klientów. Teraz o tym, co trafia do jego sklepu decydują kupujący.

Można powiedzieć, że zakończył już sklepowe inwestycje. Wygląd sklepu osiągnął już punkt docelowy, może nie do końca taki, jaki by sobie marzył jego właściciel, alenien odbiega też daleko od tego wyobrażenia. - Myślę, że o tego solidne podstawy do otworzenia w przyszłości kolejnego punktu, niekoniecznie z zegarkami. Na pewno chciałbym coś jeszcze zrobić, choć konkretnie wiem co - mówi J. Lubiński. Lubię sprzedawać zegarki, jeździć na szkolenia branżowe.

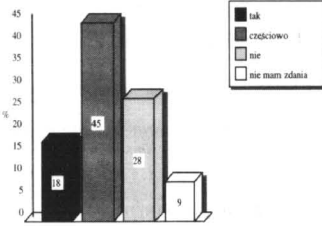
Bardzo pomaga mu świadomość, że ma kolegów, na których może liczyć w trudnych chwilach. To jest pewnego rodzaju kapitał, którego nie da się przeliczyć na pieniądze, ale bardzo wartościowy. - Cenię sobie fakt, że nie jestem zdany sam na własne siły.

W sklepie pracują tylko ojciec i syn. To bardzo dobry układ, w którym jest miejsce na wzajemne zaufanie i zrozumienie. Lubiński starając się, by w ich sklepie znajdował się towar na każdą kieszeń. Stawiając jednak na jakość, ponieważ nie mogąc rozczarować swoich klientów.

Jeśli chodzi o klientów, to najbardziej w ciągu ostatnich lat zmieniły się ich portfele. Z naszej strony na korzyść kupujących zmienił się wybór towaru - twierdzi J. Lubiński. W mojej ocenie dziś trudniej byłoby mi zacząć prowadzenie własnej firmy. Z drugiej strony teraz łatwiej prowadzi się interesy, jeśli już komuś udało się zacząć.

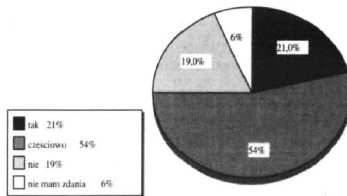
Czy targowisko miejskie przy ulicy Kopernika spełniło twoje oczekiwania?

Zadabno takie pytanie 100 mieszkańcom Kwidzyna, tworząc próbę losową i reprezentatywną. Tym razem zainteresowaliśmy się nowym targowiskiem. Podobno nowa lokalizacja miała przynieść znaczną poprawę zarówno dla handlujących, jak i samych mieszkańców. Chcieliśmy dowiedzieć się co myślą na temat kwidzyńscy.

Wynik wskazuje na dobry odbiór (więcej niż połowa pozytywnych ocen). Jednak stosunkowo duża reprezentacja negatywnych ocen (28%) zmusza do głębszej analizy i podjęcia nowych kroków w kierunku modernizacji targowiska.

kobiety

Ponieważ panie są częstszymi klientkami, nasza uwaga skupiła się na ich odbiorze. Kobiety zdecydowanie lepiej zaakceptowały nowe miejsce. Tutaj wskaźnik niezadowolonych spadł do 19% i nieco wzrosła grupa osób twierdzących, że targowisko spełniło ich oczekiwania.

Wigilia w ZSZ1

W sobotę, 15 grudnia w świetlicy Zespołu Szkół Zawodowych Nr 1 w Kwidzynie odbyło się spotkanie opłatkowe z emerytami i rencistami, którzy pracowali w tej szkole. Szkoła, która obchodzi jubileusz 50-lecia pracy, ma w swoich szeregach liczną grupę emerytowanych nauczycieli, wychowawców, pracowników administracji i obsługi. Jak podkreślili obecni na spotkaniu goście szkoły,

czasie się, że pamięta się o nich. Właśnie w momencie, gdy członkowie przechodzą „na wolne” najbardziej odczuwa pustkę, którą dotychczas wypełniała praca zawodowa. Wielu podejmuje wówczas działalność społeczną, gorzej natomiast jest z tymi, którym odskwierają choroby, a wraz z nimi, bieda, bo leki są drogie. Spotkanie opłatkowe w imieniu dyrekcji szkoły przygotowała Grażyna Żulczyk, program artystyczny o charakterze świątecznym przygotowali uczniowie klas licealnych pod kierunkiem Anny Wojciechowskiej. Dyrektor szkoły Roman Smelter złożył wszystkim zbranym najlepsze życzenia świąteczne, życzył wiele zdrowia, uśmiechu, zadowolenia, a także poczucia, że są jeszcze komuś potrzebni. A potem były życzenia opłatkowe, izer warzenia, bo to przecież kolejny rok się zbliża, pełen nadziei na lepsze.

- Do następnego spotkania, może niekoniecznie wigilijnego - mówili emeryci.

Okna PCV

Nie zapomnij o oknach!

- okna PCV
- ogrody zimowe
- bramy garażowe
- drzwi wewnętrzne
- żaluzje i rolety wewnętrzne
- szeroki asortyment parapetów
- okucia WINK HAUS

Zapewniamy pomiary, montaż i dowóz

BIURA HANDLOWE:
KWIDZYN: D.H. "RYWAL", ul. Słowackiego 16, tel. (055) 279 31 75 wew. 37
GRUZIADZ: ul. Sikorskiego 11, tel. (051) 642 13 93, tel.kom. 0 601 62 86 87

Producent okien na licencji **decenimick**

Kupon rabatowy 5%

Expom

Nowy Dwór Kwidzyński
82-500 Kwidzyna
tel. (055) 279-26-44,
fax (055) 279-39-98

Promocja Świąteczna!

CIĄGNIKI ZETOR

typu: 3320, 3340, 5340, 7340, 9540, 10540

Obniżka ceny o 2%

W czasie 24-miesięcznej gwarancji przeglądy techniczne GRATIS.

POWIAT MASTATUT

Zgłosił wniosek, aby uporządkować sprawę przystanków na tej ulicy. Ponieważ nie ma odpowiednich zatok, autobusy blokują ruch i stanowią zagrożenie dla przechodniów, którzy próbują dostać się na drugą stronę ulicy.

Powiat kwidzyński znajduje się obecnie w fazie organizacji. Zarząd dyskutuje nad przyszłym budżetem. Starosta Leszek Czarnobaj określił ów budżet, na który tylko w niewielkim stopniu będzie miał wpływ powiatowy samorząd, jako zarys. Dodał, że nie bardzo wiadomo, co miał na myśli autor zarysu. Starosta poinformował, że odbyło się już pierwsze spotkanie wszystkich służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w powiecie.

J.K.

O koniach w przedszkolu

W przedszkolu w Rakowcu odbyło się niecodzienne spotkanie. Dzieci miały okazję porozmawiać z braćmi Jackiem i Jerzym Krukowskimi.

Dzieci z dużym zainteresowaniem słuchały opowieści braci Krukowskich

Bracia Krukowscy opowiedzieli o koniach i uczestnictwie w olimpiadzie. Zaprezentowali również swoje trofea i także ubrania do jazdy konnej oraz książki o koniach. Dzieci omówiły się już na kolejne spotkanie. Będzie ono miało miejsce w stadninie, gdzie będą oglądały konie, będą mogły nawet na nich pojeździć.

Jak zapewnili nas dyrektorka przedszkola Janina Leśniak, spotkanie było niezmiernie ciekawe i sprawiło dzieciom wiele radości.

Ja
R E K L A M A

**NOWO OTWARTY
SKLEP MEBLOWY**

Kwidzyn, ul. Wschodnia 2B
Czynny 10.00-18.00, tel. (055) 234 48 43

**PROONUJE
MEBLE**

- ◆ POKOJOWE
- ◆ KUCHENNE
- ◆ TAPICEROWANE

CENY PROMOCYJNE!

ZAPRASZAMY!

UWAGA ! UWAGA !

Zapraszamy do nowo otwartego

SKLEPU

podłogi panelowe, parkiety deski, boazerie panelowe, PCV, świerk, sosna, listwy wykończeniowe MDF, PCV, świerk, sosna, aluminium, drewno, wyroby płytowe: laminowane, nowosć OSB (płyty budowlane), drewno, sklejkę, paździerzowe, piśniowe, chemia, karnisze, akcesoria meblowe, drzwi, kasetony, rolety, drewno, drewno, drewno, drewno, chemia

**Kwidzyn ul. Polna 20
telefon 279 1666**

**PROMOCJA !!!
PODIAGA SZWEDZKA
28 zł brutto**

REKLAMA

MALBORK (Wielbark), ul. Kochanowskiego 106, tel. (055) 272-51-28

sprzedaż hurtowa i detaliczna nowych i używanych opon samochodowych prod. zachodniej i krajowej wulkanizacja i komputerowe wyważanie kół

Przy zakupie opon montaż gratis

INTERNET

- łącza dzierżawione
- konta pocztowe
- serwisy www

Gdańsk (58) 346 17 95
www.gdansk.sprint.pl

przedstawiciel lokalny:
Computer-bis s.c. tel: 0601 656 033

Sprint

JUŻ W KWIDZYNI

200379

SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT

koszykówka

Zwycięstwo i porażka

Koszykarze MTS Basket Kwidzyn rozegrali dwie ostatnie kolejki pierwszej rundy ligi międzywojewódzkiej juniorów...

Punkty dla MTS zdobywali: K. Świech 23 i 27, Bar 11 i 10, Mielnik 8 i 13, Król 10 i 7, Majewski 6 i 13, Kulik 0 i 4, Samulewski 0 i 4...

Table with 2 columns: Player Name, Points. Includes Trefl Gdynia, Astoria Bydgoszcz, AZS Toruń, Pakmet Starogard, MTS Basket Kwidzyn, AZS Gdańsk, K. Kasprzyc Inowrocław.

piłka nożna

Przymyk nadziei

Zarząd Rodła Kwidzyn nie widząc szans na wyprowadzenie klubu z tragicznej sytuacji w jakiej się znalazł, oddał się (czy też raczej klub) do dyspozycji Zarządu Miasta...

R E K L A M A

OGŁOSZENIE O PRZETARGU NIEOGRANICZONYM

Zarząd Gminy w Gardej

z siedzibą w Gardel przy ul. Kwidzyńskiej 27, tel./fax 275-25-58, 275-14-82

ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie robót remontowych ogólnobudowlanych, w budynkach będących własnością gminy Gardej.

- 1. Roboty ogólnobudowlane.
2. Roboty instalacji sanitarnej, wod.-kan. i c.o. (hydraulicznej).
3. Roboty elektryczne.
4. Roboty malarskie.

Zakres prac - zgodnie ze zleceniem pracowników Urzędu Gminy w Gardel.

Termin realizacji: 30.01.1999 r. do dnia 31.12.1999 r.

Osoba uprawniona do kontaktów z oferentami - Hanna Szafrńska.

Zamkniętą kopertę z ofertą oznaczoną „Przetarg na remonty budynków (określenie branży)” należy złożyć w siedzibie zamawiającego, pokój nr 9 (sekretariat), I piętro.

- Oferta powinna zawierać czynniki cenotwórcze:
1. stawka roboczogodzinny,
2. koszty ogólne,
3. zysk,
4. koszty zaopatrzenia.

Termin składania ofert upływa dnia 22.01.1999 r. do godz. 10.00.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 22.01.1999 r. o godz. 10.30 w siedzibie zamawiającego, pokój nr 23, I piętro.

W przetargu mogą wziąć udział oferenci, którzy:
1. nie podlegają wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 19 Ustawy o zamówieniach publicznych,
2. spełniają warunki zawarte w art. 22 ww. ustawy.

Ogłoszenie wyników przetargu nastąpi poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Gardel, ul. Kwidzyńska 27.

piłka ręczna

Jest dobrze

Po pierwszej rundzie rozgrywek serii B pierwszej ligi szczytowi MMTS Kwidzyn zajmują bardzo dobre trzecie miejsce w tabeli. Pod koniec rundy widać było wprawdzie zmęczenie sezonem, to jednak poza jedną wyjątkową, w tym samym czasie, do naszej drużyny nie można mieć większych zastrzeżeń...

Table with 3 columns: Team Name, Points, Goals. Includes MMTS Kwidzyn, MKS Końskie, Olimpia Piekary Śl., Hutnik Kraków, Chrobry Głogów, Wolsztyński Wolsztyn, MTS Chrzanów, MSPR Łódź, Grunwald Poznań, Stilon Gorzów, Unia Tarnów, Wisła Puławy.

Tabela „na wyjeździe”

Table with 3 columns: Team Name, Points, Goals. Includes Olimpia, Hutnik, MSPR Łódź, MMTS Kwidzyn, Wisła, Grunwald, MKS Końskie, Chrobry, Wolsztyński, MTS Chrzanów, Stilon, Unia.

R E K L A M A

Z HACZYKIEM W HERBIE

Rok 1998 zbliża się do końca. Rok 1999 przed nami i zapewne wszystkich moich Czytelników-wędkarzy zainteresuje co nowego przyniesie...

blież dwa lata nie się więc nie zmienić i zarówno członkowie NTW, jak i PZW chcą łowić ryby na dolnej Wiśle...

całą dobę, od 15 października do 30 listopada przez całą dobę wyłapane na miętusa. 3. Połów ryb powinien być zgodny z treścią ustawy o rybactwie śródlądowym...

W skrócie

Koszykówka Jesteśmy coraz bliżej ostatecznych rozstrzygnięć w lidze miejskiej koszykówki. W fazie play off nie zanotowano niespodzianek...

więc dziwnego, że pojedynki półfinałowe miały zacięty przebieg. Ostatecznie Elba pokonała Cudaki 52:42, a Foto-Mono Byki pokonały Naczyścieli 37:32.

Sklep „Efekt” pokonał Hotel „Bea” 2:1 (12,-11,13) i tym samym zrewanżował się za porażkę w rozgrywkach grupowych.

R E K L A M A

Nadleśnictwo Kwidzyn

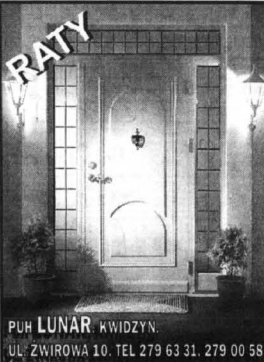
ogłasza w dniu 30 grudnia 1998 r.

przetarg ofertowy nieograniczony

na sprzedaż drewna wielkowymiarowego i średniowymiarowego iglastego i liściastego.

Oferujemy do sprzedaży drewno o łącznej masie 6 230 m³.

Szczegółowych informacji udzielamy pod numerem telefonu (055) 279-39-28 wew. 37.

BOGATA OFERTA DRZWI

- PRZESUWANE
WAHADŁOWE
ANTYWŁAMANIOWE
PRZECIWPOŻAROWE

CENY PRODUCENTA!

PUH LUNAR KWIDZYN, UL. ZWIROWA 10, TEL. 279 63 31, 279 00 58

HURTOWNIA MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH PIEC-MAT-BUD DOMBUD

ul. Toruńska 21c, 62-500 Kwidzyn, tel./fax 279 40 76, tel. 261 12 33

ŚWIĄTECZNA PROMOCJA

GAZOBETON 24x24x59. 3,95 + 7% VAT
GAZOBETON 12x24x59. 1,98 + 7% VAT

Cena obowiązuje przy całych transportach na miejsce budowy

PLYTY KARTONOWO-GIPSOWE

Table with 4 columns: PLYTA, GRUBOŚĆ, ROZMIAR, CENA brutto. Includes ZWYKŁA, WODOODPORNĄ.

STYROPIAN

FS - 12 (M.15) 70,15 + 7% VAT
FS - 15 (M.20) 87,69 + 7% VAT
FS - 20 (M.30) 114,00 + 7% VAT

Cena obowiązuje przy całych transportach na miejsce budowy od 01.12.98 do 31.12.98

UWAGA!

OD 01.12.98 DO 24.12.98

ŚWIĄTECZNA PROMOCJA

Prezent pod choinkę dla naszych Klientów!

8% obniżki cen na PLYTKI CERAMICZNE z możliwością odpisu od podatku.

DZIENNIK POMORSKI

Regionalne Pismo Pomorza Nadwiślańskiego

Nr 52 (297) GDAŃSKIE • ELBLĄSKIE • OLSZTYŃSKIE • TORUŃSKIE 23.12.1998 r.

Częściowa to tylko przesada, że „Wigilia tak samo smakuje pod każdym polskim dachem”. Być może jest tak, kiedy stwierdzenie to traktować w przenośni, odnosząc ją do staropolskiej, chrześcijańskiej atmosfery tego święta. Jednakże serwowane tego wieczoru tradycyjne potrawy przybyszą, niekoniecznie z dalekich stron, nie zawsze i dziś mogą przypaść do gustu. Na przykład austriackie mody w Małopolsce na trwałe pozostawiły krakowianom kluski z makiem, które mogą skutecznie pozbawić apetytu mieszkańców byłej Kongresówki, gdzie jadało się i jada trochę jak na Wschodzie. Królują więc tam karp w śmietanie, kutia czy kulebiak, które z kolei niemal nieznanne są Wielkopolanom, pojadającym sobie w Wigilię - trochę z niemiecka - bułkę maczaną w mleku i posypaną makiem.

BOŻO-
-NARODZENIOWE
SERDECZNOŚCI
WSZYSTKIM
CZYTELNIKOM
SKŁADA
ZESPÓŁ
DZIENNIKA
POMORSKIEGO

WMAN INSTALACJE MIEDZIANE
NOWOCZESNA TECHNIKA GRZEWCZA

HURT, DETAL, SPRZEDAŻ RATALNA

SPECJALISTYCZNE
HURTOWNIE INSTALACYJNE

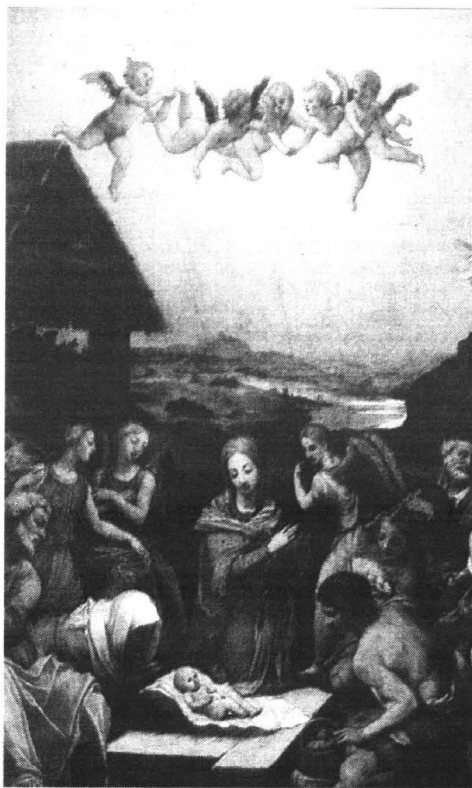
81-007 Gdynia, ul. Chylońska 217, tel.(058) 663 44 65
80-176 Gdańsk-Jasień, ul. Dąmroki 1, tel./fax (058) 303 05 12
82-300 Elbląg, ul. Warszawska 66, tel./fax (056) 232 81 25
76-200 Słupsk, ul. Bałtycka 10, tel/fax (059) 42 40 16

30/53/98

Sporo wspólnego z wielkopolskimi mają gusta pomorskie, które jednak - ku radości smakoszy - przejęły sporo z tradycyjnej

kuchni kaszubskiej. Ta zaś - wbrew temu, co powiadają o niej, zwłaszcza Polacy z centralnej

WIGILIJNE SMAKI I SYMBOLE

Angelo Bronzino „Pokłon pasterzy”

Polski - wcale nie jest uboga i bez wyobraźni. To prawda, że niegdyś jadało się na przednówku suszoną rybę z krupnikiem na ziemniakach, z rybami na deser, ale tego rodzaju dania znane są w każdym zakątku naszego (i nie tylko) kraju, gdzie mieszkańcom się nie przelewało.

Wigilijno-bożonarodzeniowe menu Kaszubów, to przede wszystkim różne zupy rybne: a to na wywarze warzywnym (gapió zupa), a to na zsiadłym mleku (kozió zupa), a to na kwasie kapuścianym (kwasnó zupa) - obowiązkowo z kilku gatunków ryb z ziemniakami lub kluseczkami.

Arcydziełem smakowym są kysne z pulkami, czyli podroby z węgorka (serce, wątroba, śledziona i flaki), przyrządzone na rosole rybnym, do którego na koniec dodaje się - po obraniu ze skórki - niewielkie ziemniaki ugotowane osobno w mundurkach. Chleb zaś zastąpiono niekiedy ryńczózkami - plackami z mąki gryczanej, pieczonymi bezpośrednio na rozgrzanych fajerkach płty kuchennej.

Do słodkiej kawy zaś - wafle z ciasta naleśnikowego i placek drożdżowy, niegdyś podawane ... przed daniami zasadniczymi.

Wigilijnym symbolem stołu - jak Polska długa i szeroka - była natomiast i jest zasada menu bezmięsnego, nieparzystej liczby potraw i pozostawiania jednego pustego nakrycia dla nieznanego wędrowca.

cd. na str. 6

Mazda

Jedyny na Wybrzeżu

**AUTORYZOWANY SERWIS
NAPRAW POWYPADKOWYCH**

Zaprasza do:

- ◆ szybkiej naprawy powypadkowej na oryginalnych częściach **mazda**
- ◆ fachowej obsługi w naszym serwisie
- ◆ otrzymania 2-letniej gwarancji na nasze naprawy

Zdrowych i Wesołych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz życzenia

pomyślności i szerokiej drogi
w Nowym Roku

wszystkimi swoim Klientom i ich rodzinom
składa

INTERMOT
HOLOWANIE MAZDY CAŁY KRAJ

Gdańsk, ul. Matembiewska 2/3
tel. (058) 345 14 54, 347 79 17
fax 347 79 17

30/163/300148

CARCADE

LEASING BEZ DOKUMENTÓW FINANSOWYCH

GDAŃSK - 305 83 02, GDYNIA 623 42 46, ELBLĄG 234 46 39

28/71

CIEPŁO I RACJONALNIE

Malbork, jako jedno z czterech miast w Polsce, został wybrany do wzięcia udziału w projekcie racjonalnego wykorzystania ciepła.

Gminy w Polsce zobowiązane są do opracowania „Planu zaopatrzenia w energię ciepłą”, według praw i przepisów nowego Prawa Energetycznego. W celu poprawy zaopatrzenia miast i ich mieszkańców w energię ciepłą, staje się niezbędne określenie naprawczych i modernizacyjnych działań, a następnie

na ich podstawie opracowanie planów inwestycyjnych i znalezienie źródeł finansowania.

Zarówno gminy, jak i przedsiębiorstwa ciepłownicze zaopatrzące miasta w energię ciepłą, zgłaszają często potrzebę pomocy w zakresie opracowania planów zaopatrzenia w ciepło, przygotowania planów inwestycyjnych i ekonomicznej oceny projektów.

Fundusz PHARE przygotował projekt „Działania na rzecz poprawy efektywności zaopa-

trzenia miast w ciepło”, którego zakres obejmuje zarówno opracowanie planów zaopatrzenia w energię ciepłą, jak i przygotowanie na ich podstawie planów inwestycyjnych oraz wskazanie źródeł finansowych.

Głównym celem projektu PHARE jest sporządzenie planów dostarczenia ciepła dla czterech miast średniej wielkości - od 25 do 60 tysięcy mieszkańców, a na ich podstawie opracowanie projektów dotyczących modernizacji systemu ciepłowniczego.

SKAZANI CHCĄ PRACOWAĆ

Od kilku miesięcy w szluzskim zakładzie karnym działła Klub Pracy. Zajęcia w klubie odbywają się nieregularnie. Prowadzi je pracownik Rejonowego Urzędu Pracy. W zajęciach uczestniczą skazani, którzy wkrótce opuszczą mury więzienia.

Obecnie przebywają oni na oddziale półotwartym. Niektórzy wykonują drobne prace remontowe na rzecz zakładu, kilku pracuje w Przedsiębiorstwie Przemysłu Metalowego.

Podczas zajęć skazani poznają przepisy dotyczące zatrudnienia oraz zasady przyznawania zasiłków.

Pracownik RUP uczy skazanego, jak wypełniać kartę reje-

stracyjną bezrobotnego.

Informuje również o możliwości skorzystania z różnych kursów przycucających do zawodu.

Skazani najczęściej pytają o możliwość zatrudnienia. Wiedzą, że trudno będzie im znaleźć jakąkolwiek pracę. Niemniej jednak chcą wiedzieć, w jaki sposób szukać pracy.

Podczas zajęć w Klubie Pracy więźniowie uczą się też, jak pisać życiorys, podanie czy list motywacyjny. Udział w zajęciach jest dobrowolny, frekwencja nie zawsze jest wysoka. W ostatnim spotkaniu wzięło udział 14 skazanych. Ich zdaniem znalezienie pracy po wyjściu na wolność daje szansę na powrót do normalnego życia.

Puckie stowarzyszenie lokatorów

W Pucku zawiązało się Stowarzyszenie Lokatorów Mieszkań Komunalnych, które zarejestrowane zostało w Sądzie Wojewódzkim.

Do głównych celów Stowarzyszenia należą będzie propagowanie działalności wśród lokatorów budynków komunalnych; stawia się na współpracę i wzajemną pomoc wśród członków (w

tym również doradztwo i pomoc prawną).

Wśród celów nowo powstałego Stowarzyszenia wymienia też wprowadzenie działalności integracyjnej członków przez organizację imprez kulturalnych, rekreacyjnych, spotkań towarzyskich. Najważniejsza wydaje się jednak ochrona interesów lokatorów mieszkań komunalnych.

Zielone certyfikaty dla ABB

Zakłady produkcyjne ABB Zamech Ltd. otrzymały certyfikaty zarządzania środowiskowego zgodnie z międzynarodową normą ISO 14001. Dwa i pół roku temu ówczesny Zakład Obiektów Ciepłowniczych (obecnie ABB ZUC Sp. z o.o.) uzyskał certyfikat zgodny z brytyjską normą BS 7750, a po roku tenże zakład spełnił już normy ISO 14001. Były to pierwsze „zielone certyfikaty” w Polsce. Już wówczas ABB zapowiadało starania o nadanie certyfikatu całemu zakładowi traktując program ZUC pilotażowo.

Proces audytu przeprowadziła firma Bureau Veritas Quality International. Wszystkie zakłady produkcyjne ABB Zamech Ltd. otrzymały certyfikat zarządzania środowiskowego według międzynarodowej normy ISO 14001.

Topielec z tropików

Kiedy mówi się komuś, że utopił się delfin - wywołuje to szokowanie. A jednak. To przecież ssak, który co jakiś czas musi zaczerpnąć powietrza atmosferycznego. Jeśli wpadnie w sieć - oznacza to dla niego śmierć.

Co jakiś czas wpadają w rybackie sieci morświny.

Podobnie było i tym razem. Jednak to nie był morświn. Okazało się, że topielcem był delfin peregoboki. To ewenement w Bałtyku.

Ten okaz ma 193 centymetry długości i waży 75 kilogramów.

Delfin peregoboki żyją przeważnie w wodach tropikalnych. Największą ich populacją zamieszkuje Pacyfik. Skąd zatem

wziął się on w naszych wodach? Jaką drogę odbył? Co skłoniło go do wypłynięcia na Bałtyk? Przecież tutejsze wody ogromnie różnią się od tych, w których na co dzień żyją jego pobratymcy.

Nie ma odpowiedzi na te pytania. Najprawdopodobniej oddalił się od stada i najwyczajniej zablądził.

PKS za drogi

Sporządzone przez PKS w Kwidzynie zestawienie kosztów wykazało deficyt 1500 zł linii autobusowej Prabuty - Rodowo. Gmina nie ma pieniędzy na dofinansowanie kursów i szuka tańszego, prywatnego przewoźnika.

Biznes dla nauki

Podpisano statut Elbląskiej Fundacji Akademickiej. Celem Fundacji będzie wspieranie działalności i rozwoju Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu. Wobecności notariusza podpisy złożyli założyciele Fundacji, w tym: wojewoda elbląski, PW Halex, PPU Elzam-Holding oraz ABB Zamech Ltd.

Chleb z masłem

W elbląskim Muzeum prezentowana jest wystawa „Chleb i masło”. Ekspozycja zawiera żarna, maselnicę, formy do masła, prasy do sera, kosze do formowania chleba i inne „wchłiki czasu”, jakimi posługiwano się jeszcze w XIX w. przy produkcji wyrobów młynarskich czy pieczeniu chleba. Prezentowane zbiory należą do Muzeum Etnograficznego w Toruniu i Muzeum w Elblągu.

Chleb, który kupujemy w sklepie nie ma za wiele wspólnego z wypiekami naszych babek i prababek. Kiedyś ciasto przeznaczone na placki mieszano z zakwasem i wkładano do pieca.

Produkcja odbywała się w domach. Dzisiaj wystarczy udać się do najbliższego sklepu, a bardziej wybredni mogą kupić pieczywo w piekarni. Z masłem i serami jest podobnie. Niegdyś każda gospodyni wiejska z mleka domowym sposobem wyrabiała masło i ser. Wystawa „Chleb i masło” przypomina o sztuce i tradycji.

Tabaka nadal w „podziemiu”

Zgłoszony przez 18 posłów ziemi gdańskiej, projekt nowelizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z 1995 roku nie uzyskały wymaganej większości głosów i został odrzucony.

Projektodawcy, wśród których był poseł Jerzy Budnik, chodzilo o wyłączenie z ww. ustawy związku produkcji i sprzedaży w Polsce tabaki.

Czym jest tabaka dla Kaszuba, nie musimy chyba przypominać. Wystarczy wspomnieć, że tradycje jej sięgają początków XVII wieku i do dziś (zwłaszcza na Kaszubach) zażywanie tabaki jest ceremonialnym, tradycyjną „swoistą „religią”. Być przez kogoś poczęstowany tabaką, to nie tylko zwykły gest, ale oznaka zaufania, sympatii i wzajemnego zrozumienia.

Szkoda więc, że 166 posłów nie zgodziło się na nowelizację tej ustawy. Dla porządku dodajemy, że proponowaną zmianę poparto 152 posłów, a 66 wstrzymało się od głosu.

Hipokryzja bez granic?

Hipokryzją i kłamstwem nazwał wojewoda olsztyński, Zbigniew Babalski oświadczenie elbląskiej SdRP, która twierdzi, że to rząd AWS podjął decyzję o likwidacji województwa elbląskiego i przynależności do regionu warmińsko-mazurskiego i że to Akcja Wyborcza Solidarność zdecydowała o tym, iż w Elblągu nie będzie Urzędu Wojewódzkiego. Członkowie Rady Wojewódzkiej SdRP w Elblągu zarzucili władzom województwa olsztyńskiego „szczególny prowincjonalizm, brak kompetencji i dobrego wychowania”.

- Za niespełna trzy tygodnie przestanie istnieć województwo elbląskie, a nikt nie zapytał mieszkańców o ich opinię na ten temat - czytamy w oświadczeniu Rady Wojewódzkiej Socjaldemokra-

cji Rzeczypospolitej Polskiej w Elblągu.

Zarządy te zdecydowanie odpiera wojewoda olsztyński, Zbigniew Babalski: - To nikt inny tylko ówczesna władza SdRP w Elblągu podjęła uchwałę o przejściu województwa elbląskiego do regionu Warmii i Mazur.

Z kolei, zdaniem autorów oświadczenia, działająca przy Sejmiku Samorządowym Województwa Elbląskiego, specjalna Rada Obrony Województwa, w skład której weszli działacze PSL i SdRP, była aktywnie zwalczana przez prawie wszystkie ogniwa Solidarności i Unii Wolności.

Kończąc oświadczenie, elbląska Socjaldemokracja zadeklarowała, że po Nowym Roku „konsekwentnie będzie reprezentowała interesy społeczności lokalnych”.

Oferta Internetu tańsza niż myślisz. Wejdź z nami w XXI wiek.

„Internetu nie da się ominąć.

Polski Internet to już ponad pół miliona użytkowników.

Łość ta podwaja się co kwartał.

Internet pomaga w nawiązywaniu kontaktów,

zarządzaniu własną firmą, organizowaniu sprzedaży.

Jeżeli jesteś aktywny, prowadzisz firmę, wcześniej czy później

poznasz Internet.

Lepiej zrobić to dzisiaj niż za rok pod naporem konieczności...

Obiecujemy, że łagodnie wprowadzimy Cię w świat Internetu.

Jeżeli jesteś zainteresowany

skontaktuj się z naszym Biurem Reklamy,

Tczew, ul. Gdańska 32, pokój nr 4,

telefon 531-40-44,

lub z współpracującymi z Twoją firmą specjalistami ds. reklam.

<http://www.wpomorskie.com.pl>

e.mail: biurowp@wpomorskie.com.pl

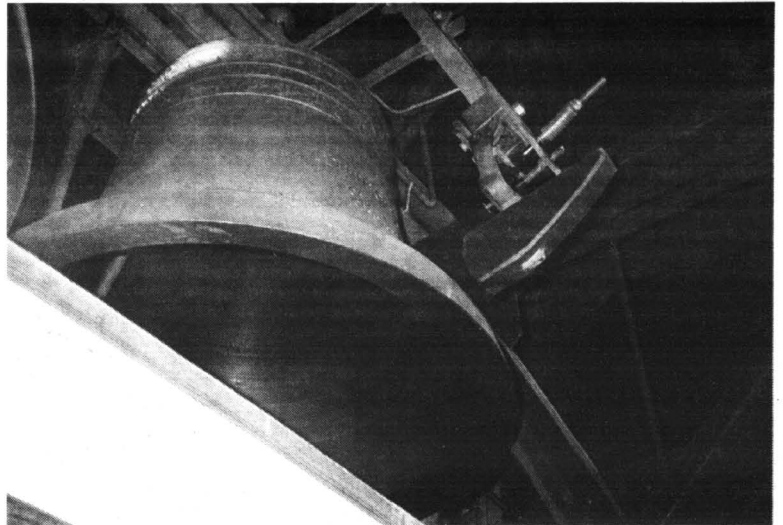
Wydawnictwo Pomorskie

REDAKCJE KOLEGIUM: Krzysztof Mytkowski (red. nacj.), Urszula Niewiarowska, (sek. red.), Alicja Łukawska, Franciszek Marszałek, Stanisław Sierko, Rafał Wodiczko - Tczew (tel. 058/531-10-44), Tadeusz Majewski, Janusz Rokiciński - Starogard Gd. (tel. 058/56-253-30). **SIĘDZIBA REDAKCJI:** ul. Mickiewicza 5, 83-110 Tczew, tel. (058) 531-10-44, 532-22-44, fax (058) 532-22-55. **ODDZIAŁY:** Gdańsk, tel. (058) 301-48-65, Tczew (058) 531-10-44, Wągrowo (058) 672-48-20, Starogard (058) 56-253-30, Elbląg (058) 232-77-51, Kwidzyn (058) 279-30-59, Malbork (058) 272-56-22, Iława (088) 48-77-66, Grudziądz (051) 222-22, Nowy Dwór Gdański (0-5547) 27-59. **Współpracownicy:** Puck (058) 673-29-52, Kartuszy - Żukowo (058) 681-43-33. **DZIAŁY REKLAM I OGŁOSZEŃ:** Gdańsk, tel./fax (058) 301-48-65, Tczew, tel./fax (058) 531-25-70 oraz telefoni w w. wszystkich oddziałach. **WYDAWCA:** Wydawnictwo Pomorskie, ul. Gdańska 32, 83-110 Tczew, tel./fax (058) 531-25-70. **SKŁAD I DRUK:** Zakłady Graficzne m. Józefa Czyżewskiego, ul. Sadowa 5, 83-110 Tczew, tel./fax (058) 531-36-24, 531-66-89. Prenumeratę dla zakładów pracy i instytucji przyjmują jednostki kolportażowe „RUCH” SA na terenie całego kraju. Szczegółowe informacje - „RUCH” SA w Warszawie Oddział w Gdańsku - bezpłatna infolinia nr - 8 000 150 047

Wchodzimy po krętych i wąskich kamiennych schodach. Potem szerokich, z metalowymi poręczami. 46-48 metrów nad poziomem ulicy wisi tu wielka ilość dzwonów. Wielkich i całkiem małych. Cichutko tu. Ale do czasu... Bo nagle martwe dzwony ożyły. Zastaniam dłońmi uszy. Ale i tak wciska się do nich seria dźwięków układających się w melodię. Te dzwony grają. Koncert się urywa. Znowu chwila ciszy i głośne... baaam. To odezwał się dzwon największy, ważący - bagatela - blisko 2,5 tony najmniejszy ma tu 10 kg.

Ten dźwięk oznacza pełną godzinę. Sygnał to precyzyjny - można regulować zegarki - bo dzwon sprzężony jest z zegarem kwarcowym, a tym znowu steruje sygnał radiowy, którym podawany jest dokładny czas.

37 dzwonami. Przetrwał do 1942 roku. Wtedy hitlerowcy zdjęli dzwony i wywieźli z zamiarem przetopienia. Ponad 20 z nich przetwało i trafiły do ścioła Marii Panny w Lubece. Dzięki staraniom Hansa Eggebrechta i działającego w Bremie Towarzystwa Niemiecko-Pol-

Potęny dzwon z wodzonym z boku młotem do gry sterowanej komputerem.

NIECHAJ ZAGRA 49 DZWONÓW

Tyle zdołał mi wytłumaczyć przewodnik, bo oto zaczyna się kołysać pięć największych dzwonów. Potężne serca biją w spiżowe ściany. Rozlega się potężny dźwięk. Drży drewniana podłoga, a wieża - jak mi mówiono - odchyła się od pionu o kilka milimetrów. Cóż za potęga jest w tej rozkołysanej masie metalu!

DRAMATYCZNE DZIEJE...

Pierwszy carillon pojawił się na wieży gdańskiego kościoła św. Katarzyny już w 1575 roku. Był mały i zdjęto go przy okazji remontu helmu tego obiektu. W 1738 roku zamówiono w Niderlandach kolejny zestaw. Tym razem było to 35 grających dzwonów.

Przetrwały one do 1905 roku. 3 lipca przyszła zagałada. Po południu tego dnia rozszalała się burza i piorun uderzył w wieżę Katarzyny. Drewniana konstrukcja spłonęła, a dzwony przepadły.

Wkrótce odrestaurowano ją. Pojawił się też nowy carillon z

Wieża kościoła św. Katarzyny, wzniesionego na przełomie XIV-XV wieku.

holenderski muzyk, Gert Oldenbueving, mając około dwóch tysięcy słuchaczy zgromadzonych wokół Katarzyny, zagrał na 49 dzwonach m.in. nasz hymn narodowy, utwory Beethovena i polonez Ogińskiego.

Grał artysta zagraniczny, bo u nas nie ma ani jednego carillonera. Jakkolwiek klawiatura instrumentu przypomina podobną przy organach, to jednak jest to zupełnie inny rodzaj muzyki. Inne też muszą być umiejętności. Jest już organizacja, która pojedzie do Holandii, aby tam mistrzowsko opanować

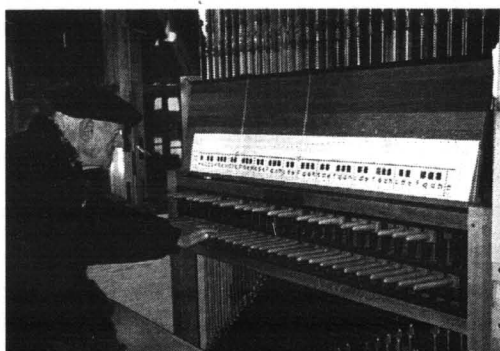
arkana gry na carillonie.

Dlaczego do Holandii? Bo to narodowy instrument kraju tulipanów. Występuje też w Belgii, Francji, Niemczech. Staje się popularny w Stanach Zjednoczonych i Japonii. Można powiedzieć o renesansie grających wież.

MŁOT I SERCE

49 dzwonów. Każdy, mały czy wielki, ma serce i młot. 44 tkwią nieruchomo.

cd. na str. 4

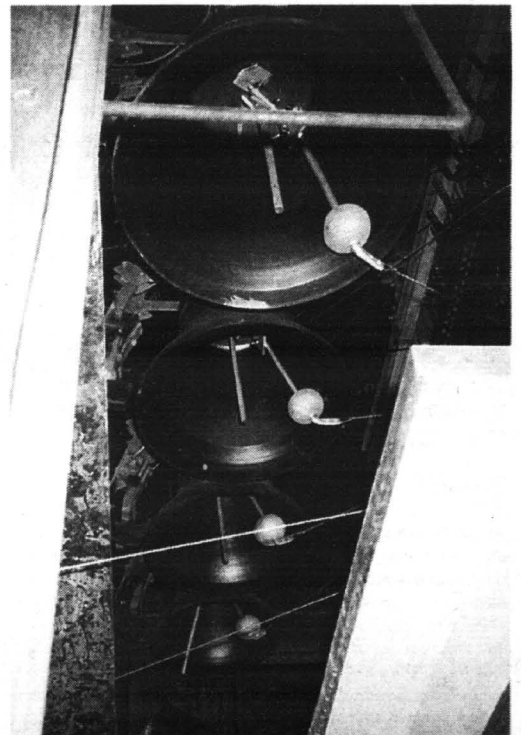

Ta klawiatura pozwala uruchamiać serca dzwonów i uderzać pięściami wygrywać melodie.

skiego, ufundowano 37 dzwonów nowego carillonu, co odpowiada trzem oktaвам. Do tego doszła automatyka urządzeń.

CZWARTA OKTAWĘ

zakupiono ze środków naszych władz lokalnych, świadczeń firm i osób prywatnych. Jeszcze tylko jeden dzwon nie ma sponsora, ale i tak już wisi na wieży. Nowy carillon odlany został w znakomitej holenderskiej firmie ludwiskarskiej. W sobotę, 28 listopada 1998 roku

Małe dzwony, nieruchomo ustawione w szyku.

Wdalszych badaniach pojawiły się sprzeczne informacje. Z jednej bowiem strony respondenci deklarują, że ich kondycja finansowa się poprawia. Mniej rodzin popada w długi, w mniejszym też stopniu w porównaniu z poprzednim rokiem - są przejadane oszczędności.

Wprawdzie nadal w większości rodzin uzyskiwany dochód z trudem starcza na życie, ale jednocześnie wyraźnie poprawiła się kondycja psychiczna ankietowanych. Z ufnością patrzy w przyszłość niemal tyle samo osób, co z obawą i ze strachem.

Z drugiej strony na pytanie, czy w ciągu najbliższych dwunastu miesięcy uda się coś zaoszczędzić, coraz więcej rodzin odpowiada, że nie. Dlaczego tak się dzieje, skoro równocześnie większość osób ocenia obecną sytuację ekonomiczną kraju jako lepszą niż w minionym okresie i prognozuje, że ten kierunek zmian w gospodarce utrzyma się? Prawdopodobnie dlatego, że Polacy wciąż nie mają skłonności do oszczędzania, choć nie jest już tak źle, jak przed rokiem.

Ta niechęć ma swe źródło w chudych latach minionych i dość niskim standardzie wyposażenia gospodarstw domowych. W sytuacji wzrostu dochodów, polskie rodziny dość gwałtownie przystąpiły do odbierania zaległości wyminiając „Frania” na „Whirpo-

Z analiz sopockiego ośrodka badania opinii społecznej wynika, że wśród mieszkańców Wybrzeża niemal z każdym kwartałem minionych dwóch lat ubywa osób pesymistycznie oceniających kondycję i przyszłość swoich rodzin. Już w zdecydowanej mniejszości są ci, którzy twierdzą, iż „przejadamy oszczędności i popadamy w długi”, większość bowiem uważa, że „coraz chętniej oszczędzamy”. Możliwość te 60 proc. ankietowanych (przed rokiem 28 proc.) ocenia jako duże lub bardzo duże. Logikę tych wypowiedzi potwierdzają przewidywania systematycznego zmniejszenia wydatków rodzin na dobra trwałe użytku.

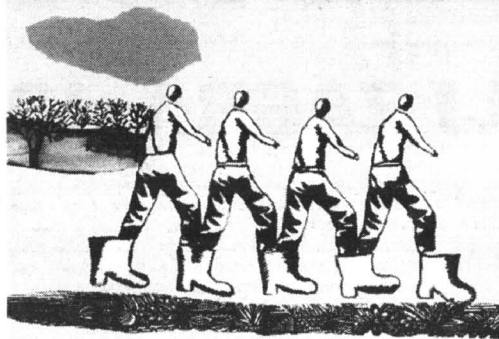
POLSKIE SKARPETY BEZ DNA?

ola” i „Rubina” na „Philipsa”.

Ale i to się zmienia. Powoli, lecz systematycznie, maleje liczba rodzin, która zamierza zwiększać swe wydatki na dobra trwałe użytku. Boom tego typu wydatków mamy już chyba za sobą. Ostatnie posunięcia Narodowego Banku Polskiego miały sprawić, że Polacy nabiorą chęci do oszczędzania. Bank centralny przyjmował depozyty od ludności, oferując wyższe oprocentowanie od banków komercyjnych. Prezes NBP Hanna Gronkiewicz-Waltz liczyła na to, że banki zostaną zmuszone do podniesienia oprocentowania lokat, a tym samym - oprocentowania kredytów. W ten sposób zmniejszony zostanie wpływ pieniędzy z banków na rynek.

Tak jednak - póki co - nadal się nie dzieje i najznakomitsi specjaliści od analizy siły nabywczej Polaków twierdzą ostrożnie, że „obecnie należy oceniać za-

wartość pończoch naszych rodaków w sposób względny” (cytat z Balcerowicza). Przekładając to na język potoczny, należałoby powiedzieć, że te po-

szochy mogą być równie dobrze pełne, co puste... Za pierwszą, optymistyczną wersją wskazują najnowsze badania GUS, które wykazują na przykład, iż w roku bieżącym utrzymała się stabilizacja przedsiębiorstw handlu detalicznego (oprócz branży meblarskiej, radiowo-telewizyjnej i sprzętu AGD). Przyszła sytuacja ekonomiczna jest oceniana także jako dobra, zwłaszcza przez firmy, zajmujące się włóknami, odzieżą, obuwiem i pojazdami mechanicznymi.

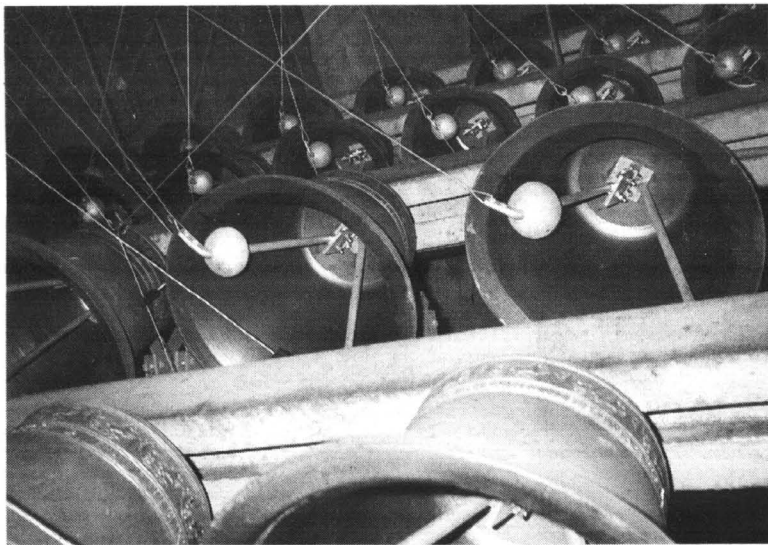
W ślad za tym rośnie optymizm w przemyśle przetwórczym. Wśród przedsiębiorstw badanych przez GUS 30 proc. oceniło sytuację na rynku jako dobrą, a tylko 12 proc. jako złą.

Producenci i handlowcy mają nadzieję, że ograniczanie zakupów przez gospodarstwa domowe to tylko chwilowe, niekorzystne dla nich, zmiany nastrojów.

K. M.

Obecnie, tak prawdę mówiąc, nikt nie jest w stanie określić, czy „buty”, które kupują sobie mieszkańcy Wybrzeża wybierane są już na miarę, czy jeszcze na wyrost. A jeśli to drugie, to czy z powodu chęci do oszczędzania gotówki, czy też ze starego przyzwyczajenia, aby inwestować w towary.

Niech zagra 49 dzwonów

Dzwony i dzwonki carillonu.

cd. ze str 3

Poruszają się tylko serca, albo młotki. Pięć największych jest kołysanych, gdy dzwonią dla potrzeb kościoła, a nie uczestniczą w graniu.

Po co te wszystkie kombinacje? A bo nie ma tu dzwonników. Wszystko zalewają automaty. Przy grze ręcznej, startuje się dzwonami uderzeniem w klawisze.

Wtedy w ruch idą serca

dzwonów. To one wywołują dźwięki. Ale jest też sterowanie komputerowe. Wtedy sygnały urządzenia elektronicznego uruchamiają młotki i młoteczki. Wygrywana jest automatycznie melodia. Mamy coś w rodzaju wielkiej i bardzo drogiej katarynki - mówi dr Grzegorz Szychiński, opiekujący się carillonem, zarazem kustosz pracowni zegarów wieżowych Muzeum Historii Miasta Gdańska.

JEDYNY W POLSCE

Grający carillon, to jedyny taki instrument w Polsce. I wielka atrakcja, przypominająca udział Holendrów w tej międzynarodowej społeczności niegdysiejszego Gdańska. Są jeszcze resztki zdewastowanego carillonu w Częstochowie. Zostało co nieco z podobnego instrumentu jaki zamon-

towany był na wieży Ratusza Głównego Miasta Gdańska. Ten właśnie mały carillon, ale o pięknym brzmieniu, runął w 1943 roku wraz z hełmem wieży. Ocalały z tego pogromu tylko 3 dzwony.

W LATACH 70.

przeniesiono tu 17 dzwonów carillonu z Biskupiej Górki, odlanych w stoczni. Ale stoczniowcy nie ludwisarze i coś im nie wyszło. Do tego jeszcze stan mechanizmów sterujących jest oplakany. I carillon milczy.

- Myślę - mówi dr Szychiński-

ski - o rekonstrukcji ratuszowego carillonu. Mielibyśmy wtedy niezwykle zjawisko: dwie „rozmawiające z sobą wieże”. Bo w pewnej części Głównego Miasta, słychać było obydwu carillonu, grające na przemian. Ale i tak mamy jedyne w Polsce grające dzwony i także jedyne w kraju muzeum zegarów wieżowych. Wszystko w Katarzynce. To ojcowie karmelici uczyli wieży kościelnej na pracownię. I chwala im za to!

Tekst
i zdjęcia:
Franciszek
Marszałek

Polskie Centrale i Systemy Telefoniczne

AUTORYZOWANY ZAKŁAD SERWISOWY:
TELEMECHANIKA JAN ŁOMNICKI

82-500 KWIDZYN,
ul. ŻEROMSKIEGO 163/8
tel. 2752777; 2792777
0-603314606

jesteśmy bliżej

SLICAN®

niż przypuszczasz

całodobowy serwis

gwarancyjny i pogwarancyjny,
uaktualnienia oprogramowania,

dotychczasowa gwarancja Serwisu - do uzgodnienia

PROMOCJA:
montaż central - rabat nawet do 100%

dołącz
do nas

tel. (0-52) 345-47-89, 22-38-30,
INTERNET: www.slican.com.pl

TPORECZENIOWO TPORECZENIOWO TPORECZENIOWO TPORECZENIOWO

Oplute drzwi, zniszczony wózek inwalidzki, petardy rzucone na balkon - z tym na co dzień spotykają się Anna i Marek M. Spór między nimi a Romanem P. toczy się nadal, choć sąd powiedział już swoje.

ZADEPTANE DZIKIE WINO

Aнна i Marek M. dostali od spółdzielni mieszkaniowej przydział na nie wykorzystywaną suszarnię, która miała posłużyć jako pomieszczenie w wózki inwalidzkie dla ich dzieci: Magdy i Michała (pisaaliśmy już o tym 22.10.98 r. w reportażu „Dzikie wino”).

Roman P. został gospodarzem domu w zastępstwie sąsiadów K. Nikt nie wie dlaczego K. zrezygnował z funkcji gospodarza oraz dlaczego i w jaki sposób został nim Roman P. Właściwie to sam się obwołał gospodarzem klatki.

Roman P. rozpoczął swe rządy od zebrania lokatorów. Mimo nawалу pracy w swoim prywatnym przedsiębiorstwie handlowym znalazł na to czas. Na zebraniu tym mówiono głównie o M. Lokatorzy poparli P. i jego poglądy, że suszarnię należy odzyskać.

W wakacje, pod nieobecność M., Roman P. otworzył pomieszczenie przeznaczone na wózki. Towarzyszący mu jacyś chłopcy wyrzucili wszystkie znajdujące się tam przedmioty: wózki inwalidzkie, zegar, deski. Widzieli to sąsiedzi i pracownicy zarządu spółdzielni mieszkaniowej.

Podobnie stało się z pomieszczeniem sąsiada S., który był obecny przy całym zajściu. Bał się jednak - jak dziś mówi - zareagować w jakikolwiek sposób.

Zarząd spółdzielni zgłosił ten fakt policji. Jak wynika z dokumentów sprawy przedstawionych przez Zbigniewa Ałaszewskiego, przewodniczącego Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w Starogardzie Gd., policja wszczęła początkowo postępowanie w sprawie kradzieży z włamaniem.

Sprawa trafiła do sądu i toczyła się długo. 11 maja 1998 roku sprawa zakończyła się wydaniem postanowienia o umorzeniu postępowania karnego wobec Romana P.

- Przepisy mówią, że stopień zagrożenia społecznego nie był w tym wypadku znaczny - mówi Zbigniew Ałaszewski. - Nie ma wyznacznika co do ustalenia stopnia zagrożenia - wyjaśnia. - W każdej sprawie sąd musi ocenić, na ile jest to groźne. Jest to kwestia oceny.

Jeżeli sąd stwierdzi, że zagrożenie nie było znaczne, nie przeprowadza postępowania dowodowego, nie przesłuchuje się oskarżonego i świadków. Roman P. został uniewinniony na okres próby wynoszący 1 rok, zobowiązany do zapłacenia 100 zł na czyn społeczny i obciążony kosztami postępowania.

- Aby takie rozstrzygnięcie sprawy było możliwe, oskarżony musi mieć pozytywną opinię z zakładu pracy i być nie karanym sądownie - mówi Zbigniew Ałaszewski.

Roman P. nie był karany, miał dobrą opinię ze swojego własnego zakładu pracy. Brakowało też osób, które wypowiadałyby się

przeciwko niemu.

- Ludzie boją się zeznawać w sądzie - mówi Zbigniew Ałaszewski. - Już od 1 września tego roku, według nowego Kodeksu karnego, wyrok zapadłby uniewinniający. Według nowego prawa takie zachowanie nie jest przestępstwem. Roman P., jeżeli zwlekał, mógłby nawet nie zapłacić tych stu złotych - dodaje Ałaszewski.

Tymczasem Anna i Marek M., a także spółdzielnia mieszkaniowa... nadal czekają na rozstrzygnięcie sprawy.

- Oczekujemy sprawnego postępowania i surowej kary dla Romana P. - twierdził na początku listopada prezes spółdzielni, Wiesław Wrzesiński. - Ze strony spółdzielni istniała dobra wola rozstrzygnięcia tego sporu. Pomagaliśmy słabszej stronie. To z naszej inicjatywy zostało wszczęte śledztwo w tej sprawie.

Tymczasem Zbigniew Ałaszewski mówił:

- W tej sprawie spółdzielnia była bardzo niezdecydowana.

- Spółdzielnia Mieszkaniowa jest podmiotem i ma swój zasób lokali, którymi dysponuje według swojego upodobania - wyjaśnia prezes sądu, Włodzimierz Witt.

Spółdzielnia wydała Annie i Markowi M. kilka zezwoleń. Między innymi na przebudowę mieszkania. Konieczne było bowiem zlikwidowanie drzwi i niektórych ścian, żeby wózki mogły swobodnie przejeżdżać. Życie ich dzieci odbywa się pomiędzy łóżkiem, wózkiem a podłogą. Dlatego też Anna i Marek P. po-

łożyli w całym mieszkaniu parkiet. Łatwo go posprzątać i jest bezpieczny dla dzieci. Chcieli też zbudować podjazd z balkonu na chodnik. Dostali pozwolenie i na to, ale wymaga to dużego nakładu kosztów i pracy.

Wiąże się z tym dużo załatwiania. Poza tym musieliby założyć sobie alarmy i żaluzje antywłamaniowe, żeby uniknąć włamań, gdyż często latem wyjeżdżają z dziećmi, a podjazd ułatwiłby złodziejowi wtargnięcie do mieszkania.

Marek M. chciał jakoś ozdobić balkon. Zasadził winogrona, ale ktoś pościął pędy prawie

przy ziemi. Posadził pod balkonem kwiaty, lecz ktoś je spalił. Zachowały się jedynie brzoźki zasadzone przez Marka M.

Ktoś niszczy zamek w ich skrzynce na listy, ktoś niszczy spacerowy wózek inwalidzki stojący w piwnicy. Ktoś wylewa mocz pod ich piwnicę z zaprawami.

Boją się.

Boi się też Roman P., który zafundował sobie ochronę, która jak twierdzi, obserwuje dom i wie wszystko co się dzieje w domu i w jego otoczeniu.

- Wygrałem sprawę w sądzie i czuję się zagrożony. Zawsze

osoba pokrzywdzona będzie dochodziła swoich praw - mówi Roman P., z którym rozmawiałam tylko przez telefon, gdyż nie wykazał on chęci współpracy.

Po pierwszym moim telefonie miał się zastanowić i wyznaczyć termin spotkania, jak jednak twierdził jest człowiekiem bardzo zajęтым. Ponadto za „grunt neutralny” uważał swój zakład, nie zaś redakcję gazety. Stwierdził nawet, że może to być na niego zasadzką.

Czego tak się boi? Kto miałby dochodzić swoich praw? Anna i Marek M. czy sąsiad S., którego oskarżył o pobicie?

S. nie chce rozmawiać na ten temat. Nie wierzy w pomyślnie dla nich rozwiązanie sprawy. Postępowanie wobec niego również zostało umorzone. Jak wynika z dokumentów sprawy, Roman P. miał na ciele obrażenia: jakieś siniaki, zadrapania. Biegły sądowy nie uznał ich jednak za podstawę do wszczęcia postępowania wobec S. Żeby postępowanie zostało wszczęte, musiałaby wystąpić niezdolność do pracy na okres dłuższy niż 7 dni.

- Roman P. miał zwolnienie lekarskie na 9 dni i świadka - policjanta - mówi Z. Ałaszewski.

Roman P. nie chciał rozmawiać. Spieszył się. Mówił, że jest na trasie (rozmawialiśmy przez telefon komórkowy). Najpierw pytał jak znalazłam numer telefonu do jego zakładu. Potem, czy jego córka wpuściła mu do domu. Stwierdził, że „porozmawia sobie z córką na ten temat, bo różni ludzie mogą go nachodzić”.

Był też zdziwiony, że zdobyłam numer jego telefonu komórkowego. Powiedział, że raczej nie wyciągnie konsekwencji od pracowników, ale mimo wszystko mam powiedzieć, kto mi go podał.

Wobec mojej nieuściepliwości co do warunków rozmowy odmówił dalszych wyjaśnień i pożegnał się słowami:

- Proszę więcej nie dzwonić. Do widzenia.

Roman P. boi się. Anna i Marek M. boją się. Boją się też inni lokatorzy.

- Można by większością głosów odwołać Romana P. z funkcji gospodarza klatki, ale chyba w tej sytuacji nikt inny nie chciałby przejąć jego obowiązków. Lokatorzy go powołali, a teraz się go boją - mówi prezes Spółdzielni, Wiesław Wrzesiński.

Sporna suszarnia jest teraz zamknięta. Coś się w niej znajduje. Jakies rzeczy Romana P. Naprzeciwko niej znajduje się pomieszczenie klubowe, które teraz jest puste, a do którego klucze ma teraz Anna M.

Na inwalidzkie wózki nie ma miejsca, a pozostawiane niekiedy na korytarzu, bardzo kłują w oczy. Niczym wyrzut sumienia. Jak nie ma świadków, ktoś niekiedy lubi je sobie opluć...

Anna Skerka
Fot. S. Zaczynski

Dzieci z bloku niszczą inwalidzki wózek swojego niesprawnego rówieśnika. Niedawno ktoś na siedzeniu przykleił ulotkę z nadrukiem „Trutka na szczury”...

cd. ze str. 1

Obyczaje te kultywowane są do dziś w wielu domach. Do dziś też biały obrus przyozdabia się gałązkami jedliny, pod spód podkłada się siano. Niewiele się zmieniło od czasów, które wspomina Aleksander Jelowiecki, szlachcic z kresów: „...stoły wysłane sianem, przykryte obrusem jak śniegiem. Na stole w ogromnych srebrnych misach polewka migdałowa, na srebrnych podstawkach ogromne szczupaki wysadzone przezroczystymi przysmakami, jakby drogiemi kamieniami, tam lamańce z makiem, tam kutia, dalej wykwińnięte takacie i różne owoce, na środku złoty kosz z cukrami, na koszu spoczył lecący aniołek i trzyma opłatki. Tak zastawiony stół na Wigilię czeka na gości, goście czekają na gospodarza, gospodarz czeka na pierwszą gwiazdkę”.

Nie wymieniał Jelowiecki wielkości wigilijnych potraw, które do dziś przetrwały na naszych stołach. A są to śledzie na różne sposoby, szczupak w szarym sosie, duszone liny z czerwoną kapustą, karp w galarecie, królewski karp pieczony w śmietanie, szczupak na zimno w sosie szafranowym, karaski w śmietanie, paszteciki z farszem rybnym lub z grzybami i kapustą, kulebiak i liczne pierogi. Do popijania kompot z suszonych owoców, a na deser ciasta, makowce, strucle i pierniki. Ukoronowaniem kolacji jest oczywiście kutia. Kutia przywieziona na Polskę przed wiekami ze Wschodu. Być może to nawet turecka spuścizna.

Stefan Kisielewski w swoich „Dziennikach” tak natomiast opi-

WIGILIJNE SMAKI I SYMBOLE

suje święta Bożego Narodzenia z roku 1968:

„25 grudnia. Łaziłem trochę po mieście - bardzo jest w święta osobliwie: ogromne, zupełnie bezładne bloki, taki jakiś nowoczesny Utrillo. W kościołach kolorowe szopki, sporo ślubów i chrzczeń, od czternastej za to już zupełnie przy-

proszona śniegiem pustka. Wszyscy żrą w domu a l b o oglądają telewizję. (...)

28 grudnia 1979. Już po świętach, zbliża się Nowy Rok. Ludzie walczyli o zarcie i ryby - nawet karpie nie było, a raczej specjalnie karpie, boć to niby tradycja (co prawda, nie wiadomo jaka), a tu - jak na złość - nie ma. W ogóle właśnie naj-

prostszych rzeczy nie ma a co gorsza, żadnego wytłumaczenia też nie ma. W ogóle było szaleństwo ogonów przed sklepami i pogoni za towaram, a także ląpówek, kombinacji i oszustw. Po prostu życie społeczno-organizacyjne wymknęło się z rąk władzom, do których

17 grudnia, czyli rocznicą wypadków na Wybrzeżu. Rozeszła się pogłoska o przygotowywanych manifestacjach i oto milicja rozpoczęła aresztowania wśród wszystkich grup młodzieży. Aresztowań było około 200, potem kilkanaście sankcji prokuratorskich. Tylko Michnika i Kuroń nie aresztowano, tyle że pilnowani byli jak diabli”.

Z kolei znany smakosz, autor głośnej monografii Józefa Piłsudskiego - prof. Andrzej Galiński nie ukrywa w swoich rozmyśleniach świątecznych, iż on już podczas pasterki cieszy się na samą myśl o tym, że po Wigilii następują dwa dni mięsne, kiedy to „indyki, gęsi, kury, szynki, schaby i inne mięsowa wypieją ze stołu ryby. Ale roboty przy

nich też wiele. Oto słynną w całej Europie polską gęs na czarno przyrządzać należy mając w domu zapas słomy. Upieczonego ptaka bowiem już na półmisku posypuje się i smaruje popiołem ze spalonej słomy. Czasem gdy jej zabrakło, kucharz wyciąga wiechcie z własnych butów i je podpałai. Taka była siła tradycji.” Równie trudno było przed kil-

koma stuleciami o barwniki do cukrów oraz galaret. Brano do tego celu cieniutkie płatki „strzyżone z płowych koszul i gaci niebieskawych”. Często więc - jeśli kucharz był nieuważny lub ręce mu się trzęsły z nadmiaru roty czy trunku - w galarecie znajdowano fragmenty spodniej odzieży.

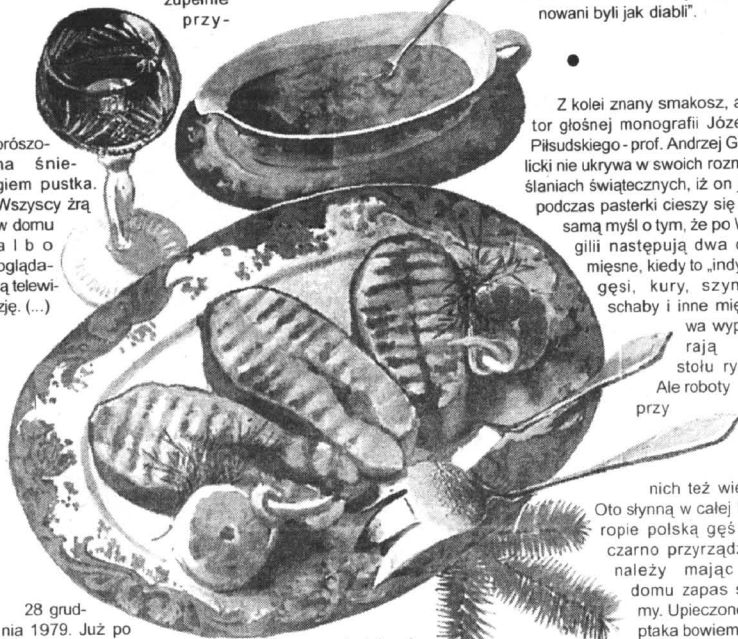
Zacytujmy na koniec porady pani Marii Disslowej, autorki książki kucharskiej sprzed 75 lat. Jej rady bowiem nic nie straciły na aktualności.

„Uwagi o zachowaniu przy stole podają dla osób, które nie miały możliwości nabyć najkonięczniejszych form towarzyskich w rodzicielskim domu. (...)

Zajmując miejsce przy stole, czynić to należy bez hałasu, nie potrącać krzesel i stołu, nie odsuwać ich głośno. Młodsze osoby siadają dopiero wtedy, gdy najpoważniejsza wiekiem lub stanowiskiem zajęła miejsce. (...)

Jeść zupełnie bez hałasu, nie ciągnąć ustami, nie mlaskać językiem, nie dmuchać, nie nabierać zbyt pełno, aby się z łyżki przelewała, nie dzwonić łyżką o talerz. Nie wkładać do zupy chleba, nie przechyłać talerza i nie wyczerpywać do ostatniej kropli; pozostawiać łyżkę po zupie na talerzu. (...)

Braku apetytu nie zaznaczać odwracaniem talerzy dnem do góry, nie przelewać płynów w kieliszkach i szklankach, nie rozkruszać na obrusie chleba, nie kręcić galek, ani nie rzucać ich przez stół. Wszelkie naruszenie porządku na stole jest niewłaściwe i zdradza nieporządną naturę”. K.

**Szczęścia, zdrowia i pomyślności
w świąteczny czas oraz pogody
ducha i radości w Nowym Roku
życzą**

HURTOWNIA ELEKTRYCZNA

BYCHGWG

Kwidzyn, ul. Toruńska 36, tel./fax (055) 279-73-06

Ponad podziałami

Z inicjatywy Marka Goliszewskiego - prezesa Business Center Club i Macieja Jankowskiego - przewodniczącego NSZZ „Solidarność” regionu Mazowsze, powstała Deklaracja - Apel o zawiązanie porozumienia pod nazwą Forum Dialogu. Konieczność utworzenia Forum Dialogu jako formy ponadpartyjnego poparcia dla przemian gospodarczych, zapoczątkowanych w Polsce w 1989r., podyktowały następujące przyczyny:

- słaby rozwój i ograniczona tematyka dialogu pracowników i pracodawców - dwóch głównych podmiotów życia gospodarczego,
- podziały polityczne oparte bardziej na emocjach niż merytorycznie uzasadnionych różnicach poglądów i interesów,
- utrwalanie się podstaw życiowej bierności i wzrost tęsknot do państwa opiekuńczego,
- narastające objawy powrotu systemu nakazowo-rozdzielczego i woluntaryzmu państwa,
- regres w propaństwowym myśleniu strategicznym i wprowadzanie gry partykularnych interesów w miejsce polityki rozumianej jako realizacja dobra wspólnego,
- przedłużanie się stanu wewnętrznej zapadania się systemów ubezpieczeń społecznych, ochrony zdrowia, edukacji i bezpieczeństwa obywateli.

Sygnatariusze Forum Dialogu

opowiadają się za systematycznym upowszechnianiem informacji o warunkach powodzenia reform. Pragną też pozyskać i integrować wokół idei reform jak najszerszy krąg zainteresowanych osób, instytucji publicznych i grup społecznych - zwłaszcza młodego pokolenia. Dla upowszechnienia idei porozumienia zwrócono się do wybranych osób - autorzytetów zawodowych, których doświadczenie i zaangażowanie sprzyja szerokiemu widzeniu interesów państwa.

Niedawno do Sali Czerwonej Ratusza Głównego Miasta przybyli przedstawiciele świata polityki, nauki i kultury środowiska gdańskiego, którzy w poparciu dla idei założycieli porozumienia złożyli podpisy pod deklaracją Forum Dialogu.

Zdaniem Marka Goliszewskiego - prezesa BCC, założyciela i współprzewodniczącego Krajowego Forum Dialogu, będzie ono silnym, apolitycznym ciałem umożliwiającym wymianę poglądów i współdziałanie dla dobra obywateli. Zadaniem forum jest koordynacja pracy poszczególnych środowisk w regionie i podejmowanie ważnych decyzji o jego rozwoju.

W ramach Regionalnego Forum Dialogu zostaną powołane podkomisje, których zadaniem będą rozmowy dotyczące szczegółowych rozwiązań najważniejszych problemów. (f.)

Składki rzecz święta

Od 1 stycznia 1999 roku będzie obowiązywać ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, jednakże część jej przepisów wchodzi w życie wcześniej - w środę 25 listopada br. Chodzi o normy określające m.in. reguły naliczania opłat karnych za nie opłacone składki ubezpieczeniowe oraz ściągania składek zaległych.

W przypadku nie zapłacenia składek bądź też opłacenia ich w zaniżonej wysokości, ZUS ma prawo wymierzyć płatnikowi karną opłatę. Może ona odpowiadać kwocie równej 100 proc. nie uiszczonych składek. Nie opłacone w terminie należności z tytułu składek podlegają ściąganiu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej. **cd. na str. 8**

Z prądem

Ukazało się kolejne rozporządzenie wykonawcze do ustaw z dnia 10 kwietnia 1997r. - Prawo energetyczne. Zaczęło ono obowiązywać od soboty 21 listopada br., a wydał je minister gospodarki. Rozporządzenie dotyczy szczegółowych warunków przyłączania podmiotów do sieci elektroenergetycznych, pokrywania kosztów przyłączenia, obrotu energią, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców.

Przyłączenie podmiotów do sieci elektroenergetycznej następuje na podstawie umowy o przyłączenie i po spełnieniu warunków przyłączenia, określonych

przez przedsiębiorstwo sieciowe.

Wniosek o określenie warunków przyłączenia lub wstępnych warunków przyłączenia powinien zawierać w szczególności:

- 1) oznaczenie wnioskodawcy,
- 2) określenie mocy przyłączeniowej,
- 3) charakterystykę ruchową i eksploatacyjną przyłączonych urządzeń, instalacji lub sieci,
- 4) wymagania dotyczące odmiennych, od standardów jakościowych parametrów jej dostarczania w tym niezawodności lub ciągłości zasilania.

Warunki przyłączenia określone przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zachowują ważność przez okres dwóch lat, jeżeli są zgodne z warunkami określonymi w rozporządzeniu.

INFOR

W mojej firmie była przeprowadzana kontrola Państwowej Inspekcji Pracy. Inspektor nie dał mi do podpisania żadnego protokołu ani innego dokumentu. Teraz dostałem wystąpienie pokontrolne. Czy inspektor miał prawo je wydać, jeżeli nie wiem, jakie były ustalenia z kontroli? - pyta przedsiębiorca.

PRACODAWCA PO KONTROLI

Podczas podpisywania protokołu z kontroli inspekcji pracy wniosłem do niego zastrzeżenia, ponieważ uważam, że niektóre zapisy nie są tendencyjne i niesprawiedliwe. Też są -

nie wiem, czy lepiej byłoby, gdybym w tej sytuacji w ogóle go nie podpisywał. Jakie mogą być konsekwencje moich zastrzeżeń? - to kolejna kwestia w tej samej sprawie, z jaką często stykają się pracodawcy.

Warto poznać na ten temat opinie prawnika. Co do kwestii pierwszej, to warto wiedzieć, że: - W wyniku przeprowadzonej kontroli inspektor pracy może sporządzić dwa dokumenty opisujące jej ustalenia:

- protokół z kontroli, w którym ujmuje w szczególności sprawy mające istotne znaczenie do podjęcia decyzji,

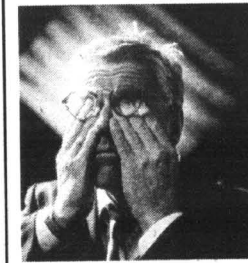
notkę i nie stanowi to przeszkody do zastosowania przewidzianych prawem środków prawnych. Kopię protokołu zostawia się w kontrolowanym zakładzie pracy.

Notatkę służbową podpisuje wyłącznie inspektor pracy. Jest ona sporządzana wówczas, gdy ustalenia z kontroli wskazują, że nie będzie konieczności wydawania nakazów ani wszczynania postępowania w sprawach o wykroczenia przeciwko prawom pracownika; można na jej podstawie wydać wyłącznie wystąpienie. Przepisy nie przewidują możliwości pozostawienia notatki w kontrolowanym zakładzie.

W ostatniej sytuacji najprawdopodobniej inspektor sporządzi notatkę służbową. W tej sytuacji pracodawca powinien mieć świadomość, że stwierdzone uchybienia nie byłyby na tyle poważne, by skutkować odpowiedzialnością wyroczeniową.

Pracodawca ma w tym wypadku możliwość stwierdzenia, czy otrzymane wystąpienie

„W dalszym ciągu wśród biznesmenów panuje przekonanie o wszechmocy i bezkarności wszelkiej maści urzędników, zwłaszcza ludzi fiskusa. Co gorsza, takim samym styliem traktowania kontrolowanych holduje wciąż także spora grupa kontrolerów i ich przełożonych” (cytat z raportu Polskiego Centrum Biznesu przygotowanego dla premiera RP.

Nastrój przedsiębiorcy po kontroli może być taki...

skierowania wystąpienia, wszczęcia postępowania w sprawach o wykroczenia przeciwko prawom pracownika;

• notatkę służbową, która powinna zawierać krótki opis stanu stwierdzonego w czasie kontroli.

Protokół powinien być podpisany przez inspektora pracy przeprowadzającego kontrolę i przez pracodawcę, któremu przysługuje prawo wniesienia do niego zastrzeżeń. Jeżeli pracodawca odmawia podpisania protokołu, sporządza się notatkę na tę okolicz-

ma oparcie w przeprowadzonej kontroli wyłącznie na podstawie uzasadnienia faktycznego, które jest konieczną częścią składową każdego wystąpienia.

W przypadku zaistnienia wątpliwości co do pokrywania się wniosków z zakresem przeprowadzonej kontroli i ich zakwestionowania, pracodawca ma prawo poinformować o tym okręgowego inspektora pracy, który załatwia sprawę w trybie postępowania skargowego. **cd. na str. 8**

... lub - nie przymierzając - taki, co w dużej mierze zależy od dobrej znajomości aktualnych przepisów prawa.

Przetargi w Polsce

Począwszy od stycznia do września 1998 roku w Biuletynie Zamówień Publicznych ukazało się 41 793 ogłoszeń o przetargach. Ponad połowa dotyczyła zamówień powyżej 30 000 ecu. 21 729, czyli ponad 94 proc., stanowiły zamówienia udzielane w trybie przetargu nieograniczonego. Wartość przetargów nieograniczonych w pierwszych trzech kwartałach br. wynosiła 12,5 mld zł i w porównaniu do analogicznego okresu ub. roku wzrosła o 16 proc. Wzrost ten był realnie wyższy od wzrostu PKB i inflacji.

Najwięcej przetargów zostało przeprowadzonych w województwach warszawskim, katowickim, krakowskim. Najmniej w chełmskim, jeleniogórskim, białkopodlaskim. W 1998 roku 78 proc. środków publicznych wydano na roboty budowlane, 17 proc. na dostawy oraz 5 proc. na usługi.

Średnio na jeden przetarg, zakończony wyborem, wpływało 4,8 oferty. W porównaniu do lat poprzednich nastąpił wzrost zainteresowania ubieganiem się o otrzymanie zamówienia publicznego. W roku 1997 analogiczna średnia wynosiła 4,16 a w 1996 r. - 3,64. O większym zainteresowaniu może decydować lepsza informacja o przetargach i dobre przygotowanie merytoryczne ofert. Także fakt, że zmniejszyła się znacznie liczba odrzucanych ofert z powodu braków formalnych. Komisje przetargowe w 66,5 proc. w 1998 r. wybrały oferty najtańsze. W tym roku zmniejszył się procent ofert najdroższych z 6,5 proc. w 1997 do 6,2 w 1998 roku.

Skarpety... bez cukru

Spółdzielnia z Kielc produkuje skarpety dla cukrzyków. Wykonane są z bawełny, mają luzny ściągacz, a jednocześnie nie zsuwają się z nóg. Dzięki temu, nie powodują niedokrwienia stóp. Takie skarpety i odpowiednie obuwie mogą zapobiec powstawaniu groźnego i bolesnego „zespołu stopy cukrzycowej”.

cd. ze str. 7

Należy wskazać, że pracodawca ma obowiązek wykonać wnioski wystąpienia niezależnie od tego, czy są wydane na podstawie protokołu czy notatki służbowej i poinformować inspektora pracy o terminie i sposobie ich wykonania.

Gdyby jednak inspektor pracy nie dając pracodawcy do podpisania protokołu z kontroli wydał nakaz, może to stanowić podstawę odwołania od tego środka prawnego.

Podstawa prawna: § 1, 10 i 11 załącznika do zarządzenia Głównego Inspektora Pracy z 24 lutego 1992 r. wprowadzającego instrukcję w sprawie realizacji czynności kontrolnych (Biuletyn Urzędowy PIP z 1992 r. nr 3, poz. 8).

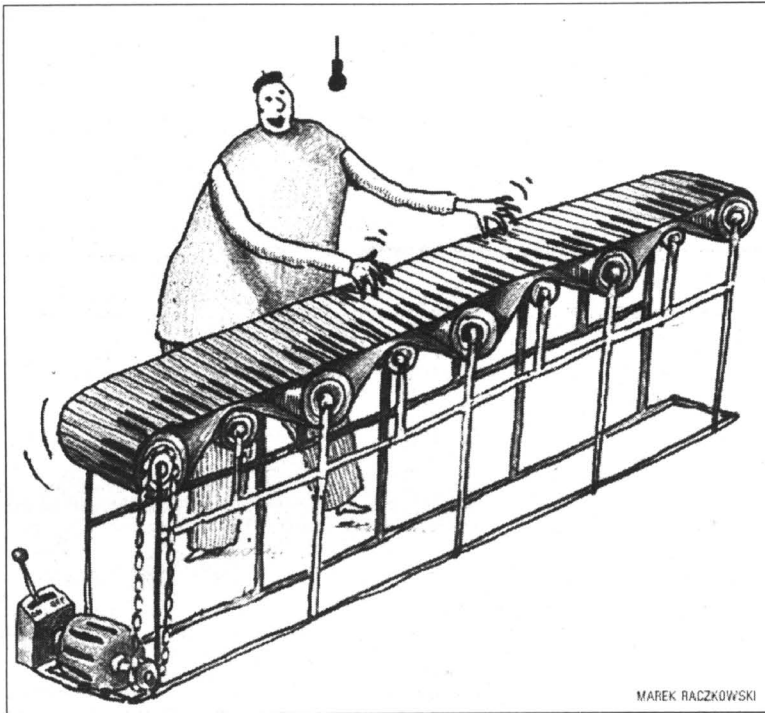
A oto odpowiedź dotycząca kwestii drugiej:

Podstawową formą dokumentowania ustaleń z kontroli jest protokół podpisany przez osobę kontrolującą oraz pracodawcę: ujmuje się w nim w szczególności sprawy mające istotne znaczenie dla: podjęcia decyzji, skierowania wystąpienia czy wszczęcia postępowania o wykreślenie przeciwko prawom pracownika.

Kierownik (właściciel) zakładu pracy ma prawo zgłaszania umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia mogą dotyczyć zakresu spraw

Z najświeższych badań firm treningowych wynika, że ok. 90 proc. polskich menedżerów nie ma przygotowania do kierowania ludźmi. Coraz modniejszy coaching, czyli sterowany rozwój pracownika przez przełożonego, może więc doprowadzić do nieodpowiedzialnej manipulacji postawami zatrudnionych - obawiają się specjaliści z obecnych już także w Polsce firm branży human resources.

SZTUKA MANIPULOWANIA

MAREK RACZKOWSKI

Coaching, pod pozorem podnoszenia efektywności ludzkie, nieśm może trudne do przewidzenia niebezpieczeństwa. Gdy się pojawiają nowe rozwiązania w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi, zawsze znajdują się ich gorący zwolennicy oraz osoby co najmniej o wstrzemięzliwej postawie. I całe szczęście, że tak właśnie się dzieje. Przyjmowana bezkrytycznie idea przetrada się w ideologię, a to na dłuższą metę rzadko służy rozwojowi jakiegokolwiek dziedziny. Trzeba jednak uważać, by nie wylać dziecka z kąpielą - mówi Grzegorz Filipowicz, psycholog z firmy szkoleniowej Specjalista Interpersonal Staff Training.

Coaching, tak naprawdę, jest próbą wykorzystania starej prawdy, że w procesie rozwoju poszczególnych osób i całej firmy warto sięgać do wiedzy, umiejętności doświadczonych pracowników.

- Klasyczna relacja coachingowa przypomina swoistą umowę pomiędzy dwoma osobami. Jedna z nich zobowiązuje się wspomóc rozwój zawodowy drugiej osoby we wspólnie określonych obszarach.

Ponieważ jest to praca na materii ludzkiej, wymaga nie tylko opanowania wielu umiejętności interpersonalnych, lecz przede wszystkim odpowiedniej postawy. Manipulator będzie manipulował innymi ludźmi niezależnie od tego, czy robi to pod przykrywką coachingu, czy też zarządzania przez cele - mówi Grzegorz Filipowicz.

Z zagranicznych doświadczeń wiadomo również, że coaching może być wykorzystywany nawet do osiągnięcia celów niezgodnych nawet z normami etycznymi. Niemniej nie ma róży bez kolców, a inne zalety tej metody są niezaprzeczalne - sprawdzając się do mimo wszystko bezpieczniejszej i jednej z najbardziej skutecznych form zarządzania.

Składki rzecz święta

cd. ze str. 7

Świadczenia te ulegają przedawnieniu najwcześniej po upływie 5 lat, okres przedawnienia może zostać przedłużony o kolejne 5 lat, jeżeli jego bieg zostanie przerwany przez odczeczenie terminu opłacenia należności.

W ciągu pięciu lat od momentu opłacenia składek można natomiast dochodzić ich zwrotu (chodzi o świadczenia, które nie zostały należnie pobrane przez ZUS), inaczej jest jednak w przypadku nienależnie opłaconych składek odprowadzonych do otwartego funduszu emerytalnego. Tu zostaną one zaliczone na poczet przyszłej składki. Należności z tytułu składek są zabezpieczone hipoteką ustawową na wszystkich nieruchomościach dłużnika oraz ustawowym prawem zastawu na jego nieruchomościach i prawach zbywalnych. Dodajmy, że hipoteka powstaje z dniem wydania przez ZUS decyzji określającej wysokość należnych świadczeń. Nowa ustawa przewiduje, że składki na ubezpieczenia społeczne i zasiłki oraz zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne, należne za okres do 31 grudnia br. płatnicy składek są zobowiązani rozliczać i opłacać na podstawie dyktandozowych przepisów.

Za głośno

250 dużych, średnich i małych miast w Polsce obejmuje decybelowy monitoring. Z kontroli tej wynika, że w największych miastach średni poziom hałasu wynosi od 62 do 72 decybeli. Hałas miast średniej wielkości oszacowano na 58 do 68 decybeli, zaś małych na 53 do 69 decybeli. Tolerowany przez człowieka poziom hałasu wynosi 60 decybeli.

Pracodawca po kontroli

opisanych w protokole (jeżeli np. nie pokrywają się one z zakresem kontroli), sposobu ich przedstawienia bądź interpretacji (np. inspektor zapisał w protokole, że pracodawca nie udzielił pracownikom zaległych urlopów, natomiast pracodawca twierdzi, że co prawda nie ma tej informacji w ewidencji czasu pracy, ale fakt udzielenia urlopów może udowodnić w inny sposób, czego inspektor w ogóle nie sprawdził), czy też zawarcia w nim informacji znieślawiających bądź stojących w sprzeczności z przedłożonymi przez pracodawcę dokumentami. Wówczas inspektor pracy przeprowadzający kontrolę jest obowiązany zbadać przedstawione dowody i w uzasadnionych przypadkach uzupełnić protokół. Jeżeli zastrzeżenia są nie

umotywowane, inspektor nie ma obowiązku dokonywania czynności, o których mowa wyżej (§ 10 ust. 3 załącznika do uchwały Prezydium Sejmu z 22 maja 1991 r....)

Jeżeli inspektor nie uzna za stosowne uzupełnić protokół, a z zakwestionowane zapisy będą stanowiły podstawę zastosowania środków prawnych, osoba wobec której je zastosowano, może na tej podstawie odwołać się od nakazu zażądającego skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego w przypadku orzeczenia kary za wykroczenie przeciwko prawom pracownika bądź zwrócenia się do okręgowego inspektora pracy o rozpatrzenie zastrzeżeń zgłoszonych do wniosków zawartych w wystąpieniu.

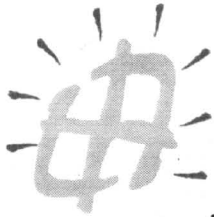
Gdy pracodawca odmówi podpisania protokołu, inspektor sporządza odpowiednią notatkę. Odmowa podpisania protokołu nie stanowi jednak przeszkody do zastosowania przewidzianych środków prawnych.

Podstawa prawna: par. 10 ust. 3 załącznika do ustawy Prezydium Sejmu z 22 maja 1991 r. w sprawie trybu wykonywania przez Państwową Inspekcję Pracy czynności kontrolnych (Biuletyn Urzędowy PIP z 1991 r. nr 1, poz. 2).

(INFOR)

EURODACH

TECHNIKA OKIENNA I DRZWIOWA

PCW I AL
POMIARY
PRODUKCJA
SPRZEDAŻ
MONTAŻ

(0-88) 48-20-51

14-200 Iława, ul. Kopernika 6

POSZUKUJEMY SPRZEDAWCÓW
I FIRMY MONTERSKE.
ATRAKCYJNE WARUNKI WSPÓŁPRACY

PRODUCENT
PRZEDSIĘBIORSTWO
PRODUKCYJNO - HANDLOWO - USŁUGOWE
83 - 000 PRUSZCZ GDAŃSKI, ul. Grunwaldzka 62
tel. (058) 683-33-04, fax (058) 683-33-05

FILIA W ELBLĄGU, ul. 12 Lutego 2/4, tel. (055) 233 95 35

OKNA • DRZWI • WITRYNY • FASADY

• z belgijskich profili

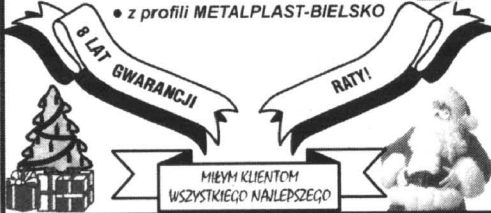
- aluminiowych

RC system
ALUMINIUM PROFESSIONALS

- PCV

deceuninck

• z profili METALPLAST-BIELSKO

HURTOWNIA ELEKTROTECHNICZNA

NOWA SIEDZIBA - GDYNIA, ul. PUCKA 35 A

HURTOWNIA PATRONACKA

legrand® FAEL

DYSTRYBUTOR

TAŚMY IZOLACYJNE

ZAPRASZAMY
w godz. 8.00-16.00, sobota 8.00-13.00

ul. Pucka 35A, tel. 623 38 09, 623 50 99

W staropolskim domu

FRONTEM DO KUCHNI

Okres świąt i kamawałów zawsze był porą, kiedy do rangi poczesnego miejsca w każdym polskim domu urastała kuchnia. I ta we dworze, i te w wiejskich chatach.

W interesującej książce Elżbiety Koweckiej „w salonie i w kuchni”, ukazującej życie polskiego ziemiaństwa w I połowie XIX wieku, kuchni i sprawom kulinarnym poświęcono znacznie więcej miejsca, niż salonowi i innym pokojom. I nic w tym dziwnego, jeśli zważyć, że Polacy zawsze przywiązywali duże znaczenie zarówno do smacznego i obfitego jada, jak również do miejsca i sposobu przyrządzania potraw. Wędrując po rozmaitych pomieszczeniach polskiego domu nie możemy i my ominąć tak ważnego dlań miejsca.

Aż do połowy XIX stulecia na kuchnię przeznaczano oddzielny budynek w pobliżu pałacu czy dworu. W mieszczańskich kamienicach potrawy przyrządzano w izbie wydzielonej na parterze, bądź w oficynie, a jedynie w chłopskich chatach palenisko kuchenne znajdowało się najczęściej w izbie mieszkalnej, niekiedy jedynej w całym domostwie. Dopiero ograniczenie stopy życiowej, zmniejszenie liczby służby, a także względy funkcjonalne sprawiły, że w drugiej połowie XIX wieku także w zamożniejszych siedzibach kuchnie usytuowano w budynku mieszkalnym.

Dawna kuchnia dworska to pomieszczenie obszernie, pełniące wiele funkcji. Prócz gotowania codziennych posiłków tu

Kuchnia z otwartym paleniskiem i jednym rusztem; karta tytułowa książki „Kucharka doskonała wiedeńska”, 1822

Kuchnia i piec chlebowy w chacie chłopskiej; obraz F. Ejsmonda „ABC - pierwsze czytanie”, lata osiemdziesiąte XIX wieku.

oprawiano mięswo i ryby, przygotowywano przetwory, pieczono chleb i ciasta. Najważniejsze miejsce w izbie kuchennej zajmowało lepiące z gliny i kamieni palenisko, częściowo tylko przy-

kryte metalowym rusztem, zapatrzone u góry w duży okap, przechodzący w komin. Ogień rozpalano suchym drewnem, potrawy gotowano w różnego rodzaju kociołkach, sagankach i

rondlach, przeważnie miedzianych, a w uboższych domach także w glinianych garnkach. Zawieszano je nad ogniem, bądź przysuwano do otwartego paleniska.

cd. na str. 10

FRONTEM DO KUCHNI

cd. ze str. 9

Dopiero w latach trzydziestych XIX wieku kuchnię z odkrytym paleniskiem zaczęła wypierać tak zwana kuchnia angielska, mурowana z cegły lub kafli i, co najważniejsze, mająca palenisko przykryte blachą. Początkowo była to jednolita płyta metalowa - gotowanie na niej sprawiło wiele kłopotu. Od dużej powierzchni rozgrzewanego metalu bił nieznośny żar, kipiały potrawy, pękały gliniane garnki... zaczęli więc ulep-

zać ów angielski wynalazek. Na ilustracji widzimy kuchnię z lat czterdziestych XIX wieku, w której przykryciu sporządzono otwory przesłonięte metalowymi kratkami. Jednak naprawdę wygodne stały się kuchnie angielskie dopiero wtedy, gdy zastosowano w ich blatach ruchome fajerki. Pozwalały one regulować temperaturę płomienia, zapewniały stabilność garnków i równomierne ogrzewanie przyrządzanych potraw. W takiej postaci przetrwały

kuchnie opalane drewnem - a od połowy XIX wieku coraz częściej węglem - aż do dzisiaj. Używanie węgla wprowadziło też inną kuchenną innowację: metalowe drzwiczki do wkładania opatu i drugie, mniejsze, do popielnika.

W wiejskich chatach kuchnię najczęściej mурowano z gliny i kamieni, pobielano wapnem, nie rezygnowano też z dużego okapu, który znakomicie pochłaniał wszelkie zapachy. Taka chłopska kuchnia (pokazana na trzeciej reprodukcji) była zazwyczaj połączona z dużym piecem chlebowym. W miejskich domach, gdzie już nie wypiekano chleba, zaczęło w końcu XIX wieku stawać się mniejsze kuchnie kafłowe, pozbawione okapu i zaopatrzone tylko w nie-

wielki piecyk do pieczenia. Taka kuchnia była przez długie lata najpowszechniejsza w mieszkaniach rzemieślników i robotników. Lśniącą czystością białych kafelków, z barwnym linoleum na podłodze, oświetlona żarówką z metalowym kłosem, skromna i bezpretensjonalna, mogła jednak stanowić kwintesencję marzeń o własnym domu, jak na akwareli słynnego krynickiego malarza - amara,

Nikifora.

Wędrowka przez kuchnie ubiegłego i obecnego stulecia mogłaby być jeszcze długa. Czytelnikom zainteresowanym tą problematyką, jak również innymi aspektami życia polskiego domu w I połowie XIX stulecia, polecam wspomnianą w wstępie publikację „W salonie i w kuchni”.

Kuchnia kafłowa w miejskim domu, akwarela Nikifora, lata pięćdziesiąte XX wieku

Kuchnia z blatem i okrągłymi otworami przykrytymi metalowymi kratkami; ilustracja z czasopisma polskiego, 1838

KOTŁOWNIE, WEZŁY CIĘPLNE HURTOWNIA SPECJALISTYCZNA TECHNIKI GRZEWCZEJ I SANITARNEJ

AUTORYZOWANY DYSTRYBUTOR FIRM:
KOTŁY GRZEWCZE

HYDROTHERM
STIEBEL ELTRON

JUNKERS
Bosch ThermoTechnik

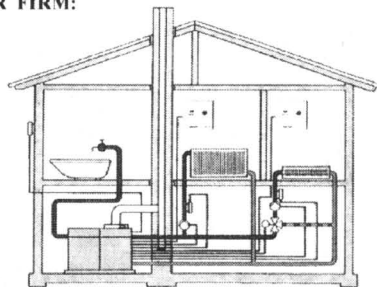
VIESSMANN

OCEAN

AUTOMATYKA I ARMATURA

Honeywell

LANDIS & STAefa

PROFESJONALNE DORADZTWO TECHNICZNE I SERWIS, DOSTAWY URZĄDZEŃ GRATIS!
ZAWSZE DOBRA JAKOŚĆ I CENA - SPRAWDŹ.

TECHNIKA GRZEWCZA I SANITARNA

Tczew - Zajczkowo Tczewskie 27 A, tel. (058) 531 53 57
s.c. Gdańsk, ul. Marynarki Polskiej 59, tel. (058) 343 75 00

KOMPLEKSOWE SYSTEMY GRZEWCZE I SANITARNE

grzejniki **Stelrad**

- kotły Vaillant JUNKERS
- otuliny do rur
- pompy, zawory, wodomierze
- systemy rurowe

- stal
- miedź IMI
- PE PIPELIFE COPRAX POLAND
- PCV PIPELIFE

PPHU **BOZA** s.c.

BAZA s.c., ul. Grunwaldzka 62, 83-000 Pruszcz Gdański, tel./fax 683 42 95, 683 42 96

PARKIET DĘBOWY I BUKOWY

**OKLEINY SOSNOWE
I LIŚCIASTE**

**TARCICE BUKOWĄ I DĘBOWĄ
OFERUJE**

PRZEDSIĘBIORSTWO
PRZEMYSŁU DRZEWNEGO
„FORNITEX” Sp. z o.o.
ul. Tartaczna 1
84-200 WEJHEROWO

tel. 0-58/ 672-13-60 do 62
fax 0-58/ 672-13-61

KONKURENCYJNE CENY, BONIFIKATY

Zgodnie z życzeniem naszych Czytelników kontynuujemy cykl wizyt w domach i mieszkaniach ludzi znanych i lubianych. Tym razem, towarzysząc Mai i Janowi Łozińskim, gościemy w rodowej siedzibie państwa Marii i Ksawerego Szlenkierów, wspaniałym, na pozór tylko skromnym, bo drewnianym dworku, który przetrwał dwie wojny i powojenny

„Jad”, nie sprzyjający zachowaniu tak „burżuazyjnych” pozostałości. Tradycja i historia zawsze górowały nad doraźną ideologią: to w dworku państwa Szlenkierów w Radachówce Andrzej Wajda ułokował filmową akcję pamiętnych „Panien z Wilka”.

Państwo Łozińscy proponują więc całkiem słusznie, aby do domu tego wkroczyć za Wikto-rem Rubenem - bohaterem scenariuszowego opowiadania Ja-

SHABBY LOOK PO POLSKU

rosła Iwaszkiewiczca:

„Okragłym łukiem podjazdu (...) wszedł na ganek, przez ganek przeszedł: w przedpokoju owionął go zapach tego domu. Było tak, jakby się weszło do bufetu w stołowym pokoju: pachniało suchą herbatą, metalem - jakby z puszek - trochę sosnowym drzewem, trochę, ale odrobine, grzybami”.

Chęściewo podpiwniczony

kiem, nad którym w latach późniejszych umieszczono wystawkę z balkonem.

Niemal identyczna jest elewacja ogrodowa. Jedyne ganek zastąpiono tu przeszkloną werandą, również nakrytą dwuspadowym dachem.

Frontowe wejście prowadzi do prostokątnej sieni, a dalej prosto do jadalni i salonu, położonych od strony ogrodu. W czę-

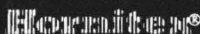
stawano małą cieplarnię.

Obrazy i pamiątkowe fotografie wiszą w pozornym nieładzie. Na parapetach, z kwiatami w doniczkach sąsiadują słoje z marnymi.

Jak przystało na tradycje staropolskiego dworu niemagnackiego, ten też pozostaje wciąż przede wszystkim rodzinnym domem na wsi, w którym funkcje reprezentacyjne ustępują

OFERTA DLA PRODUCENTÓW MEBLI

proponujemy dostawę materiałów niemieckiej firmy

- * płyty laminowane gr. 8,10,16,19 mm,
- * blaty robocze gr. 40 mm,
- * MDF gr. od 6 do 38 mm, MDF gięty,
- * obrzeża melaminowe do płyt i blatów z klejem i bez kleju.

jakość doskonała
cena bardzo atrakcyjna!

Gdańsk - Orunia, ul. Wschodnia 13

tel. 0-58/309-09-01, 309-41-81

pełna gama
kolorów

Studio Rustika

28/99

ZAKŁAD WYROBÓW METALOWYCH

STALBYT

OFERUJE:

Spokojnych Świąt Bożego Narodzenia oraz wielu radosnych chwil w nadchodzącym Roku 1999

życzy

Jolanta Spychalska wraz z pracownikami

„Stalbyt” Jolanta Spychalska

Bytonia, 83-210 Zblewo

ul. Główna 8, tel./fax (058) 588 45 79

tel. 588 46 96, tel. kom. (090) 509 135

Zapraszamy

260214

APARATURA KONTROLNO-POMIAROWA AUTOMATYKA PRZEMYSŁOWA

rok założenia 1992

ATTA-TECH s.c.

manometry, termometry

- K.F.M. Włocławek
zawory regulacyjne,

POLNA Przemysł

siłowniki PKA, ZAP

rejestratory

- KFAP, LUMEL

przetworniki

- KFAP, Falenica

przełączniki, styczniki

lampki, przyciski

- PROMET Sosnowiec

przełączniki

- PROMET Sosnowiec

wodomierze, ciepłomierze

- METRON, POWOGAZ

ZADZWOŃ, PRZYJEDŹ, ZOBACZ, KUP

SOPOT, ul. 3 Maja 6A, tel./fax (058) 551-54-32, tel. (058) 550-38-41

2060200178

Widok na jadalnię z salonu, gdzie po obiedzie przenoszą się na kawę goście gospodarzy

parterowy budynek, zbudowany z żywych drzeni sosnowych oszalowanych deskami, niewiele zmienił się od czasów swojego powstania. Od frontu wita gości niewielki ganek wsparty na czterech drewnianych słupach i nakryty dwuspadowym dasz-

ści frontowej mieści się jeszcze kuchnia, pokoje domowników oraz powstała już po wojnie niewielka łazienka.

Na piętrze usytuowano nie ogrzewane pokoje, używane tylko latem. Przy nasłonecznionej zachodniej ścianie domu do-

pierszeństwa funkcjonalnym i praktycznym.

Z pierwotnego wyposażenia ocalały piece kaflowe w salonie i jadalni, sporo mebli oraz - o dziwo - wciąż zdrowa stolarka okien i drzwi.

cd. na str. 12

Paged w tarcicy

Paged kupił Olsztyńskie Przedsiębiorstwo Przemysłu Drzewnego. Teraz warszawska firma zajmie się porządkowaniem swojego holdingu. Za zakup przedsiębiorstwa Paged zapłacił tylko część ustalonej na 11 mln zł kwoty - 2,75 mln zł, reszta należności zostanie uregulowana w ciągu czterech lat.

-W przedsiębiorstwie chcemy przeprowadzić restrukturyzację - mówi Miron Trzeciak, prezes notowanego na giełdzie Pagedu. W skład Olsztyńskiego Przed-

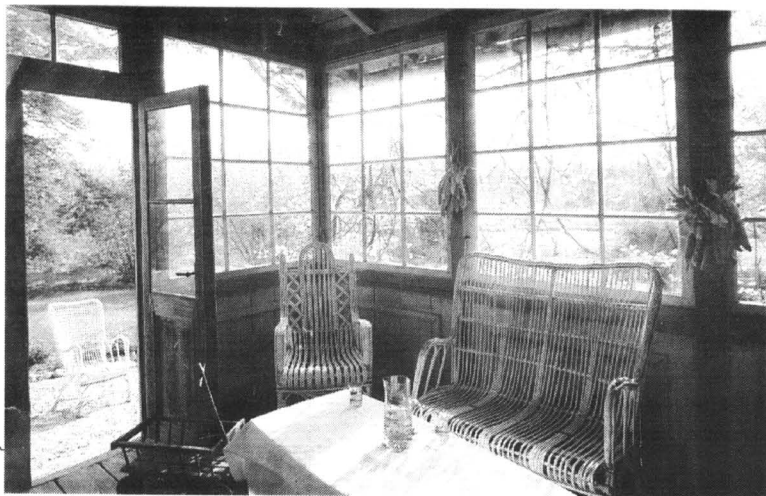
siębiorstwa Przemysłu Drzewnego wchodzi 11 zakładów przerobu drewna, zakład stolarki budowlanej, zakład remontowy i skład handlowy. Zakup firmy, która będzie funkcjonować pod nazwą Tartaki Mazurskie, jest piątą inwestycją w regionie Polski Północno-Wschodniej. Paged powiększył potencjał do 20 zakładów przerobu drewna.

Grupa Paged chce zająć czołowe miejsce w branży drzewnej.

Dlatego nie tylko koncentruje produkcję i obniża koszty, ale także dąży do specjalizacji i organizuje własne sieci handlowe.

W 1998 r. zakłady drzewne Grupy Paged wyprodukowały około 90 tys. m sześć. tarczy. Po uwzględnieniu potencjału OPPD w 1999 r. produkcja ta może wzrosnąć o ponad 100 proc. (do 5 proc. krajowego rynku tarczy).

cd. na str. 13

W gorące letnie dni można się schronić na ocienionej werandzie dobudowanej od strony ogrodu, z której rozciąga się malowniczy widok na staw rybny

Z pierwotnego wyposażenia dworu ocalał wspaniały piec kaflowy w jadalni, oryginalna stolarka drzwi i okien oraz wiele dziełnastowiecznych mebli

SHABBY LOOK PO POLSKU

cd. ze str. 11

Meble zwrócili po wojnie mieszkańcy Radachówki, którym czerwonoarmiści kazali „często- wać” się wyrzucanymi przez okna „burżujskimi” stolami, komo- dami i szafkami...

Dla większości z nas trady- cyjny polski dwór to tynkowany na biało okazały budynek z kolumnowym portykiem, kryty ma- sywnym czterospadowym da- chem. Pamiętać jednak trzeba, że w XIX wieku słowem „dwór” określano zarówno wiejskie sie- dziby typu pałacowego, jak i te skromniejsze, drewniane, o prostszej architekturze. Do tych

ostatnich należy dom państwa Szlenkierów.

Dwór w Radachówce może być interesujący nie tylko dla miłośników dawnej architektury, lecz również dla tych, którzy śle- dzą nowe tendencje w architek- turze wnętrz. Jedną z nich pro- ponuje odejście od przesadnej reprezentacyjności domu, nie- skazitności i perfekcji wykoń- czeń. Lansując autentyzm, nie boi się patyny detali architekto- nicznych i podniszczonych przedmiotów. Otwarcie ukazuje spontaniczność i pozorną nie- dbałość w aranżowaniu wnętrz mieszkalnych. Ostateczny efekt, po angielsku nazywany „shabby

look”, poświadczają ma długą hi- storię domu i jego mieszkańców.

Na świecie moda na „shabby look” doprowadziła do tworzenia takich wnętrz od nowa, do celo- wego patynowania mebli, posta- rzania przedmiotów. W amery- kańskim „Architectural Digest” czy angielskim „The World of In- teriors” oraz wielu innych presti- żowych magazynach wnętrzars- kich styl ten jest często prezen- towany. W Polsce coraz więcej zwolenników zyskuje zwłaszcza wśród ludzi młodych, którzy chcą jak się to mówi - skrótkowo - „wszystko rozpocząć od po- czątku, a przynajmniej od Pia- sta”.

RYNEK HIPOTECZNY W POLSCE

W ciągu ostatnich dwóch lat większość banków wprowadziła w różnych formach kredyty mieszkaniowe do swojej oferty. Było to związane z rosnącą kon- kurencją międzybankową oraz zainteresowaniem ludności, w tym stałych klientów banków. Część z nich oferowana jest na zasadach zwykłych kredytów konsumpcyjnych.

Zdając sobie sprawę z trud- ności tworzenia wszelkiego typu ugrupowań wydaje się, że po-

wstają dwie grupy nowych ban- ków zaangażowanych w ten sek- tor. Pierwsza grupa to banki chcące się specjalizować w tego typu aktywności. Cechą charak- terystyczną dla tej grupy jest bar- dziej kompleksowe podejście do zamierzonej aktywności. W ban- kach tego typu inicjatywa wycho- dzi od zarządu i ma charakter decyzji strategicznej.

„Nieruchomości,
Rynek Prawa”,
nr 11/98

TORMET
Świąteczna obniżka
cen na
GRZEJNIKI CO
Ponadto oferujemy
**KOTŁY CO
OKNA I DRZWI**
DREWNIANE • Z TWORZYW
WSZYSTKIE WYMIARY
LKSZALTY
i inne wyroby dla domu
OFICJALNY SPRZEDAWCA
STOLBUD
SOKÓŁKA S.A.
HURT - DETAL
83-000 Pruszcz Gdański,
ul. Grunwaldzka 62
tel. 682-30-75
tel./fax 682-35-52

SOON
**KOMPLEKSOWE WYPOSAŻANIE SKLEPÓW, BIUR,
GASTRONOMII I MUZEÓW**
Tylko SŁOŃ poda Ci dłoń
NOWOŚĆ!
MEBLE METALOWE
SZAFKI:
✓ na plany i mapy A-1, A-0 i B-1
✓ do rejestru usług medycznych
✓ do kartotek A-4, A-5 i A-6
✓ do segregatorów (teczek wiszących)
✓ BHP
✓ do kartotek KOM i KOP
W OFERCIE BIEŻĄCEJ: SYSTEMY MEBLI BIUROWYCH, SKLEPOWYCH,
GASTRONOMICZNYCH. JESTEŚMY WYŁĄCZNYM I AUTORYZOWANYM
PRZEDSTAWICIELEM UZNANYCH PRODUCENTÓW.
SALONY MEBLOWE:
GDĄSK (meble biurowe): ul. Słowackiego 3, tel./fax (058) 341-55-41, 348-35-35, 348-32-74, 348-39-55
pon.-pt. 9.00-18.00, sob. 10.00-14.00, do Państwa dyspozycji Piotr Adamczyk
GDYNIA (meble sklepowe i gastronomiczne): ul. Chwaszczyńska 50, tel./fax (058) 629-92-05
pon.-pt. 8.00-16.00, do Państwa dyspozycji Adam Kuraz
SOPÓT (meble sklepowe i gastronomiczne): ul. Grunwaldzka 38 A, tel./fax (058) 551-04-07
pon.-pt. 9.00-18.00, sob. 10.00-14.00, do Państwa dyspozycji Cezary Włósniewski
ELBLĄG, ul. Zw. Jaszczurczego 17, tel./fax (055) 233-61-33
pon.-pt. 9.00-18.00, sob. 9.00-13.00, do Państwa dyspozycji Katarzyna Skwarska
GRUDZIĄDZ, ul. Groblowa 3, tel./fax (051) 462-35-31
pon.-pt. 9.00-18.00, sob. 9.00-13.00, do Państwa dyspozycji Janusz Kraska
DZIAŁ HANDLOWY GDĄSK, ul. Słowackiego 3, tel./fax (058) 341-55-41, 348-35-35, 348-32-74, 348-39-55,
pon.-pt. 9.00-17.30, sob. 10.00-14.00
DZIAŁ MUZEALNY (przy Dziale handlowym). Do Państwa dyspozycji Wojciech Biernikiewicz

KUPUJ RAZ A DOBRZE

EURODOM

PODŁOGI od 17,00 zł/m
BOAZERIE od 15,50 zł/m
DYWANY od 38,00 zł/m
WYKŁADZINY od 17,00 zł/m
DRZWI od 174,00 zł/szt.
OKNA od 195,00 zł/szt.

Gdańsk Zespa. ul. Kilińskiego 52a
(hangar nr 2), tel. 557 31 25, 557 31 87

Paged w tarcicy

cd. ze str. 11

Za ostatnie 10 miesięcy okolo 3 mln zł, przy obrocie ponad 100 mln zł.

Zakup olsztyńskiego przedsiębiorstwa kończy rozbudowę Grupy Kapitałowej Paged przez nabywanie całych przedsiębiorstw. (W. Sien.)

DAROWIZNA WKŁADU BUDOWLANEGO

Jestem członkiem spółdzielni i mam własnościowe mieszkanie i prawo do lokum mieszkalnego, w którym zamieszkuję wraz z córką od 20 lat. Jednocześnie wnoszę wkład budowlany do spółdzielni mieszkaniowej na poczet mieszkania, które ma być oddane i zasiedlone do końca bieżącego roku.

Przed otrzymaniem przydziału chcę scedować wkłady na rzecz córki i w tym momencie nie będę dokonywała dalszych odliczeń w ramach dużej ulgi mieszkaniowej. Czy prawidłowa jest ta interpretacja, że w takim przypadku nie utracę prawa do ulgi?

Przesłanką utraty prawa do ulgi podatkowej jest m.in. wycofanie się w spółdzielni mieszka-

niowej z wniesionego wkładu - zgodnie z art. 27a ust. 13 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 1993 r. Nr 90, poz. 416 ze zm.). Jeżeli Czytelniczka przeniesie prawo do wkładu budowlanego na swoją córkę, możliwe jest utrzymanie uprawnień do odliczonych od podatku wkładów na wkład budowlany. Nie następuje wówczas wycofanie wkładu budowlanego ze spółdzielni mieszkaniowej. Członek spółdzielni, na podstawie cesji, przenosi swoje prawa do wkładu na członka rodziny.

Spółdzielnia może w takiej sytuacji dokonać podziału lokalu mieszkalnego nowemu członkowi (córcie Czytelniczki). Podatnik nie utraci w tym przypadku

prawa do ulgi mieszkaniowej, w tej części, która dotyczy wkładów poniesionych do dnia cesji. Wycofanie wkładu budowlanego następuje w przypadku rezygnacji członka spółdzielni z budowy lokalu mieszkalnego i wtedy nastąpi utrata prawa do ulgi podatkowej.

Cesja uprawnień z umowy może być dokonana za zgodą spółdzielni, ale nie powoduje wycofania wkładu ze spółdzielni mieszkaniowej. Dlatego też nie ma podstaw do uznania, że podatnik traci prawo do ulgi podatkowej. Podstawa prawna: art. 27a ust. 13 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 1993 r. Nr 90, poz. 416 ze zm.)

INFOR.

BUD-DREWS.c.

NOWO OTWARTA FIRMA

ŚWIĄTECZNA OFERTA CENOWA

- ☞ PANELE BOAZERYJNE (20 KOLORÓW) - od 15,00 zł/m
- ☞ PODŁOGA SZWEDZKA (20 KOLORÓW) - od 35,00 zł/m
- ☞ PŁYTKI CERAMICZNE (400 WZORÓW) - od 15,00 zł/m
- ☞ KLEJ ATLAS - 15,00 zł

Już od 5.12.1998 r. zapraszamy

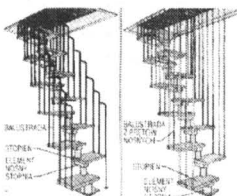
CENY OBOWIĄZUJĄ DO KOŃCA ROKU DLA ODBIORCÓW HURTOWYCH RABATY
Tczew, ul. Głowackiego 2a, tel. 531 06 05 wew. 39
Grudziądz, ul. Karabinierów 26, (056) 461 14 97

KUPON RABATOWY

Okazanie powyższego kuponu upoważnia do 5% rabatu jednorazowego.

66/25

SCHODY SEGMENTOWE

Na rysunku są pokazane dwa rodzaje schodów segmentowych. Każdy z drewnianych stopni jest tu zamocowany do metalowego elementu nośnego. Do zamontowania schodów wystarczy poszczególne elementy skrócić ze sobą. Dolny element jest przykręcony do posadzki. Najwyższy górny - do bocznej ściany otworu w stropie górnym.

PION ZE SZNURKA

Wiele prac remontowych w mieszkaniu wymaga dokładnego wyznaczenia pionu i poziomu. Domy pion wystarczy sporządzić z 2-3-metrowego sznurka, do którego końca zaczepiamy obciążnik, np. nożyczki, śrubkę, nakrętkę. Dobrze, gdy w dolnej części będzie miał stożkowe zakończenie (jak nożyczki), dokładnie wyznaczające dolny punkt linii pionowej.

Wszystkim naszym Klientom składamy moc gorących, Gwiazdkowych życzeń i mamy nadzieję, że Nowy - 1999 - Rok upłynie Państwu pod znakiem pomyślnych zakupów z firmą „ALDIS”

Pomyśl o nas
Ciepło...
na Święta

ALDIS S.A. SÓPOT AL. NIEPODLEGŁOŚCI 659 TEL. (058) 551-51-08, FAX (058) 550-28-36

CENTRUM PROMOCJI BUDOWNICTWA

F.B.H.
INBUD

mgr inż. Marek Wasiliuk
tel. (058) 623 37 90

REVBUD

Sp. z o.o.

81-061 GDYNIA, ul. Hutnicza 16, tel. (058) 663 15 33; 0501 197 200

STAŁA WYSTAWA BUDOWNICTWA Z MOŻLIWOŚCIĄ
ZAKUPU WYBRANEGO TOWARU

Odizoluj się od strat ciepła

Pożyczki gotówkowe - na miejscu

Hipermarkety położone poza zabudową śródmiejską, to sprawdzona na całym świecie forma handlu, pozwalająca połączyć masowe zakupy po stosunkowo korzystnych cenach, z pewnym komfortem dojazdu, pojemnymi parkingami, możliwościami gastronomicznymi, różnego rodzaju usługami itd. Międzynarodowe koncerty handlowe wycyły w Polsce niemały rynek. Związczą w wielkich miastach i na ich obrzeżach inwestują setki tysięcy dolarów, otwierając po kilkadziesiąt hipermarketów rocznie.

Trzeba dodać, że przeważnie ku uciesze klientów, którzy masowo czynionymi zakupami akceptują tę formę handlu, a jednocześnie przy pomrukach handlowców i ich organizacji, widzących w międzynarodowej konkurencji zagrożenie dla własnej działalności. Rzeczywistość jest brutalna. Żeby budować w Polsce kilkadziesiąt hipermarketów rocznie potrzeba kapitału sięgającego co najmniej pół miliarda dolarów. Niestety, kapitałowe zasoby polskich handlowców pozwalają na zbudowanie zaledwie paru centrów handlowych rocznie.

Hipermarkety zagraniczne wnoszą do Polski sporo nowości, od technologii handlu począwszy, po organizację centrów zaopatrzeniowych i konsekwencję w wyszkoleniu personelu, który częściej się uśmiecha, jest bardziej zadbany i nie krępuje go mówienie: proszę, dziękuję. Zdarzają się wprowadzić i sytuacje temu przeczące, jak ostatnio w Auchan, gdy wskutek awarii systemu informatycznego odnieszono się do klientów robiących zakupy mało taktownie, ale na szczęście są to sytuacje wyjątkowe.

Natomiast wspólną bolączką nowych hipermarketów jest

Trójmiejska obwodnica obrasta hipermarketami. Najpierw powstał Euromarket przy zjeździe na Karwiny i do Orłowa, potem Auchan przy skrzyżowaniu z szosą kartuską i HIT, przy zjeździe z obwodnicy do Gdyni. 17 listopada, otworzył swe szerokie podwoje hipermarket Geant, który usytuował się przy ul. Spacerowej, na skrzyżowaniu obwodnicy z drogą prowadzącą do Osowej.

OBWODNICA OBRASTA GIGANTAMI

utrudniony do nich dojazd. Trójmiejskie władze, sprzedając tereny pod budowę obiektów handlowych i akceptując ich powstanie, zbyt mało wagi przywiązywały do rozwiązania komunikacji pomiędzy centrum miast, a leżącymi przy obwodnicy obiektami. Ani ulica Kartuska prowadząca do Auchan, ani Spacerowa, prowadząca do Geant, nie są w stanie sprostać dodatkowemu obciążeniu kilkunastu tysięcy aut dziennie. Wokół tych dwóch hipermarketów zagęszczenie ruchu utrudnia poruszanie się pojazdów zmierzających do Kartuz i Osowej.

Nie sposób oczywiście wy-

magać, by zagraniczni inwestorzy przebudowali po kilkanaście kilometrów ulic wylotowych z Gdańska, inwestycje takie wielokrotnie przekroczyłyby wartość samych obiektów handlowych. I tak udział kosztów prac drogowych, ponoszonych przez zagranicznych inwestorów, związanych z dojazdami do centrów handlowych był znacznie wyższy niż w innych krajach. Można jednak mieć pretensje do władz gdańskich, że mówiąc A, czyli wydając zgodę na budowę hipermarketów, nie powiedziały B i nie dokonały koncentracji inwestycji drogowych, tak by dojazd do tych placówek uczynić wygodnym. Tak jak to się dzieje w

przypadku znacznie większych centrów handlowych, a więc i liczniej odwiedzanych, np. we Francji.

Ale wróćmy do nowego hipermarketu Geant. Należy on do grupy kapitałowej Casino, której początek działalności handlowej sięga końca XIX wieku we Francji. Casino obecnie należy do czołowych firm dystrybucyjnych. Posiada blisko 4,5 tysiąca placówek handlowych, w tym 113 hipermarketów, sieć restauracji, a także własne firmy produkcyjne. Od 1994 roku trwa ekspansja międzynarodowa firmy, jej hipermarkety powstają w Tajwanie, w Argentynie i Urugwaju,

a także w Polsce.

Pierwszy polski Geant otwarto na Pradze w Warszawie, następnie powstały również w stolicy i w Krakowie. Po centrum handlowym w Gdańsku, Casino ma w 1999 roku uruchomić następne placówki Geant w Bydgoszczy, Łodzi, Warszawie-Jankach, Szczecinie, Wrocławiu i Toruniu. Nowoczesny magazyn o powierzchni 33 tysięcy metrów kw. powstanie w centralnej Polsce i będzie usprawniał zaopatrzenie tej sieci hipermarketów. Casino zainwestowało już w Polsce 109 milionów dolarów, w roku przyszłym wyda 270 milionów.

Gdański Geant jest prawdziwym olbrzymem. Jego powierzchnia sprzedażowa wynosi 12,5 tys. metrów kw., w obrębie znajduje się 30 tysięcy artykułów handlowych. Hipermarket otoczony jest tzw. galerią specjalistycznych butików, prowadzonych przez handlowców polskich i zagranicznych. Klienci mają też do dyspozycji punkty usługowe (między innymi pralnię), restaurację, bary, 1700 miejsc parkingowych powinno umożliwić łatwe znalezienie miejsca na postój samochodu.

700 pracowników Geant rekrutuje się głównie z Wybrzeża, 63 kasy umożliwiające płatność gotówką oraz kartami bankowymi pozwalają uniknąć tłoku po zakupach. Placówka GE Capital Bank oferuje na miejscu kredyty konsumpcyjne. 95 proc. towarów sprzedawanych w Geant pochodzi z Polski, znaczna część jest produkowana w regionie gdańskim. Kupione tu artykuły AGD, RTV, meble, są dostarczane bezpłatnie do domów w Trójmieście.

Nowy hipermarket jest otwarty przez siedem dni w tygodniu od godziny 9.00. Zamknięty jest o 21.00, a w niedzielę o 19.00.

J.M.

Wszystko wskazuje na to, że od 1 stycznia 1999 r. rusza (przynajmniej formalnie) nowa instytucja z zakresu ochrony praw i interesów konsumentów - Powiatowy Rzecznik Konsumentów. Jest to powód do zadowolenia a nawet pewnej dumy, gdyż to m.in. Federacja Konsumentów opowiadała się za tworzeniem systemu instytucji publicznych chroniących konsumentów. Rzecznik będzie kolejną instytucją kreowaną tym razem na zasadzie „bliższa koszula ciału”, tj. działającą i dostępną lokalnie. Jest to niewątpliwie plus tej koncepcji. Rozszerzona zostaje bowiem w ten sposób lista podmiotów, do których może zgłosić się (blisko swego miejsca zamieszkania) poszkodowany konsument. Rzecznik zajmował się będzie m.in. bezpłatnym poradnictwem konsumentom, wspomaganiem konsumentów w ich potyczkach sądowych z nierzetelnymi partnerami rynkowymi, kreowaniem właściwych rozwiązań prawnych (w ramach przepisów prawa miejscowego) itd. itd.

To wielka szansa i jednocześnie wyzwanie dla naszych struktur samorządowych. Tym bardziej, że oprócz suchych przepisów ustawy z 24 lipca 1998 r. „O zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej - w związku z reformą ustroju państwa”, która wykreowała tę nową instytucję... reszta jest milczeniem.

Wszelkie dyskusje dotyczące szczegółów funkcjonowania rzeczników i ich urzędów kwitowane są stwier-

dzeniem: rzecznika to wykaże; to zależy będzie od osobowości rzeczników, a także od podejścia samorządu powiatowego.

Diabeł tkwi w szczegółach - mówią doświadczeni. Skoro zaś te szczegóły, istotne przecież dla funkcjonowania rzecznika i jakości świadczonych przez niego

POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW,

czyli diabeł tkwi w szczegółach

usług są mgliste, to rodzić się mają różnego rodzaju wątpliwości, co do sprawności tego urzędu. Poniżej kilka z nich:

- Formalnie za kreowanie i koordynowanie polityki konsumenckiej rządu (przyjętej na lata 1998-1999 przez Radę Ministrów 15 września 1998 r.) odpowiada Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Rzeczników powiatowych będzie tyłu ile powiatów lub nieco mniej w przypadkach, gdy niektóre (ile?) powiaty dojdą do porozumienia i utworzą wspólne stanowisko rzecznika. Rzecznicy działają będą lokalnie - politykę konsumencką tworzy się i realizuje globalnie. Gdzie jest przełożenie? Czy będziemy mieli do czynienia z kilkuset lokalny-

mi politykami konsumentkami?

Dlaczego nie powołano Rzecznika Praw Konsumentek, którego zadaniem byłoby m.in. koordynowanie pracami rzeczników powiatowych? Znając niki możliwości kadrowe UOKiK i jednocześnie rosnące przed Urzędem zadania, wątpliwe w możliwości spełnienia przez niego funkcji koordynacyjno-kontrolnych w zakresie realizacji polityki konsumenckiej.

- Wszystko zależy od ludzi, którym powierzy się funkcje rzeczników, wiara w człowieka to piękna cecha, ale czy wystarczająca? Przepisy mówią, że rzecznika powołuje Rada Powiatu spośród osób z wyższym wykształceniem i z co najmniej 5-letnią praktyką zawodową. Pierwszy zamysł, by była nim osoba z wykształceniem prawnym padł z przyczyn prozaicznych. Skąd bowiem wziąć nagle niemałą armię prawników i to biegłych w sprawach konsumenckich. Kim więc będą rzecznicy? Jakiego typu praktyka zawodowa będzie wystarczająca, by objąć to stanowisko?

- Rzecznik będzie jednym z elementów ochrony konsumentów obok PIH, SANEPIDU, delegatur UOKiK, Federacji Konsumentów i innych organizacji. Co wiemy o zasadach współpracy? Nic. A przecież to istotna sprawa, jeżeli kompetencje nie mają się nakładać, a konsument ma otrzymać dodatkowe wspomaganie przy realizowaniu należnych mu praw, a nie szum informacyjny.

cd. na str. 40

Kasa jest instytucją samorządową i samodzielną organizującą opiekę zdrowotną w rejonie (województwie). Finansowana jest przez ubezpieczonych czyli przez nas. Składka na ubezpieczenie zdrowotne nie podniesie jednak naszych wydatków. Od nowego roku część naszych dotychczasowych podatków - 7,5 proc. przychodu - nie przejdzie do budżetu, lecz trafi do kasy chorych, która w naszym imieniu będzie tymi pieniędzmi zarządzać. Jak nasza składka trafi do kasy? Najczęściej nie będziemy musieli płacić jej sami. Za pracownika etatowego zapłaci ją pracodawca, za osobę pracującą na mocy umowy zlecenia - zleceniodawca, za osobę pobierającą zasiłek przedemerytalny - Urząd Pracy, za emeryta i rencistę - ZUS, za rolnika - KRUS. Z budżetem państwa opłacane będą natomiast składki: bezrobotnych nie pobierających zasiłku, osób na zasiłkach wychowawczych, osób pobierających rentę socjalną czy zasiłek stały lub okresowy i kombatanom.

W kraju będzie działać 16 kas regionalnych. Ich obszar działania będzie pokrywał się z terytorium nowych województw.

Zarządy kas chorych podpiszą umowy z tymi lekarzami rodzinnymi przychodniami i szpitalami, które będą oferować najkorzystniejsze warunki dla pacjentów za relatywnie niską cenę. Członkowie kasy będą mogli wybierać spośród tych placówek - spis lekarzy, szpitali czy gabinetów znajdziemy w naszej przychodni, u naszego lekarza lub w siedzibie Regionalnej Kasy Chorych. W tej sytuacji to lekarze i szpitale będą musiały walczyć o pacjenta, a nie odwrotnie. Lekarzom i szpitalom będzie zależało na przyciągnięciu jak największej ilości pacjentów ponieważ podniesie to ich zyski i pomoże inwestować w lepszy sprzęt medyczny.

JAK SIĘ ZAPISAĆ DO KASY CHORYCH?

Większość z nas nie będzie się musiała nigdzie zapisywać. Od 1 stycznia, każdy z nas stanie się automatycznie członkiem Regionalnej Kasy Chorych w miejscu swojego stałego zamieszkania. Stawia to w mało komfortowej sytuacji osoby, które pracują i są zameldowane w różnych województwach. Będą mogły one zmienić kasę dopiero po 1 stycznia 2000 roku. Pamiętajmy przy tym, że możemy należeć tylko do jednej kasy.

Teraz tylko ci z nas, którzy pracują na kolei, w wojsku, policji i straży pożarnej (lub są członkami ich rodzin) będą mogli wybrać między Rejonową Kasą Chorych a Branżową Kasą Chorych.

Naszym paszportem do sko-

Od 1 stycznia każdy z nas będzie mógł wybrać swojego lekarza, przychodnię lub szpital, w którym chce się leczyć. Koniec z rejonizacją. Za to leczenie zapłaci nowa instytucja - Kasa Chorych, która podpisze z publicznymi i niepublicznymi szpitalami i przychodniami, a także z prywatnymi gabinetami kontraktami na wykonywanie usług medycznych.

RUSZAJĄ KASY CHORYCH

zystania z usług kasy będzie książeczka RUM (Rejestr Usług Medycznych), legitymacje ubezpieczeniowe lub inne dokumenty, na podstawie których mieliśmy dotychczas prawo do leczenia (dzieci są wpisane do książeczek rodziców). W przyszłości mają je wyprzeć karty chipowe, na których znajdują się nasze dane osobowe: imię i nazwisko, numer PESEL, data urodzenia, miejsce zamieszkania i informacja o tym czy regularnie opłacamy składki.

CO ZA DARMO?

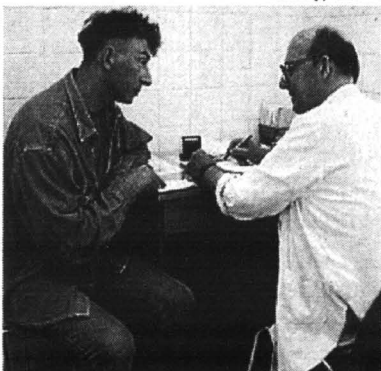
Kasa chorych zapłaci za:
- poradę lekarską, czyli wizytę u lekarza opieki podstawowej lub rodzinnego;
- leczenie ambulatoryjne (przychodnia, poradnia, ośrodek zdrowia) oraz w domu chorego;
- leczenie szpitalne, jeżeli skierowanie wystawi lekarz kasy. Pacjent ma prawo wyboru szpitala spośród tych, które zawarły umowę z kasą. W nowym systemie będą trzy rodzaje szpitali powiatowy, wojewódzki i kliniki o zasięgu regionalnym. Od tego jak poważne jest nasze schorze-

serca powinniśmy trafić do kliniki. Może się jednak zdarzyć tak, że nie będzie nam odpowiadał szpital powiatowy i koniecznie będziemy chcieli leżeć w klinice. Nowy system daje takie możliwości (dzieci są wpisane do książeczek rodziców). W przyszłości mają je wyprzeć karty chipowe, na których znajdują się nasze dane osobowe: imię i nazwisko, numer PESEL, data urodzenia, miejsce zamieszkania i informacja o tym czy regularnie opłacamy składki.

- opiekę odnoszącą się do długotrwałego leczenia, rehabilitację i opiekę, także w domu pacjenta, nad osobami niedoświadczonymi i chorymi na przewlekłe i postępujące choroby aż do naturalnej śmierci;
- leczenie sanatoryjne - jeśli skierowanie wystawi lekarz kasy, a kasa potwierdzi;
- badania diagnostyczne i wizyta u specjalisty - ze skierowaniem do lekarza kasy chorych;
- wizyty lekarskie, badania, poród i opiekę lekarską podczas porodu.

Noworodki oraz dzieci do 18 roku życia również objęte będą bezpłatną opieką profilaktyczną;
- pomoc doraźną w przypadkach nagłego zagrożenia życia. Po wypadku lub w nagłej chorobie karetka bezpłatnie zawiezie

nie zależęć będzie od jakiego rodzaju szpitala skieruje nas lekarz rodzinny lub pierwszego kontaktu. Jeśli zapadniemy na poważne zapalenie płuc zapewne będzie to szpital powiatowy, jeśli natomiast potrzebna będzie nam skomplikowana operacja

Przeciwnicy Kas Chorych obawiają się, że warunki dyktować będą jednostronnie lekarze i placówki służby zdrowia

n i a ochronne zleczone kasie przez Ministra Zdrowia;
- sprzęt ortopedyczny - np. protezy kończyn, wózki inwalidzkie, wózki specjalne i foteleki do siedzenia dla dzieci z porażeniami, gorsety, kołnierze ortopedyczne.

ZA CO Z WŁASNEJ KIESZENI?

Kasy nie będą finansować operacji plastycznych i zabiegów kosmetycznych, o ile zmiany nie są następstwem wady wrodzonej, urazu czy choroby. Nie zapłacą także za operację zmiany płci. Sami zapłacimy za zabieg zapłodnienia pozaustrojowego. Odplatne będą także orzeczenia o zdolności do prowadzenia samochodu lub motocykla.

Z własnej kieszeni zapłacimy także za ekstraopiekę szpitalną - oddzielną salę porodową, poród w wodzie, ekskluzywny pokój w szpitalu, dodatkowa opieka pielęgniarska.

Nie będziemy natomiast płacić za wysoko specjalistyczne leczenie i zabiegi operacyjne.

Gospodarka rynkowa „na linii”: lekarz - pacjent, czyli wkrótce się przekonamy, kto komu zrobił dobrze ...

nas do szpitala, który wybraliśmy. Jeśli będziemy nieprzytomni pogotowie zabierze nas do najbliższej placówki służby zdrowia,

która będzie nam mogła udzielić pomocy. Po ocknięciu szpital, w którym znaleźliśmy się może się nam nie podobać, wtedy karetka powinna zabrać nas do wybranej przez nas placówki, jednak pod warunkiem, że będziemy na to pozwalali stan naszego zdrowia;
- szczepie-

Za niektóre aparaty ortopedyczne będziemy jednak musieli zapłacić 30 proc. ceny. Będą to np. buty ortopedyczne.

WIZYTA U DENTYSTY

Tu zmieni się niewiele. Dziś większość pacjentów korzysta z prywatnych gabinetów stomatologicznych. Po reformie kasa sfinansuje podstawowe świadczenia stomatologiczne: wypełnienie ubytku, walkę z próchnicą, usunięcie kamienia, usunięcie zęba, opatrunek. Sami zapłacimy jednak za usługi o wyższym standardzie. O ile zwykła plomba amalgamatowa będzie bezpłatna, to utwardzana światłem będzie już opłacana z naszej kieszeni. Wyjątkiem będą kobiety w ciąży, dzieci i młodzież do 18 roku życia oraz inwalidzi wojenni i wojskowi.

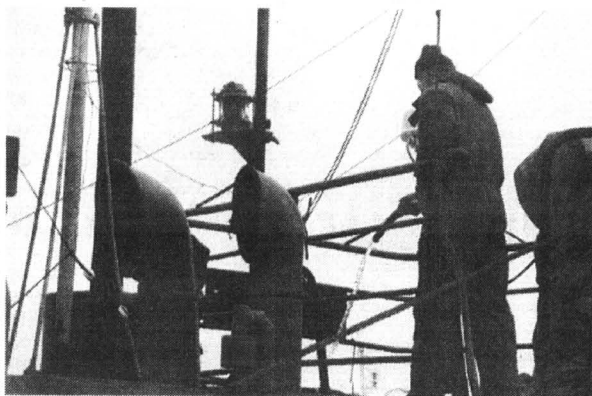
Budżet sfinansuje przeszczepę, leczenie onkologiczne czy operacja kardiochirurgiczna.

LEKI PRAWIE BEZ ZMIAN

Najczęściej dostaniemy receptę ze zniżką. Recepty będą wypisywali lekarze działający w kasach chorych oraz ci, którzy zawarli z kasą specjalną umowę na wystawianie refundowanych recept. Rozszerzony został wykaz leków dostępnych na ryczałt. Są one stosowane w leczeniu niektórych chorób wrodzonych, nabytych, zakaźnych oraz przewlekłych, których wykaz także poszerzono.

FK przy wsparciu Fundacji im. L. Kronenberga

Niestety, nie wolno zatem bagatelizować zagrożenia, jakim są pełne trucizn beczki zatopione na głębiach Bałtyku, nierazko bardzo blisko naszych brzegów. Korzystając m.in. z publikacji Leszka Biernackiego i Ryszarda Sochy przypomnijmy, że w naszym morzu, po zakończeniu I i II wojny światowej, zatopiono zapasy broni chemicznej: iperyt, olej arsenowy, adamsyt, chloroacetofenol, fosgen, dwufosgen, tabun i inne. Nie wiadomo dokładnie, ile tej śmiertelnej broni spoczywa na dnie. Szacunki oparto na danych o produkcji tej broni, a nie na stanie zapasów w chwili zakończenia wojen. Według nich, po zakończeniu II wojny światowej w amerykańskiej strefie było 93,99 ton broni chemicznej, a brytyjskiej - 122,5 ton, we francuskiej - 9,1 ton i w sowieckiej - 70,5 ton.

Dezaktywacja kutra skażonego iperytem.

Łącznie do zatopienia w Bałtyku miano przygotować ponad 296 tysięcy ton. Były to, między innymi: bomby lotnicze, pociski artyleryjskie, bomby wysokoeksplozywne i miny. Wyznaczono dwa rejonry zrzutów - w pobliżu Bornholmu i na środku Bałtyku, pomiędzy Polską i Szwecją. Okazało się jednak, że broń zatopiono nie tylko w tych miejscach. Zgodnie z wypowiedziami duńskich i szwedzkich rybaków, którzy widzieli statki, zatapiające beczki i pakunki z chemikaliami, w miejscu zrztu do morza trafiały już tylko pojedyncze skrzynie. Resztę wyrzucano prawdopodobnie po drodze.

Broń chemiczną zatopiano w latach 1945-1948. Zgodnie z oficjalnymi oświadczeniami państw bałtyckich, żadne z nich nie zatapiało już później żadnej broni - także radiologicznej i biologicznej. Państwa te wspólnie prowadzą obserwację stanu morza. W każdym kraju są odczynniki wzorcowe, przygotowane przez jedno laboratorium.

W wyznaczonych punktach kontrolnych, co najmniej cztery razy w roku, pobierane są próbki wody. Porównuje się je z wzorcowymi. W każdym punkcie pomiarowym próbki mogą pobierać statki z różnych krajów. Nie spenetrowano składowisk za pomocą podwodnych robotów. Dlatego nie wiadomo, jak bardzo skorodowane są pojemniki z bronią, i jaki wywiera ona wpływ na środowisko. W Polsce ani razu nie przeprowadzono badań, dzięki którym można by się dowiedzieć, jaki wpływ wywiera zatopiona broń na

Podczas kąpeli czy spaceru nad morzem możemy poparzyć się nie tylko niektórymi odmianami rzadkich bałtyckich meduz. Z nieoficjalnych informacji służb chemicznych Marynarki Wojennej dowiedzieliśmy się, że od czerwca do października 1998 roku, na plażach i kutrach operujących na Bałtyku doszło do siedmiu kolejnych przypadków poparzenia ludzi iperytem z zatopionych bomb chemicznych i pojemników z tą substancją. Nie sprawdzają się zatem nadzieje specjalistów m.in. z Ministerstwa Transportu i Żeglugi, że głośny przypadek poparzenia załogi kutra Wła-206 ze stycznia 1997 roku był tylko efektem wyjątkowego pecha tych rybaków, bo iperytowego niebezpieczeństwa generalnie nie ma.

GORZKA CZKAWKA GŁĘBIN

podwodną faunę i florę.

- Najprawdopodobniej teraz są to kłębki skorodowanych skrup - twierdzi Gerard Kaptur, główny inspektor sanitarny Urzędu Morskiego w Gdyni. - Broń ta ciągle stanowi zagrożenie, ale nie ma niebezpieczeństwa zatrucia poprzez oddychanie. Te związki chemiczne utleniają się powoli i stężenie jest zbyt małe.

- Zatopienie broni chemicznej było jednym z kilku rozwiązań - twierdzi Gerard Kaptur. - Jej unieszkodliwienie jest wyjątkowo trudne i kosztowne. Zatopienie było rozwiązaniem najprostszym i najtańszym. Dziś wydobycie skorodowanej broni mogłoby zakończyć się katastrofą. Zatopione ładunki nie były sortowane: obok kanistrów i beczek z iperytem czy adamsytem, za-

topiono miny i pociski z zapalnikami. Po poparzeniu rybaków Urząd Morski wydał specjalną instrukcję postępowania w przypadku wyłowienia pojemników z bronią chemiczną. Jeszcze w roku 1993 zwrócono się o nią do wojska, ale okresowe ustanie przypadków poparzeń uspiło czujność, budząc nadzieję, że alarm był przedwczesny.

Te podwodne cmentarzyska-arsenały są zaznaczone na mapach rybackich. W tych rejonach obowiązują też zakaz połowów. W Marynarce Wojennej jednak nie wierzą, by rybacy skrupulatnie się do tego stosowali. Co pewien czas iperyt trafia w rybackie sieci, albo nawet fale wyrzucają go na brzeg. Wojsko wie ofi-

cialnie o ponad trzydziestu większych iperytowych znaleziskach. Komandor Mirosław Kupis, szef obrony przeciwchemicznej MW, jest pewien, iż tego typu zdarzeń było więcej, ale rybacy, jeśli pozbędą się iperytu bez negatywnych skutków w postaci skażenia lub oparzeń - zwanych w środowisku marynarskim „gorzką czkawką głębin” - o tym nie informują.

Inaczej w Danii. Tam każdy sygnał, o ile dotyczy rejonów składowania, gdzie połowy nie są zabronione, jest nagradzany z państwowej kasy. Toteż od 1976 r. odnotowano 469 meldunków.

- Duńscy rybacy są świetnie przygotowani, szkoleni na eksponatach. Mają instrukcje, mapki z rejonami zwiększonego ryzyka - podziwia kmr ppor. Andrzej Dolecki z Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej.

Od kilku lat podwodnymi składowiskami interesuje się Komisja Helsińska. Dolecki w kwietniu 1993r. uczestniczył w Petersburgu w naradzie, gdzie zastanawiano się, co dalej z nimi robić. Postanowiono opracować raporty narodowe. W Polsce zajęł się tym podległy Ministerstwu Ochrony Środowiska Sekretariat ds. Konwencji Helsińskiej, rezydujący w Gdańsku. Tam też odbywały się spotkania rodzimych specjalistów.

W 1993r. zwrócono się do Marynarki Wojennej nie tylko o przygotowanie instrukcji dla ry-

baków, ale też archeologów podwodnych i innych użytkowników morza. Instrukcja powstała. W 1994r. przekazano ją wspomnianemu sekretariatowi. I od tego czasu nic konkretnego się nie działo. Dopiero przypadek kutra z Władysławowa, który 9 lutego ub.r. wyłowił 5-kilogramową bryłę iperytu, spowodował reakcję i dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni pospiesznie wydał stosowne zarządzenie.

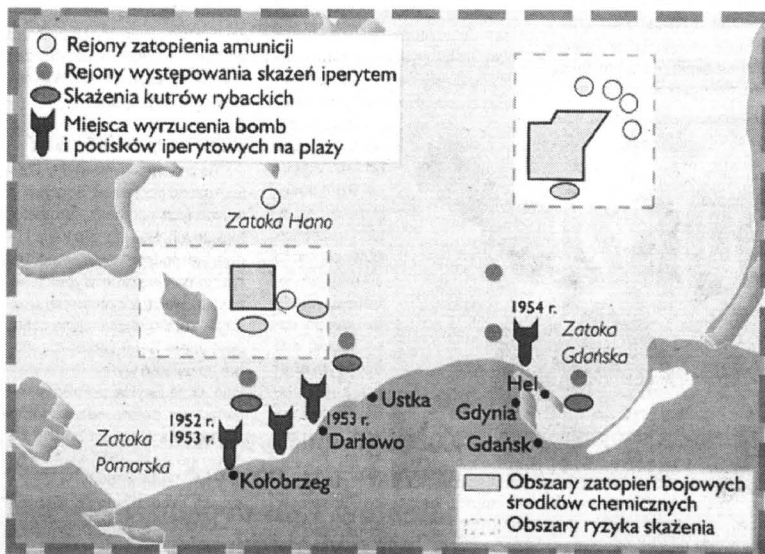
Rybacy ze wspomnianego kutra zrobili wszystko, czego w takiej sytuacji robić nie należało. Dotykali znaleziska rękami. Kawalek zapakowany w woreczku zanieśli do gabinetu jednego z dyrektorów przedsiębiorstwa „Szkuner”. Bryłę, nie powiadmiając o tym nikogo, wyrzucili do portowego pojemnika na śmieci. Śmieciarka przewiozła ją na wysypisko, gdzie iperyt został rozwleczony. W efekcie, gdy u rybaków pojawiły się objawy oparzeń (od momentu dotknięcia może upłynąć kilkanaście, a nawet 20 godzin), chemicy z 55 Kompanii Przeciwchemicznej Marynarki Wojennej mieli spore pole do popisu. Musieli dwukrotnie odkażać kuter, fragmenty drogi, no i teren samego wysypiska.

Podczas spotkań w ramach Komisji Helsińskiej na razie nie wymyślono lepszego rozwiązania problemu podwodnych arsenałów chemicznych, niż utrzymanie status quo. Nie tylko ze względu na koszty ewentualnego wydobycia i neutralizacji. W przypadku amunicji przy próbach ruszenia jej z dna mogłoby dochodzić do eksplozji.

Pozostaje nam więc tylko ostrożność w postępowaniu z tym, co jest wyłowione lub wyrzucone przez morze. Specjaliści od broni chemicznej raczej nie obawiają się poważniejszego skażenia ryb. Dopuszczają niewielkie, nad samym rejonem składowania. Nie spodziewają się też, aby iperyt mógł stać się obiektem zainteresowań i poszukiwań osób czy grup terrorystycznych, pragnących wykorzystać go do niecnych celów. Generalnie leży on w miejscach głębokich, gdzie schodzą tylko wojskowi nurkowie.

Chyba, że będziemy mieli pecha (?) i los zetknie nas z czymś takim, co przynajmniej kilka razy w roku pojawia się w sieci lub na piasku plaży. Pocięliśmy się wtedy tylko tym, że poparzone iperytem ryby mają mniej szans i bezpośrednio potraktowane iperytem zginą, zanim trafią na nasz talerz - jeśli wierzyć rozważaniom specjalistów z gdynskiego Morskiego Instytutu Rybackiego. To jednak też są w dużej mierze głównie poboczne życzenia...

Stanisław Grzymała

DRODZY CZYTELNICY!

Proponujemy Państwu nową formę zamieszczania ogłoszeń drobnych. Każdy może nadać ogłoszenie z miejscowości, w której mieszka, bez potrzeby udawania się do naszych biur ogłoszeń. Wystarczy wyciąć z gazety i wypełnić kupon, liczbę słów - maks. 20 - należy pomnożyć przez cenę jednego słowa - 55 gr dla osób fizycznych, 51 gr + 22% VAT dla firm - i sumę wpłacić na nasze konto przekazem pocztowym. Dowód wpłaty i kupon prosimy przelać pod adresem naszej redakcji. Termin realizacji zlecenia w ciągu 7 dni od otrzymania kuponu.

OGŁOSZENIA DROBNE OGŁOSZENIA DROBNE

KUPON DZIENNIK POMORSKI

Imię i nazwisko:

Adres:

Dział:

Treść ogłoszenia (do 20 słów)

Cena 1 słowa: 55 gr brutto - dla osób fizycznych, 51 gr + 22% VAT dla firm.
Kupon z dowodem wpłaty na konto: **BIG Bank Gdańsk O/Tczew nr 11601380-70801-136-3**
Bank Własności Pracowniczej S.A. O/Tczew nr 114101030-114-270-30
BRE S.A. O/ Gdańsk nr 11401065-00-353738 - PLNCURR 1-45
prosimy
przelać pod adresem: **WYDAWNICTWO POMORSKIE 83-110 Tczew, ul. Gdańska 32 skr. poczt. 63**

OGŁOSZENIA DROBNE OGŁOSZENIA DROBNE

SPRZEDAM mieszkanie w stanie surowym, dwupoziomowe, 86 m² + 50 m² piwnica. Tel. 0603-741-931. 02/34/14.12

SPRZEDAM kawalerkę w Starogardzie. Tel. (058) 562-68-28. 02/37/14.12

SPRZEDAM mieszkanie własnościowe, 77 m² z garażem i telefonem, cena 70 000 zł. Starogard Gd., tel. (058) 562-89-69. 02/01/11.12

SPRZEDAM M-2 i M-3, os. 60-lecia. Tel. (058) 562-82-97. 02/09/14.12

SPRZEDAM kawalerkę w Skarszewach. Tel. (058) 588-26-36. 02/10/14.12

PRABUTY - 4 pokoje, 80 m², I p., garaż + działka. Wiadomość: (087) 23 20 66 w. 572. 03/07/21.10

M-3, własnościowe zamienię na M-4 (własnościowe), z dopłatą lub z zadłużeniem. Tel. (055) 261 07 76. 03/01/19.12

SPRZEDAM mieszkanie własnościowe M-4, III piętro, 60,5 m², z meblami kuchennymi - w Kwidzynie, Zatorze II. Tel. (055) 279 44 82, po 18.00. 03/07/77.12

NIERUCHOMOŚĆ o pow. 0,55 ha, w tym magazyn z częścią biurową o pow. ok. 1000 m², nadająca się na działalność usługowo-produkcyjną, handlową (hurtownię). Starogard Gd., ul. Droga Owidzka 1, tel. (058) 562-37-56 wew. 23, 0602-66-62-43. 02/04/15.12

DOM bliźniak - 110 m² + piwnice, w tym 2 garaże oraz warsztat sam. 140 m² na działce 660 m², własność hipoteczna. Tel. (058) 562-07-45, Starogard, os. Łąszewo. 210853

LOKAL handlowo-usługowy w Starogardzie, 265 m², na przedstawieliwstwo firmy, hurtownię, sklep, biuro - stół bilardowy, flipper - sprzedam. Tel. (058) 562-94-89. 210831

SPRZEDAM posiadłość 2 ha, telefon, woda - transformator, przy szosie asfaltowej. Tel. (058) 532-42-53. 210820

CONTRAKUS - Nieruchomości - kupno, sprzedaż, wynajem, wycena nieruchomości i zarządzanie, kredyty hipoteczne, kompleksowa obsługa prawna. Starogard Gd., ul. Gimnazjalna 11/3, tel./fax (058) 562-32-89. 210205

TERENY rekreacyjne, dąbce, chaty, siedliska, lasy, jeziora. Tel./fax (058) 562-32-89. 210205

SKLEP sprzedam zaadaptowany z budynku warsztatowego o pow. 78 m² plus poddasze, siła, CO, WC, kanał, własnościowy, pozwolenie na działalność gospodarczą. Kwidzyn, ul. Kościuszki 28 (sklep w podwórzu), tel. 0 604 405 567 lub (055) 279 48 63 - wieczorem. 180125

PAWILON 70 m², w centrum, 45 000 zł. (055) 261 08 79 po 20.00. 180123f

SPRZEDAM byłą zlewnię mleka w Nebrowie Wielkim. Tel. (055) 275 15 24. 03/10/14.12

GOSPODARSTWO 26 ha k. Kwidzyna sprzedam - 140 000 zł. (055) 261 08 79 - po 20.00. 180123e

SPRZEDAM lub wdzierżawię obiekty mieszkalne i produkcyjne - 1200 m²; okolice Gdyni. tel. 0 602 491 151. 03/01/11.12

SPRZEDAM lub wdzierżawię piekarnię wraz z wyposażeniem i pomieszczenia sklepowe z wyposażeniem w Kwidzynie, ul. Górną 4 (łąčna powierzchnia 160 m²). Wiadomość: (055) 279 41 42. 180126

SPRZEDAM dom 156 m². Tel. (055) 279 75 29. 03/02/7.12

SPRZEDAM działkę budowlaną 1,86 ha. Tel. (055) 279 72 68. 03/02/8.12

SPRZEDAM obiekt produkcyjny wraz z działką, budynek 360 m², działka 1500 m² w Starogardzie Gd. Tel. (055) 279-41-04, 279-41-58, po 15.00. 03/01/15.12

BUDYNEK mieszkalny w stanie surowym o pow. 400 m² oraz warsztat o pow. 220 m² na działce 26 arów - sprzedam. Tel. (055) 279-39-41, wieczorem. 03/02/7.12

SPRZEDAM gospod. 3,5 ha z budynkami i maszynami rolniczymi. Nowy Staw, tel. (055) 271-51-59. 04/04/4.12

DO WYNAJĘCIA nieruchomość o powierzchni 150 m², woda, siła, na cele gospodarcze przy trasie Malbork-Sztum, tel. 272-36-35. 150119

SPRZEDAM udział we współwłasności z mieszkaniami. Tel. (058) 532-42-59, w godz. 14.30 - 17.00. 04/20

AGENCJA Nieruchomości "Pałuszkiwicz", 83-110 Tczew, ul. J. Dąbrowskiego 20, tel. (058) 531-54-94, 777-53-33 od 12.00 - 17.00. Kasztanowa 73 m², I piętro. 04/18

WYDZIERŻAWIMY halę o powierzchni ok. 250 m² w Tczewie-Górki. Tel. (058) 531-04-69. 040615

SPRZEDAM gospodarstwo 5 ha z budynkami lub ziemię 3,5 ha. Tel. (058) 531-21-91. 01/17/14.12

SPRZEDAM dom z zabudowaniami gospod. w Szklejnie koło Starogardu - 8 km, 2 km jezioro, spokojna okolica, cena 72 000 zł. Tel. 0602-618-074. 01/02/11.12

SPRZEDAM dom, budynki gospodarcze, maszyny rolnicze, na Żulawach. Tel. (055) 247-16-53. 12/1/GZ

AGENCJA Nieruchomości "Kwadrat", Starogard Gdański, Rynek 24, I piętro, od 12.00 do 17.00. Tel. (058) 561-14-70. 03/34

AGENCJA Nieruchomości "Kwadrat", Tczew, ul. Obrońców Westerplatte 24, I piętro, 8.00 - 16.00, tel. (058) 532-17-97. 03/frach

KUPIĘ dom jednorodzinny, mały, w Nowej Wsi lub okolicy, cena do 50 000. Tel. (058) 562-82-97. 210849

SPRZEDAM dom piętrowy w Starogardzie. Tel. (058) 561-19-02. 02/05/10.12

SPRZEDAM dom, "Nad Jarem" - stan surowy. Starogard, tel. (058) 561-40-05. 210209

SPRZEDAM połowę bliźniaka, możliwość zamiany na mniejsze. Tel. (055) 272-21-62. 04/02/3.12

DOM w zabudowie szeregowej w Malborku, os. Czwartaki - stan surowy zamknięty, 75 000. Tel. 0602-697-114. 04/04/14.12

SPRZEDAM dom. Tel. (055) 272-52-88. 04/12/15.12

DOM w zabudowie szeregowej w Malborku, os. Czwartaki, stan surowy zamknięty, 75 000 lub zamienię na mieszkanie w starym budownictwie. Tel. 0602-697-114. 04/04/14.12

SPRZEDAM dom, stan surowy zamknięty, z działką o powierzchni 900 m², ogrodzoną, Pelplin, ul. ks. Pasierba 21, tel. (058) 536-39-65 lub 536-34-54, po godz. 16.00. 05/03/4.12

SPRZEDAM dom na ponad 15-arowej działce, w Dragacu, bezpośredniej bliskości Grudziądza. Tel. (052) 332-51-65. 229/GG

SPRZEDAM mieszkanie własnościowe 65 m². Kwidzyn tel. (055) 279 27 11. 03/01/13.12

SPRZEDAM mieszkanie 73 m² w centrum Malborka, II p., 2 pokoje, przedpokój, jadalnia, kuchnia, łazienka, ogrzewanie gazowe, 70 000 zł. Tel. (055) 272-79-36, po 18.00. 04/06/30.11

SPRZEDAM lub wdzierżawię pawilon handlowy, 24 m² z telefonem w Sztumie (szachownica). Tel. (055) 272-60-67. 04/05/2.12

TCZEW sprzedam kawalerkę 35 m², Stare Miasto, 35 tys. PLN. Tel. 0602-474-610. 04/07/14.12

SPRZEDAM pawilon handlowy drewniany. Sztum, ul. Galla Anonima, tel. (055) 272-41-28. 04/04/10.12

PUNKT gastronomiczny z wyposażeniem, Malbork, ul. Dworcowa, tel. (055) 273-10-08, po godz. 19.00. 04/01/9.12

SPRZEDAM mieszkanie, 40 m². Malbork, tel. (055) 272-78-06. 04/17/14.12

SPRZEDAM M-3 w Malborku (własnościowe). Tel. (055) 272-41-02. 04/01/16.12

ODNAJMĘ kawalerkę na ul. Sikorskiego w Malborku. Tel. od 9.00 do 15.00 (058) 532-29-47, wew. 284, tel. (058) 532-65-77 po godz. 16.00. 04/03/18.12

KAWALERKA do wynajęcia. Wiadomość: tel. (058) 531-63-53, po 19.00. 05/04/18.12

SPRZEDAM kawalerkę. Tel. (058) 533-84-49. 01/31/14.12

SPRZEDAM mieszkanie własnościowe - 2 pokoje (37 m²), II p./IV p., z telefonem, blisko dworca PKP i PKS - Tczew. Możliwość zakupu garażu. Tel. (058) 551-29-83 w godz. 10.00 - 15.00 lub 0601-68-55-99. 01/01/10.12

ZAMIENIĘ M-4 (spółdzielcze) na dwa mniejsze. Tel. (058) 533-74-57. 01/07/3.12

DO WYNAJĘCIA POMIESZCZENIA BIUROWE

Tczew, osiedle Górki
ul. 30 Stycznia 46
tel. 531 04 26,
531 15 27

03/87

HAŁE 500 m² - oddam w dzierżawę. Tel. (058) 562-86-49.

02/03/1.12

LOKAL handlowy w centrum Starogardu - do wynajęcia, 50 m². Tel. (052) 385-26-79, 0601-93-26-00.

02/27/14.12

LOKAL o pow. 22 m² (wśród innych biur) obok Urzędu Miejskiego w Starogardzie - do wynajęcia. Tel. 0601-91-26-04.

02/12/14.12

ODDAM w najem pomieszczenie firmie, 60 m² w Starogardzie. Tel. (058) 588-52-47.

02/02/11.12

PRZYJMĘ na pokój panienki w Starogardzie. Tel. (058) 588-52-47.

02/02/11.12

ODDAM w najem lokal o pow. 40 m² na sklep lub biuro, ul. Tczewska 4, 50 m od rynku. Tel. (058) 561-15-15.

02/03/11.12

DO WYNAJĘCIA jeszcze 5 pomieszczeń 16 - 25 m² - biura, gabinety, nowy budynek - centrum Starogardu, ul. Chojnicka 10, tel. (058) 562-15-77 lub na miejscu w kwaciarni.

210830

ODDAM w najem umeblowane biuro, 25 m², na usługi np. rachunkowe, pośr. nieruchomości itp. CO, WC, telefon. Kontakt: Starogard Gd., tel. (058) 561-40-05.

210209

POSIADAM wolną powierzchnię handlową, Dom Handlowy "BIM", Starogard Gd., Rynek Tel. (058) 562-48-00.

210194

KAWALERKA do wynajęcia. Tel. (058) 562-47-04.

02/05/17.12

SKLEP 100 m² - oddam w dzierżawę. Tel. (058) 562-86-49.

02/04/17.12

POSIADAM lokal do wynajęcia w centrum Kwidzyna - 50 m². Tel. 0601 663 599, po 19.00 279 08 02.

03/03/20.11

WYNAJMĘ teren 4000 m² w Kwidzynie, utwardzony, ogrodzony, oświetlony. Tel. 0 601 624 128.

03/02/26.11

ODDAM w dzierżawę lokal w centrum Kwidzyna. (055) 279 31 88 w godz. 10.00-18.00; (055) 279 07 65 - po 18.00.

03/03/8.12

WYNAJMĘ dom wolno stojący z ogródkiem, 4 pokoje, kuchnia, duża łazienka, pełna wygoda, kominiek, ogrzewanie elektryczne, Prabuty, ul. Chopina 5, cena do uzgodnienia. Tel. 0601-84-73-06.

03/03/15.12

ODNAJMĘ mieszkanie 2 - pokojowe, kuchnia, łazienka, osobne wejście, małżeństwu bezdziałelnemu. Tel. (055) 272-11-32, po 20.00.

04/18/30.11

POMIESZCZENIA 100 m² i 20 m² na biuro, sklep wynajmę. Malbork, tel. (055) 272-25-87 wew. 8.

04/05/14.12

DO WYNAJĘCIA pół domu (bliźniak 160 m²). Tel. (055) 272-11-25.

04/02/15.12

SAMOTNA poszukuje pilnie M-2 lub M-3. Tel. (055) 272-22-13 do 15.00; 0602-58-57-71.

04/11/15.12

ODDAM w dzierżawę lokal o powierzchni ok. 300 m² w centrum Malborka, nadający się na hurtownię lub warsztat samochodowy. Tel. (055) 272-46-21, po 16.00.

150116

DWA pomieszczenia biurowe - wynajmę. Tczew, pl. Hallera 23, kontakt na miejscu od 9.00 do 13.00.

05/01/18.12

PPU "SUBMET" sp. z o.o. wynajmie pomieszczenia biurowe przy ul. Jagiellońskiej 55 w Tczewie. Tel. (058) 531-20-31, 531-10-33.

04/06/22

ODNAJMĘ M-3, wysoki standard, samotnej osobie, płatne za pół roku z góry + kaucja. Tel. (058) 682-83-79.

01/01/17.12

SZUKAM lokalu do wynajęcia na terenie Tczewa (Nowe Miasto - "Manhattan". Tel. (058) 536-84-43.

01/03/15.12

WYNAJMĘ pomieszczenie biurowo-użytkowe (17,3 m²) w centrum Nowego Dworu Gdańskiego. Kontakt: 090-36-01-70.

610002

ODNAJMĘ boks na "Manhattan". Tczew, tel. (058) 533-87-67.

040951

WYDZIERŻAWIĘ pomieszczenie o pow. 98 m². Tel. (058) 531-14-71.

04/06/05

ODDAM w najem pomieszczenie, 28 m² na sklep, biuro, gabinet. Tel. (058) 531-40-91, po 15.00.

01/01/14.12

WYDZIERŻAWIĘ nowe mieszkanie, 3 pokoje, 70 m², w centrum Tczewa, płatne za pół roku z góry. Tel. (058) 536-76-26 lub 531-46-42.

01/04/14.12

STOISKA handlowe w dużym sklepie w centrum Tczewa - oddam w najem. Tel. (058) 531-28-34.

04/22

LOKAL użytkowy, 100 m² i magazyn - oddam w najem. Tel. (058) 531-28-34.

04/22

DO WYNAJĘCIA lokal, 30 m², na gabinet, biuro. Tczew, pl. Hallera 22, tel./fax (058) 531-27-80 biuro, dom 531-41-28, 531-07-25.

340020

ODDAM w najem lokal na biuro. Wiadomość: tel. (058) 531-51-14, po godz. 19.00.

01/50.30.11

LOKALE dla firm, pokoje mieszkalne, z telefonem - do wynajęcia. Tczew, ul. 1 Maja 24, tel. (058) 777-57-70.

02/06/51

ODNAJMĘ garaż Suchostrzygi, prąd, kanał, 120 zł/mies. Tel. 0601-33-89-69.

01/03/27.11

POMIESZCZENIE na biura, kawiamie lub inne. Rynek 17, tel. (058) 562-34-35.

260197

DZIAŁKI rekreacyjne, nie uzbrojone, na jeziorze w Janinie, 8 km od Starogardu - sprzedam.

02/01/15.12

DZIAŁKI rekreacyjne, nie uzbrojone, na jeziorze w Janinie, 8 km od Starogardu - sprzedam.

02/01/15.12

DZIAŁKI rekreacyjne, nie uzbrojone, na jeziorze w Janinie, 8 km od Starogardu - sprzedam.

02/01/15.12

DZIAŁKI rekreacyjne, nie uzbrojone, na jeziorze w Janinie, 8 km od Starogardu - sprzedam.

02/01/15.12

SPRZEDAM działki letniskowe położone nad jeziorem przy lesie. Tel. (058) 562-33-58.

02/02/16.12

SPRZEDAM działkę bud. o pow. 0,17 ha w Zelgoszcu, gm. Lubichowo, ogrodzona + prąd 380 + ławy 9,5 x 13 m + pozwolenie na budowę z planami, cena 10 tys. Radomski Jerzy, Zelgosz, gm. Lubichowo.

02/07/10.12

SPRZEDAM uzbrojoną działkę budowlaną, 1094 m², na osiedle domków jednorodzinnych (po granicze Rokocina i Koteż). Tel. (058) 562-65-32, po 9.00.

02/04/11.12

DZIAŁKĘ budowlaną 1764 m² w Sztumie, cena 12 500 zł. Tel. (055) 272-36-62 lub 0601-674-490.

04/21/7.12

KUPIĘ działkę budowlaną w Malborku, lub Kwidzynie. Tel. (055) 272-14-73, 0601-631-988.

02/07/2.12

DZIAŁKA budowlana w Sztumie, 884 m², trójkąt. Tel. (055) 272-36-62 lub 0601-674-490.

04/10/14.11

DZIAŁKA budowlana centrum Tczewa, 890 m² - 1 m² 80 zł. Tel. 090-64-22-87.

01/11/7.12

SPRZEDAM działkę budowlaną w Sławoszynie, 610 m², k. Karwi. Tel. 674-00-95.

P01111

STAROGARD centrum, działkę handlową - sprzedam. Tel. 663-45-00, 0602-46-66-65.

P01115

GARAZE blaszane - produkcja, montaż. Tel. 0602-33-73-17.

210183

SPRZEDAM garaż muraowany przy ul. Kopernika. (055) 279 25 67, po godz. 16.00.

03/02/10.12

ODDAM w najem garaż muraowany przy ul. Kopernika, Kwidzyn, tel. 279 34 64.

03/19/14.12

SPRZEDAM garaż blaszany. Tel. (055) 272-41-56.

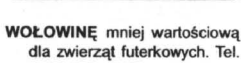
04/03/9.12

GARAŻ komfortowy, bezpieczny. Tel. (058) 531-57-91.

01/17/7.12

SPRZEDAM garaż muraowany (OSiR). Tel. (058) 531-27-46.

01/01/15.12

WOŁOWINĘ mniej wartościową dla zwierząt futerkowych. Tel. (058) 582-47-22.

210852

ANTYKI, meble, zegary, obrazy, porcelana, lampy naftowe, żyrandole, szyldy, reklamy, widokówki, motocykle i inne. Tel. (058) 562-12-22, (058) 562-67-40.

210857

KRÓLIKI, nutrie - skóry. Tel. (058) 582-47-22.

02/24/28.09

ANTYKI - kupię - stare meble (nawet uszkodzone i niekompletne), szafy, komody, serwantki, biurka, stoły, krzesła, fotele, kanapy itp., meble, zegary, żyrandole, lampy naftowe i inne starocie.

04/04/6.11

KUPIĘ pszenicę, możliwość gotówki i transportu. Tel. (058) 587-87-67.

04/06/07

KUPIĘ pompę wtryskową i sprężarkę do łoża "ogórka". Tel. (058) 536-75-23, 0604-229-265.

01/04/9.12

KUPIĘ "Kierowca". Tel. (058) 531-08-21.

01/09/7.12

SKLEP - Galeria w Tczewie, ul. St. Kardynała Wyszyńskiego 30, tel. (058) 777-53-10 - kupi stare meble, obrazy, porcelana, kanapy, krzesła, stoły, biurka, kredensy - wszelkie starocie.

040926

KUPIĘ olchę tartaczna. Tel. (058) 682-95-77.

040586

ZATRUDNIĘ lakiemika meblowego (mężczyznę). Tel. (058) 562-89-29.

02/30/14.12

POSIADAM fiat ducato, ład. 1, 1 t, mam wolny czas, poszukuję pracy stałej lub dorywczej. Starogard Gd., tel. (058) 562-52-66.

02/03/18.12

ZOSTAŃ swoim własnym szefem. Tel. (058) 588-26-93, godz. 10.00 - 12.30.

210212

POMOC domową (możliwość zamieszkania). Tel. (058) 341-46-66.

02/38/30.11

KIEROWCA kat. B, C poszukuje pracy na terenie Malborka lub Sztumu. Tel. 0601-898-297.

04/04/15.12

ZATRUDNIĘ nauczycielkę do przedszkola z wykształceniem pedagogicznym. Tel. (055) 272-35-58 lub 273-25-23.

150842

SZUKAM pracownika do wyrobu biżuterii unikatowej ze srebra i bursztynu. Tel. (058) 551-42-00.

04/02/16.12

ZATRUDNIĘ elektronika ze znajomością instalacji domofonowej. Tel. (058) 535-30-05.

01/03/18.12

DO PRACY na agenta ubezpieczeniowego, wiek 30-50 lat, wysokie zarobki. Tel. (058) 777-01-07, 0602-77-27-66.

01/05/17.12

ZATRUDNIĘ kierowcę z samochodem osobowym do pizzerii. Tel. (058) 531-34-31.

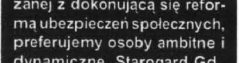
01/06/17.12

WYNAJMĘ wykwalifikowanych pracowników przetwórstwa mięsnego i ubojowców do ubojni drobiu w Baldowie. Wymagana ks. zdrowia. Tel. 090-50-14-30, do 16.00.

04/05/65

MASZ JESZCZE SZANSĘ zdobyć atrakcyjnej pracy powiązanej z dokonywającą się reformą ubezpieczeń społecznych, preferujemy osoby ambitne i dynamiczne. Starogard Gd., tel. (058) 562-32-92, Tczew (058) 532-18-41.

040590

FORDY transyty, prz. z osób i towarów + przyczepa - solidnie, tanio. Tel. (058) 561-31-67, 0601-96-65-71.

210845

SPAWANIE zderzaków, lamp, chłodnic itp., poniedziałek - sobota 9.00 - 17.00, ul. Zachodnia 4, Starogard, tel. (058) 562-77-94, 0602-31-91-77.

210818

NAPRAWA stacyjek i zamków samochodowych, dorabianie kluczy wszystkich typów, także z immobilizerem. Awaryjne otwieranie samochodów. Starogard Gd., ul. Sikorskiego 3, tel. (058) 562-37-25, 0602-68-85-08 lub (058) 562-41-12.

210818

AUTOKOMIS "Fiacik" przy stacji benzynowej Tczew, ul. Gdańska 20, tel. 0601-66-18-85, Gołówna, raty.

040618

BLACHARSTWO, lakiernictwo, elektromechanika. Tel. (058) 531-14-71.

040946

TŁUMIKI, blacharstwo, lakiernictwo - szybko, tanio. Tczew, ul. Piastowska 5. Tel. (058) 531-45-11.

040944

SPROWADZANIE aut z Europy, kompleksowe naprawy blacharskie i lakiernicze, transport, formalności celne. Tel. 0602-65-32-88, (058) 531-28-56, pomoc drogowa.

040603

AUTOALARMY, immobilizery, tytan-locki, centralzamki, radio-montaż, znakowanie pojazdów. "Phenix" 83-110 Tczew, ul. Jagiellońska 55, tel. (058) 532-12-25. Oferta świąteczna: montaż 5% gratis.

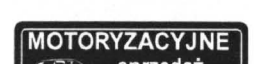
040909

AUTO-GLAS Malbork - szyby samochodowe: osobowe, ciężarowe, dostawcze - sprzedaż, montaż, serwis opon Debica, autoryzowana stacja, Malbork, ul. Rakowiec 4, tel. (055) 272-82-99.

11 VAT

AUTO-GLAS Tczew - szyby samochodowe: osobowe, ciężarowe, dostawcze - sprzedaż, montaż, Tczew, ul. Głowackiego 6 (STW), tel. (058) 532-01-80, tel. kom. 0601-61-84-73.

11VAT

AUDI 100, 82 r., 1600 - tanio, stan dobry. Tel. 536-22-66.

01/05/16.12

AUDI 80, 1,6 TDI, rok produkcji 1990. Tel. (058) 562-89-29.

02/29/14.12

AVIĘ 21, blaszak, rok produkcji 1987, cena 6500 zł. Renault 5, 1980 r., cena 2900 zł. Tel. 0604-22-92-65, 536-75-23.

01/04/8.12

FIAT 125p, 76 r., sprawny, przegląd 09.99 r., stan dobry. Tel. (058) 532-05-82. 01/01/8.12

SPRZEDAM fiata 1988 rok, pełna FL, pierwszy lakier. Tel. (058) 561-04-05, Starogard Gd. 02/21/14.12

FIAT 126p, 1996 r., czerwony. Skórcz, tel. (058) 582-44-51. 02/22/14.12

FIAT 126p, 1991, czerwony, AA, RM, atrakcyjny wygląd. Skórcz, tel. (058) 582-44-51. 02/22/14.12

CINQUECENTO 704 cm³, 1995 r. Tel. (058) 562-94-53. 02/22/14.12

CINQUECENTO 900 cm³, 1995 r., stan b. dobry. Tel. (058) 562-94-53. 02/21/14.12

SPRZEDAM fiata 126p, 90 r., 3900 zł. Tel. 0603-741-927. 210856

FIAT 126p, 1990 r., pełen FL, fotele lotnicze, cena 3900 zł. Tel. (058) 561-39-14, 0602-31-28-73. 02/11/14.12

FIAT 126p, 1992 r., najbogatsza wersja, alarm na pilota, i właściciel, stan bardzo dobry, idealny. Tel. (058) 561-39-14, 0602-31-28-73. 02/11/14.12

SPRZEDAM fiata uno, 1991 r., poj. 900. Tel. (058) 562-93-16. 02/03/14.12

FIAT 125p, nowe opony i akumulator, po remoncie, lakierowany, zadbane, 1978 r. - tanio 1000 zł. Tel. (058) 532-16-67. 05/14/14.12

FIAT 126p, rok 1988, i właściciel, cena 2700. Tel. (058) 536-85-10. 01/02/15.12

SPRZEDAM 12 rat Autotak fiat uno. Tel. (055) 279-91-82. 03/02/16.12

FIAT uno 45, 1993, i właściciel, serwisowany, stan dobry, cena 13,5 tys. zł. Kwidzyn, tel. 0604-42-07-15. 03/03/16.12

FIAT ducato, 94/95, 35 000 zł (055) 261 08 79, po 20.00. 180123h

126p elx, 97 r., elegant, 8 200. (055) 261 08 79, po 20.00. 180123a

FIAT 126p, 1996 r. Stromecki, Gilina 55, tel. (055) 275 15 24. 03/10a/14.12

FIAT uno, 1984 r., 0,9 cm³, cena 5 900 zł. Tel. (055) 272-87-20. 04/16/14.12

TANIEJ fiat uno 1,5 granat metalik, 1986r. Tel. (055) 272-79-53. 04/11/14.12

FORD granada, 83 r., dodatki, z Urzędu Celnego, 5,0 tys. zł. Tel. (055) 272-56-33. 04/09/14.12

FORD transit 2,5 TD 1995 r., biały, podwyższony, blaszak, airbag, serwo, RM, pełna dokumentacja, 120 tys. km, bezwypadkowy, stan idealny. Cena 39 900 PLN. Kwidzyn tel. (055) 279 50 28, 0 601 651 060. 180131

FORD transit 2,5 D 1993 r., czerwony, krótki, niski, blaszak, wzmożony silnik, 80 PS, bezwypadkowy, pełna dokumentacja, stan idealny. Cena 29 900 PLN. Kwidzyn tel. (055) 279 50 28, 0 601 651 060. 180131a

FORD mondeo kombi rok p. IX 1994. Wiadomość: (055) 279 40 51. 03/12/14.12

FORD escort, rok 1991, kolor biały, stan b. dobry. Tel. (055) 275-14-64. 03/01/17.12

FORD transit, rok 1987, 2,5D, podwyższony, na bliźniakach, ład. 1,8t, 17 000 zł. Tel. (058) 536-85-10. 01/02/15.12

SPRZEDAM samochód marki ford escort, 1990 r., wersja sportowa, bogato wyposażony. Tel. (058) 536-22-53. 01/06/16.12

FORD escort, 1,1, 1980 r. zamienię na większy lub sprzedam, 5000 zł. Tel. (058) 533-87-67. 040951

FORD transit, 1990 r., składowy, osobowo-ciężarowy. Tel. (058) 536-77-22, po godz. 18.00. 04/16.11

HYUNDAI exel, 89, garażowany, AC, części zamienne - sprzedam lub zamienię. Tel. (058) 531-13-95. 05/03/15.12

KAMAZ skrzyniowy 80 r. w eksploatacji; kamaz wywrotka 80 r. w eksploatacji. Tel. 0 602 733 387. 180130

MAZDA 626, rok prod. 1984, benzyna poj. 2,0, cena 4,8 tys. Tel. (058) 535-28-00. 03/08/14.12

MERCEDES 123 - 240D, 80r. Tel. 0604-443-019 lub (055) 272-46-78. 04/06/14.12

SPRZEDAM nissanu sany, sedan, 2 DLX, diesel, rok 95, pierwszy właściciel, kupiony w salonie. Tel. (055) 247-89-50, 0601-84-22-80. 126/G2

SPRZEDAM nysę, rok prod. 1988. Tel. (055) 279-41-04, po 18.00. 03/1a/15.12

SPRZEDAM naczepe jumbo, plandeka, 12,60 dl., 1984 rok lub zamienię. Tel. (058) 536-77-23. 01/02/18.12

SPRZEDAM opla kadetta 1,3, 1985 r., srebrny metalik, stan bardzo dobry. Tel. (058) 536-37-26. PO1116

SPRZEDAM opla kadetta, 1988 r., biały, czterodrzwiowy, poj. 1,3. Tel. (058) 562-72-50. 02/03/3.12

CZTERY opony zimowe + felgi do toyoty, 175 x 70 x 13. Tel. (058) 532-70-48. 05/01/15.12

CZTERY opony zimowe + felgi do toyoty, 175 x 70 x 13. Tel. (058) 532-70-48. 05/02/15.12

OPEL kadett, 84r., 5 drzwi, srebrny metalik, c. 6 500 zamiarna. Tel. 0601-670-805. 150117

POLONEZ 93r. - 6 800 zł. Tel. 0604-443-019 lub (055) 272-46-78, po 19.00. 04/06/14.12

POLONEZ 89/90, biały, 2 300. Tel. 0601-670-805. 150117

POLONEZ caro 1,6GLE, rok prod. 1994. Tel. 0601-647-058. 04/15/7.12

POLONEZ, rocznik 1986 do remontu, na chodzie, cena 1000 tys. zł. Tel. (055) 277-11-82. 04/07/8.12

SPRZEDAM poloneza, rok produkcji 1995, stan bardzo dobry, lakier metalik, multilock, cena do uzgodnienia - tanio. Tel. (058) 562-15-56. 02/02/18.12

POLONEZ 90 r., 1,6 SLE, granatowy, cena 5,1 tys. Tel. (058) 279-13-53. 03/02/15.12

SPRZEDAM poloneza caro, 1,5 GLI, rok 1992. Tel. (058) 562-41-07. 02/03/16.12

POLONEZ truck r. 1994 - przedłużany, skrzynia aluminiowa - zabudowana. Tel. (055) 279 73 87. 03/08/14.12

PEUGEOT 405 TD, 1992 r. Tel. (058) 533-87-02. 01/01/16.12

PEUGEOT 406, kombi, 91 r., po wypadku - 10 000 zł. Tel. 0603-741-927. 210856

PRZYCZEPA, ład. 16 ton, 1980r., 3 - osiowa, cena do uzgodnienia. Malbork, tel. (055) 272-70-52. 04/15/30.11

RENAULT 21 nevada, 1,7 combi, 987, składowy, 1996, 7-osobowy, zamienię na sam. automat lub CC 900, cena 18 600. Tel. (055) 279-31-15. 03/01/16.12

SPRZEDAM skodę felcję, 1,3, wiśniowa, 1996 r., przebieg 21 tys. km, immobilizer, alarm, garażowana, stan bardzo dobry, cena 22 300. Tel. 0602-23-88-15 lub (058) 533-78-88, po godz. 17.00. 01/05/15.12

SKODA felciana, 1997 r. Tel. (058) 562-94-53. 02/21/14.12

SKODA 105L, 1988 r. Tel. (058) 562-98-09. 02/06/7.12

STAR 200, kabinę - sprzedam. Tel. (058) 683-91-22. 63/02/630004

STAR 200 "W", 1980 r., ze wspomaganiami kierownicy, stan dobry, 7500 zł. Tel. 0604-29-76-69. 02/04/15.12

SILNIK SW400, po kapitalnym remoncie, star autosan. Tel. (058) 588-22-49. 02/04/10.12

SPRZEDAM VW polo, pojemność 1,3 benzyna, rok produkcji 1991, X miesiąc, niebieski, stan bardzo dobry, cena 13 500 zł. Tel. 0601-20-63-18. 02/02/18.12

VW garbusa - sprzedam + części. Sucumina 73, gm. Starogard. 02/01/16.12

SPRZEDAM golfa III, 1,9 TD, rok 1997 lub zamiana na golfa II, 1,6 TD, 1991 z dopłatą. Tel. (058) 582-45-36 lub 582-45-07, po 20.00. 02/04/16.12

VW golf I, poj. 1,1, 79 r., 3,5 tys. Mariola Borkowska, ul. Kilińskiego 1, Starogard. PO1114

VW passat, 1,9TD, rok prod. 1992. Tel. (058) 562-89-29. 02/28/14.12

VW golf 1,8 benz., 1991. Tel. (058) 562-22-25, po godz. 15.00. 02/04/25.11

VW passat, 88 r., 17 100 zł. Tel. 0603-741-927. 210856

SPRZEDAM volkswagena passata, 1,6 diesel, 1984 r., stan idealny. Starogard, tel. (058) 562-89-69. 02/01/11.12

VOLKSWAGEN bus caravela, automat, 1992 r. - sprzedam. Tel. (058) 531-28-34. 04/22

VW golf III GL poj. 1,8 i, przebieg 62 tys., rok 1993, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, centralny zamek, elektryczne luststerka, 2 x airbag, blokada skrzyni biegów, cena 23,8 tys. zł. Tel. (055) 279 37 17, 279 72 01, 601 652 486. 03/13/14.12

VW golf TD, 1,6, 1991. Tel. (055) 277-37-82, po 17.00. 04/07/27.11

VW golf 1,8i, 1988, zielony metalik, cena do uzgodnienia. Malbork, tel. (055) 272-70-52. 04/15/30.11

VW golf II, 1991r., składowy 95r, 3-drzwiowy, granat, c. 14 800 zł. Malbork, tel. (055) 272-55-38. 04/10/8.12

VW golf III, 1,9 TD, rok 1993, czerwony, 5 drzwi, cena 27 500 zł. Tel. (055) 272-17-72, kom. 0601-670-829 Malbork. 04/05/9.12

VW passat 1,6b, combi, 1989, cena do uzgodnienia. Malbork, tel. (055) 273-15-54. 04/16/7.12

VW polo, 1987r., 1,3, stan dobry. Malbork, tel. (055) 272-17-72. 04/13/14.12

VW polo SDI, 97r., 26 tys. zł, 1,9D, zielony, 2 poduszki, serwo, centralny, uszkodzony przód, silnik sprawny. Tel. (055) 272-49-51 po 18.00, tel. kom. 0602-373-067. 04/07/17.12

WÓZEK widłowy 5 T, diesel, okazynie sprzedam. Tel. (055) 279 28 19. 03/02/9.12

WARTBURG 1,3, silnik VW, rok prod. 90, stan bdb. Tel. (058) 532-41-97, 0604-43-90-24. 01/07/11.12

SPRZEDAM ził wywrotka, silnik leyland oraz części rolnicze, noże do gilotyny. Tel. (058) 536-77-23. 01/02/18.12

HSI w Tczewie sprzedam żuka, 1990 r., izoterm. Tel. (058) 531-46-04. 040601

ŻUK A11, rok 1991 - sprzedam lub zamienię na fiata 126p, cena 2 tys. Starogard Gd., tel. 0602-29-10-05. 02/01/17.12

MOTORYZACYJNE kupno 12

AUTA powypadkowe do remontu - kupię. Elbląg, tel. 090-26-72-15. 490188

AUTA powypadkowe do remontu. Elbląg, tel. 090-55-34-09. 490188

KAŻDE auto powypadkowe do remontu. Tczew, tel. 090-26-72-15. 490188

AUTA powypadkowe do remontu. Elbląg, tel. 090-55-34-09. 490188

SKUP aut powypadkowych do remontu. Tel. 090-26-72-15. 490188

Zakład Produkcji Opakowań

POST PACK S.C.

Zatrudni osobę do działu handlowego

Od kandydatów oczekujemy:

- wiek do 30 lat,
- wykształcenia min. średniego,
- samodzielności, komunikatywności, zdolności organizacyjnych,
- odpowiedzialności i dyspozycyjności,
- szybkości w działaniu i umiejętności negocjacji handlowych,
- prawo jazdy kat. B.

Oferujemy:

- interesującą i atrakcyjną pracę w stabilnej i rozwijającej się firmie,
- zarobki uzależnione od efektów pracy,
- samochód służbowy do dyspozycji.

Pisemne oferty zawierające list motywacyjny oraz CV ze zdjęciem, prosimy składać w siedzibie firmy do końca grudnia 1998 r.
83-110 Tczew, ul. Gdańska 32

www.

Urząd Gminy i Miasta Pelplin

ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie dokumentacji dotyczącej organizacji ruchu na terenie gminy i miasta Pelplin w czasie wizyty **Ojca Świętego Jana Pawła II - Pelplin 6.06.1999 r.**

Oferty należy składać w sekretariacie Urzędu Gminy i Miasta Pelplin do dnia **7 stycznia 1999 r.**

Osobą upoważnioną do udzielania wszelkich informacji jest geodeta gminy, Zbigniew Drag, **tel. (058) 536 12 61 wew. 23.**

Urząd Gminy i Miasta zastrzega sobie prawo unieważnienia lub odstąpienia od przetargu bez podania przyczyny.

03421

AUTO WEISS CENTRUM

UŻYWANE CZĘŚCI DO SAMOCHODÓW ZACHODNICH

Malbork, al. Wojska Polskiego 90A (teren AGROMY)
tel. (055) 272-33-01 wew. 24, 0-602 669-336

Serdecznie zapraszamy pon.-piątek 8.00-16.00,
soboty 8.00-13.00

17/664

AUTO - CZĘŚCI UŻYWANE I NOWE

DO WSZYSTKICH MAREK SAMOCHODÓW BARDZO DUŻY WYBÓR
CHŁODNICE, REFLEKTORY, ZDERZAKI, ELEMENTY BLACHARSKIE I INNE.

TEL. 090 53 73 05
STAROGARD-JANOWO, UL. PELPLIŃSKA 11

20869

AUTA powypadkowe do remontu. Elbląg, tel. 090-55-34-09.

AUTA powypadkowe, skorodowane, do remontu. Tel. 0601-63-32-33.

AUTA powypadkowe do remontu - kupię. Elbląg, tel. 090-26-72-15.

KĄŻDE auto powypadkowe do remontu. Tczew, tel. 090-26-72-15.

AUTA powypadkowe, skorodowane, do remontu. Tel. 0601-63-32-33.

AUTA powypadkowe lub spalone kupię. 0 90 290 721.

180122 V

ABSOLUTNIE każde auto powypadkowe lub do remontu kupię. 0 602 506 359.

180122a

AUTA powypadkowe osobowe lub dostawcze kupię (najwyższe ceny). 0 90 275 372.

180122b

SKUP aut powypadkowych. 0 602 222 709.

180122c

KĄŻDY samochód skorodowany, zniszczony lub powypadkowy kupię (płatne gotówką). 0 602 483 765.

180122 d

KĄŻDE auto spalone, rozbite, do remontu kupię. 0 90 674 936.

180122e

KUPIĘ samochody powypadkowe - stan objętny. 0 601 624 184.

180122f

AUTA do remontu lub powypadkowe kupię. 0 602 189 334.

180122g

AUTA zachodnie po wypadku kupię. 0 602 599 678.

180122h

SKUP wszelkich aut powypadkowych, pomoc drogowa. Tel. 0602-65-32-88, (058) 531-28-56.

040603

SPRZĘT rolniczy 13

KUPIĘ rozrzutnik obornika 8- lub 10-tonowy. Tel. (058) 588-31-61.

02/06/15.12

SPRZEDAM przyczepę wywrotkę, 4,5 t, brony, rozszewacz do nawozów, plug 3-skibowy. Tel. 0601-69-09-31. PO1112

RÓŻNE 14

KREDYTY gotówkowe, samochodowe, leasing, ubezpieczenia. Tel. (055) 279 62 00, (055) 261 08 88, (055) 272 25 87, (055) 277 26 14, (058) 344 86 58/9, (051) 465 03 32, (051) 465 15 23/4, (088) 48 71 55. 180129

POKOCHAJ siebie. Weekendowy kurs wg książki Louise Hay "Możesz uzdrowić swoje życie" oraz popołudniowa sesja "Prosperity", termin 15 - 17 stycznia, tel. 278-23-15. 03/03/11.12

ZESPÓŁ zabawy, wesela. Tel. (055) 272-93-65, (055) 272-72-95. 04/11/17.11

MIKOŁAJ. Tel. (058) 531-77-69. 01/02/17.12

MIKOŁAJ. Tel. (058) 531-77-69. 01/02/17.12

MIKOŁAJ. Tel. (058) 531-77-69. 01/02/17.12

KREDYTY gotówkowe do 8000 bez poręczycieli (oferta dla małżeństw), dla rolników i ryczałtowi do 3000 bez poręczycieli. Tczew, ul. Jagiellońska 55 (budynek Submetu), tel. 777-00-57, 0602-19-79-48. 04/06/12

PUB "ALDONA", Tczew, ul. Wojska Polskiego organizuje zabawę sylwestrową. Gwarantujemy dobrą zabawę i dobrą kuchnię. Wiadomość: tel. (058) 531-48-04. 01/24/14.12

PRZYJMĘ reklamę na samochód osobowy, działkę. Tel. (058) 562-12-85. 01/04/14.10

ZESPÓŁ muzyczny - wideofilmowanie. Tel. (058) 536-32-90. 227/98

ZWIERZĘTA 15

ROTTWEILERY - suczki, po szczeniach, 300 zł. Tel. 0604-29-76-69. 02/04/15.12

KUPIĘ byczki od 150 kg. Tel. (058) 582-47-44. 02/03/17.12

SPRZEDAM bażanty diamentowe, złote i srebrne oraz kaczki mandarynki. Tel. (058) 562-45-96. 02/07/15.12

SUCZKĘ yorkshire terier rodowodową sprzedam. Tel. (055) 279 38 33. 03/04/7.12

FOKSTER gładkowsy. Tel. (055) 273-18-90. 04/08/7.12

DOG argentyńskie. Tel. (055) 272-56-36. 04/07/7.12

DOBERMANY - szczenięta 6 - tygodniowe. Tel. (055) 272-90-73. 04/22/14.12

SPRZEDAM owczarki kaukaskie. Tczew, tel. (058) 531-28-00. 01/04/18.12

KUPIĘ cielęta byczki. Tel. (058) 531-08-21. 01/04/12.12

SPRZEDAM bernardyny szczenięta, 7-tygodniowe. Tel. 090-52-08-06. PO1062

GOLDEN retriever - szczenięta. Tel. 0602-102-956. PO1105

CHROMEX SIENNA GROBLA 7, GDAŃSK (NA TERENIE ZAKŁADÓW RYBNYCH)

SPRZEDAŻ HURTOWA I DETALICZNA

MACZKI RYBNEJ

ZAWARTOŚĆ 100% RYBY
TEL. (058) 301 56 66

03/345

100% SPRZEDAŻ 16

BLACHODACHÓWKI i blachy trapezowe oferuje dealer firmy Dablex - blachy na dachy, dachówki cementowe Braas i ceramiczne, onduline, akcesoria dekarckie, orynnowanie Plastik, okna Velux - ceny producentów, gotówka lub raty. Sprzedaż - montaż. Dach Serwis 0602-64-30-06. 04/21

SPRZEDAM lady sklepowe i półki. Tel. (058) 562-56-09. 02/32/14.12

NAJTAŃSZE traki w Polsce, spalinowe i elektryczne, z gwarancją 12 miesięcy sprzedaje firma "Rotar", Kościerzyna, ul. Drogowców 6. Informacja: 0602-369-857, (058) 686-74-58, 681-08-31. 210214

WIEŻE Diora + kolumny. Tel. (058) 562-84-50. 02/35/14.12

OGONY młodych lisów, 30 zł/szt. Tel. (058) 561-40-58. 210848

SPRZEDAM wyposażenie dyskoteki oraz stoły bilardowe. Tel. (058) 562-28-32. 02/07/8.12

SPRZEDAM marchew jadalną, dużą ilość, buraczki czerwone 20 ton. Chyła Adam, Barłożno 3. 02/15/14.12

PUSTAKI "Alfa" z wibroprasy, szlarkowe, keramzytowe, po obniżce sezonowej. Skórcz, tel. kom. 0602-37-35-44. 21023

SPRZEDAM tarńce bukową, sosnową, olchową, suchą. "Starhut" k. Egierowa na trasie Kościerzyna-Zukowo. Tel. (058) 684-19-83. 210206

"JANKOM" oferuje kotły c.o., bojler. Producent: Jan Wieczorkiewicz, ul. Skośna 12, Starogard, tel. 0602-83-24-43. 210822

MIEŚO z nutry, królików. Tel. (058) 582-47-22. 02/09/13.11

PPHU "Janka" oferuje ogrodzenia betonowe - tanie i estetyczne; tapicerka, sofy 3+2+1, rogówki, kpl. wypoczynkowe. Starogard, ul. Skośna 20, k. POM-u, tel. (058) 562-86-19. 210775

SZAFA chłodnicza jednodrzwiowa i dwudrzwiowa oszklona. Tel. (055) 279 68 35. 03/04/14.12

WYPOSAŻENIE sklepu masarniczego. (055) 261 08 79 - po 20.00. 180123m

SPRZEDAM widlak RAK. Tel. 275 76 24. 03/10/7.12

Okna PCV PHU „HiK”

● sprzedaż ● montaż

WYPEŁNIANIE SZYB ARGONEM GRATIS!

Malbork, ul. Szereka 5, tel. (055) 272-62-98
Elbląg - Hala Gildia, box 10, tel. 0-602-360-970

03/256

SPRZEDAM byłą zlewnię mleka w Nebrowie Wielkim. Tel. (055) 275 15 24. 03/10/14.12

TELEWIZORY 14" - 33" np. panoramiczny, 2,5 tys., sony 27" - 750 zł niemieckie, 20" - 450 zł, magnetowid prakonic - 450 zł, zmywarka, pralki, lodówki - tanio. Tel. (055) 272-56-33. 04/03/3.12

BALUSTRADY, ogrodzenia z tralek betonowych oraz nagrobki w cenach promocyjnych. Malbork, ul. Głowackiego 105A, tel. (055) 272-36-62 lub 0601-674-490. 04/09/14.12

WÓZKI widlowe. Malbork, ul. Daleka 117. Tel. (055) 272-26-51, tel. kom. 0601-647-044. 150115

LODÓWKO - zamrażarki, pralki również hurtem. Tel. (055) 272-56-33. 04/31/7.12

ORGANY roland E-38 ze stacją dysku, 1 rok używalności, cena okazjna. Tel. (055) 272-52-92. 04/06/9.12

YAMAHA PSR 510, profesjonalne, 1 400 zł. Tel. (055) 272-50-96. 04/10/15.12

KOMIS sprzęt RTV, AGD, stare meble, itp. Malbork, al. Wojska Polskiego 499, tel. (055) 272-26-88. 04/08/15.12

APARTY TELEFONICZNE, TELEFAXY, KALKULATORY ART. BIUROWE I SZKOLNE USŁUGI: XERO, FAX, ITP.

PHU Laminad, ul. Żwirki 49
1 piętro obok ODK Suchostrzygi
Tel./fax: (58) 777-0-111

WIDEOKONFERENCYJNE BIURO SPRZEDAŻY netia

u nas możesz podpisać umowę - "od ręki!"

KWALIFIKOWANE NASIONA ROŚLIN ROLNICZYCH - ZBOŻA, RZEPAK

- TRAWY MOTYLKOWE i inne ***

- POKARM DLA GOŁĘBI, PAPUG itp. ***

- DLA PIEKARŃ: MAK, SOJA, LEN SŁONECZNIK

POLECA: „AGROL” PRUSZCZ GD.

ul. GRUNWALDZKA 62
tel. 682-32-03

PARKIET

"Mat-Bud" największa hurtownia w Trójmieście.
Największy wybór.
Hurt-detel. Transport.
Nowość - woskowanie parkietu,
663-03-85

301059000172

SKLEPOWAładę chłodniczą wityrną Byfuch (190 cm długości), rok prod. 1996. Tel. (055) 272-34-71.

SPRZEDAM przedpokój, zlewomywak, zamrażarkę i chłodziarkę. Tel. (058) 533-73-23.

SUKNIA ślubna, 38-40 - tanio. Tel. (058) 532-46-77.

TANIO sprzedam 100 l akwarium z rybkami, całym wyposażeniem. Tel. (058) 532-46-81.

OKAZJA - promocyjna sprzedaż sznurka 2000 m Defalin 14,90, 1600 m Defalin 14,50; sprzęt gotowy, akumulatory, ciągniki, maszyny, ciągnik C-330 używany, ogumienie i części zamienne. Tel. (058) 582-18-18, od 7.00 do 16.00.

SPRZEDAM kapustę białą hollenderską. Tel. (058) 531-34-91.

WANNA narożna o różnych wymiarach, kształtach, na stelażu z obudową oferuje producent. Niskie ceny. Tel. 0601-67-71-58 lub 531-75-71.

OPONY zimowe, felgi, łańcuchy, bagażniki do opła asyry. Tel. (058) 532-22-78.

SPRZEDAM atrakcyjną suknię ślubną. Tel. (058) 531-12-95.

PRZEDSIĘBIORSTWO Wielobranżowe "Drob-Rol" w Goszynie posiada w ciągłej sprzedaży mączkę mięsno-kostną w cenie 800 zł/tona. Przy większych ilościach - cena do negocjacji. Tel. (058) 536-93-60.

SPRZEDAM konstrukcję wiaty stalowej, betoniarke, taśmociąg. Tel. (058) 531-08-21.

ŁÓŻKA piętrowe i pojedyncze na zamówienie. Tel. (058) 536-84-72.

SPRZEDAM urządzenie do osuszania domów, wydajność do 10 l wody/dobę, 1990 zł. Tel. 0601-33-89-69.

PHU HASCOLD s.c.
MALBORK-RAKOWIEC (Polski wyjazd na Elbląg - magazyn "MAWENTU")
URZĄDZENIA CHŁODNICZE I GASTRONOMICZNE
MEBLE SKLEPOWE
WAGI ELEKTRONICZNE
Zapraszamy codziennie w godz. 8.00-16.00, soboty 8.00-13.00
tel./fax (055) 272 76 03

SPRZEDAM komplet wypożyczynkowy. Tel. (058) 533-84-49.

SPRZEDAM akordeon 80-basowy. Tczew, tel. (058) 533-83-43.

SIATKA ogrodzeniowa powlekaną PCV - 5 zł/m² brutto. Przywidz, tel. (058) 682-51-38.

WÓZKI widłowe, spalinowe, używane od 1,5 t do 3,5 t, 15 - 25 tys. zł. Równiarkę drogową, czterokołową - sprzedam lub zamienię (możliwość rat). Tel. (058) 682-99-79, 683-90-60.

SPRZEDAM kiosk ruchu. Tel. (055) 243-50-07.

MYJKA do mycia naczyń, zachodnia "Miele" z blachy nierdzewnej (galsronomia). Tel. (056) 686-50-09, po 20.00.

USŁUGI 17

WIDEOFILMOWANIE, montaż, czołówki. Tel. (058) 536-16-95, 0602-38-15-11.

PROFESJONALNE pranie dywanów, tapicerki. Tel. (058) 536-16-95, 0602-38-15-11.

DACHY kompleksowo z materiałami i akcesoriami. Gotówka lub raty. Usługi dekarские, blacharskie i ciesielskie. Krótkie terminy, faktury VAT. Dach Serwis, cały kraj, 0602-64-30-06.

ZABUDOWY gipsowe, boazerii, panele, podłogi szwedzkie, sufitu podwieszane, kafelkowanie, montaż drzwi i okien wraz z materiałami, za gotówkę i na raty. Faktury VAT. Tel. 0602-64-30-06.

KOMINKI grzewcze "Ognik", tel. 562-37-02, 0601-64-69-86, Starogard, ul. Kościuszki 46.

UKŁADANIE glazury, cokołowanie, wykańczanie wnętrz - szybkie terminy. Pinczyn, tel. (058) 588-32-68, po 18.00.

OLDREW sp.c.
SCHODY
wykonujemy:
● schody policyjne
● schody modułowe
● schody kręte
na konstrukcji metalowej i drewnianej
● toczenie w drewnie
RATY! Pszczółki
ul. Tczewska 21
tel. (058) 682-91-83
tel. kom. 0602 379 206
fax (058) 551-39-19

WIADOMOŚĆ z ostatniej chwili. Prezenter z wną aparaturą poprowadzi zabawę sylwestrową lub karnawałową oraz wesela. Na życzenie wystawiam faktury VAT. Tel. 0602-36-98-57.

POSIADAM samochód osobowy, oczekuję ofert - w kraju. Tel. (058) 562-74-30.

MALOWANIE, szpachlowanie, płyty k/G - tanio. Tel. 0603-74-19-27.

KOMPUTEROWE pisanie tekstów, oprawianie. Tel. (058) 562-82-97.

UKŁADANIE podłóg i boazerii. Faktury VAT. Starogard Gd., tel. (058) 562-85-83.

PRZEPROWADZKI - meblowóz. Tel. (058) 561-19-43.

FIRMA budowlana "Murarz" wykonuje wszystkie prace budowlane od stanu zerowego po wykończenie. R-ki VAT. Tel. (058) 562-97-29 lub 0601-66-38-90.

CENTRALNE ogrzewanie. Tel. (058) 561-18-30.

KOMPLEKSOWO - płyty gipsowo-kartonowe, cokołowanie, malowanie, kapitalne remonty. Budowy pod klucz. Tel. (058) 562-76-93, po 18.00.

RADIESTEZJA, bioenergoterapia. Tel. 090-54-03-95.

"JANKOM" kotły c.o., bojler. Starogard, ul. Skośna 12, tel. 0602-83-24-43.

IZO-EKO wkłady kominowe, kominy izolowane, roboty blacharsko-dekarskie. Tel./fax (058) 562-04-52.

MALOWANIE, szpachlowanie, tapetowanie, płyty gipsowe. Tel. (058) 562-88-42.

ZAKŁAD hydrauliczny poleca usługi instalacyjne centralnego ogrzewania i wodne z rur miedzianych lub plastikowych. Tel. (058) 536-18-92, tel. dom. (058) 536-19-58.

WYKOPY stawy, rowy i inne - kopańka KM-251. Telefon (058) 561-41-22.

MALOWANIE, tapetowanie, cokołowanie, glazura. 82-500 Kwidzyn, tel. 275 18 50.

ŚW. MIKOŁAJ. (055) 279 66 22.

ŻALUZJE. Malbork, tel. (055) 272-81-08.

ZESPÓŁ muzyczny. Tel. (055) 272-42-49, 272-42-61.

ŻALUZJE. Tel. (055) 272-80-99.

KOMPUTEROWE przepisywanie tekstów. Tel. (055) 272-57-55.

KAFELKOWANIE tanio. Tel. 0603-224-284.

WÓZKI widłowe - usługi rozładunkowe. Malbork, ul. Daleka 117, tel. (055) 272-26-51, tel. kom. 0601-647-044.

USŁUGI remontowe, malowanie, tapetowanie, płyty gipsowe, kafelkowanie, panele i inne. Tel. (055) 272-69-10, 272-96-35.

ROLETY antywłamaniowe. Tel. (055) 271-33-22.

PRZEPISYWANIE, rysunki, wykresy. Tel. (055) 272-89-13.

ŻALUZJE, rolety. Tel. (055) 271-33-22.

BIURO pisania podań. Tel. (058) 531-17-09.

WIDEOFILMOWANIE - profesjonalnie. Telefon (058) 561-05-15.

WIDEOFILMOWANIE, fotografowanie, studniówki, wesela... Tel. (058) 533-82-73.

"IMPULS" zespół muzyczny, wideofilmowanie. Tel. 0601-64-07-52, (058) 777-26-40.

WIDEOFILMOWANIE. Telefon (058) 531-63-59, 0601-84-62-21.

AUTO CZĘŚCI
UŻYwane i nowe
DRZWI, KLAPY, MASKI
BŁOTNIKI, LAMPY
ZDERZAKI, CHŁODNICE
LUSTERKA itp.
7 DNI W TYGODNIU
GIEŁDA SAMOCHODOWA
w CHWASZCZYŃ
tel. (058) 552 88 14, 0601 63 22 93
0601 64 95 14

KUSNIERSTWO i drobne usługi krawieckie Eugeniusz Kapczyński, Tczew, ul. Samoborówny 3 (obok Rejonu Energetycznego), tel. (058) 532-20-46.

UKŁADANIE glazury, płyty gipsowe, cokołowanie, sufitu podwieszane, kominki, podłogi szwedzkie, malowanie i tapetowanie. Tel. (058) 536-99-41.

PRZEWOZOWE 9 osób, 1000 kg. Tel. (058) 531-53-44.

ROLETY, duży wybór. Tel. 0602-64-60-75.

NAPRAWA: pralki, chłodziarki, zamrażarki. Zbigniew Rasmus, Tczew, tel. 531-01-51, kom. 0604-81-84-23.

ŻALUZJE, rolety, bardzo krótkie terminy. Telefon 0602-64-60-75.

KORNIK - układanie podłóg drewnianych, laminowanych i boazerii, cyklowanie, lakierowanie. Tel. (058) 777-54-45, 0602-19-89-21.

PRZEWÓZ osób mikrobusami, kraj, zagranica. Tel. (058) 681-49-76, (058) 625-06-36.

"BUDEX" s.c. Tczew, ul. Armii Krajowej 86, tel. (058) 532-67-60 wew. 41 lub 0601-67-15-42 do godz. 20.00 oferuje wykonawstwo robót remontowo-budowlanych, w tym docieplanie ścian, tynki, posadzki, glazury, cokołowanie, malowanie itp. R-ki VAT.

Urząd Skarbowy w Malborku Dział Egzekucyjny ogłasza I licytację w dniu 28 grudnia 1998r., godz. 10.00 nw. ruchomości:

- Samochód osobowy AUDI 80, rok produkcji 1973, poj. silnika 1300 cm³, nr rej. brak - z przepadku na rzecz Skarbu Państwa. Cena szacunkowa wynosi 2.400 zł. Licytacja odbędzie się w siedzibie Działu Egzekucyjnego w Malborku, ul. Kościuszki (parking przy PEMALU).
- Ciągnik URSUS - 1204, rok produkcji 1981. Cena szacunkowa 24 000 zł. Należący do państwa H. i M. Pieczarka. Licytacja odbędzie się w gospodarstwie ww.. Żuława Sztumską, gm. Dzierzgoń.
- Ciągnik rolniczy Ursus, 1 szt., cena szacunkowa 30 000 zł
Ciągnik rolniczy Ursus, 1 szt., cena szacunkowa 17 000 zł
Ciągnik rolniczy Ursus, 1 szt., cena szacunkowa 18 000 zł
Ciągnik rolniczy Ursus, 1 szt., cena szacunkowa 7 500 zł
Ciągnik rolniczy Ursus, 1 szt., cena szacunkowa 7 200 zł
Ciągnik rolniczy Ursus, 1 szt., cena szacunkowa 9 600 zł
Kombajn do zbioru zbóż Bizon-Super, c.szac. 31 600 zł
Należące do Spółdzielni Usług Rolniczych w Nowym Stawie.
Licytacja odbędzie się w siedzibie SUR, Nowy Staw, ul. Lipowa

Poszczególne ruchomości można oglądać w dniu licytacji od godz. 9.00 - 10.00 w ww. miejscach. Cena wywołania wynosi 3/4 ceny szacunkowej. W przypadku niedojścia do skutku pierwszej licytacji, druga odbędzie się 30 grudnia 1998r., w tym samym miejscu o godz. 10.00. Urząd Skarbowy zastrzega sobie prawo przerwania licytacji bez podania przyczyny. **Dodatkowe informacje, tel. (055) 272-73-73**

PRODUCENT OFERUJE:

- ✓ rolety zewnętrzne (ocieplające)
- ✓ antywłamaniowe
- ✓ bramy garażowe
- ✓ okna PCV

TCZEW, STAROGARD GD., MALBORK, KWIDZYN, PRODUKCYJA
tel. (058) 777 05 55
TEL. (058) 531-74-14, 9.00-17.00

- KONKURENCYJNE CENY
- KRÓTKIE TERMINY REALIZACJI

- SPRZEDAŻ NATALIA PRZY WIĘKSZYCH ZAMÓWIENIACH

KORZYŚNE RABATY

ZAPRASZAMY

ZŁOZOC08P9C0

UKŁADANIE, cyklinowanie. Tel. (058) 533-77-02.

020645

DOCIEPLANIE domów styropianem granulowanym wdmuchiwany w izolację. Tania. Tel. (058) 684-31-56.

460161

NAPRAWA pralek automatycznych, maszyn do szycia, odkurzaczy, innego sprzętu. Serwis gwarancyjny "Zelmer", "uczelnik", sprzedaż części. ZUH "Program", Tczew, ul. Baczyńskiego 9, tel./fax (058) 531-29-95, al. Zwycięstwa 12, tel. (058) 532-18-89.

040903

WYKONUJĘ usługi kafelkarskie, malowanie, cokolowanie - szybko, tanio, solidnie. Tel. (058) 531-33-97.

040892

DOMOFONY, usługi elektryczne. Tel. 0604-29-58-46.

040894

CZYSZCZENIE dywanów, tapicerki, Rainbow. Tel. (058) 531-65-90, 532-17-73.

020633

FOTOGRAFOWANIE i wideofilmowanie. Tel. (058) 531-48-71.

040858

NAPRAWA sprzętu AGD, Jerzy Rojek, Tczew, ul. Wyzwolenia 1, tel. (058) 532-22-18.

040859

BIURO RACHUNKOWE „SYSTEM-BIS”

Biegły Rewident
Maria Nawrocka

oferuje kompleksowe usługi w zakresie prowadzenia:

- ksiąg rachunkowych (pełna księgowość)
- podatkowej księgi przychodów i rozchodów
- rozliczeń podatkowych i ZUS

oraz
- organizację rachunkowości komputerowej,
- konsultacje księgowo.

TEL. 531 75 87

03/356

Agencja SZLEM „SZLEM”
ŻALUZJE ROLETY
wszystkie typy
MALBORK, ul. Porzeczkowa 1
tel/fax (055) 272 45 61
zapraszamy u godz. 8.00 - 16.00

KOMINKI. Tel. (058) 531-12-80.
020620

NAPRAWA sprzętu RTV u klienta. Tel. (058) 533-70-89, 777-03-04.
040632

NAPRAWY sprzętu AGD, szybko i solidnie w domu klienta. Pro-Dom, Tczew, ul. Czyżykowska 68, godz. 10.00 - 18.00, tel. (058) 531-18-07.
040538

WIDEOFILMOWANIE. Tel. (058) 533-73-85.
040817

WIDEOFILMOWANIE. Tel. (058) 533-85-57.
040725

zap
sp. z o.o.
Malbork, ul. Poczty Gdańskiej 4
tel/fax (0-55) 272 17 77

- szyldy reklamowe
- skanowanie, projekty graficzne
- naklejki, nadruki na koszulkach
- sitodruk
- reklamy na autobusach

17/454

WIDEOFILMOWANIE. Tel. (058) 531-07-41.
040465

ALARMY, domofony. Tel. (058) 672-18-63, 0602-61-45-10.
460033

TANIE rolety zewnętrzne, antywłamaniowe - promocja. Tel. 0602-33-28-78, 0602-33-29-60.
03/VAT

ALARMY, domofony. Tel. (058) 672-18-63, 0602-61-45-10.
460033

FIRMA "CARO" Kowalstwo Artystyczne: ogrodzenia, bramy, balustrady, kraty, lampy, meble ogrodowe-kawiarniane. Tel. fax (058) 531-30-85, 0602-72-44-36. Raty.
03302

DEZYNEKCYJA. Tel. (089) 767-59-46.
49

FIRMA HANDLOWO-USŁUGOWA ARKTYKA

- sprzedajemy chłodnicze urządzenia sklepowe oraz wagi, krajalnice.
- Montujemy ciągi chłodnicze i zapewniamy serwis. Raty-leasing.
- Os. Szpegsowa k. Tczewa tel. 533-79-93.

03/331/030769

ŻALUZJ - produkcja, montaż, żaluzje poziome, pionowe, rolety wewnętrzne, zewnętrzne - konkurencyjne ceny, krótkie terminy. Tczew, ul. Podgórną 8, tel. (058) 531-74-14, od 9.00 do 17.00.
03/VAT

PROMOCJA okien PCV, 1500 x 1500, 630 zł, remonty, adaptacje - kompleksowo. Tel. (058) 532-74-89.
231/98

REMONTY mieszkań - tynkowanie, płyty gipsowe, malowanie, glazura, terakota, boazeria, wykańczanie i zagospodarowanie poddaszy i inne wg zleceń. Tel. (058) 686-52-98.
PO1104

NAUKA
18

PRZYJĘMĘ do nauki zawodu blacharza-mechanika samochodowego. Tel. 0602-89-40-73. Zielona Góra.
210859

NIEMIECKI - korepetycje, certyfikat. Tel. (058) 561-40-58.
210848

JĘZYK angielski dla początkujących. Telefon (058) 562-82-97.
210849

POLSKI - korepetycje, prace, przygotowanie do egzaminów. Tel. 090-50-19-05, (wieczorem) (058) 562-26-09.
210854

KOREPETYCJE z matematyki, informatyki, chemii, tel. (055) 272-50-21.
150800

KOREPETYCJE: angielski, niemiecki, francuski. Tel. (055) 272-17-96.
04/05/14.12

J. POLSKI - korepetycje. Tel. (055) 272-63-38.
04/11/8.12

NIEMIECKI, wszystkie poziomy, dyplomowany lektor z Niemiec. Tel. (058) 777-54-85.
020655

MATEMATYKA. Tel. (058) 532-22-42, Tczew.
040911

FIZYKA Tczew, tel. (058) 532-22-42.
040911

KOREPETYCJE, matematyka. Tel. (058) 532-04-28.
020643

LOGOPEDA - polonista, terapia mowy, korepetycje. Tel. (058) 532-61-74.
340077

HISTORIA - profesjonalnie do egzaminów, matury. Tel. (058) 532-54-20, Tczew.
PO1113

ZDROWIE
19

USG GINEKOLOGICZNE lek. med. Maciej Wojciechowski położnik-ginekolog. Nowol Medicał, Przychodnia Rejonowa, ul. Hallera 21, piątek godz. 15.00, rej. tel. (058) 562-08-72.
210861

ENDOKRYNOLOG - Anna Lewczuk, specjalista chorób wewnętrznych, ul. Kościuszki 5 w Starogardzie, soboty 10.00 - 13.00.
210815

„SCHUDŁEM 15 kg”. Tel. (058) 588-26-93, godz. 10.00 - 12.30.
210212

GABINET kosmetyczny Krystyna Mazur: kosmetyka lecznicza i zachowawcza; manicure, solarium, makijaż, rabat do 10% dla wszystkich klientów do końca 1998 r., przy zabiegach kosmetycznych 15 minut solarium gratis. Starogard Gd., ul. ks. Ig Skorupki 4, tel. (058) 562-33-58.
210846

GABINET ginekologiczny, USG, cytologia. Starogard Gd., ul. Kościuszki 5, tel. (058) 561-30-41, Teresa Obrocka, wtorek - 11.00 - 12.00, środa 16.00 - 17.00, Andrzej Obrocki, wtorek 16.00 - 17.00, czwartek 16.00 - 17.00.
210744

MGR REHABILITACJI Piotr Mazur: rehabilitacja ruchowa po złamaniach, urazach, wylewach, bólach kręgosłupa, korekcja wad postawy, MPDZ ćwiczenia; fizykoterapia - sol-lux, sauna, prądy DD, galwanizacja, jonoforeza; masaże leczniczy, oddechujący, relaksujący; odnowa biologiczna - siłownia, sauna. Wizyty domowe - tania, solidnie, fachowo. Starogard Gd., ul. ks. Ig. Skorupki 4, tel. (058) 562-33-58.
210846

UROLOG - Adamkiewicz, USG jamy brzusznej, ul. Kościuszki 5 w Starogardzie, poniedziałki 14.30 - 16.30, czwartki 18.00 - 19.30.
210814

DERMATOLOG, lek. med. Mario Kazimierz Smętek, specjalista chorób skóry. Starogard Gdański, ul. Kopernika 18 (przy aptece "Polpharma"), wtorki, czwartki godz. 17.15 - 18.15.
210832

NEUROLOG, LEKARZ MEDYCYNY SĄDOWEJ Krzysztof Wiśniewski, Malbork, ul. Sprzymierzonych 106 C, tel. (055) 272-65-71 (8.00-9.00) wtorki, czwartki 16.00-18.00. Wizyty domowe. Choroby układu nerwowego, kręgosłupa, dyskopatie, bóle i zawroty głowy, osteoporoza. Leczenie manualne, chiropraktyka, elektroakupunktura, laseroterapia. **BADANIA SĄDOWO-LEKARSKIE** obrażeń ciała z kwalifikacją prawną wg nowego kodeksu karnego.
17/VAT

GABINET STOMATOLOGICZNY Malbork, hotel Dedal, p. 141, lek. stom. Renata Pakuła, lek. stom. Barbara Romarciuk, czynny: poniedziałek - piątek od 16.00 do 18.00 oraz w soboty od 10.00 do 12.00. Tel. (055) 272-68-51 w. 243.
150838

GABINET pomocy psychologicznej i psychoterapii - psychologiczna terapia nerwic, depresji, problemy wychowawcze i rodzinne. Rejestr. tel. (055) 272-77-42 lub 0602-777-785. Psycholog - terapeuta A. Zborowska - Gordowy.
150845

STARA sztuka uzdrawiania - akupresura, masaże, reiki, moksa, dypł. masażysta. Tel. (058) 531-28-00.
040620

INFORMUJE, iż od grudnia przyjmuje w Gabinetie Medycyny Naturalnej i Fizjoterapii w Pelplinie przy ul. Czarneckiego 9. Zapraszam na zabiegi bioenergoterapeutyczne metodami: POLARITY, CZASZKOWO-KRZYŻOWA, KINEZJOLOGII EDUKACYJNEJ, SWIECOWANIA USZU oraz FIZJOTERAPII. Tomasz Puchowski, tel. (058) 536-37-00, po 19.00.
040953

MASAŻ, rehabilitacja, wizyty domowe. Tel. (058) 532-74-23.
020607

BIOENERGOTERAPEUTA holistyczne uzdrowienie naturalne. Rejestracja telefoniczna tel. (058) 531-61-13.
04/19

EWA Stefanowicz-Kujawa **endokrynolog** - ginekolog - położnik - ginekolog dziecięcy, Rejestracja, tel. (058) 301-58-20.
04/17

LEK. MED. Krzysztof Leszczyński, internista, specjalista medycyny rodzinnej: diagnostyka i leczenie, EKG, uprawniony do badań profilaktycznych i kierowców. Wtorek, czwartek godz. 16.00 Tczew, ul. Wypiańskiego 8, tel. (058) 531-09-00.
040922

MATRYMONIALNE
20

POŚREDNICTWO Zawierania Znajomości, Starogard, Pelplińska 5, telefon (058) 562-83-47.
210768

BIURO Matrymonialne "Ola" wysła ofertę, Starogard Gdański 4, aleja Jana Pawła II 29/25.
210772

TOWARZYSKIE
21

"EXTAZY" zaprasza panów - striptiz. Tel. (058) 561-38-28, zatrudnimy panie.
210855

ZADZWOŃ. Telefon: 0602-702-113.
210846

KWIDZYN zaprasza. Tel. 0601-66-29-95.
180726

SALON Fantazja całodobowo, wyjazdy - zatrudnimy panie. Tel. (058) 531-09-63.
040878

TURYSTYKA
23

KULIG z ogniskiem w leśniczówce. Tel. (058) 687-65-02, wieczorem.
040939

Za treść ogłoszeń
redakcja
nie odpowiada

SPOTKANIE Z SZOPKAMI

Najbardziej rodzinne święta. Z rozbudowanym rytuałem religijnym i tradycjami sięgającymi głęboko w wieki. A wszystko razem stwarza niepowtarzalny nastrój, radość, to szczególnie ciepło domowego ogniska. Wigilijna wieczerza, łamanie się opłatkiem, wspólne życzenia. No i ta ustrojona, rozświetlona choinka...

A koledźnicy? Czy jeszcze chodzą? A jakże. Tylko zazwyczaj tak mizernie wyposażeni w rekwizyty. Jakieś wycięte z papieru postacie posklejane razem, mieszczańskie na dloni. I wydrukana byle jak strofka koledź. Widzi mi się - nie o tradycję tu chodzi, a raczej o tę parę groszy datków, jakie ludzie świątecznym gościom przekazują.

A kiedyś koledźowano z szopką tak, że było na co popatrzeć, a pewnie i posłuchać. Najpiękniejsze są szopki krakowskie. Sprawa to dla każdego oczywista. Wszak oglądamy corocznie, dzięki telewizji, prezentację tych cudniek na krakowskim rynku.

Wszystkie wspaniałości: wielkie budowle z ruchomymi figurami, nie nadają się do noszenia po domach. - To można rzec - salonowe szopki.

Nasze pomorskie bywały daleko skromniejsze. Zazwyczaj zbity z desek domek, a w nim nieruchome, wykonane z drewna figury. Skromna bywała w nich liczba osób: Święta Rodzina, pasterze, a jak miejsca i czasu na wykonanie było więcej to dokładano Trzech Króli. Stawał w niej wół i osioł. Bo tradycja mówi o obecności tych zwierząt przy narodzinach Dzieciątka.

Z taką to drewnianą szopką chodzili, przeważnie dorośli mężczyźni, od domu do domu, od wsi do wsi. Ten najważniejszy nosił szopkę zawieszoną na szyi. Nikt przed takimi gośćmi drzwi nie zamykał. Przeciwnie - otwierał je szeroko, bo koledźnicy wróżyli pomyślność. A ktoś nie chciałby być zdrowy i bogaty?

Te piękne tradycje szopkarskie kultywują ludowi artyści i poprzez ich dzieła wracamy w świąteczną przeszłość. W Mu-

zeum Miasta Gdyni (Domek Abrahama, przy ul. Starowiejskiej), czynna jest wystawa szopek pochodzących ze zbiorów Oddziału Etnografii Muzeum Narodowego w Gdańsku. Są tu szopki wykonane przez Stanisława Szlagowskiego ze wsi Więcków, Józefa Chelmowskiego z Brus, Edmunda Zielińskiego, a także Stanisława Platy z Gdańska, Haliny Krajnik i Anastazji Lange z Kościerzyny, Leona Meyera i Kazimierza Adamczyka z Chmielna, Alojzego Stawowego z Bietowa, Stanisława Suski ze Sztutowa, Eugeniusza Michalskiego z Zimowisk i Stanisława Siwińskiego z Gdańska. Są także związane tematycznie rzeźby Jana Giedłona z Czarnej Wody, prace malarskie Zbigniewa Stankowskiego z Brodnicy Górnej, Anny Basmann z Gnieźdźewa, Teresy Lehmann z Bytowa, Marii Pawlak z Koszalin i Wojciecha Lesińskiego z Tczewa.

Wystawa czynna będzie przez grudzień i styczeń.

Tekst i zdjęcia:
Franciszek Marszałek

Szopka Józefa Chelmowskiego z Brus.

Choinkowe cuda

Aż się skrzą od szkła i koloru wszystkie ściany galerii Ratusza Staromiejskiego w Gdańsku (ul. Korzenna). Udekorowane zostały bowiem setkami bombek. Zdobna wymyślnymi kształtami szklanych świecidełek, jest też stojąca tu choinka. Wzory są rzeczywiście niezwykle. Bo to nie tylko typowe kule, kulki i kuleczki, ale szyszki, skrzypce, domki, serca i co tam jeszcze twórcom fantazja podpowiedziała, a technika pozwoliła na wykonanie.

W ten świat bajki, w ten świąteczny nastrój, wprowadza zwiedzających gdańska spółdzielnia „Gedania”, od blisko 50 lat producent i eksporter, nawet na amerykański kontynent, właśnie choinkowych ozdób. Można ten krucho, kolorowy towar oglądać do woli, można też kupować w stoisku. A w wybrane dni, podziwiać, na pokazach mistrzów zawodu, którzy udawadniają, że nie święci kolorowe bombki wytwarzają i zdobią.

Ta niezwykła wystawa czynna będzie do 5 stycznia przyszłego roku. Warto też - przy okazji wspomnieć - że szklane ozdoby na choinki cieszą dzieci (dorosłych też) od niespełna półtora wieku. Zaś „Gedania” wierna jest tradycyjnym, XIX-wiecznym sposobem wytwarzania. Żadna tam taśmowa tandeta, tylko wypieszczona ręczna robota.

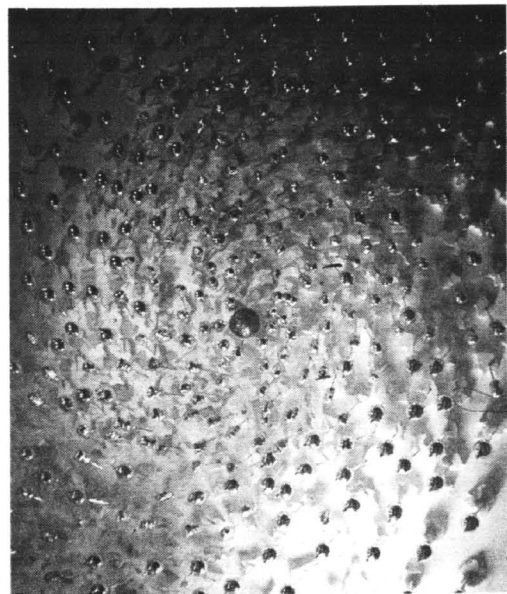
Fot. Franciszek Marszałek

Szopka Stanisława Szlagowskiego z Więcków (woj. gdańskie).

Szopka Haliny Krajnik z Kościerzyny.

To nie gwiazdozbiór widziany w jasną noc, ale ściana udekorowana bombkami choinkowymi.

- Tworząc regulamin wynagrodzenia przewidziałem w nim wypłatę kilku nieobowiązkowych świadczeń, m.in. nagrody jubileuszowej. Nie wiedziałem jednak, że będę miał przez to problemy. W regulaminie dokładnie określiłem jakie warunki musi spełnić pracownik, aby otrzymać nagrodę, i jakie dokumenty musi dostarczyć, żebym mógł ją wypłacić. Jeden z moich pracowników nie otrzymał jej, gdyż świadectwa pracy i kwestionariusz osoby, będące w moim posiadaniu, wskazują, że nie ma on wystarczającego stażu pracy. W jego legitymacji ubezpieczeniowej również brak jest wpisów wskazujących na posiadanie tego stażu. Pracownik ten złożył skargę do inspektora pracy załączając do niej również te świadectwa, których mi nie przedstawił, i straszy mnie, że będę ukarany. Czy to możliwe? - pyta przedsiębiorca.

Co z jubileuszową?

Pracodawca ma prawo określić w przepisach o wynagradzaniu inne świadczenia niż przewidziane powszechnymi przepisami prawa pracy, w tym nagrodę jubileuszową. Z chwilą wejścia w życie regulaminu wynagradzania jego postanowienia stają się prawem zakładowym i ich przestrzeganie jest obowiązkiem zarówno pracodawcy, jak i pracownika. Jeżeli przepisy zakładowe nakładają na pracownika obowiązek przez powszechnie obowiązujące przepisy prawa pracy, pracownik powinien się do nich zastosować, a w razie niedokonywania tego - mieć świadomość, że może to wywołać skutek w postaci pozbawienia go prawa do tych świadczeń.

Prawo do nagrody jubileuszowej jest uzależnione zawsze od posiadania określonego stażu pracy (zakładowego, ogólnego, w określonej branży itp.). Jeżeli pracodawca nie jest w posiadaniu dokumentów (np. świadectw pracy) niezbędnych do ustalenia tego stażu i co za tym idzie - prawa do nagrody, obowiązek ich dostarczenia spoczywa na pracowniku chcącym tę nagrodę uzyskać. Zgodnie z art. 282 § 1 pkt. 1 Kodeksu prac, kto wbrew obowiązowi nie wypłaca w ustalonym terminie wynagrodzenia za pracę lub innego świadczenia przysługującego pracownikowi albo uprawnionemu do tego świadczenia członkowi rodziny pracownika, wysokość tego wynagrodzenia lub świadczenia, bezpodstawnie obniża albo dokonuje bezpodstawnych potrąceń, podlega karze grzywny. Wykro-

czaniem będzie niewypłacenie zarówno świadczeń przysługujących na podstawie przepisów powszechnie obowiązujących, jak i przewidzianych w przepisach wewnętrzzakładowych (np. jak w przedstawionym przypadku - nagrody jubileuszowej).

Jednak podstawowym warunkiem odpowiedzialności za wykroczenie jest istnienie winy po stronie osoby odpowiedzialnej. Dowodzenie jej istnienia bądź nieistnienia bywa czasami dosyć trudne. Jeżeli wysokość bądź prawo do określonego świadczenia są sporne (jak w opisanym przypadku) i osoba mająca wypłacić świadczenie zwraca się do pracownika o przedstawienie dokumentów czy dodatkowych wyjaśnień, co wynika z potrzeby ustalenia stanu faktycznego i prawnego, pracow-

nik natomiast uchyla się od tego, pracodawcy nie można obciążyć winą. Co za tym idzie - nie może być mowy o popełnieniu wykroczenia. Jeżeli zaś dowody wskazują na to, że dodatkowe dokumenty nie były w danej sprawie potrzebne bądź pracownik był gotów je przedstawić, a pracodawca odmówił ich przyjęcia - niewypłacenie na tej podstawie świadczenia należy uznać za wykroczenie przeciwko prawom pracownika, ścigane przez Państwową Inspekcję Pracy.

Podstawa prawna: art. 282 § 1 pkt. 1 Kodeksu Pracy; art. 8 ust. 1 pkt. 8 ustawy z 6 marca 1981 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (j.t. Dz.U. z 1985 r. Nr 54, poz. 276 ze zm., ost. zm. art. 6 pkt. 1 ustawy z 28 sierpnia 1998 r. o zmianie ustawy - kodeks wykroczeń... - Dz.U. Nr 113, poz. 717). (INFOR)

Stypendium dla dorosłej córki

Pani Grażyna N. pyta, czy można ustanowić stypendium za wyniki w nauce dorosłej córce w wieku 26 lat, która osiąga dochody z tytułu pracy i nie pozostaje na jej utrzymaniu. Córka prowadzi swoje gospodarstwo domowe i ma inny adres zamieszkania. Jeśli może ustanowić córce stypendium w tym roku, to na jaki okres może być zawarta umowa: cały rok, od 1 czerwca do końca br., rok akademicki 98/99, na miesiące wakacyjne, czy może być zawarta z datą 1 października 1997 roku.

Kwestią rozstrzygającą jest tu nie wiek córki, ani to czy mieszka ona z rodzicami lub nie, lecz ustalenie, czy między rodzicami a córką istnieje obowiązek alimentacji. W tym przypadku nie ma co do tego żadnych wątpliwości: córka jest absolutnie samodzielna i nie ma prawa żądać od rodziców żadnych środków na swoje utrzymanie.

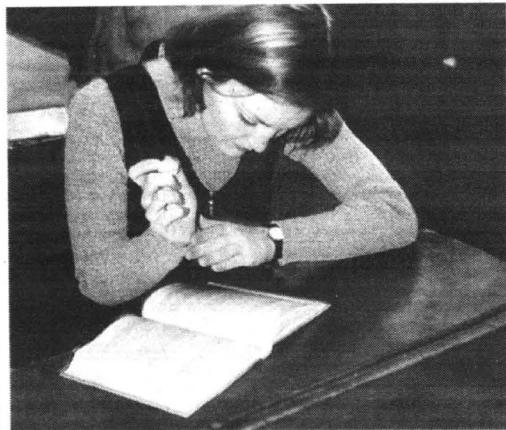
Pani Grażyna ma więc prawo ustanowić córce stypendium za wyniki w nauce. Moim zdaniem stypendium takie, jeśli tylko spełni warunki uprawniające do uznania jej za tzw. trwały ciężar, będzie stanowiło podstawę do tego, by odliczyć je od podstawy opodatkowania - w pełnej wysokości wydatków poniesionych na ten cel w 1998 r.

Natomiast co do okresu, na jaki taka umowa może być spo-

ządzona, nie ma tu żadnych formalnych ograniczeń. Umowa stypendium zalicza się do rzędu tzw. umów nienazwanych, czyli nie znajdujących specjalnego omówienia w przepisach kodeksu cywilnego, czy innych normach prawnych regulujących zasady zawierania umów. Oznacza to, że nie musi być zawarta w szczególnej formie (np. przed notariuszem), ani dla ważności nie musi dotyczyć tylko oznaczonego okresu (jak np. umowa prywatnej renty nie zawarta w formie notarialnej, która staje się ważna dopiero z chwilą wypłaty ostatniej raty przewidzianej taką umową).

Wracając do konkretnego pytania: umowa może dotyczyć każdego z przedstawionych okresów, który konkretnie zostanie wybrany, zależy wyłącznie do woli umawiających się stron. Mogła (czas przeszły, bo antydatowanie umów jest niezgodne z prawem, choć czy do niego doszło, raczej trudno udowodnić) być także zawarta 1 października 1998 r., to aby je odliczyć od podstawy opodatkowania trzeba by teraz dokonać korekty zeznania podatkowego za 1997 rok (o tym jak tego dokonać pisaliśmy już wielokrotnie na łamach „Twojego Biznesu”). Nie można ich bowiem odliczać w roku innym niż rok, w którym wydatki zostały poniesione. Natomiast bez przeszkód odlicza się w 1998 r. wydatki na takie stypendium poniesione w br. mocą umowy zawartej przed rokiem. (INFOR)

Podstawa prawna: art. 26 umowy o podatku dochodowym od osób fizycznych z 26 lipca 1991 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 90, poz. 416 z późn. zm.).

Mydło na cenzurowanym

Dermatolodzy są dzisiaj zgodni co do tego, że tylko idealnie zdrowa skóra toleruje mydła alkaliczne. W przypadku skóry suchej dochodzi po ich użyciu do nadmiernego wysuszenia naskórka, w przypadku zaś cery tłustej - do nadmiernego pobudzenia gruczołów łojowych. Dla zdrowia skóry należy stosować preparaty nie neutralizujące jej kwasnego odczynu ochronnego i płaszczą lipidowego, o pH zbliżonym do naturalnego (około 5,5). Najbardziej polecane są syntetyczne środki do mycia, zawierające łagodną kombinację związków powierzchniowo czynnych. Nowoczesne żele i emulsje mają dodatek środków natłuszczających lub - w zależności od rodzaju skóry - nawilżających, co zmniejsza też skłonność do wystąpienia podrażnień.

Walka o Morliny

Polski kapitał nie chce dopuścić do przejęcia Zakładów Mięsnych Ostróda - Morliny przez inwestorów zagranicznych. Dwie polskie spółki giełdowe - Animex i Kredyt Bank PBI - zaczęły skupować po wysokich cenach pakiety akcji Morlin. Kredyt Bank i Animex są ze sobą powiązane kapitałowo. Obecnie Animex ma około 12% polskiego rynku mięsnego. Zdaniem obserwatorów, polski kapitał chce pokazać swoją siłę i nie dopuścić do oddania Morlin zagranicznemu inwestorowi.

O akcje walczy też na rynku kapitałowy hiszpański koncern Campofrio Alimentacion. Hiszpanie zamierzają w przyszłości skupić wszystkie akcje Morlin.

W połowie listopada hiszpańska spółka Campofrio Alimentacion wezwwała do sprzedaży ak-

cji Morlin. Zakupienie wszystkich akcji objętych wezwaniem dałoby hiszpańskiej spółce sto procent udziałów w kapitale Morlin. NFI Hetman, największy akcjonariusz Morlin, zdecydował się sprzedać Campofrio 30,8 procent posiadanych akcji. Decyzji nie podjął jeszcze Skarb Państwa, który ma blisko 21% akcji Morlin.

Gdzie teraz po ryby?

Sprawdzają się sygnalizowane i na naszych łakmach prognozy: po raz pierwszy od 1995 roku polskie firmy rybackie nie wykorzystują limitów przyznanych na połowy na Morzu Ochockim. Z ustalonych na ten rok 85 tys. ton ryb do tej pory złowiono około 65 tys. ton. Rybacy nie wykorzystują limitu, bo administracja rosyjska rozszerzyła z 2 do 5 mil strefę buforową rozdzielającą wody rosyjskie od

amerykańskich oraz nakazała zwiększyć rozmiar oczek w sieciach rybackich. Ustalone proporcje połowów, (Morze Ochockie - 30 proc., Morze Beringa - 70 proc.) także odbiły się niekorzystnie na wielkości połowów.

Na dniach strona polska po raz kolejny będzie próbowała przeforsować w negocjacjach z Rosją, zwiększenie limitów połowów na Morzu Ochockim. Nie należy się jednak liczyć z powodzeniem, m.in. z powodu faktycznego zubożenia tego łowiska.

Co przed Kapeną

Kapena rozpoczyna w Słupsku produkcję nowego miejskiego autobusu niskopodłogowego Scanii omnicy. Po raz pierwszy został on pokazany w tym roku na Międzynarodowych Targach Motoryzacji w Poznaniu. Wykonany z aluminium pojazd spotkał się ze sporym zainteresowaniem, a pierwsze zamówienie wpłynęło od krakowskiego MPK. Scania chciałaby wytworzyć w Słupsku do 500 tych autobusów rocznie, jednak nie wiadomo, czy znajdzie na nie chętnych, bowiem rynek miejskich autobusów w Polsce szacowany jest maksymalnie na 800 pojazdów rocznie: Jelcz - Zasada, Neoplan i MAN.

Według raportu Grupa Zasada SA w polskim rynku autobusów miejskich i podmiejskich Jelcz ma 33,21 proc. udziałów, a Autosan - 31,63 proc. Trzecią pozycję zajmuje Neoplan - 11,92 proc. Jeśli chodzi o autobusy turystyczne i międzymiastowe to, według Zasady SA, Autosan ma pozycję niemal monopolistyczną, kontroluje 73,43 proc. polskiego rynku. Drugi jest Neoplan (11 proc. udział), który wyprzedza Jelcza (9,43 proc.).

Toyota z Walkerem

Firma Walker, światowy lider w projektowaniu i produkcji systemów wydechowych, rozpocze-

ła współpracę z koncernem Toyota. Modele avensis i corolla produkowane w europejskich zakładach są wyposażone w układy wydechowe Walkera.

Hyundai sonata

SONATA W TONACJI MOCY

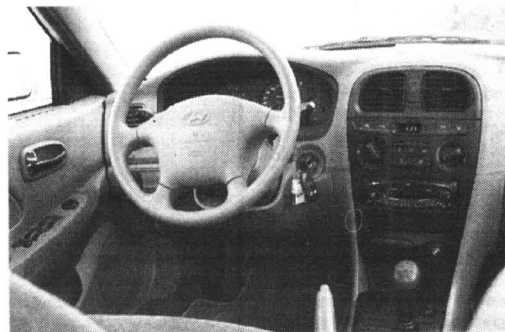
Najnowszą, trzecią już generacją sonaty nazwał ktoś „zakratowaną”. Chodzi, rzecz jasna, o główny wlot powietrza z pionowymi „kratami”. Czy jednak one na pewno tylko szpecą? To kwestia gustu. Zwłaszcza, że bez wątpienia pasują one do całości, a to może niejednemu przypaść do gustu.

Na pewno jest to model, którym Hyundai będzie chciał dowieść, że bardzo poważnie traktuje rynek europejski i liczy się z miejscowymi gustami. Przejawia się to także poprzez bardzo bogate wyposażenie standardowe, także to które wiąże się z poziomem bezpieczeństwa. W standardzie otrzymujemy bowiem - poza nowocześnie rozwiązany

zawieszeniem - także systemy pomocnicze, jak ABS oraz ETC, dbające o zachowanie przyczepności kół podczas hamowania i przyspieszania (jeśli ten ostatni komuś przeszkadza, może go

wyłączyć przyciskiem osadzonym tuż przed dźwignią zmiany biegów), a także możliwość zamontowania aż czterech jednostek powietrznych.

cd. na str. 27

SANYO

KLIMATYZACJA SPRZĘT RTV i AGD KASY FISKALNE
splity, okienne, telewizory, magnetowidy, radia, stacjonarne,
ECO-MULTI, kucharki mikrofalowe przenośne

81-534 Gdynia, ul. Światowida 30
tel. (058) 624 83 04, 090 354 301, 090 620 357
e-mail: cel@mega.com.pl

Wyłączny przedstawiciel i importer wyrobów SANYO w Polsce
Serwis, Instalacja, Transport, Doradztwo

INTERNETowe zakupy
<http://compact.mega.com.pl>

Autoryzowane sklepy prowadzące sprzęt RTV i AGD

ABC FH Elektronik SAWICCY MALAXIS SKLEP ŻULAWY
Kościerzyna Starogard Gd. Dzierżoń Malbork Stare Pole
ul. Przemysłowa 10 ul. Podgórna 4 ul. 1 Maja 3 ul. Szopena 7 ul. Sienkiewicza 8

zauważaj tym, których znasz

**AKUMULATORY
PROSTOWNIKI
OWIEWKI, DYWANIKI
KOŁPAKI (WSZYSTKIE TYPY)
OLEJE SAMOCHODOWE
LAMPY, AKCESORIA**

ZAP®
PIASTÓW

PH „MAKRO” HURTOWNIA
Przedstawiciel na woj. gdańskie

czynna od 8.00 do 18.00, tel. 0601 311 054, 0601 311 056
tel./fax 309-00-75, tel. kom. 090 50-93-95 Gdańsk-Orunia,
ul. Jedności Robotniczej 253 (na terenie Transbudu)

Z okazji Bożego Narodzenia

życzenia zdrowych i radosnych

Świąt oraz pomyślności

i szerokiej drogi w Nowym Roku

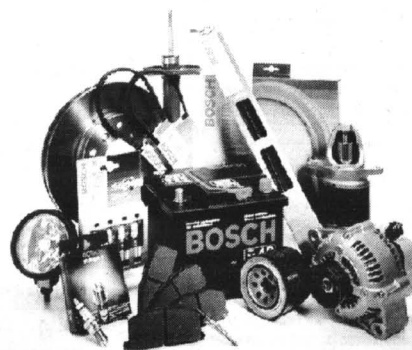
wszystkim firmom współpracującym,

klientom i ich rodzinom

składa

PH Makro, Krzysztof Baranek

Gdańsk, grudzień 1998 r.

Części samochodowe Bosch. Żadne inne.

- niezawodność
- trwałość
- najwyższa jakość
- gwarancja bezpieczeństwa
- szeroki asortyment

Nie ma lepszych części
do Twojego samochodu!

BOSCH
Części Samochodowe

AUTORYZOWANY DEALER FIRMY BOSCH

Piomir
Tczew, ul. Westerplatte 24
tel. (058) 531 20 66

Kupując nowy
AKUMULATOR
Przy zmianie starszego
5% RABATU

LWIĄTKO SIĘ PODOBA

Plebiscytowe sukcesy peugeot 205 zapewne nie są dziełem przypadku. I nieprzypadkowo to auto cieszy się także w naszym kraju coraz większą popularnością, której jeszcze parę miesięcy temu mało kto się spodziewał. Jest to zatem wystarczający powód ku temu, aby - choć auto było już parokrotnie prezentowane na naszych łamach - opisać je jeszcze bardziej szczegółowo. To francuskie, nie najmniejsze przecież, ale jednak lwiątko - podoba się i z postury, i umiejętności.

Jak twierdzą fachowcy tajemnica powodzenia zasadza się na umiejętnym połączeniu elegancji i dopracowanej w każdym szczególe linii nadwozia z funkcjonalnością i komfortem jazdy, zarówno w warunkach miejskich, jak na szosie. Jako następca bardzo popularnej „205” nie miał łatwego zadania. Musiał nadal imponować sylwetką, a zarazem zaskakiwać czymś na plus także od środka.

I to się udało. Jak na segment B, bardzo obszerne wnętrze łatwo mieści pięć dorosłych osób. Nawet na tylnej kanapie, na której siedzi się dość głęboko, pasażerowie nie mogą narzekać na brak miejsca. Fotele zapewniają dobre trzymanie boczne i nie powodują zmęczenia nawet przy dłuższych trasach, mimo przykrótkich siedzisk.

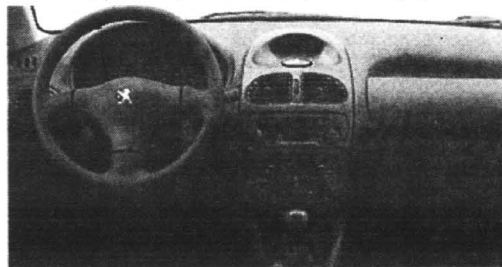
Estetycznie prezentuje się pełna krągłości deska rozdzielcza. Tablica wskaźników jest czytelna, a wszystkie przełącz-

niki umieszczono w taki sposób, aby kierowca nie miał żadnych kłopotów z dostępem do nich. Między siedzeniami i w drzwiach znalazło się miejsce na przydatne schowki.

Wzorowy poziom wykończe-

nia. Nic nie trzeszczy i nie odstaje, a poza tym bardzo dobrze wyciszenie.

W pozycji zasadniczej bagażnik (245 l) nie jest zapewne kufrem przestrzennym, ale bez trudu - po złożeniu tylnych siedzeń

Peugeot 206

Peugeot 206

- można powiększyć go więcej niż czterokrotnie.

Imponuje układ jezdny - pewny i cichy nawet na nierównościach i w ostrych łukach wspomaganie kierownicy zapewnia też dużą zwrotność podczas manewrowania na placu parkingowym czy przy zatłoczonym krajeźniku.

Wiele zyskuje (wobec słab-

szych wersji) auto z silnikiem benzynowym o pojemności 1360 ccm i ośmiu zawracach z wielopunktowym wtryskiem paliwa. Zapewnia on moc 75 KM, całkowicie wystarczającą, aby samochód mógł legitymować się niezłym przyspieszeniem (13,1 s do setki) i prędkością maksymalną (170 km/h), przy oszczędnym spalaniu paliwa (średnio 6,6 l/100 km.

cd. na str. 28

RENAULT CLASSIC

Gwarantowana cena już od 38 680 PLN

Od 4 grudnia 1998 roku, w sieci Renault obowiązywać będzie zasada gwarantowania cen w złotychkach na wszystkie modele. Oznacza to, że cena zamówienia = cena odbioru. Choćby się waliło i paliło.

Szczegóły u Autoryzowanych Partnerów Renault:

A. Ossowski
Elbląg
ul. Nowodwarska 28 b
tel. 232 70 75, 232 62 37
fax 232 61 76

Renobil sp. z o.o.
Gdańsk Przymorze
ul. Dąbrowszczaków 18
tel. 557 05 02, 557 25 47

T. Zdonek
Gdańsk
ul. Mialki Szlak 35
tel. 301 90 12, 301 36 57

Classic

AUTA WCIAŻ „IDA”

W ciągu dziewięciu miesięcy tego roku kupiliśmy o 10 proc. więcej samochodów osobowych niż w tym samym czasie przed rokiem. Jak wylicza firma Samar, do końca września sprzedano w Polsce ponad 460 tys. aut. Z takim wynikiem nadal zajmuje 7 miejsce w Europie. Spada udział Fiata na rynku: przed rokiem do tej marki należało 35 proc. a obecnie 29 proc. Rośnie natomiast udział Daewoo. Koreańscy mają obecnie 27 proc. rynku (przed rokiem ponad 25 proc.) Na szczycie listy najchętniej kupowanych we wrześniu samochodów znalazł się fiat seicento, dzięki czemu Fiatowi uda się pozycję lidera na naszym rynku 1998 r. zachować. W Europie najwięcej nowych samochodów kupili Niemcy (ponad 2,8 mln), Włosi (1,9 mln) i Brytyjczycy (1,8 mln).

VW z RP na Wschód

Volkswagen ogłosił, że zamierza wybudować w Polsce fabrykę, w której wytwarzane będą VW polo i skody octavie, przede wszystkim z myślą o rynkach wschodnich. Inwestycja ma pochłonąć 350 mln marek.

30172

RENAULT
TO PEŁNIA ŻYCIA

Hyundai sonata

cd. ze str 25

Swymi gabarytami sonata odpowiada autom segmentu D. Dzięki 2150 mm długości i 1485 mm szerokości wnętrza, zarówno z przodu, jak i z tyłu siedzi się wygodnie, mimo że sprężystość fotela została dość niefortunnie dobrana do cech zawieszenia, bo na pofalowanej nawierzchni kierowcę nieprzyjemnie podrzuca do góry.

Z lewej strony fotela umieszczono pokrętkę służącą do regulacji wysokości siedziska, a tuż za nimi dźwignię, po przesunięciu której możemy pochylać oparcie aż do pozycji leżącej. Również wysokość położenia koła kierownicy daje się zmieniać.

Na uwagę zasługuje zwłaszcza wersja z nowym, aluminiowym silnikiem V6 DOHC 24 V z serii delta. Pracuje on płynnie i cicho. Maksymalną moc (160 KM) uzyskuje przy 6 tys. obrotów na minutę.

Podczas jazdy „setką” na piątym biegu strzałka na obrotomierzu dochodzi zaledwie do liczby 2,4 tys., a to wiele mówi o imponującej rezerwie mocy na każdy niemal wypadek.

Sonata w tonacji mocy

Interesująca jest także cena nowej sonaty, która - w zależności od wersji silnikowej i wyposażenia - wahać się będzie od ok. 65 do 80 tys. zł.

A oto bliższe dane techniczne, kolejne dla wersji sonaty z silnikami V6 i 2.0:

- Silnik/liczba zaworów na cylinder - V6/4 i R4/4.
- Pojemność skokowa (ccm) - 2493 i 18/997.
- Moc (kW/KM) przy obr/min - 230,5/3750 i 180,5/4600.
- Napęd/przekładnia - P/A4 i P/5.
- Ogumienie - 205/60-15 i 195/70-14 lub 205/60-15.
- Długość/szerokość/wysokość (cm) - 471/182/141.
- Rozstaw osi (cm) - 270.
- Masa własna (kg) - 1430 i 1399.
- Pojemność bagażnika (dm³) - 374.
- 0-100 km (s) - 9,3 i 9,6.
- Prędk. maks. (km/h) - 200.
- Zużycie paliwa EU trasa/miasto (dm³/100 km) - 7,6/14,3 i 6,7/12,7.
- Pojemność zbiornika paliwa (dm³) - 65.

WSZYSTKIE KLEPKI NA MIEJSCU

Choć nikt jeszcze nie ma pewności, jak potoczą się losy nowych silników trzycylindrowych w nowoczesnych niewielkich samochodach, to już wiadomo, że kilka z nich na pewno nie jeździ z kompleksem pojazdu bez „czwartej kleпки”. Wśród nich są niewątpliwie modele mogące zadowolić najbardziej wymagających klientów, celujących w segment B.

Jednym z takich aut jest opel corsa 1.0 12 V swing, który w

Opel corsa 1.0 12V swing

roku 1997 - wraz z nowym silnikiem - otrzymał znacznie bardziej atrakcyjne dla oka nadwozie ze zderzakami lakierowanymi na ten sam kolor.

Wnętrze przypomina o bliskim pokrewieństwie z astrą. Kokpit jest harmonijny i ergonomiczny, choć zastosowane materiały i kolorystyka nie rzuca na kołana. Podobnie jak 260-litrowy kufer, nadający się właśnie tylko do przewozu podręcznego bagażu lub większych zakupów. Na bagaż znajdzie się więcej miejsca (1050 l) dopiero po złożeniu tylnych foteli.

Co do silnika - bo on tu jest

centrum zainteresowania - także niczym nie zaskakuje, ani na minus, ani na plus.

Łagodnie przyspiesza (w ponad 18 s do „setki”), co wystarczy do jazdy w mieście, ale żeby wejść na wysokie obroty, jakich pożąda się na autostradzie, musi mocno i długo się starać. Raczej nie można też liczyć na przekroczenie prędkości 150 km/h. Trochę to może irytować, jeśli kierowca okaże się na tyle nerwowym, że przeszkadzać mu też będzie niezbyt precyzyjna skrzynia biegów, mimo, iż dobrze ją zestrojono z silnikiem.

cd. na str. 29

Chrysler Voyager. Samochód roku 1998.

CHRYSLER VOYAGER

- ASC leasing z pierwszej ręki
- OC, AC, NNW, w pakiecie PZU S.A.
- Refundacja kosztów ubezpieczenia*
- 3 lata lub 60 tys. km gwarancji
- Chrysler assistance
- Ograniczona liczba samochodów

SAMOCHÓD, KTÓRY JEST AMERYKĄ.

Zalecany produkt
Mobil

Chrysler

* - o szczegóły prosimy pytać Dealerów.

30/158/300167

Autoryzowany Dealer CHRYSLER LECH BEDNAREK AUTO EUROPA
SAMOCHODY • SERWIS • CZĘŚCI
Gdańsk, ul. Bitwy Oliwskiej 36, tel. (058) 552 09 51, tel./fax (058) 552 03 47

CHAMPION HURTOWNIA MOTORYZACYJNA PIASTÓW

BIGMOT®

CZĘŚCI I AKCESORIA
FIAT-VW-FORD-OPEL-MERCEDES

ARTYKUŁY ZIMOWE

Jacky **SUPERCENA!**

ZAPRASZAMY
pon.-pt. 7.00 - 16.00,
sob. 8.00 - 13.00

Pruszcz Gd., ul. Sikorskiego 6a
tel./fax (058) 682 22 24 wew. 19,50

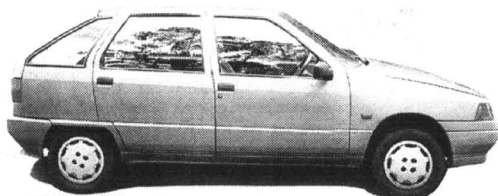
FILTRON

FOMAR ROULUNDS

FRENOS ICER

BRAKES 30/167/200174

Yugo florida

BAŁKAŃSKI POWIEW FLORIDY

Specjalistom z firmy Damis Motor Poland, zajmującej się w montażu i sprzedawaniu w naszym kraju najtańszych europejskich samochodów osobowych wydawało się, że większym zainteresowaniem na polskim rynku cieszyć się będzie najmniej skomplikowane dziecko jugosłowiańskiej wytwórni Yugo - auto o nazwie koral. Jego cena, nawet po wymianie najbardziej tandetnych detali na dużo lepsze - polskie, nie miała przekraczać 20 tys. zł. Tymczasem okazało się, że większa szansa na zaistnienie na naszym rynku ma większa i droższa florida, której cena jest o zaledwie 5 tys. zł niższa od - w pewnym sensie - porównywalnej skody felicia z ok. 28 tys. zł.

Trochę to musi zaskakiwać, gdyż w przypadku obu modeli

yugo mamy do czynienia z tym samym 1,3-litrowym silnikiem. Tyle, że florida - wyposażona dodatkowo w wielopunktowy wtrysk paliwa firmy Boal - dysponuje nieco większą mocą i momentem obrotowym (68 kW przy 6 000 obr./min i 100 Nm przy 3700 obr./min).

I właśnie ten dodatek okazał się przysłowiową kroplą nad „i”. Zapewnia autu całkiem przyzwoite przyspieszenie (w 15 s. do „setki”) i większość maksymalną (155 km/h), przy całkiem rozsądnym, średnim zużyciu paliwa w granicach 7 l/100 km.

O przewadze florydy nad korałem decyduje ponadto jego stosunkowo obszerne wnętrze i duży bagażnik. Nie jest przesadą rejestrowanie go na pięć dorosłych osób, gdyż trzy osoby na tylnej kanapie nie muszą zbyt narzekać na brak miejsca.

Zwłaszcza że wszystkie, nie tylko podręczne bagaże mogą swobodnie zmieścić się w imponującym - jak na tę klasę auta - kuftrze o pojemności 410 l. Daje się on znacznie powiększyć po złożeniu tylnych oparć (do 1000 l).

Nieźle jest także wyposażenie, od niezależnego oświetle-

nia przedniej i tylnej części kabiny począwszy, a skończywszy na elektrycznej regulacji wysokości reflektorów, wycieraczkach z płynną regulacją częstotliwości.

cd. na str. 30

cd. ze str. 26

Przyzwoite jest również wyposażenie standardowe modelu „206” 1.4. Stanowią je: poduszka powietrzna dla kierowcy, wspomaganie układu kierowniczego, centralny zamek, elektrycznie sterowane szyby przednie, przeciemiennie szyby, immobilizer i alarm sterowany z kluczyka, rozkładana tylna kanapa, pirotechniczne napinacze pasów bezpieczeństwa, radioodtworacz.

A oto bliższe

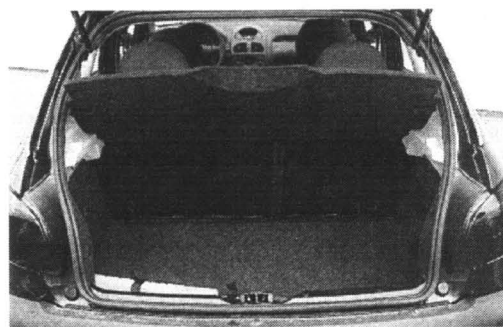
dane techniczne:

Silnik benzynowy, rzędowy, 4-cylindrowy, umieszczony poprzecznie z przodu. 2 zawory na cylinder. Wielopunktowy wtrysk paliwa. Pojemność skokowa 1360 ccm. Moc maksymalna 55 kW (75 KM). Maksymalny moment obrotowy 111 Nm. Napęd

Lwiątko się podoba

na koła przednie. 5-stopniowa skrzynia biegów. Zawieszenie niezależne. Hamulce z przodu tarczowe, z tyłu bębnowe. Po-

jemność bagażnika 245/1130 l. Masa własna 950 kg. Ładowność 500 kg. Dł./szer./wys. 3835/1652/1426 mm.

Peugeot 206

ŚWIĄTECZNA OFERTA ❄️

PRIMERA COMBI
TERRANO II - TRADE -

MICRA
VANETTA

} sam. z fabr.
homolog. cięż.
w leasingu

CZY MOŻNA NIE PŁACIĆ PODATKU VAT? ❄️

PRIMERA Wagon ❄️
ALMERA Van ❄️
Micra Van ❄️
Vanetta ❄️

- TRADE - ❄️

Przy zakupie pełen odpis podatku VAT ❄️

Salon - Gdynia oferuje sprzedaż części i akcesoriów do modeli samochodów europejskich i amerykańskich

EDMUND
LEWAŃCZYK
AUTORYZOWANY
DEALER

ZAPRASZAMY DO NASZEGO SALONU NISSANA

61-393 GDYNIA, ul. ABRAHAMA 62 (SKRZYŻ. WRADYSŁAWA IV I ŻWIWKI I WIGURY)
tel./fax (058) 621-90-33, CZĘŚCI + AKCESORIA - tel. (058) 661-62-62
SERWIS + CZĘŚCI CIWIASZCZYNO, ul. MICKIEWICZA 35,
tel./fax (058) 582-04-07, tel. (058) 582-63-68

30/109/300108

Kulikowski
Gdynia ul. Morska 314
tel. 663-99-98

spełnienia
wszystkich
marzeń

Volkswagen.
Wiesz, co masz.

Wszystkie klepki na miejscu

cd. ze str. 27

Wszystkie te mankamenty - w założeniu konstruktorów - ma rekompensować ekonomiczne spalanie. Średnio wypada 6 litrów na sto kilometrów i miastem, i szosą. Inną mocną stroną nowej corsy są skuteczne hamulce (od 100 km/h do 0 km/h na odcinku 39,4 m).

Za cenę poniżej 39 tys. zł swing 1.0 12 V oferuje airbag dla kierowcy, elektryczne wspomaganie układu kierowniczego (EPS), centralny zamek z pilotem, regulację wysokości fotela kierowcy, immobiliser i dzielone oparcie tylnej kanapy, a za dopłatą - ABS, elektrycznie sterowane lusterka i szyby przednie.

A oto bliższe dane techniczne:

Silnik: benzynowy, rzędowy, trzycylindrowy, umieszczony poprzecznie z przodu. DOHC. 4 zawory na cylinder. Wielopunktowy wtrysk paliwa. Kat. Średnica x skok 72,5 x 78,6 mm. Stopień sprężania 10,1. Poj. skokowa 973 ccm. Moc maks. 40 kW (55 KM) przy 5600 obr./min. Maks. moment obr. 82 Nm przy 2800 obr./min.

Napęd: przenoszony na koła przednie, skrzynia biegów 5-biegowa. Przełożenia: 13,73 II 2,14 III 1,41 IV 1,12 V 0,89 R 3,31. Przełożenie główne 3,74. Prędkość przy 1000 obr./min na V biegu 30,9 km/h.

Układ jezdy: Z przodu wahacze wzdluzne i poprzeczne, kolumny McPhersona, sprężyny śrubowe, amortyzatory teleskopowe. Z tyłu oś zespolona, wahacze wzdluzne, sprężyny śrubowe, amortyzatory teleskopowe. Stabilizator poprzeczny przedniej osi. Układ kierowniczy ze wspomaganiami. Dwuobwodowy układ hamulcowy ze wspomaganiami, ABS. Hamulce z przodu tarczowe, z tyłu bębnowe. Opony 165/70 R 13T.

Nadwozie: Pięciodrzwiowy, pięciomiejscowy hatchback. Masa własna od 855 kg. Pojemność bagażnika 260/1050 l. Pojemność zbiornika paliwa 46 l. Rozstaw osi 2445 mm.

Rozstaw kół przód/tył 1385/1390 mm. Prześwit 140 mm. Dł./szer./wys. 3729/1608/1420 mm.

Malo kto zdaje sobie sprawę jak szybko mijają lata w dziedzinie motoryza-

Honda S 2000

SKOŚNOOKI REKIN

cji, i że to już nie tylko europejskie firmy mogą pretendować do miana prekursorów na rynku klasycznych roadsterów.

Klasyka w tym zakresie, to także japońska Honda, która już ponad 10 lat temu zwróciła na siebie uwagę znakomitym modelem MX-5, a dopiero po nim ujrzały światło dzienne tak słynne auta, jak fiat barcetta, lotus elise, BMW 23, mercedes SLK czy porsche boxster.

MX-5 nie był poza tym pierworodnym Hondy w tej klasie. Poprzedziły go bowiem małe otwarte auta S500, S600 i S 800. Niemniej, oczywiście, głównie ten pierwszy najbardziej aż prosił się o godnego następcę. I doczekał się. Na początku 1999 roku do rywalizacji z europejską koalicją firm z zacięciem sportowym stanie najnowsza honda 2000 - roadster, który za przyciśnięciem małego guziczka budzić będzie do życia 240 koni zakiełtych w dwulitrowym czterocylindrowcu VTEC.

Długa na 4120 mm i szeroka na 1750 mm honda S 2000 jeździć będzie na 16-calowych ko-

łach z oponami 205 z przodu i 225 z tyłu. Od frontu rozpoznawalny po „oczach rekina”, czyli wąskich i skośnych reflektorach od razu zdradzających charakter tego drapieży. Podobnie - zamasyty centralny wlot powietrza, przypominający uchyloną paszczę morskiego ludojada.

Do skonstruowania miękkiego dachu wykorzystano klasyczne wzory. Po ręcznym odblokowaniu zamka, otwiera się elektrycznie i starannie składa za dwoma odkrytymi tworzywem sztucznym pałkami przeciwpotażowymi. Brezentowe przykrycie wymaga prac ręcznych: trzeba je dokładnie pozapinać.

Zasiadając w do-

skonałe wyprofilowanych sportowych fotelach i spoglądając na elegancką w swojej prostocie deskę rozdzielczą z czerwono podświetlanymi cyfrowymi wskaźnikami, już mamy przedsmak tego co nastąpić może po uruchomieniu auta. Kierownica leży tak samo dobrze w dłoniach, jak krótka aluminiowa dźwignia do przełączania sześciobiegowej przekładni manualnej, o niemalże wyścigowych właściwościach.

Zawodu nie sprawia stosowne brzmienie silnika, który bez trudu wchodzi na wysokie obroty (do 9000 obr./min).

cd. na str. 31

PÓŁNOCNY FUNDUSZ LEASINGOWY

Północny Fundusz Leasingowy Sp. z o.o.
81-840 Sopot, al. Niepodległości 739/1

(058) 55 11 995

UBEZPIECZENIE GRATIS !!!

NIE POBIERAMY KAUCJI !

UPROSZCZONA PROCEDURA DO 10 000 PLN

30/178/000187

Leasing środków operacyjny trwałych

Proponujemy atrakcyjne warunki współpracy dla producentów i dealerów z woj. gdańskiego, elbląskiego, bydgoskiego, słupskiego i olsztyńskiego

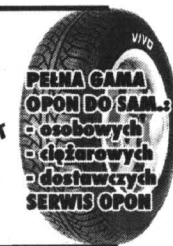
HURTOWNIA OPON

oferuje współpracę wulkanizacją, sklepom wysokie rabaty, terminy płatności, dowóz

Możliwość autoryzacji producentów

GOODYEAR MICHELIN FIRELLI DUNLOP Firestone KLEBER CEAT

Gdańsk-Oliwa, ul. Podhalańska 14 A, tel. (058) 552 07 69, tel./fax 552 06 29, tel. 552 06 11
Gdańsk, ul. Hallera 132, tel. (058) 345 53 10, Gdynia, ul. J. Wisniewskiego 32, tel. (058) 620 69 71
Łębark, ul. Krzywoustego 7, tel. (059) 662 12 23, Słupsk, ul. Słowackiego 4, tel. (059) 42 36 23

CORSA

3 RATY BEZ SPŁATY

PROMOCYJNE WARUNKI SPRZEDAŻY KREDYTOWEJ.

OPEL BANK

OPEL

ZAPRASZAMY

KONOCAR OPEL DEALER

Gdańsk Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka 303, tel. (0-58) 552-34-06
Gdańsk Brzeźno, ul. Łoży 80A, tel. (0-58) 342-76-40

GODZINY OTWARCIA
SALONU pon.-pt. 10:00-19:00
sobota 10:00-16:00
SERWISU pon.-pt. 8:00-19:00
sobota 10:00-16:00

Mazda demio

NA PEWNO WSZECHSTRONNA

Z zewnątrz mini, wewnątrz maxi - tak najkrócej, ale i najtrafniej określić można praktyczne możliwości najmniejszej mazdy - demio 1.4 comfort. W tym zaledwie 3810 mm aucie, po rozłożeniu fotelu, można bardzo szybko przystąpić całkiem wygodne posłanie dla dwóch osób, a nawet małżeństwa z małym dzieckiem.

przodu, gdy wyjeżdżamy z dziećmi i potrzebny jest nam wielki bagażnik.

Jeśli przymknąć oko na niewielki apetyt na benzynę (średnio ponad 8 l/100 km), 63-konnicy silnik demio nieźle radzi sobie w warunkach miejskich. Gorzej jest na trasie, kiedy we znaki daje się hałas, a podczas przyspieszania i na wnieśieniach - niedostatek mocy. **cd. na str. 32**

Bałkański powiew florydy

cd. ze str. 28

Także o licznych zaporach i kontrolkach takich jak: obrotomierz, wskaźnik ciśnienia oleju, przepalonych żarówek, niedomknięcia drzwi, zużycia klocków hamulcowych, poziomu płynu hamulcowego, płynu do spryskiwacza szyb, a nawet stanu akumulatora.

Wnętrze jest zdecydowanie bardziej praktyczne i dostosowane do łatwego utrzymania czystości, niż piękne. Siemienne fotele są jednak wygodne. Poprawnie usytuowane zapewniają też dobrą widoczność.

A zatem - auto na każdą kieszeń, które właściwie dogłębnie może dobrze i długo posłużyć niejednej rodzinie. Zwłaszcza że nie wymaga też specjal-

nej ochrony przed złodziejami, który - jak dotąd - w ogóle nie wykazuje zainteresowania tą marką.

A oto podstawowe dane techniczne yugo florydy w zestawieniu z danymi skody felicji. Na pierwszym miejscu parametry florydy.

Silnik/liczba zaworów na cylinder R4/2 i R4/2.

Pojemność skokowa (cm³) 1302 i 1289.

Moc (kW/KM) przy obr./min 50/6806000 i 50/68/5000.

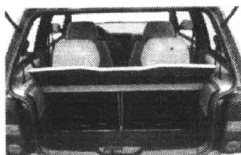
Moment (Nm) przy obr./min 100/3700 i 106/2600.

Liczba drzwi/miejsc 5/5 i 5/5. Długość/szer./wys. (cm) 393/166/141 i 385/163/142.

Rozstaw osi (cm) 250 i 245. Masa własna (kg) 950 i 935. Pojemność bagażnika (dm³) 410 i 270.

0-100 km/h (s) 15 i 13,5. Szybki maks. (km/h) 155 i 162.

Zużycie paliwa 90/120 km/h/miasto 6,0/7.0/8,9 i 5,4/7, 4/7,9(dm3/100 km)

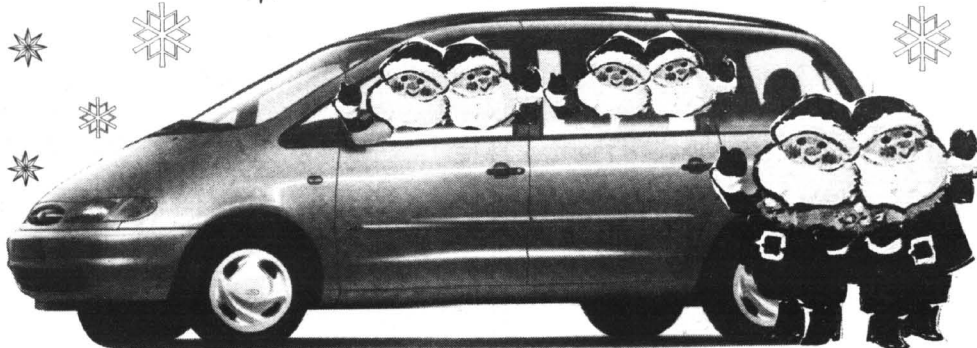
W tym modelu Japończycy zaprezentowali całą swą perfekcję w umiejętności maksymalnego wykorzystania niemalże każdego centymetra sześciennego przestrzeni, tak „meblowanej”, jakie mamy akurat potrzeby pasażerskie i towarowe. W zależności od ustawienia tylnej kanapy bagażnik ma pojemność pomiędzy 330 l a 365 l. Jeszcze więcej po złożeniu dzielonej kanapy: 1298 l. Przez rozłożenie wszystkich foteli powstaje 2,03-metrowe legowisko. Wykorzystaniu przestrzeni sprzyja wysokość karoserii (1,54 m), dzięki czemu można było wyżej umieścić fotele. Łatwiej się dzięki temu wsiaść, lepsza jest widoczność. Natomiast pod względem szerokości demio przypomina nieco wygodny fotel, w którym usitują zając miejsce dwie osoby...

Możliwość dowolnego kształtowania wnętrza polega na tym, że tylko kanapa daje się przesunąć o dwanaście cm. Całkiem w tył wówczas, gdy „w drugim rzędzie” wieziemy osoby dorosłe (i nikt nie ma wtedy kłopotów z miejscem na nogi) lub całkiem do

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz szczęśliwego Nowego Roku naszym obecnym i przyszłym Klientom, firmom współpracującym, pracownikom i ich Rodzinom oraz czytelnikom życzy

Fota

30/102/200099

Audi

Groblewski

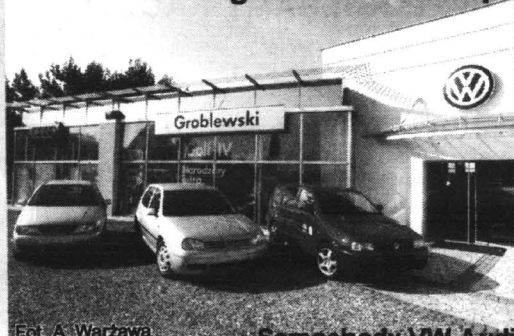
POLO HATCHBACK
CLASSIC
VARIANT

2000 zł!
tamtej

Pojazdy użytkowe VW
SALON-SERWIS
SOPOT
Bitwy pod Płowcami 54,
tel. (058) 550 37 38

AC, OC i NW
(wartość do 3 000 zł)
GRATIS!

www.groblewski.com.pl

Fot. A. Warszawa

Samochody VW-Audi
SALON-SERWIS
GDAŃSK-PRZYMORZE
Jagiellońska 12 a, tel. (058) 557 55 15
otwarte: 8.00-19.00

Na zmiennej fazie

Żeby wyjaśnić co to jest silnik ze zmiennymi fazami rozrządu, trzeba zacząć od tego czym w ogóle są owe fazy rozrządu. Opierając się na pracy dr. Włodzimierza Sela, szefa zespołu rzeczoznawców PZM, można stwierdzić, iż jest to - najkrócej mówiąc - pewien kąt obrotu wału

kolowego silnika, w którym następuje otwieranie i zamykanie zaworów dolotowych i wylotowych. Na jeden obrót wału korbowego przypada pół obrotu wałka rozrządu sterującego krzywkami. W silniku 4-cylindrowym co pół obrotu wału korbowego następuje w poszczególnych cylindrach cykl pracy.

cd. na str. 33

Skośnooki rekin

cd. ze str. 29

Ta niezwykła rzadkość, gdyż silnik ten, uzyskujący potężną moc 120 KM z litra pojemności skokowej, pozwala \$ 2000 spełnić warunki stawiane LEV (Low Emission Vehicle), czyli samochodom o niskiej emisji szkodliwych spalin.

Umieszczone za przednią osią ułatwia optymalne wyważenie auta, przenosząc napęd na tylne koła za pomocą sześciobiegowej ręcznej skrzyni.

Blizsze dane techniczne:

Silnik benzynowy, rzędowy, czterocylindrowy, umieszczony z przodu wzdłużnie. Dwa górne wałki rozrządu. Cztery zawory na cylinder. Zmienne fazy rozrządu

(VTEC). Wielopunktowy wtrysk paliwa. Katalizator. Pojemność skokowa 2.0 l. Moc 176 kW (240 KM). Sześciobiegowa przekładnia manualna. Napęd na tylne koła. Niezależne zawieszenie kół. Hamulce tarczowe. ABS. Opony z przodu 205, z tyłu 225 na 16-calowych obręczach kół ze stopu metali lekkich. Wymiary: długość/szerokość/wysokość 4115/1750/1285 mm.

Na razie trudno powiedzieć, czy na to auto - wycenione w Niemczech na ok. 60 tys. DEM - znajdują się chętni w Polsce. Wiadomo natomiast, że już teraz zamawiają je sprzedawcy z Europy Zachodniej, USA, Kanady, Azji i Oceanii.

Należący do Toyoty Lexus mocno sadowi się na rynku aut z wyższych półek. Po LS 400 i GD 300, a zatem luksusowym krążowniku szos i dynamicznej dynamicznej limuzynie, przyszedł czas na IS 200 elegancki samochód zaprojektowany z myślą o kierowcach ze sportową żyłką, którzy już dojrżeli do aut wię-

Lexus IS 200

LEXUS CZYLI LUKSUS

szych, wygodniejszych, a zatem prestiżowych.

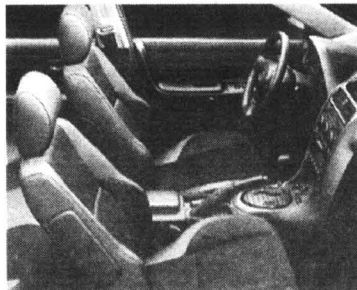
Autem lexusa IS 200 będzie zatem dwulitrowy silnik ze zmiennymi fazami rozrządu UUT

- i, który jest w stanie zadowolić dzentelmenów - sprinterów lubiących niekiedy wziąć ze sobą w podróż także rodzinę. Jego parametry najlepiej świadczą o

możliwościach: 155 KM przy 6200 obr./min, maksymalny moment obrotowy 195 Nm przy 4400 obr./min. Napęd przenoszony jest na tylne koła za pośrednictwem 6-biegowej przekładni manualnej lub opcjonalnie czterostopniowej

automatycznej. Ręcznie przełączany IS 200 rozwija maksymalną prędkość 215 km/h i przyspiesza do 0 do 100 km/h w 9,5 s. W standardowym wyposażeniu znajdują się m.in. cztery poduszki powietrzne, ABS, układ kontroli trakcyjnej, automatyczna klimatyzacja, system audio z radiodiodowym kasetowym i zmienianą CD na 6 płyt, komputer pokładowy, elektrycznie sterowane okna i ogrzewane lustka zewnętrzne, 17 - calowe obręcze kół z lekkiego stopu.

W opcji zamówić można telefon z zestawem głośno mówiącym, system nawigacji GPS, skórzaną tapicerkę, elektrycznie otwierany dach i pakiet sportowy: aluminiowe pedały, zmotoryzowane zawieszenie itp.

**EUROCAR '86 TCZEW, SADOWA
MGR INŻ. MIROSLAW SZWEDA
MECHANIKA POJAZDOWA
8.00-16.00, sob. 8.00-14.00, tel. 0602 815 773
(TEREN BYŁEGO „MALINOWA”)**

- Naprawy główne i bieżące samochodów krajowych i zagranicznych
- Geometria zawieszenia z pomiarem nierównoległości osi.
- Diagnostyka i regulacja silników gaźnikowych oraz diesla.
- Diagnostyka i regulacja silników z wtryskiem paliwa.
- Komputerowy pomiar składu spalin z wydrukiem danych.
- Testowanie sprawności sondy lambda.
- Mycie gaźników rewelacyjną metodą ultradźwiękową.
- Pełen zakres pozostałych usług motoryzacyjnych.
- Ekologiczna wymiana oleju.
- Mycie gaźników i układów wtryskowych amerykańską metodą PROTEC bez demontażu.
- Wymiana układów wydechowych BOSAL, wymiana amortyzatorów BOGE

Jesteśmy Autoryzowanym Partnerem niemieckiej firmy ARAL - producenta najwyższej światowej jakości olejów silnikowych. Zabezpieczamy oryginalne części do wykonywanych usług. Nie jesteśmy jedyni....., ale Twój samochód na pewno przyjechałby do Nas. Zapraszamy! Przyjeźdź! Zobacz! A być może zostaniesz stałym Klientem? **Udzielamy gwarancji na wykonane usługi!**

03/374

PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWO-USŁUGOWE "VAN"

EUROPEJSKI FUNDUSZ LEASINGOWY

TANIEJ

NIŻ GDZIEKOLWIEK
Towarzystwo Finansowe Leasingowe

GIELDA SAMOCHODOWA

Samochody ciężarowe w karoserii samochodu osobowego

Wesołych Świąt
oraz
Szczęśliwego Nowego Roku
1999

82-300 Elbląg, ul. Zw. Jaszczurczego 10B
tel./fax 055 235-41-98, 055 235-18-37

49/92

MATIZ Z ŻERANIA

W fabryce Daewoo-FSO na Żeraniu rozpoczyna się montaż nowego małego samochodu matiz. Teoretycznie jest to następca modelu tico, w rzeczywistości jednak w Polsce będą one oferowane równolegle. Pojazd sprzedawany jest już od kilku miesięcy w Europie i cieszy się dużym powodzeniem. Produkcja w Korei nie nadąża za popytem i dlatego montaż w Polsce został opóźniony.

W polskiej ofercie Daewoo znajdzie się od stycznia. Będzie on droższy od tico, które - mimo że przestarzałe konstrukcyjnie i stylistycznie - jest zdecydowanym liderem w segmencie aut najmniejszych. Do końca października sprzedano ponad 42 tys. tych aut. Świadczy to o tym, że klienci pojazdów najtańszych nie mają jeszcze wysokich wymagań, z czego korzystają producenci oferując samochody wycofane z rynków Europy Zachodniej.

A.A.

HESTIA ZA KÓŁKIEM

Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeniowe Hestia będzie od 1999 roku ubezpieczało importowane, nowe peugeoty. Hestia zapowiada zdecydowane wejście na rynek ubezpieczeń komunikacyjnych. Dzisiaj ich udział w portfelu firmy wynosi 23 proc. Za dwa lata ma być podwojony. Podobne umowy towarzystwo podpisało m.in. z KIA i Suzuki.

MZ

FIAT

**REWELACYJNE WARUNKI
SPRZEDAŻY**

**maluch, Siena 1,4 i 1,6,
Brawa, Brawo, Marea.**

Niskie ceny ubezpieczeń.

30/15

MICHNIEWICZ

GDANSK UL. BAZYNSKIEGO 1
(kolo Halli „Olivia”), tel. 552-21-31
pon.-pt. 9.00-18.00, sob.-niedz. 11.00-15.00

AUTORYZOWANY SERWIS
GDANSK UL. PIEKARNICZA 6 TEL. 302-03-52
pon.-pt. 7.00-21.00, sob. 8.00-14.00

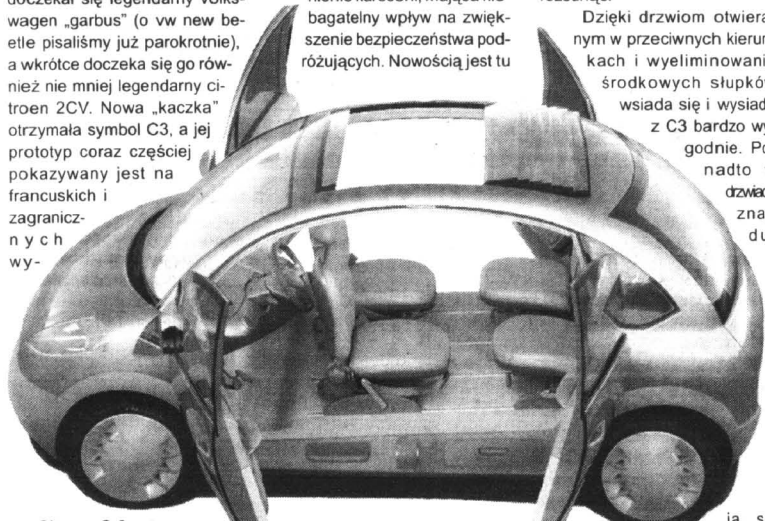
KACZKA Z NOWEJ PACZKI

Współczesnego następcy doczekał się legendarny volkswagen „garbus” (o wv new beetle pisaliśmy już parokrotnie), a wkrótce doczeka się go również nie mniej legendarny citroen 2CV. Nowa „kaczka” otrzymała symbol C3, a jej prototyp coraz częściej pokazywany jest na francuskich i zagranicznych wystawach.

Podwójna podłoga to zresztą (zwłaszcza w przypadku małego auta) dodatkowe usztywnienie karoserii, mająca niebagatelny wpływ na zwiększenie bezpieczeństwa podróżujących. Nowością jest tu

przeciwko lub zsunąć oparciami do siebie. Przeszkłony dach żaluzjowy nad głowami daje się rozsunąć.

Dzięki drzwiom otwieranym w przeciwnych kierunkach i wyeliminowaniu środkowych słupków wsiada się i wysiada z C3 bardzo wygodnie. Ponadto w drzwiach znajdują się

Citroen C-3

stawach motoryzacyjnych. Przedstawiciele Citroena sugerują, że będzie on gotowy do serijnej produkcji za dwa lata.

Auto zbudowane zostało na płycie podłogowej peugeot 206. Ma długość 3675, szerokość 1730, wysokość 1620, rozstaw osi 2445 mm, a ponadto - podwójną podłogę. Bez wątpliwości nie posłuży ona wyłącznie jako „komoda” z szufladami na drobne bagaże, ale również do ulokowania tam podzespołów napędowych.

takie wyprodukowanie podłogi, że wznosi się ku tyłowi. W efekcie osoby siedzące z przodu niżej opierają nogi, co faktycznie zwiększa przestrzeń użytkową.

Szyny w podłodze umożliwiają dość swobodną aranżację wnętrza. Przesuwne fotele mają ciekawą konstrukcję. Otóż oparcia i siedziska są wykonane symetrycznie, więc wystarczy przechylić je o 90 stopni, przełożyć zagłówek i już mamy fotel odwrócony do tyłu. Można je więc bez problemu ustawić na-

ją się siatki na pod ręczne przedmioty, a nawet wyjmowane torby na zakupy.

cd. na str. 34

Na pewno wszechstronna

cd. ze str. 30

I niewiele może już tu zdziałać sprawna skrzynia i łatwe do zmieniania biegi. Co by nie robić, nic nie jest w stanie poprawić przyspieszenia (14 s do „setki”). Zresztą - po co?

Imponuje stosunkowo wysoki poziom bezpieczeństwa. Składają się na to i skuteczne hamulce (niespełna 40 m od 100 do 0 km/h), i ABS, i dwie poduszki powietrzne.

Mazda dopiero rozważa możliwość wprowadzenia demio na rynek polski. Jeśli wszystko pójdzie dobrze, trafi do nas wiosną 1999,

na początek w dwóch wersjach silnikowych 1.1 i 1.4.

Niestety, o cenie jeszcze się nie mówi, ale można przypuszczać, że za najuboższy model zapewne trzeba będzie zapłacić nie mniej niż 35 tys. zł.

A oto bliższe dane techniczne demio comfort z silnikiem 1.4:

Silnik benzynowy, rzędowy, czterocylindrowy, umieszczony poprzecznie z przodu. OHC. Cztery zawory na cylinder. Katalizator. Wielopunktowy wtrysk paliwa. Pojemność skokowa 1323 ccm. Średnica x skok 71,0 x 83,6 mm. Stopień sprężania 9,4. Moc maks. 46 kW (63 KM) przy 5000 obr./min. Maksymalny moment obrotowy 103 Nm przy 300 obr./min. Pięciostopniowa skrzynia biegów. Napęd na koła przednie. Zawieszenie z przodu niezależne, z tyłu osi zespolona. Hamulce z przodu tarczowe, z tyłu bębnowe. ABS. Opony 175/60 R 14R. Pojemność bagażnika 330/365/1298 l. Pojemność zbiornika paliwa 43 l. Wymiary: dł./szer./wys.: 3808/1670/1535 mm. Masa własna 1010 kg. Ładowność 440 kg. Masa przyczepy 900 kg.

G D A N S K

AUTO EURO

HURTOWNIA CZĘŚCI SAMOCHODOWYCH

ul. Gdańska, Rusocin k. Gdańska
83-031 Łęgowo, Poland
e-mail: autoeuro@tmet.pl

tel./fax (+48 +58)

682 37 24 683 28 28

także sprzedaż wysyłkowa
Zamówienia złożone do godz. 14.00 realizujemy tego samego dnia

GODZINY OTWARCIA: CODZIENNIE: 8⁰⁰ - 17⁰⁰, W SOBOTY: 8⁰⁰ - 13⁰⁰

SKLEPY PATRONACKIE

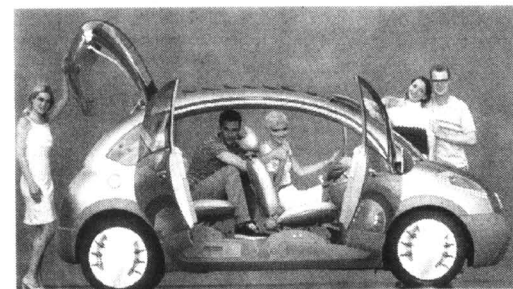
GDAŃSK

AUTO-TABO tel. (0-58) 344 38 07
F.H. NADOLNY tel. (0-58) 348 02 57
MOTO-SKLEP OLAN tel. (0-58) 553 16 52 w.4

WEJHEROWO

PHU K&K tel. (0-58) 672 65 48
MIEJSCE NA TWÓJ SKLEP

PRZYŁĄCZ SIĘ DO SIECI SKLEPÓW PATRONACKICH

VECTRA

Radosnych Świąt Bożego Narodzenia
i Szczęśliwego Nowego Roku
wszystkim naszym
Klientom i Przyjaciołom

OPEL

ZAPRASZAMY

Motor Centrum

ul. MIAŁKI SZLAK 4/8, Gdańsk,
tel. 301-04-22, 301-88-72

AUTO NA GAZ

RATY

EKO-

- MONTAŻ, SERWIS
- SPRZEDAŻ KOMPLETNYCH INSTALACJI DLA WARSZTATÓW I HURTOWNIKÓW
- FABRYCZNY PUNKT SPRZEDAŻY ZBIORNIKÓW LPG FIRMY **STAKO**

GDAŃSK - FIROGA
ul. Szybocowa 14 k/Portu Lotniczego
tel. (058) 349 49 40, 0602 354 499

cd. ze str. 31

Teoretycznie zawór ssący powinien otworzyć się wtedy, gdy tłok jest w tak zwanym górnym martwym punkcie (czyli najwyżej) i zaczyna przesuwać się do dołu. W rzeczywistości zawór ssący otwiera się zanim tłok osiągnie gmp, a zawór wydechowy - gdy tłok minie gmp.

Takie rozwiązanie zaprojektowano na podstawie analiz procesów spalania w silnikach. Okazuje się bowiem, że lepiej jest, gdy zawór ssący otwiera się nieco wcześniej, wydechowy nieco później. To przyspieszenie i opóźnienie to właśnie fazy rozrządu.

Kąty tych faz są różne, dobiera się je na podstawie badań, mogą wynosić np. 18 czy 20 stopni. Kąt faz rozrządu decyduje o współczynniku napełnienia cylindrów mieszanką, zapewnia odpowiednią charakterystykę silnika, jego moc, elastyczność.

Dzięki opóźnieniu otwarcia zaworu wylotowego, część spalin pozostaje w cylindrach, i to jest właśnie korzystne dla pracy silnika i jego osiągnięć. Jeśli w komorze spalania pozostaje pewna, ściśle określona ilość spalin, mieszają się one ze świeżą mieszanką. Powoduje to obniżenie temperatury spalania, redukuje zawartość tlenków azotu w spa-

linach, obniża zużycie paliwa. Współczesne badania silników, procesorów spalania pokazały, że pewna ilość spalin w komorze jest potrzebna.

W zależności od założeń konstrukcyjnych dobiera się odpowiedni kąt wyprzedzenia i opóźnienia. Poza tym trzeba pamiętać, że silnik pracuje w różnych warunkach: raz na małych

wolnych obrotach pod małym obciążeniem, wtedy krzywka sterująca zaworem ma profil łagodny, skok zaworu jest mały, a czasy otwarcia zaworu są krótkie. Mieszanka mając do dyspozycji mały przekrój wlotu uzyskuje wielką szybkość przy napełnianiu komory spalania. To pozwala uzyskać duży moment już przy niewielkich obrotach silnika.

Na zmiennej fazie

obrotach i przy niewielkim obciążeniu, a za chwilę przy wysokich obrotach. Dlatego dobór faz rozrządu następuje dla wszystkich zakresów pracy na zasadzie pewnego kompromisu. Chodzi o to, aby napełnienie było dobre, ale także aby uzyskać niską toksyczność spalin i dobre osiągi.

Konstruktorzy od dawna wiedzieli, że zmienne fazy pozwoliłyby uzyskać lepsze parametry pracy silnika, ale problemem było rozwiązanie techniczne. Jedną z firm, która uporała się z tym problemem, jest Honda, mająca silniki oznaczane jako VTEC.

W takim silniku są 3 krzywki i 3 dźwigniki zaworowe dla każdego zaworu wlotowego i wylotowego. Jeśli silnik pracuje na

wysoki zakres obrotów. Ma ostry profil, powoduje, że skok zaworu jest duży, a kąt otwarcia i zamknięcia jest większy. To z kolei poprawia wymianę gazów w cylindrach, zwiększa stopień napełnienia, a w efekcie - moc silnika.

Trzecia krzywka ma charakterystykę uśrednioną.

Walek z krzywkami przesuwa się wzdłuż osi, tak aby odpowiednia krzywka w odpowiednim momencie sterowała zaworami. Przesuwaniem steruje komputer na podstawie analiz impulsów z wielu czujników m.in. rejestrujących prędkość obrotową wału, temperaturę silnika, podciśnienie w układzie dolotowym oraz prędkość jazdy.

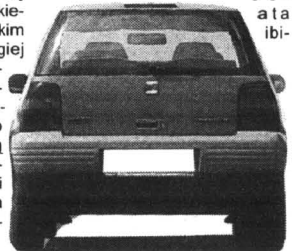

Seat arosa 1.4 i

NA MIASTO CZY DLA MIESZCZAN?

W jednym z europejskich magazynów motoryzacyjnych seta arosę 1.4 nazwano autem dla bogatych mieszczan. Chcąc się z tym zgodzić, trzeba by się kierować chyba przede wszystkim pokazaną ceną, choć z drugiej strony - chcąc być obiektywnym - nie jest ona zbyt wygórowana, biorąc pod uwagę jakość towaru. Niewielkie auto m.in. ze sprawnie działającą klimatyzacją i dwoma poduszkami powietrznymi w wersji standardowej, to nie zdarza się zbyt często, nawet producentom z Korei.

Niemniej trochę to wszystko musi nieco szokować, bo za ok. 48 tys. zł - tyle kosztuje ta arosa - można kupić (i otrzymać 8 tys. zł reszty) znacznie większego

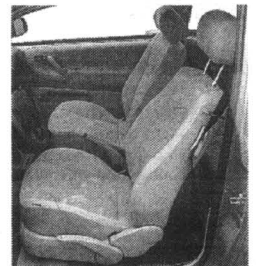

zę, dysponującego tym samym 1.4 - litrowym silnikiem.

No, ale arosa, to arosa. Mimo mniejszych rozmiarów dzięki szerokim drzwiom - zapewnia swobodny dostęp do wnętrza nawet najbardziej dostojnie noszącym się partytucjuszom.

Mogą oni liczyć także na sporo przestrzeni nad głową i przed sobą również po zajęciu miejsca na wygodnych fotelach. Osobom niewymiarowym (tusza, wzrost nieprzeciętny) ułatwia prowadzenie auta możliwość pionowej regulacji kierownicy oraz sprawny układ jej wspomagania.

Pytacie, jak to możliwe w tym zaledwie 3536 mm aucie? Oczywiście

więcie - coś za coś. W arosie darmo by szukać bagażnika. To znaczy teoretycznie, to on jest, ale co może solidny mieszczanin pomieścić w zaledwie 130-litrowym kuferku?

Musi zadowolić się wrażeniami estetycznymi, gdyż całość wnętrza została dobrze i starannie „obita”, nic nie haczy, nie trzeszczy i nie przeszkadza podczas jazdy, nawet podczas jazdy po kocich łbach.

60 KM uzyskiwanych z 1390-centymetrowej pojemności zasilanej wielopunktowym wtryskiem zapewnia niecieńziemu autu przyzwoite osiągi i przyspieszenie poniżej 14 s i prędkość maksymalną 160 km/h, kosztem średniego, a z 7,1-litrowego zużycia paliwa.

cd. na str. 34

FELICIA - NOWE OBLICZE

Okazja! Cena już od 26 400 PLN

29/38/290138

Salon Sprzedaży samochodów Serwis

Usługi blacharsko-lakiernicze Części i akcesoria do wszystkich modeli SKODY

RATY

Atrakcyjny pakiet ubezpieczeń:

OC - gratis, AC - już od 4,6% wartości samochodu

GROBLEWSKI Jr
AUTORYZOWANY DEALER SKODY

81-861 SOPOT, al. Niepodległości 954
tel./fax (058) 550 36 19, 550 63 59

AUTO SALON S.C.

R. PAŁKOWSKI

A. GORECKI

Okazja! Autoalarm lub radio Blaupunkt GRATIS

30/145/300155

SAMOCOHODY DOSTAWCZE

Citroën: C15, Berlingo

Polonez Truck - 2 000 zł taniej

Salon sprzedaży samochodów Serwis

Usługi blacharsko-lakiernicze

LEASING

Atrakcyjny pakiet ubezpieczeń:

OC - gratis, AC - już od 4% wartości samochodu

80-209 CHWASZCZYNO TUCHOM, ul. GDYŃSKA 99, tel. 552 84 32, 552 84 66

Przy głównej trasie Chwaszczyno-Żukowo

Zimowy program griffina a gaz

Okazuje się, że klientela Saaba pożąda coraz bardziej ekskluzywnych i eleganckich modeli tego skądinąd i tak ekskluzywnego samochodu. Oczywiście, dotyczy to także typowego modelu 9°, który niedawno otrzymał kolejną wersję o nazwie griffin.

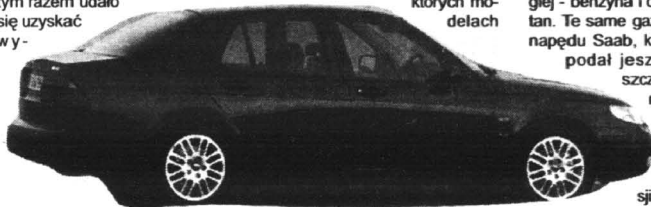
Choć może zabrzmiało wręcz niedorzecznie, ale Szwedom i tym razem udało się uzyskać

przy 2100 obr./min. Do przeniesienia napędu na przednie koła służy czterobiegowa automatyczna skrzynia biegów z trzema programami: zwykłym, sportowym i zimowym.

A skoro już jesteśmy przy skandynawskiej myśli technicznej, to warto nadmienić, że przedstawiciel połączonych sił konstrukcyjnych Saaba i Volvo oznajmił niedawno, iż wkrótce w niektórych modelach

połowie lat 80. (model 240 Dual - Fuel). Dziesięć lat później pojawiła się „940” Dual - Fuel. W 1996 roku rozpoczęła się sprzedaż Volvo 850 Bi - Fuel, a rok później trafiły na rynek zasilane w taki sposób model S 70 i V 70. W przyszłym roku pojawi się model S 80 Bi - Fuel w dwóch wersjach.

W pierwszej źródłem energii będzie benzyna i metan, w drugiej - benzyna i ciekły parny - butan. Te same gazy zastępuje do napędu Saab, który jednak nie podał jeszcze bliższych szczegółów kiedy to nastąpi i w jakich modelach, choć nieoficjalnie mówi się o specjalnej wersji 95.

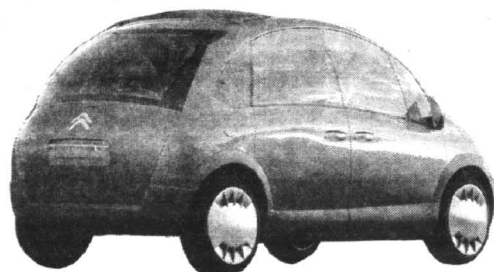

Saab 9° griffin

raźnie wyższy standard wyposażenia. Składają się na nie m.in. wentylowanie przednie fotele - (Saab zastosował to rozwiązanie wcześniej niż Mercedes w nowej klasie S), skórzane wykończenie wnętrza, podgrzewane wszystkie siedzenia, automatyczna klimatyzacja z filtrem zapachowym. Przeznaczony jest dla najbardziej wymagających miłośników szwedzkiej marki. Griffin, napędzany 3 - litrowym silnikiem V 6 z tzw. miękkim turbo, należącym do rodziny ecopower, uzyskuje moc 200 KM przy 500 obr./min i moment obrotowy 319 Nm już

tych firm metan (sprężony gaz lub gaz biologiczny) stanie się najpoważniejszą alternatywą dla benzyny i oleju napędowego. Przy spalaniu tego paliwa wydziela się o wiele czystsze spaliny. Konwencjonalne silniki będzie można bez większych problemów przystosować do zasilania gazem, którego dużymi zasobami dysponuje wiele krajów.

Z kolei gaz biologiczny jest odnawialnym źródłem energii, gdyż jest uzyskiwany z rozkładu substancji organicznych. Pierwsze próby z takim paliwem koncernem Volvo rozpoczął w pierwszej

Kaczka z nowej paczki

cd. ze str. 32

Dzielona w połowie pokrywa bagażnika ułatwia dostanie się do jego wnętrza w niskich i ciasnych pomieszczeniach.

Do poruszania prototypowego C3 zastosowano 1,6-litrowy silnik o mocy 90 KM. Napęd przekazywany jest na oś przed-

nią poprzez pięciobiegową skrzynię przednią automatycznym sprzęgłem.

Osiągi - dzięki lekkiej konstrukcji auta będą imponujące: przyspieszenie do setki w ok. 10 s i prędkość maksymalna ok. 185 km/h.

STYCZNIOWY EVOQ

Po zaprzestaniu w 1993r. produkcji kabrioletu allante, przyszedł czas na nowy roadster cadillaca. Zwiastunem jest model studyjny evoq. Premiera nastąpi na Motorshow w Detroit w styczniu.

Na miasto czy dla mieszczan?

cd. ze str. 33

Szczęście byłoby bliższe, gdyby silnik ten był nie tylko oszczędniejszy, ale też nieco cichszy.

Doskonale natomiast sprawuje się 5-biegowa skrzynia biegów, umiejętnie zastopniowana, dzięki czemu zmiana biegów nie sprawia najmniejszych problemów.

Wyposażone w układ antypoślizgowy ABS hamulce zatrzymują auto z prędkości 100 km/h po 43,5 metra, co jest całkiem przyzwoitym wynikiem w tej klasie. Wyraźnie miękka charakterystyka zawieszania rozczaruje osoby lubiące ostre pokonywanie zakrętów i szybkie ruchy kierownicą. Ten typ zawieszania daje jednak kierowcy i pasażerom duży komfort podróży.

Arosa jest wygodnym, dynamicznym samochodem miejskim, którym można wyruszyć w długą trasę.

cd. na str. 35

301146/300

VW Transporter

za 1300 zł miesięcznie

Airbag dla kierowcy - gratis

- AC, NW - 3,9%!
- Umowa w ciągu 3 dni!

TRANSPORTER

OPONY ZIMOWE GRATIS

GAJOS

SOPOT - Kaszaniowa 4, tel. (058) 551-65-90, 0602-108-789

FUTURA LEASING SA
Gdańsk, Partyzantów 74
(058) 345 39 52 do 56,
0601 62 76 70

NOWY SALON PEUGEOT W GDYNI

tylko u nas 2 lata gwarancji

FUTURA LEASING SA
(058) 561 11 12
(058) 562 83 20
0601 677 504

OPONY ZIMOWE GRATIS

Peugeot Partner za 745* zł
Peugeot 406 za 876* zł
* rata leasingowa netto

Promocja cenowa*

- 106 od 26 800 zł
- 206 od 31 600 zł
- 306 od 33 350 zł
- 406 od 44 800 zł
- Partner - 31 500 zł netto
- Boxer - 52 400 zł netto

AUTORYZOWANY DEALER PEUGEOT

JD - Kulej

81-571 GDYŃIA, ul. Chwaszczyńska 178,
tel. (058) 629 72 72, (058) 629 72 73, fax (058) 629 72 28

Na miasto czy dla mieszczan?

cd. ze str. 34

Na komfort prowadzenia ma zasadniczy wpływ wspomniane już wyposażenie standardowe: ABS, wspomaganie kierownicy, poduszka powietrzna kierowcy i pasażera, klimatyzacja, światła przeciwmieglne, centralny zamek, immobiliser, elektrycznie sterowane szyby przednie, regulacja pionowa kierownicy, składane tylne siedzenia i zderzaki w kolorze nadwozia. Dodatkowo dopłuki można felgi ze stopów lekkich i sprzęt audio.

A to bliższe dane techniczne:

Silnik: Benzynowy rzędowy, czterocylindrowy, umieszczony poprzecznie z przodu, OHC. 2 zawory na cylinder. Wielopunktowy wtrysk paliwa. Kat. Średnica x skok 76,5 x 76,5 mm. Sto-

pień spr. 10,2. Poj. skokowa 1390 ccm. Moc maks. 44 kW (60 KM) przy 4700 obr./min. Maks. moment obr. 118 Nm przy 2800 obr./min.

Napęd: Na koła przednie, skrzynia biegów pięciobiegowa. Przełożenia: 13,46 II 1,95 III 1,25 IV 0,93 V 0,74 R 3,38. Przełożenie główne 4,38. Prędkość przy 1000 obr./min na V biegu 40,7 km/h.

Układ jezdy: Niezależne zawieszenie kół przednich, wahacze trójkątne, kolumny McPhersona, stabilizator. Z tyłu os. zespolona, sprężyny śrubowe, amortyzatory. Mechaniczny

układ kierowniczy ze wspomaganie. Dwuobwodowy układ hamulcowy ze wspomaganie. Hamulce z przodu tarczowe wentylowane, z tyłu bębnowe. Hamulec ręczny działający na koła tylne. Obręczka kół 4,5 J. Opony 175/65 R 13 S.

Nadwozie: trzydrzwiowy, pięciomiejscowy hatchback. Masa własna nominalna od 895 kg. Poj. bagażnika 130 l. Pojemność zbiornika paliwa 34 l. Rozstaw osi 2323 mm. Rozstaw kół przód/tył 1372/1400 mm. Długość/szerokość/wysokość: 3536/1639/1460 mm.

Mercedes CLK opera design

ZAMINIŁ STRYJEK KABRIOLETA NA...

Niemal każdy nowy model Mercedesa natychmiast biorą w swoje ręce firmy tuningowe, przeobrażając je według indywidualnych gustów i potrzeb klientów, którym nie wystarczy, że mają dobry i nowoczesny samochód, gdyż chcą mieć jeszcze samochód niepowtarzalny. Coś takiego potrzebują także - za dopłatą 9,5 tys. DM - kabrioletu CLK, któremu przydano cechy samochodu wielosezonowego. Innymi słowy z fabrycznego pojazdu bez da-

chu zrobiono pojazd z dachem. Ten pełnowartościowy dach montuje się wszak bez uprzedniego usunięcia miękkiego dachu fabrycznego. Jak? Na razie pozostaje to tajemnicą firmy tuningowej Opera Design, która nie tylko w CLK, ale także w modelach coupe Mercedesa oferuje udoskonalenia nadwozia mające poprawić aerodynamikę, ponadto wszelkie przeróbki „sportowe”, wyczynowe układy: hamulcowy i wydechowy, poprawę osiągnięć silnika, a także zmiany w wystroju wnętrza.

Opera Design jest nową firmą specjalizującą się w tuningu samochodów Mercedes - Benz. Kapitałowo i personalnie zwierza na jest z Hamann Motorsport, którego stylści i inżynierowie od wielu lat uszlachetniają różne modele tych znanych firm jak Ferrari czy BMW.

TURBODOŁADOWANY DIESEL „626”

W I połowie 1999 r. także w Polsce pojawia się nowy model mazy 626 wyposażony w najnowszą generacji, turbodoładowany silnik wysokoprężny z bezpośrednim wtryskiem. Nazwano go DIRECTO-D (Direct). Injection Ecology & Economy Diesel Engine, czyli Ekologiczny i Ekonomiczny Silnik Diesla z Bezpośrednim Wtryskiem) należy do najbardziej technologicznie zaawansowanych konstrukcji na świecie.

Posiada cztery zawory na cylinderze i elektronicznie sterowany centralny wtrysk paliwa. Dzięki temu jest bardziej ekonomiczna, cichsza i ekologiczna. Zużywa średnio 5,2 l/100 km i osiąga maksymalną moc 100 KM (74 kW) przy 400 obrotów na min oraz maksymalny moment obrotowy 200 Nm przy 1800-3000 obr./min. Nowy silnik waży tylko 165 kg i charakteryzuje się niewielkimi wymiarami zewnętrznymi. Głównie cylindry ze stopu aluminiowego. Wał rozrządu umieszczono nisko stosownie do wylotowej głowicy.

Więcej „Japończyków”

Japońscy producenci będą mogli sprzedać na rynku Unii Europejskiej więcej samochodów. Maksymalny poziom eksportu podniesiony został do niemal 1,2 mln sztuk. Wynika on z ogólnego wzrostu sprzedaży aut w krajach Unii.

AUTO GLAS
Sp. z o.o.

SZYBY

do samochodów
OSOBOWYCH
DOSTAWCZYCH
CIĘŻAROWYCH
AUTOBUSÓW

sprzedaż montaż

Gdańsk - Oliwa
ul. Grunwaldzka 487
tel. 552-22-31, 552-28-14
fax 552-28-41

GDYNIA, ul. Jams 2 Kolina 34 tel. (058) 6208-638 wew. 3
BY DŁOSZCZ, ul. Miecznicka 7 tel. (052) 61-31-69
CHOJNICE, ul. Tichelska 37 tel. (0531) 72-766
BRANIEWO, ul. Królewska 61 tel. (0-55 43) 20-67
GRUDZIĄDZ, ul. Mikołowska 6 tel. (051) 463-34-97
KOSCIERZYNA, ul. Kłasczowa 19 tel. (058) 886-33-92
LEBORK, ul. Skoczylesa 20 tel. (058) 62-56-64
SŁUPSK, ul. Gdańska 8 tel. (058) 42-50-29
TCZEWA, ul. Głogockiego 2A tel. (058) 531-56-06
STAROGARD, ul. J.P. II 18 tel. (058) 582-55-97
KWIDZYN, ul. Kosciuszki 49 A tel. (055) 276-33-13

HYUNDAI NA GWIAZDKĘ

HYUNDAI ACCENT 12 V

Opony zimowe gratis + szansa
wygrania wycieczki do
Nowego Jorku (2 osoby)

już od 29 100 zł

Pozostałe modele również objęte
promocją

tel. 303 34 44; 552 38 33

MARGO sp. z o.o. Gdańsk,
ul. Nad Jarem 28 - Abrahama 1

29/84

WIELKA ŚWIĄTECZNA PROMOCJA

OPONY ZIMOWE
GRATIS

Upusty od 2 000 do 6 000 zł

CORDOBA
VARIO

AROSA

IBIZA

AUTORYZOWANY SERWIS, BLACHARSTWO, LAKIEROWNICTWO. ZAPRASZAMY 7 DNI W TYGODNIU.

Auto-GOSK
GDYNIA, CHWASZCZYNSKA 72

Salon: tel. 629 40 00
Serwis: tel. 629 45 43

Gdy Jacek wyjeżdżał załadowanym busem z firmy, było już ciemno. Z Pruszcza do Tczewa to niedaleko. Było zimno. Zapamięta ten feralny wtorek, 8 grudnia, na długo. Po drodze zabrał kolegę, Adama. On mieszkał w miejscowości Turze. Gdzieś między Kólnikiem a Pszczółkami zauważyli stojącego na poboczu malucha. Awaria. Gdy podjechali bliżej poznali swoją księ-

O tym odrażającym procederze mówi się coraz częściej i coraz głośniej. Tym razem jednak hieny wypadkowe pojawiły się na drogach naszego regionu. Informujemy o tym, nie dla sensacji, lecz aby ostrzec i uczulić.

HIENY DROGOWE

Coraz więcej kierowców opowiada, że tracąc świadomość po wypadku zapamiętali widok sylwetki człowieka, który sięgał im do kieszeni po portfel...

gową usiłującą zatrzymać przejeżdżających. Jacek stanął tuż za niesprawnym maluchem. Tak, aby go oświetlić. Adam wyskoczył z szoferki, aby usunąć awarię. Znal się na maluchach. Szybko zlokalizował przyczynę niesprawności. Przemarznięta księgowa wsiadła do malucha. Kurtka była pocięta, jak firanka. Maluch zapalił, lecz po chwili zgasił. Adam jeszcze raz odchylił pokrywę silnika i ...

To była jego ostatnia czynność w życiu. Przerażający huk. Pędzący TIR zmiotł busa i malucha. Adam był

pomiędzy tymi pojazdami.

Jacek wyleciał przez przednią szybę - mówi pani Dukowska z Tczewa, matka Jacka. - Wyrzuciło go do rowu. W śnieg. Dzięki Bogu, że miał na sobie firmową kamizelkę i kombinezon Shella. To go chyba uratowało. Kurtka była pocięta, jak firanka. Same frędzle. Usta miał pełne szkła. Czuł, że leży w śniegu. Nagle usłyszał nad sobą męski głos - Co chłopie, trzeba ci pomoc? Jacek nie mógł nic odpowiedzieć. Ale poczuł, że ten mężczyzna go dokładnie obszu-

kuje. Zabrał synowi portfel i odeszedł. Jacek z trudem otworzył jedno oko. Zauważył, że ten mężczyzna trzymał w ręku radiotelefon, a obok rozbitych samochodów stała taryfa. To chyba było Halo Taxi. Jacek widział, jak podjeżdżały inne samochody i zatrzymywały się. Do niego jednak nikt nie podchodził. Długo leżał w tym rowie. W końcu go jednak odnaleźli. Kurtkę miał całkowicie przemoczoną. Pani księgowej praktycznie nic się nie stało. Jacka natomiast zawieziono do szpitala, do Gdańska. Ten,

co go okradł, to pewnie myślał, że mój syn już nie żyje. Okradł go mężczyzna z radiotelefonem. A kto nosi z sobą radiotelefony? To odrażające. To hieny.

O wypadku poinformowano mnie bardzo szybko. Zadzwonili do firmy strażacy - mówi Roman Jadzewicz, szef firmy „Progress” z Pruszcza Gdańskiego. - Natychmiast pojechaliśmy na miejsce wypadku. Bus był faktycznie zmiotł. Jacek przewoził chemię samochodową. Różne kosmetyki samochodowe, odmrażacze, startery. Jak dojechałem to już wszystko było „wysprzątane”. Towaru było w busie za około 2 tysiące złotych. Mnie nie chodzi o ten towar, ale żeby tak błyskawicznie okradła, to jest zastraszająca znieczulica. Podobno ukradli też portfel. To jest ostatnio nagminne. Jakiegoś pół roku temu rozbił się mój samochód pod Rukocinem. Tam też natychmiast ukradli wszystko co w nim było.

To hieny. Tego inaczej nazywać nie można.

Ale muszę pochwalić pogotowie i policję - mówi mama Jacka. - Miałam szybko i grzeczną informację o tym wypadku. W Gdańsku, w szpitalu też się zajęli synem bardzo dobrze. Nogę ma w gipsie. Mogą być kłopoty z kolanem. Już mu załatwiłam kule. Chyba będą trochę za małe, bo Jacek ma ponad 1,8 metra wzrostu. Jest już na chirurgii w Tczewie. Co ja mam zrobić? A tu lada dzień święta. I te hieny też będą świętować. Nie wiem, jak oni usiądą do wigilijnego stołu. To odrażające. Niech pan o tym napisze. O tych wypadkach drogowych i o tych hiinach. I o tym, że znowu nie ma winnych. Bo kierowca TIR-a też będzie napewno niewinny, chociaż Adam nie żyje. Ale najważniejsze to jest, żeby wyłapać te hieny. Może ktoś się w końcu za nich weźmie. Przecież kierowcy winni sobie pomagać. Tak przecież zawsze było.

Stanisław Sierko

Cudowna pępowina

W Szpitalu imienia Dłuskiego we Wrocławiu, we współpracy z zespołem warszawskiej WAM, przeprowadzono pierwsze w Polsce przeszczepienie krwi pępowinowej chłopcu choreму na białaczkę. Przeszczepu dokonano rok temu, jednak dopiero teraz, gdy zabieg zakończył się sukcesem, poinformowano o tym opinii publicznej. Krew pępowinowa jest nowym materiałem, używanym do przeszczepu zamiast szpiku. Może ona być długo przechowywana w bankach dla chorych i dlatego zapoczątkowała rewolucję w hematologii i przeszczepianiu komórek krwiotwórczych. Krew znajdująca się w pępowinie i łożysku dotychczas była niszczone, a obecnie jest pobierana i przechowywana w bankach krwi pępowinowej.

Kto jedzie drogą krajową nr 1, jakieś 20 km przed Częstochową, zobaczy z okna samochodu czterosiłnikowy samolot. W tak niezwykłym obiekcie czynna jest

Skrzydlaty aktor

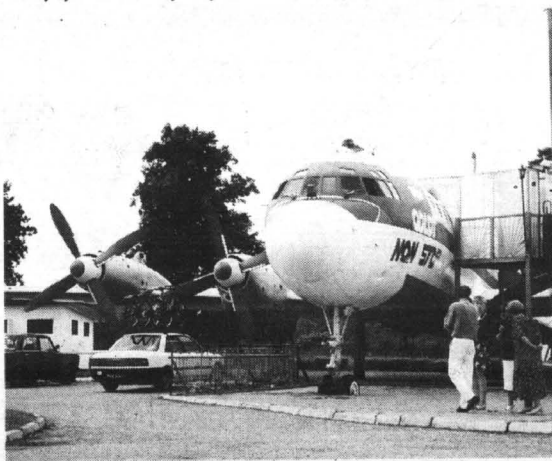
restauracja o nazwie „Odłot”. Do tej gastronomicznej funkcji użyty został duży samolot pasażerski

typu „il-18”. Niezwykła to maszyna. Zanim osiadła na stałe przy trasie drogowej, odegrała swoją rolę w filmie polskim pt. „Katastrofa” w „Gibraltarze”. Nasz, a właściwie sowiecki „il” udawał przed kamerą „Liberatora”.

Bo w takiej właśnie maszynie, generał Władysław Sikorski, z towarzyszącymi mu osobami, zajął miejsce 4 lipca 1943 roku. W 16. sekundzie od startu w Gibraltarze, maszyna runęła do morza. Okoliczności tej tragedii do dziś nie zostały wyjaśnione w sposób przekonujący.

I tak oto, przy drodze nr 1, mamy spotkanie z historią.

Tekst i foto
Franciszek
Marszałek

Składka na ubezpieczenie osób niepełnosprawnych zatrudnionych przez prowadzącego zakład pracy chronionej wynosi 5 proc. podstawy wymiaru. Natomiast prowadzący zakład pracy chronionej może uzyskać dla zakładu ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w szczególności:

- dofinansowanie w wysokości do 40 proc. oprocentowania kredytów inwestycyjnych i 30 proc. oprocentowania kredytów obrotowych zaciągniętych ze środków pieniężnych banku. Dofinansowanie do oprocentowania kredytów nie może być wyższe niż 40 proc. stopy redyskon-

Niesprawnym

ta weksli powiększone o 3 punkty procentowe w przypadku kredytów obrotowych. Warunkiem otrzymania dofinansowania jest posiadanie statusu ZPCH o najmniej 1 rok i nie posiadanie żadnych wymagalnych zobowiązań w stosunku do Funduszu,

- pożyczkę na cele inwestycyjne, modernizację lub restrukturyzację zakładu - z możliwością jej umorzenia, w wysokości do 50 proc., jednak nie więcej niż do kwoty 500 000 zł,

- dofinansowanie lub refundację wynagrodzeń osób niepełnosprawnych, u których stwierdzono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe lub epilepsję, w wysokości 75 proc. najniższego wynagrodzenia,

- zwrot kosztów za szkolenie zatrudnionych osób niepełnosprawnych w związku z koniecznością zmiany profilu produkcji,

- dofinansowanie, w celu utrzymania istniejących, a zagrożonych likwidacją miejsc pracy osób niepełnosprawnych może być udzielone przez Fundusz tylko w powiązaniu z programem restrukturyzacji zakładu.

Wśród warunków otrzymania dofinansowania na ten cel określonych przez Fundusz w obowiązujących procedurach do najważniejszych zaliczono:

a) zakład pracy chronionej musi posiadać status zakładu pracy chronionej co najmniej 5 lat,

b) ZPCH musi się zobowiązać do utrzymania stanu zatrudnienia osób niepełnosprawnych w przeliczeniu na pełne etaty, przez okres nie krótszy niż dwa lata, na poziomie nie niższym od istniejącego w dniu przyznania dofinansowania,

- subwencje w wysokości 75 proc. z tytułu przekazania nadwyżki z podatku od towarów i usług udzielanych przez Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - w związku z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych.

Pracodawcy prowadzący zakład pracy chronionej mogą organizować warsztaty terapii zajęciowej i turnusy rehabilitacyjne.

Opł. B.L.

Mynek dla komputerów
typu palmtop jest szalenie atrakcyjny nawet dla małych firm produkcyjnych. Jest o co walczyć, gdyż w ubiegłym roku sprzedano już ok. 2,4 mln palmtopów, a w 2002 przewiduje się wzrost sprzedaży do 8 mln tych minikomputerów.

Wojna palmtopowa

Dlatego kilka małych firm usiłuje wdrzeć się na ten atrakcyjny rynek.

Firma SmartCode Software wypuściła przeglądarkę HandWeb, a firma ProxiNet proponuje przeglądarkę ProxiWeb i serwer, który transformuje strony i obrazki innych serwerów WWW do formatu ekranu PalmPilot. Jeszcze inne rozwiązanie proponuje firma AvantGo. Użytkownik definiuje

listę stron, które są następnie ściągane do komputera stacjonarnego. Po zsynchronizowaniu PalmPilot z komputerem, można ściągnięte strony przeglądać. Rozwiązanie kompromisowe proponuje firma Microsoft, która oferuje swój Pocket Internet Explorer. Ale to dopiero początek palmtopowej wojny producentów. Jeszcze wszystko przed nami.

S.

Na rynku pokazał się multimedialny program poświęcony zjawisku rocka w Polsce. Pierwszy w pełni autorski CD-ROM wydawnictwa Optimus Pascal Multimedia jest jak dotąd jedyną tego typu publikacją na polskim rynku. Przy tworzeniu współpracowała większość krajowych wytwórni fonograficznych oraz radio RMF FM.

nych dziesięcioleci. Drugi dział ma charakter encyklopedyczny. Zawarto w nim około 400 haaseł dotyczących wykonawców i wydarzeń muzycznych a także mnóstwo zdjęć, dzieł zespołów, biografie muzyków, wywiady, recenzje, dyskografie i okładki płyt, wideoklipy i 200 fragmentów znanych utworów.

Ostalni z działów to multimedialne prezentacje poświęcone ewolucji rock and rolla. Poszcze-

Multimedialny rock

„Rock w Polsce”, bo tak brzmi tytuł programu, to rodzaj encyklopedii opisujący to zjawisko od lat 60. do dziś, od Niebiesko-Czarnych i Brekautu do Acid Drinkers i Edyty Bartosiewicz. Na dysku można znaleźć poza muzyką także historie zespołów, ich składy, recenzje, wywiady, dyskografie, zdjęcia, filmy archiwalne oraz teledyski. Ponadto w programie znajdują się multimedialne prezentacje poświęcone ewolucji nurtów muzycznych oraz interaktywne kalendarium wydarzeń.

Encyklopedia rocka - bo tak można określić to wydawnictwo - składa się z trzech głównych działów: okresy, wykonawcy i nurty. Pierwszy z nich to kalendarium wydarzeń muzycznych w Polsce, wzbogacone o zdjęcia muzyków, sekwencje wideo, wykaz laureatów plebiscytów, dyskografie i kalendarium życia muzycznego na Zachodzie. Zdjęcia ludzi znanych i nieznanymi, sceny rodzinne, wydarzenia polityczne, muzyka rockowa oraz fragmenty wywiadów, audycji radiowych i przemówień przypominają specyficzną atmosferę minio-

gólne hasła można odszukać używając Indeksu.

Sterowanie programem odbywa się poprzez specjalną konsolę przypominającą mechanizm zegara. Ciekawostką jest możliwość uaktualniania informacji zawartych w programie (nowe płyty, wydarzenia muzyczne, nowi wykonawcy, itp.) poprzez Internet oraz łączenia się ze stronami WWW licznych wytwórni fonograficznych. Strony WWW poświęcone historii polskiego rocka (www.rock.pl) powstały - podobnie jak sam program - przy współpracy z kilkunastoma wytwórniami fonograficznymi. Do pierwszych 3 tysięcy egzemplarzy programu dołączono gratis pięć płyt CD z muzyką rockową.

Minimalne wymagania sprzętowe: komputer klasy IBM PC z procesorem Pentium 100, karta grafiki SVGA z paletą 256 kolorów przy rozdzielczości 640x480, karta dźwiękowa 16-bitowa, 20 MB wolnego miejsca na dysku, 16 MB pamięci RAM, napęd CD-ROM 4-krotnej prędkości.

Ryszard Pietrzak

Spojrzenie w nowe okno

BLIŻEJ INTERNETU

Jesień tego roku obfitowała w kilka ciekawych premier komputerowych. Jedną z nich było ukazanie się polskiej wersji systemu Windows 98.

Cieszy fakt, że do wycyzaj Microsoftu przeszło przygotowanie wersji narodowych (w tym polskiej) już w kilka miesięcy po światowej premierze nowego produktu. Oznacza to, że nasz rynek zaczyna być poważnie traktowany także przez „giganta z Redmont”.

Po kilku miesiącach pracy z nowym systemem mam kilka uwag i spostrzeżeń o tym produkcie. Wiele z nowości zainstalowanych w nowym systemie można było spotkać już wcześniej np. w wersji Windows 95 OSR2 oraz Internet Eksplorera 4 PL. Do najciekawszych należy zaliczyć system plików FAT32, możliwość zainstalowania pulpitu „internetowego”, harmonogram zadań oraz obsługa najnowszych standardów takich jak: architektury USB, grafika AGP i 3D, interfejsy systemowe ACPI oraz dysków DVD.

System plików FAT32 pozwala korzystać z partycji dyskowych o rozmiarach przekraczających 2 GB, a konwersja na ten system może zwozić według zapewnień Microsoftu do 25 procent więcej powierzchni. Obecnie maksymalna pojemność dysków to 2 terabajty (stary system FAT16 dawał tylko 2 gigabajty). Wykorzystuje on też efektywnie miejsce dzięki użyciu mniejszych jednostek alokacji plików (clusters). Dla przykładu dyski o pojemności do 260 MB FAT32 dzieli na klastry po 512 bajtów (FAT16 po 4 KB), tak więc nieduże pliki (typu TXT, BAT, INI) zajmują 8-rzy mniej miejsca (!). Nowy FAT32 jest również bardziej odporny na błędy i uszkodzenia przez wirusy.

Jego mankamentem jest natomiast to, że nie można przenosić dysków z FAT32 na komputery bez Windows 98 (lub Windows 95 OSR2).

Osoby często siedzące w Internecie docenią w nowym sys-

temie możliwość instalacji pulpitu przypominającego strony WWW. Wszelkie przyciski i skróty do programów lub dokumentów umieszczone na pulpicie i w oknach można uruchamiać jednym kliknięciem myszy. Dostępne są również przyciski przewijania do przodu i do tyłu oraz wyróżnianie ikon i przyporządkowywanie im np. adresu internetowego. Po kliknięciu takiej ikony nastąpi automatycznie uruchomienie przeglądarki i połączenie internetowe z określonym adresem.

W menu Start umieszczono narzędzie Windows Update. Może ono dokonać przeglądu sterowników urządzeń i oprogramowania systemowego danego komputera, porównać je z główną bazą danych w sieci Web i na tej podstawie zalecić aktualizacje dostosowane do specyfiki danych komputera. Aby powrócić do poprzedniej wersji sterownika urządzenia lub pliku systemowego, wystarczy skorzystać z opcji odinstalowywania.

Nowe okienka są też bardziej bezpieczne dzięki wprowadzeniu kontrolera plików systemowych i rejestru. Ten pierwszy pozwala śledzić pliki, od których zależy prawidłowe działanie komputera. Jeśli zostaną one przeniesione lub zmienione, Kontroler plików systemowych przywróci je. Drugi z nich jest programem obsługi systemu, służącym do wykrywania i usuwania problemów z rejestrem. Po każdym uruchomieniu komputera Kontroler rejestru automatycznie skanuje rejestr w poszukiwaniu sprzecznych struktur danych. Tworzy on także po każdym uruchomieniu kopię zapasową tego pliku. Dzięki temu w razie problemów może przywrócić poprzedni stan.

W Windows 98 można również korzystać z kilku monitorów. Dzięki temu np. na jednym może być uruchomiona gra, na drugim prezentacja a na trzecim edytor do wprowadzania tekstu. Każdy z monitorów może mieć inną rozdzielczość i paletę kolorów. Konicznie jest jedynie posiadanie osobnych kart graficznych na każdy monitor.

Pracując z nowymi okienkami zauważymy nieduży spadek szybkości pracy karty graficznej. Dotyczyło to jednak urządzenia starszego typu (nie AGP) i bez akceleratora. Także konwerter systemu plików FAT16 na FAT32 nie pozwalał na jego użycie z mniejszymi dyskami (poniżej 500 MB).

Można sobie zadać pytanie czy warto jest kupić nowy system Microsoftu?

Odpowiedź nie jest jednoznaczna. Zależy ona od tego, jaki posiadamy komputer, czy będziemy go modernizować lub rozbudowywać o nowe urządzenia typu karty AGP, porty USB, czytnik DVD. Ważne jest również, jaki system posiadamy. Jeżeli jest to Windows 95 OSR2 z systemem plików FAT32 i częścią nowości Windows 98 to upgrade nie jest konieczny. Przy starszych wersjach (Windows 95, 3.1 i 3.11) warto się nad taką możliwością zastanowić.

Ryszard Pietrzak

Kadry z komputera

Producenci oprogramowania twierdzą, że aplikacja obsługująca kadry i place, to jeden z najtrudniejszych do opracowania elementów systemu wspomagającego pracę firmy. To także jeden z powodów, dla których oferta rynkowa polskich programów Kadry - Place jest uboższa od aplikacji obejmujących inne sfery działalności przedsiębiorstw.

Do wspomagania pracy mniejszych i średnich firm stosowane są zwykle programy wielomodulowe, składające się

z wielu podprogramów (modułów). Moduły te mogą pracować samodzielnie lecz po ich wspólnym skonfigurowaniu tworzą nową jakość, umożliwiającą m.in. automatyczną wymianę danych między sobą. W przypadku modułu gospodarki magazynów przy wydaniu części z magazynu przesyłane są na odpowiednie konto modułu finansowo-księgowego dane o wartości zapasów. Funkcje realizowane

przez standardowy moduł kadrowo-płacowy są typowe, dotyczą zawierania umów, ewidencji pracowników, rozliczania czasu pracy (w tym urlopow, późniejszych), sporządzania i instalowania składników wynagrodzenia oraz drukowania odpowiednich druków, formularzy i zestawień. Wzór regulaminu pracy można łatwo dostosować do potrzeb firmy.

Mirotki to mała wioska w powiecie starogardzkim. W samym jej centrum usytuowany jest ceglany budynek szkoły. Do szkoły uczęszcza około 100 uczniów. Praca w małych grupach klasowych przynosi nadszyczone efekty. Ostatnio dzieci z tej małej, wiejskiej szkoły wykonały piękne, świąteczne pocztówki.

- Nowe spojrzenie na sztukę, tworzenie oparte na przeżyciach, doświadczeniach i wyobraźni w nielicznych grupach klasowych

POCZTÓWKI Z MIROTEK

związanych emocjonalnie, daje wspaniałe rezultaty - mówi Elżbieta Malinowska, dyrektor szkoły w Mirotkach. - Owocem tych każdorazowych przeżyć artystycznych na lekcjach plastyki, chętnie łączonych z muzyką są ciekawe prace plastyczne. Prace te były wielokrotnie prezentowane i nagradzane na konkursach pozaszkolnych.

W mijającym roku dzieci z Mirotek brały udział w wielu

różnych warsztatach plastycznych. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia prowadzone przez artystę rzeźbiarza, Piotra Tyborskiego ze Skórcza. Nie mniejsze emocje budziły spotkania z historykiem sztuki z Gdyni, Marią Kadzińską czy też z pisarzem Mariuszem Łąckim. Prozaik, ksiądz Mariusz Łącki jest absolwentem szkoły w Mirotkach. Najczęstszym gościem w Mirotkach była jednak nauczy-

cielka plastyki ze Skórcza, Barbara Pawłowska. Efektem tych spotkań warsztatowych były coraz piękniejsze prace uczniów. Prace pełne swobody i niełumionej ekspresji.

- Gospodarz galerii Civitas Christiana w Gdańsku, Maria Kłodzińska wybrała ponad 20 najciekawszych prac do wyeksponowania na wystawie w Gdańsku - mówi Elżbieta Malinowska. - Tematem wystawy było „Boże

Narodzenie w tradycji i współczesnie. „Dzieci miały okazję uczestniczyć 10 grudnia w uroczystym wernisażu. To było wspaniałe przeżycie. Możliwość rozmowy z prawdziwymi artystami - plastykami takimi jak Beata Bielecka, Anna Makać - Mańkowska, Urszula Rybińska, Stanisław Śliwiński czy Marek Wróbel. Pani Urszula Rybińska wyraziła swój nieklamany zachwyt nad twórczością dzieci. Zapropnowała także prowadzenie warsztatów artystycznych w Mirotkach.

cd. na str. 39

Praca Magdy Chyły z kl. VI Szkoły Podstawowej w Mirotkach.

ZARZĄD GMINY LICHNOWY

ul. Tczewska 6, 82-224 Lichnowy
(woj. elbląskie)

ogłasza przetarg nieograniczony na opracowanie
"Studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego gminy Lichnowy."

Termin realizacji - do 30 października 1999 roku
Wadium - 3 000 zł

Specyfikację istotnych warunków zamówienia można odebrać w siedzibie zamawiającego, pok. nr 13.

Oferty należy składać w sekretariacie Urzędu Gminy w Lichnowach, ul. Tczewska 6 - **do godz. 9.00, 3.02.1999 r.**

Otwarcie ofert nastąpi w dniu **3 lutego 1999 r. o godz. 10.00.** w siedzibie zamawiającego

W przetargu mogą wziąć udział oferenci spełniający warunki zawarte w art. 19, art. 22 Ustawy o zamówieniach publicznych oraz specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

03/409

Na ekranach kin w Stanach Zjednoczonych wyświetlano jakiś czas temu horror pod tytułem „Wąż i tęcza”. Film ten cieszył się ogromnym wzięciem. Fabuła - jak to zwykle w obrazach tego gatunku - pełna jest różnego rodzaju niesamowitości i obrzydliwości, m.in. wstępujących z grobu nieboszczyków itp., ale w tym przypadku jest ona tylko na poły fikcyjno-fantastyczna, traktuje bowiem o sprawach, które od pewnego czasu budzą zainteresowanie naukowców, a od selekt lat przerażenie mieszkańców Haiti.

Wyspa ta słynna jest z horrorów, „ale raczej” współczesnej natury, bowiem ich autorami byli kolejni „miłośnicy” tam czarownicy - przodkami obecnych mieszkańców. Mimo całych wieków chrystianizacji i zacieklej walki, jaką prowadzili z nią zarówno księża, jak i władze kolonialne, „voodoo” przetrwało do naszych czasów, wpływając w trudny do ustalenia - ale przemożny sposób na życie wyspiarzy. Wydaje się, iż było ono jednym z filarów dyktatorskiej władzy Duvalierów - o czym świadczą mogą masowe, może spontaniczne, a może i inspirowane przez duchownych różnych wyznań, prześladowania wtajemniczonych (choć może określenie „czarownik” lub „kapłan” byłoby tu właściwsze). Wielu z nich zamordowano, spalono żywcem itp. - co zaprzecza ich legendarnej mocy, która umożliwiła im, jakoby, przemianowanie się w zwierzęta i mylenie w ten sposób przesładowców.

Jak to jest naprawdę z tą reinkarnacją - nie wiadomo, znane są jednak pewne fakty, które świadczą, że czarownicy „voodoo” posiadali środki umożliwiające im rozciąganie nieprawdopodobnej wprost władzy nad ludźmi. Naukowcy badali kilka przypadków tak zwanych „zombies”, czyli ludzi, którzy... przeżyli własną śmierć. Otóż właśnie paniczna obawa, by nie narazić się wtajemniczonym - i nie stać się „zombie” - leżała u podstaw potęgi czarowników. Przy pomocy tajemniczych środków potrafili oni wywoływać u swych ofiar stan

śmierci pozomej. Domniemani nieboszczykowie byli - w wiele godzin po pogrzebie - odkopywani z grobów, a czy to szok wywołany uczestnictwem we własnym pochówku, czy też działanie jakichś „leków”, czyniły ich posłusznymi woli czarowników - i to niekiedy przez całe lata. (Właśnie historia najlepiej udokumentowanego tego rodzaju przypadku, dotyczącego pewnego ex-zombie, niejakiego Clairviusa Narcisse, posłużyła za kanwę wspomnianego na wstępie filmu.)

Niedawno udał się na Haiti, w poszukiwaniu tajemnic „voodoo” naukowiec z Uniwersytetu Harwarda, Wode Davies. Zależało mu zwłaszcza na poznaniu substancji, która czyni z człowieka „zombie”. Młody badacz posiadał dobre predyspozycje do tego rodzaju pracy, reprezentował bowiem dość rzadką dziedzinę nauki: etnobotanikę - będącą połączeniem antropologii z botaniką. (Nieliczni przedstawiciele tej właśnie sztuki przemierzają tropikal-

Wierzyć na słowo

Zombie

ne dżungle, by poznać czym odżywiają się, leczą, bądź trują nie skażeni cywilizacyjnymi wpływami tubylcy.)

Daviesowi udało się zdobyć zaufanie kapłanów „voodoo”. Pozwolono mu uczestniczyć w procesie sporządzenia tajemniczej substancji - a nawet umożliwiono mu obranie jej próbek - do analizy. Niektóre składniki, w rodzaju mielonych ludzkich kości, dodawane są - jak sądzi naukowiec - raczej dla psychologicznego efektu. Przypuszcza on, iż „klucz” tajemnicy zawarty jest w jednej tylko ingrediencji: pieczonej kolczastej rybie, zwanej po angielsku „puffer fish” o zwyczajna nadymaną się na widok potencjalnego przeciwnika.

Otóż ciało tej ryby zawiera „tetrodotoksynę”, jedną z najsilniejszych substancji porażających nerwy. Wywołuje ona paraliż i stan niby-śmierci. Zapotrzebowanie tlenowe porażonego organizmu obniża się do tego stopnia, że jak sądzi Davies - ofiara zdolna jest przez kilka godzin utrzymywać się przy życiu jedynie dzięki tej ilości powietrza, jaka zawarta jest w trumnie.

Jak świadczą znane relacje „ex-zombies”, porażeni

ludzie zachowują świadomość tego, co się wokół nich dzieje, nie mogąc w żaden sposób reagować. Słyszają więc rozmowy i zawodzenia krewnych oplakujących ich śmierć. (Podobne wrażenia opisywał pewien łowca węży, który został ukąszony przez straszliwą czarną mambę i który uchodzi za jedyną osobę, jakiej udało się to przeżyć.) Najgorsze jest jednak to, iż ofiary mają świadomość, że są grzebane żywcem. Z takiego smaku, doprawdy, trudno się otrząsnąć!

Według relacji Wode Daviesa, odkopane po kilku godzinach ofiary - czyli już „zombie” - poddawane są działaniu pewnego środka odurzającego, otrzymywanego z rośliny zwanej na Haiti „ogórkim zombie”. Działanie tego narkotyku, podobnie zresztą jak i tetrodotoksyny, ustępuje po kilku godzinach - i tu jest rzecz najdziwniejsza. Człowiek odkopany z grobu już nie jest taki sam. Jego osobowość ulega kompletnemu przeobrażeniu. Przez lata całe może żyć niby w transie. (Wspomniany już Narcisse pozostawał „zombie” przez szesnaście lat!) Trudno ten fakt wytłumaczyć działaniem farmakologicznym - jest w tym jeszcze jakaś „czarna magia”. Czy uda się ją kiedykolwiek poznać?

W tym jest właśnie problem! Wraz z każdym zamordowanym czy zmarłym z przyczyn naturalnych, kapłanem „voodoo”, znika jakaś część tajemnej wiedzy. System przekazywania jej, który funkcjonował sprawnie przez całe stulecia, mimo represji i „konkurencji” innych religii, teraz zaczyna się rwać. Brak następców. Młodzi skłonni są uważać wiedzę przodków za zbior zabobonów. Tymczasem wraz z ostatnimi kapłanami, szamanami, znachorami - i to nie tylko na Haiti, ale również w amazońskiej dżungli, w Afryce, na Nowej Gwinei itd. - znika mądrość, która ludzkość gromadziła przez tysiące lat. Ginie wiedza o specyfikach, za które wielkie firmy farmaceutyczne dałyby miliony. Giną być może bezoprotne leki, które uleczyłyby miliony bezradziejnie chorych ludzi.

Zanim nieliczni, podobnie jak Wode Davies, naukowcy zdołają dotrzeć do ostatnich sanktuarium tajemnej wiedzy, zanim zdolają nakłonić jej strażników do podzielenia się sekretami, będzie za późno. Tak zwana „cywilizacja” dotrze tam wcześniej. Tak stało się na Hawajach - i w innych częściach globu.

Barbara Lemkowska

Pryznaję, że nie śledziłem losów ustawy o dostępie obywateli do teczek. Ale po słynnej wypowiedzi ministra - koordynatora o prezydencie wszystkich ubeków, postanowiłem uznać ustawę za godną namysłu.

Przed wszystkim wymaga wyjaśnienia, dlaczego to nie poświęciłem należytej uwagi ustawie o teczkach? Z dwóch podstawowych powodów. Pierwszy z nich to przekonanie, że sprawa jest ważna, ale znam ważniejsze i dużo ważniejsze, wobec czego niech sprawę teczek zajmują się ci, dla których jawi się to jako polski problem numer jeden. Po drugie, dlatego że jestem głęboko przekonany, że ci dla których jest to ów problem numer jeden błędnie hierarchizują polskie problemy. Bowiemy wbrew ich oczekiwaniom, dostęp do teczek ani nas nie uszczęśliwi, ani nie przybliży nas do prawdy o nas, ani nie będzie aktem narodowego oczyszczenia.

Nie mniej, jeśli ktoś uważa, że ta sprawa jest najważniejszą, to ja to rozumiem. Nie mam nic przeciwko swoim w tę sprawę niez zaangażowaniem, za wyjątkiem namysłu, który wyzwoiliem teraz po wspomnianej niefortunnej wypowiedzi ministra - koordynatora. A z namysłu owego płyną poniższe refleksje.

Po pierwsze nazwa wydaje mi się co najmniej niefortunna, żeby nie powiedzieć przesadnie nadęta. Warto bowiem mieć na uwadze miarę rzeczy. Naród nasz - chwalić Najwyższego - świętował już jakiś czas milenium swojej historii. „Pamięć narodu”, jeśli jest warta tej nazwy, to przeciwieństwu tysiącleciu dziejów winna być poświęcona. Historia hitlerowskich, stalinowskich i ubeckich zbrodni i niegodziwości to w tysiącleciu historii narodu jedno z wielu tragicznych i zbrodniczych wydarzeń. Oczywiście

W imieniu własnym

Pamięć dla pamięci

rany są świeże, ale czy naprawdę nie ma w języku polskim właściwszych określeń? Zapewne - dziwiątki. Po drugie, zawsze byłem przeciwny ideologizowaniu języka używanego do pisania prawa. Powoduje to zbędne komplikacje i to w materii, i tak samoistnie dostatecznie skomplikowanej. O nazwie już wspominałem. Poza tym operuje się pojęciem „pokrzywdzony”. To samo jest używane w prawie karnym i jest tam precyzyjnie zdefiniowane. Jest pojęciem o ugruntowanej w praktyce i doktrynie rozumieniu. Czy naprawdę nie było w języku polskim określenia innego, lepiej opisującego osobę, której zamierza się zadośćuczynić dostępem do gromadzonych o niej materiałów?

Po trzecie, władze nad tym szczególnym archiwalnym zasobem. Dlaczego nie uczynić oczywistości, że teczkami nie zawierają prawdy obiektywnej, ale są efektem pracy szczególnego rodzaju biurokracji. Ich zawartość jest pochodną szeregu czynników i ponad wszelką wątpliwość, wysupać z tego prawdę jest zadaniem z pogranicza absurdu, że o delikatności materii nie wspomnę. Dlaczegoż zatem nie „zrównoważyć” politycznie i środowiskowo władz tej instytucji, choćby na kształt Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji?

Reasumując to wszystko, refleksje moje chciałbym opatrzyć uwagą ogólną. Jeśli uznaje się demokratycznie tryb stanowienia prawa, to konsekwentnie trzeba uznać także prawo prezydenta do weta. Jeśli tak, to jaki jest cel takiego, zbędnego z punktu widzenia funkcjonowania instytucji, ideologizowania zapisów ustawy, który daje prezydentowi wygodne podstawy zgłoszenia weta? Wszak prezydent to prawo ma i byłoby dziwne, gdyby z niego nie korzystał. W uzasadnionych przypadkach, a z takim mamy do czynienia, choćby z tych niejasności wynikających. Można nie dbać o zdanie prezydenta. Proszę bardzo. To też nic tajemnego. Trzeba mieć odpowiednią ilość głosów w Sejmie. Kalkulacja jest prosta, ale wymaga umiejętności liczenia do kilku setek. Chyba warto pamiętać o tym wszystkim, jeśli chce się skutecznie zadbać o pamięć narodową - choćby w skromnym wymiarze pamięci o niedawnych zbrodniach i podłościach.

Jacek Merkel

Pocztówki z Mirotek

cd. ze str. 38

Dzieci przyjęły tę propozycję z entuzjazmem, tym bardziej, że pasją Urszuli Rybińskiej są gobeliny.

Prace dzieci wykonane na zwykłym papierze rysunkowym są mało trwałe. W Mirotekach jest jednak drukarnia. Właściciel drukarni, Leszek Chmielewski zainteresował się pracami dzieci. Zaprosił do utrwalenia niektórych prac poprzez ich wydrukowanie.

- Stąd właśnie wziął się pomysł wydrukowania świątecznych pocztówek - mówi Elżbieta Malinowska. - Całością spraw edytorskich zajął się pan Leszek. Wziął też na siebie całkowite koszty tego przedsięwzięcia. To wspinały sponsoring. Wydrukowano 8 pocztówek. Zostały one polakierowane. To naprawdę profesjonalna praca. Aktualnie prowadzimy sprzedaż pocztówek. Traktujemy je jako cegiełki na rzecz pomocy Szkole Podstawowej w Mirotekach. Tak napisaliśmy na odwrocie pocztówek. Umieściliśmy tak-

że na każdej pocztówce imię i nazwisko jej autora.

A na co przeznaczamy zebrane w ten sposób fundusze? Nie wiem, ale pocztówek uda nam się sprzedać. Chcielibyśmy kupić dla szkoły komputer. Może się uda - mówi Elżbieta Malinowska, dyrektor szkoły.

Mała, wiejska szkoła w przededniu wielkiej reformy oświatowej. Pomimo borykania się z trudnościami finansowymi potrafi dostarczyć dzieciom wielu wspaniałych przeżyć. Dbą o rozwój intelektualny i artystyczny. Zapewnia swoim absolwentom możliwość równego startu z dziećmi miejskimi.

- Pragnę wszystkim złożyć serdeczne życzenia świąteczne i podziękowania - mówi pani dyrektor. - I aby ten Nowy Rok nie był gorszy od mijającego. A reforma oświaty? To całkowicie odrębny problem. Wolę o tym nie mówić w kontekście świątecznych życzeń.

Stanisław Sierko

Po wyczynie JE Jerzego Buzka - mam na myśli skandaliczny list do jakiegoś dyrektora, jakiegoś muzeum, w którym nasz kochany Pan Premier obiecuje, że usunie ze zwirowiska postawione tam krzyże - że nikt z Państwa nie zada mi już głupiego pytania, dlaczego właściwie ja tak nie lubię tej AWS".

Powtarzam: krzyże naprawdę nie muszą stać akurat na zwirowisku, a Premier może sobie ostatecznie pisywać nawet do czarownika u Pigmejów (co prawda: robi to za moje pieniądze - ale niech tam...). Natomiast na pewno szef Rządu praworządne kraju nie może obiecywać nikomu, że zrobi coś, na co mu sąd nie pozwala - i w dodatku zapewniać, że jeśli sąd nie ulegnie naciskom, to on, Premier, zmieni Sobie Prawo!!

Jeśli to nie jest klasyczne „instrumentalne traktowanie Prawa” - to czym to jest??? Stalin i Hitler też traktowali Prawo jako listek figowy osłaniający ich nieczne poczynania - ale robili to dyskretniej i... nie ogłaszali tego publicznie.

Działanie Pana Premiera jest brutalne i bezcelne - i radzę Państwu bardzo uważnie śledzić rozwój wydarzeń. AWS" najwyraźniej szykuje się do „skoku na władzę” - a uzyskawszy władzę absolutną, zrobi nam dokładnie to samo, co komuniści w 1947 r. Zacznie oczywiście od wyzuwania z prywatnego majątku „komunistycznych czerwonych pijawek” - ale ja bym się z tego nie cieszył. Ci, co po cichu cieszyli się, że komuniści w 1947 zaczęli wywłaszczać Potockich, Radziwiłłów i Sanguszków rychno przekonali się, że zaraz potem idzie wywłaszczanie Kowalskich i Nowaków. Po prostu: aparat wywłaszczający nigdy nie ma dość.

Janusz Korwin-Mikke:

Już wiecie?

Tak więc, gdy nowa „prawicowa” władza odbierze - zgodnie z regulami „sprawiedliwości społecznej” - pierwsze mienie „nieuczciwie” (choć legalnie) zawłaszczone przez postkomunistów, to radzę szybko spieniężać co się da - i zjeżdżać na najbliższą granicę. I nie będziecie Państwo mieli na to nawet całego roku!

Proszę nie sądzić, że przyłączam się do chóru osób oburzonych, że polski Rząd najwyraźniej dba o cudze - a nie nasze - interesy. Nie: Rząd po prostu stchórzył przed naciskiem części kół żydowskich na świecie. Dokładnie tak samo, jak stchórzył przed okupującymi dworce bezdomnymi, rozkręcającymi tory samorządowcom, zatrzymującym pociągi związkowcom i stawiającym traktoiry w poprzek własnych szos - rolnikom. Mamy u władzy stchórzy - i tyle.

Stchórzyli „przedstawiciele Narodu” są zresztą tylko odbiciem faktu, że odważni Polacy padli już w powstaniach, zginęli na wojnach lub wyemigrowali. Sejm jest po prostu odbiciem społeczeństwa, a które go wybrało. 80 proc. Posłów robi „lewe” interesy? Zapewne - ale czy „lewych” interesów nie robi 80 proc. obywateli?

No, właśnie!

Nieprawdopodobnie też wygląda sprawa rakiet zamówionych w firmach izraelskich.

Otóż rok temu z hakiem p. Wiesław Kaczmarek, wiceminister Obrony Narodowej, którego formalnych kompetencji nikt nie kwestionował, podpisał z tymi firmami (zgoda: uważam je za podejrzaną!) „umowę wstępną”. „Umowa” - to w świecie cywilizowanym coś, co obowiązuje jakoś dwie strony. Po czym dowiedzieliśmy się, że Rząd polski tę umowę - ot, tak sobie - uznał za nieważną!

Oczywiście można powiedzieć tak: Macie teraz, Żydzi, to co chcieliście: skoro Rząd polski może unieważnić umowę zawartą z dzierżawcami zwirowiska - to może uznać za nieważną umowę zawartą z firmą „Rafael”, „Elbit”, czy nawet firmą „Archanioł Michał z Mieczem Ognistym”.

Jednak byłoby to rasizm i niedopuszczalny kolektywizm. Firma SS nie może być karana za wyczyni Świątowego Kongresu Żydów, który to Kongres rzeczona firma może mieć w miejscu głębokim i ciemnym.

Zresztą co jest winien Świątowy Kongres Żydów? Każdy ma prawo naciskać na dowolny rząd, by p. podarował mu Niderlandy; to Rząd nie ma prawa tym naciskom ulegać!

Problem polega na tym, że skoro „umowę wstępną” zawartą z paczką nieudaczników, jaką jest tzw. „Rząd III RP” - (bo i niby czemu tylko nasz Rząd??) może zerwać jednostronnie i bez odszkodowania - to co właściwie warta jest taka „wstępna umowa”?

Po chwili zastanowienia każdy wyższy urzędnik Najjaśniejszej Rzeczypospolitej dojdzie (już doszedł!) do wniosku - że nie!

A w takim razie już nikt w przyszłości nie da nikomu łapówki za zawarcie takiej „wstępnej umowy”!

Należy więc oczekiwać, że niedługo Rząd wnieście do Parlamentu, by ten uchwalił w Kodeksie Cywilnym następującą poprawkę:

„Jeśli Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej zerwie z kimś zawartą legalnie umowę wstępną - to musi kontrahentowi zwrócić wartość wszystkich łapówek wręczonych za jej zawarcie urzędnikom ww. Rzeczypospolitej”.

W telewizyjnym programie „W Centrum uwagi” pewien zdenewrowany Słuchacz zapytał: „Jak to się dzieje, że wojsko już i od 7 lat pertraktuje w sprawie zakupu rakiet do helikopterów bojowych - a JE Janusz Onyszkiewicz właśnie oświadcza, że już za 4 tygodnie wojsko opracuje zestaw warunków, jak i parametrów, jakich oczekujemy od mających być zakupionymi rakiet?”

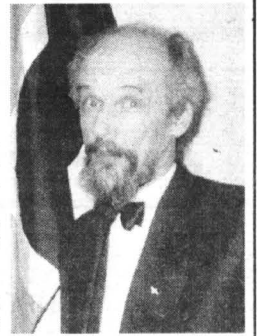
Odpowiedzi, oczywiście, nie dostał. Bo, oczywiście, musiałaby ona brzmieć jak następuje:

„Bo najpierw trzeba wziąć łapówkę od konkretnej firmy - a potem podać takie parametry, jakie akurat idealnie będzie spełniała rakietka tej właśnie firmy...!”

Janusz Korwin-Mikke

Jasne?

(b. Członek Komisji Obrony Narodowej Sejmu III RP)

nowo otwarta HURTOWNIA ODZIEŻY UŻYWANEJ

galant

oferuje odzież sortowaną i ze zbiorów

Tczew, ul. Jagiellońska 55
tel./fax 532 75 70, dom 533 79 75

03 989 030 788

Możliwość zakupu towaru bezpośrednio z TIR-a

KOMPLEKSOWE WYPOSAŻANIE SKLEPÓW I GASTRONOMII

medium sp. z o.o.

Lady chłodnicze, kasy fiskalne, wagi, metkownice
Meble i nowoczesne systemy meblowe
Doświadczenie, rzetelność. Serwis, tel. (058) 620-32-64

**DOBRA KUCHNIA
POSTAW NA SPRZĘT**

RATY LEASING

Gdynia, ul. Portowa 4, tel. 620-02-47, tel./fax 620-30-24
Elbląg, ul. Królewiecka 96, tel. (055) 234-51-46

... STOP ... JEST PROMOCJA ... STOP ...

SKORTEX

zapraszamy
do przyjrzenia się
naszej ofercie
w pełnym asortymencie
**odzieży roboczej
i artykułów BHP**

GWARANTUJEMY od lat
jakość, trwałość, wytrzymałość
dogodne terminy i dobrą cenę
o reszcie możemy porozmawiać

Elastycznie dopasujemy się do
potrzeb naszego klienta -
w zakresie artykułów BHP

skórtex

zakład pracy chronionej

centrala ! Braniewo ! Olsztynski: 4! tel. fax 0-55 243-25-62, 243-27-47, 243-26-59
oddziały ! Elbląg ! Niska 5 ! tel. fax 0-55 232-43-29
oddziały ! Gdańsk ! Łąkowa 35/38 ! tel. fax 0-58 301-86-35
oddziały ! Szum ! Zwł. Jaszczurczego 7 ! tel. fax 0-55 277-39-46

Przy zakupach naszych artykułów
udzielamy ulgi przy wpłatach na PFRON

POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW, czyli diabeł tkwi w szczegółach

cd. ze str. 14

● Rzecznik - i co dalej? Czy będzie tworzył swoje biura i zatrudniał w nich specjalistów (?), urzędników (?), pomocników (?). Czy też będzie urzędem jednoosobowym?

Tego typu wątpliwości i znaki zapytania powsta-

ją dziś, u progu uruchomienia nowej, prokonsumentycznej instytucji. Do 1 stycznia 1999 r. pozostało niewiele czasu. Dewiza: myśli globalnie - działa lokalnie, ma w powyższym kontekście szczególne znaczenie.

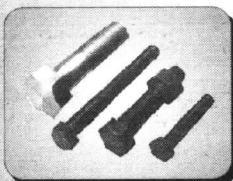
Małgorzata Niepokulczycka
Autorka jest prezesem Federacji Konsumentów

Firma Handlowo - Zaopatrzeniowa „CHEMTECH”

83-110 Tczew, ul. Głowackiego 6
tel./fax (058) 531 06 46 wew. 37, tel.kom. 0602 62 54 61

W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY OFERUJE:

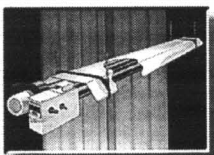

☒ ŚRUBY	☒ NITY
☒ NAKRĘTKI	☒ GWOŹDZIE
☒ PODKŁADKI	☒ ŚRUBY NIERDZEWNE
I KWASOODPORNE
☒ WKRĘTY	

oraz inne elementy złączne

**Już wkrótce zapraszamy do nowej siedziby
przy ulicy 30 Stycznia 42c, (obok Transmleczu)**

55/25

INNOTECH

20-50% OSZCZĘDNOŚCI
W EKSPLOATACJI

★ **PROMIENNIKOWE**
gazowe, elektryczne

Do ogrzewania obiektów przemysłowych,
sklepów, hal sportowych, warsztatów,
szkół, kościołów itp.

★ **POWIETRZNE**
olejowe, gazowe i elektryczne

★ **KURTyny POWIETRZNE**
elektryczne

**DYSTRYBUCJA, PROJEKTY,
INSTALACJE, SERWIS**

81-175 GDYNIA, ul. Bednarska 3, tel./fax (058) 625 20 56

25/69

83-130 PELPLIN, UL. PODGÓRNA 8

TEL. 536 12 56, 536 12 57

DZIAŁ ZBYTU: TEL. 536 12 58

DZIAŁ MARKETINGU: TEL. 536 36 84

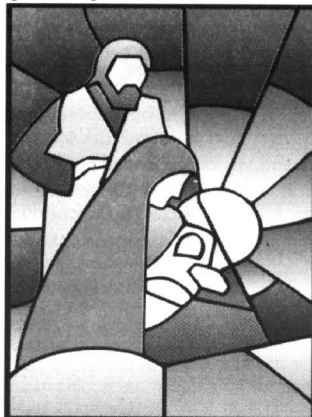
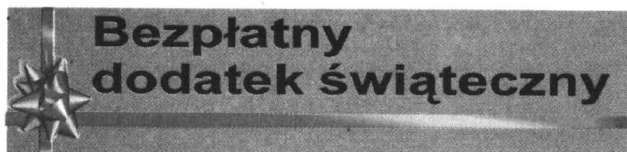
ZAKŁADY MIĘSNE „MICHNA”

Spółka z o.o.

Wszystkim Klientom
Zdrowych, Wesółych
i Pogodnych Świąt

64/25

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia wszystkim naszym Czytelnikom życzymy wesołych, spokojnych dni świątecznych, spędzonych w gronie najbliższych. Aby domy Wasze opuściły smutki i nieszczęścia a zagościły w nich miłość, szczęście i pogoda ducha.

Redakcja

Znani o świętach

Lubimy wracać w myślach do świąt Bożego Narodzenia z okresu naszego dzieciństwa. Zwróciliśmy się do znanych kwidzińiaków, by podzielili się z nami swoimi wspomnieniami z czasów, kiedy jeszcze wierzyli w świętego Mikołaja.

Ksiądz prałat Wojciech Kruk:

Najpiękniejsze były święta dzieciństwa, kiedy z rozplaszczonym na szybie nosem wypatrywałem pierwszej gwiazdki. W kuchennym zaciszu czekałem na przyście Mikołaja. Gdy usłyszałem stuk-puk, wiedziałem, że to on. Podczas wigilijnego wieczoru wszyscy składaliśmy sobie życzenia. Myślę, że wigilie z okresu dzieciństwa są wspomniane jako te najpiękniejsze. Święta spędzane bez rodziców są zupełnie inne. Życzę wszystkim, by święta Bożego Narodzenia nie były tylko tradycją czy symbolem. Ten czas ma w nas coś przemienić, ale nie na chwilę, a na cały rok. Ewangelia jest prosta, a życie ludzkie często bardzo skomplikowane. Chciałbym, aby święta Bożego Narodzenia zbliżały ludzi do Boga, ale też do innych. Tym, czego życzyłbym sobie w tym roku pod choinkę, jest realizacja moich planów, które dotyczą remontu organów i pomieszczeń kwidzińskiego Caritasu oraz odnowienia fresków. Pragnę również, by było jak najmniej biednych i bezrobotnych.

Antoni J. Pawłowski - kierownik Muzeum Zamkowego w Kwidzynie:

Przygotowania do świąt były długie. Ponieważ mieszkaliśmy w lesie, całą rodziną szliśmy szukać nadających się do wycinki choinek. Zawsze były dwie: jedna w domu, druga przed domem. Drzewko, które stało na zewnątrz, ozdabialiśmy paskami folii aluminiowej, wataj oraz bombkami. Nie było lampek, za to były świeczki. Bez względu na wiek każdy przygotowywał paczki świąteczne. Ubieraniem choinki zajmowało się starsze rodzeństwo. Gdy już wszystko było zrobione, musieliśmy wyjść z pokoju. Wtedy dorośli otwierali okno, by mógł przez nie wlecieć aniołek z prezentami. Kiedy wracaliśmy, pod choinką były różne niespodzianki. Przed kolacją wigilijną głowa rodziny intonowała, „Wśród nocnej ciszy”. Chociaż do kościoła było daleko, a droga wiodła przez las, szliśmy na pasterkę.

cd. na str. 2

Wszystkim mieszkańcom Kwidzyna życzymy, aby ten niepowtarzalny, wyjątkowy czas Świąt Bożego Narodzenia przebiegał radośnie, ciepło i pogodnie, a Nowy Rok przyniósł wszystko co najlepsze

Przewodniczący Rady Miejskiej
Rada MiejskaBurmistrz Miasta Kwidzyna
Zarząd Miejski

200427

Aby Dobra Nowina trafiła do Waszego domu, gościła cały Nowy Rok i abyście Państwo czerpali z naszych połączeń również moc dobrych nowin

zyczy

AUTORYZOWANY PRZEDSTAWICIEL

Plus GSM

TELE

Znani o świętach

Nie zastanawiałem się nad tym, co chciałbym znaleźć pod świątecznym drzewkiem. Jeśli będę miał odrobinę zdrowia, to myślę, że uda mi się doprowadzić do końca resztę. Będę zadowolony, jeśli choćby w 50% zrealizuję moje tegoroczne plany.

Janusz Świder - dyrektor Kwidzyńskiego Centrum Sportu i Rekreacji:

W dzieciństwie święta spędzałem w domu rodzinnym, w towarzystwie rodziców. W tym roku wybiorę się do rodziny. W świętach Bożego Narodzenia najbardziej cenię rodzinna, ciepłą atmosferę oraz spokój. Marzy mi się jakiś miły prezent, najlepiej, gdyby był to wygrywający kupon totolotka.

Grażyna Krzysztofiak - prezes Stowarzyszenia Bezpieczny Kwidzyn:

W czasach mojego dzieciństwa święta Bożego Narodzenia były bardzo rodzinne, zjeżdżała cała najbliższa rodzina. Zawsze było dwanaście potraw, dodatkowe nakrycie dla niespodziewanego gościa oraz sianko pod obrusem. Prezentami obdarowywaliśmy się dopiero pierwszego dnia świąt, a nie jak teraz, zaraz po wigilii. Potem wszyscy szli na pasterkę. Podczas świąt mojego dzieciństwa zawsze było dużo śniegu. Były bardzo wesołe, radosne. Rodzinną atmosferę tych świąt wspominam z wielką tęsknotą. Pod choinkę chciałbym dostać gwiazdkę z nieba.

Jarosław Golder - dyrektor Państwowej Szkoły Muzycznej I-go stopnia w Kwidzynie:

Święta mojego dzieciństwa zawsze były rodzinne. Do kolacji wigilijnej zasiadaliśmy o różnych porach, gdyż tata był górnikiem, a kopalni, jak wiadomo, nie zamyka się. Boże Narodzenie obchodziliśmy tradycyjnie, ze wszystkimi obyczajami. Potraw wigilijnych było tyle, ile wymaga tradycja. Choinka była prawdziwa, mimo że potem sypały się z niej igły. Najbardziej istotną wartością tych świąt jest chyba ich rodzinność. Przy jednym stole siadała cała rodzina,

bez względu na to czy w ciągu całego roku była skłonna, czy też nie. Nie wierzę już w świętego Mikołaja ani w Dziadka Mroza, ale pod choinką chciałbym znaleźć niespodziankę.

ap

PRZEDSZKOLAKI O ŚWIĘTACH

Chyba każdy z nas lubi we wspomnieniach wracać do świąt Bożego Narodzenia z okresu swojego dzieciństwa. Pamiętamy, jak pełni emocji ubieraliśmy świąteczne drzewko w kolorowe łańcuchy i bombki.

Potem z niecierpliwością wyczekiwaliśmy przy stole, uginającym się od wigilijnych potraw, pojawienia się gościa w czerwonym płaszczu, z wielkim worem prezentów. Jego przyjsięcie zwiastowała zwykle pierwsza gwiazdka, która pojawiła się tego wieczora na niebie. Powodowani ciekawością czy dzisiaj dzieci podobnie przeżywają okres Bożego Narodzenia, odwiedziliśmy je w przedszkolu. Pytaniami dotyczącymi Mikołaja, prezentów oraz wigilijnych przysmaków zasympaliśmy sześciolatków z Przedszkola nr 4.

Mikołaj ma brodę, czapkę i worek z prezentami. W worku są samocho-dziki, lizaki i takie ciastko - mówi jeden z przedszkolaków. Wiele kontrowersji wywołało miejsce zamieszkania

poni, ale pojawiły się też głosy, że to wcale nie południe, tylko Daleka Północ. Paweł natomiast wie na pewno, że dom Mikołaja znajduje się koło domu Bartka. Na Dalekiej Północy przez cały rok jest zima i świeci słońce. Niektóre przedszkolaki miały szcze-

machał ręką - opowiada Paweł. Inny chłopiec spotkał go w sklepie z komputerami. Tam była choinka, ale Mikołaj był biedny, bokiedy go poprosiliśmy o prezent, dał mi tylko lizaka - stwierdza Michał.

Dzieci doskonale wiedzą, że Mikołaj przyjeżdża do nich saniami, które ciągną renifery. Jednak prawie każdego przedszkolaka Mikołaj odwiedza z inną liczbą reniferów. Raz są to

Daria uważa, że Mikołaj dowiaduje się o jej życzeniach od pani ze sklepu. Pani ze sklepu konsultuje się wcześniej z jej mamą, która wybiera prezenty. Dzięki temu Daria zawsze dostaje to, co sobie wymarzyła. Większość przedszkolaków zawiadoma Mikołaja o swoich pragnieniach metodą tradycyjną, czyli drogą pocztową. Michał natomiast ma własną teorię na ten temat: mały Mikołaj daje listy od dzieci temu dużemu. Niestety, ten sposób ma swoje wady, zdarzyło się, że święty pomylił zamówienia.

O czym marzą dzieci końca XX wieku? Dziewczynki pod choinką chciałyby znaleźć lalkę Barbie z domkiem oraz ubrankami, wózek, sukienkę, zabawkową pocztę. Bardzo wymagające i te z zapędami młodych pań domu cieszą się z odkurzacza, miksera, a także ekspresu do kawy. Nie zaskoczył też śpiewająca choinka. Chłopcy są skromniejsi, mówią przede wszystkim o klockach LEGO, torze samochodowym i samochodzikach.

Lubimy święta, bo wtedy jest choinka, która pachnie, jak jest prawdziwa. Najbardziej lubimy zupę barszczową, uszka ze śmietanką, kurczaka i sok z suszonych gruszek - twierdzą dzieci.

ap

świętego. Wiele dzieci jest przekonanych, że Mikołaj zamieszkuje południe La-

ście zobaczyć świętego na własne oczy. Agnieszka twierdzi, że był u niej w domu i jadł zupę. Daria dostrzegła go na ulicy. Mikołaj był ubrany na czerwono, był bardzo stary, miał głowę oraz brodę. Wcale się go nie bała, nawet jej się spodobał. Dzieci zgodni twierdzą, że nie boją się go, chociaż jedna dziewczynka zdradziła, że jej starsza siostra strasznie się go obawia. Ja widziałem Mikołaja w tym sklepie, co tam są chleby, i on do mnie

tylko dwa zwierzaki, innym razem aż dziewięć lub nawet dziesięć. Mikołaj to człowiek, tylko zacząrowany - mówią dzieci. Daje prezenty wszystkim, tym zaś, którzy nie zasłużyli na prezent, daje różgę. Jedna z dziewczynek przyznała się do otrzymania różgi, ale „wtedy byłam jeszcze mała” - usprawiedliwia się. Święty dociera do domów różnymi drogami. Do mieszkańców bloków wchodzi przez okno, a do domków trafia kominem.

CO TO JEST?

W staropolszczyźnie i gwarach pojawiają się obco brzmiące w naszych czasach nazwy potraw. Objaśniamy niektóre z nich:

ciurba, ciorba - rodzaj wigilijnej chłopskiej zupy, karpiele - brukiew, kisiel - postna potrawa staropolska, przyrządzana z mąki owsianej i spożywana na zimno, kisielica - żur z mąki gryczanej, klóta - postna kapusta gotowana z ziemniakami, kulebiki - ciasto drożdżowe z farszem, kołatanka - potrawa przyrządzana z brukwi, kaszy jęczmiennej i cukru, kurchalce, łamańce, tłuczeńce - ciasteczka wigilijne, lemieszka - zacierka z mąki gryczanej, miodownik - ciasto z miodem,

olałki - pszenne placki smażone na oleju, orkisz - rodzaj kaszy jęczmiennej, plięnce - rodzaj placków ziemniaczanych, siemieniotka, konopionka - postna zupa z konopi z cebulą i mąką z kaszy jaglanej, sądak - sandacz, wędłka, zawiedka, windłocha - potrawa z suszonej brukwi z mąką, wjuny - piskorze, zwar - ser z siemienia lnianego, zuwka - słodkawa potrawa z serwatki, mąki i twarogu.

opr. A.S.

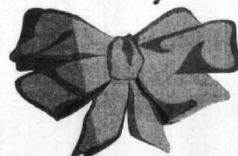
Kutia

Słownik języka polskiego informuje, że kutia to tradycyjna potrawa wigilijna, znana zwłaszcza na Rusi i Litwie, przyrządzana z gotowanej pszenicy, kaszy lub ryżu, z utartym makiem, zwykle z dodatkiem miodu i bakalii. Potrawa ta jest typowa zwłaszcza dla wschodniej Polski i kresów. Prawdopodobnie wadziemy ją wpływem ruskim i ukraińskim. Składniki kutii nie są dobrane przypadkowo. U pogańskich Słowian wspólne jedzenie kaszy z pęczaku z makiem i miodem symbolizowało zgodę. Pierwotnie do przyrządzania kutii używano jęczmienia lub kaszy jęczmiennej. Stopniowo pojawiła się także pszenica, później ryż. Niemniej pozostały zboże, mak i miód. Potrawę mogą urozmaicić dodatki: orzechy, migdały, daktyle, figi, rodzynki, skórka pomarańczowa lub cytrynowa.

opr. A.S.

Wesołych i spokojnych Świąt Bożego Narodzenia, spełnienia marzeń i szczęścia w Nowym Roku wszystkim mieszkańcom gminy

**zyczą
Zarząd
i Rada Gminy
Kwidzyn**

200425

CO JADANO Szopki w katedrze

Tradycyjna polska wigilia składała się z potraw postnych. Jadłospis musiał zawierać płody pola, lasu, wody. Z lasu pochodziły grzyby, orzechy i miód, z pola

- kasze, zboża, jarzyny i owoce, z rzek i jezior - ryby. Nie wszyscy wiedzą o tym, że dawniej nabiał nie był uznawany za postne jedzenie. W różnych regionach Polski kształtowały się różne tradycje wigilijne. Dotyczyły one również podawanych na wieczór potraw. Historia Kwidzyna ułożyła się w taki sposób, że w naszym mieście znaleźli się ludzie pochodzący z różnych stron Polski. Przywieźli ze sobą różnorakie tradycje, również kulinarne.

Podlasie

Tradycja nakazywała, aby na stole pojawił się barszcz, ryba smażona lub gotowana, wjuny, kompot z gruszek i kutia.

Kresy Wschodnie

Jedyną okrasą potraw był tu olej lniany. Na początek podawano kisiel przyrządzony z suszonego owsa. Następnie jedzono barszcz z grzybami, ryby. Wieczór kończyło podanie kutia.

Poznańskie

Dawniej w wigilię podawano tu zupę z konopi, grochówkę lub polewkę z maku z jagłami, kluski z sokiem z kiszanej kapusty (tzw. kwaśnem), kluski z makiem, kluski z miodem, groch, suszone grzyby smażone w oleju, kapustę, kaszę i gruszkę.

Okolice Szamotuł

W tym rejonie zwykle spożywaną o kłuskę z makiem, kapustę, grzech, kaszę, grzyby i wódkę.

Pomorze

Na Pomorzu panowały nieco odmienne obyczaje. Obok popularnych w innych regionach klusek z makiem, jadano rybę, zupę piwną, bułeczki, kapustę z grzybami, śledzie i pierogi.

Mazowsze

Tradycyjna mazowiecka wigilia składała się z pięciu, siedmiu lub dziewięciu potraw. Ilość zależała od zamożności gospodarza. Spożywano oplatek, wódkę, kapustę z grzyba-

mi, barszcz grzybowy, kartofle z makiem, kluski z gruszkami, kaszę jaglaną z olejem, prażony groch, pasternak, oładki, kisiel owsiany lub żurawinowy oraz kutię.

Zgromadzone dzieci, opiekunów i rodziców przywitał proboszcz katedry ks. Wojciech Kruk. Wszyscy mogli podziwiać kilkadziesiąt pięknych szopek. Tradycja bu-

lą, kartofle ze śledziem, suszone śliwki z kaszą, rzepę, kołacz z serem lub śliwkami.

Warmia i Mazury

Trudno w to uwierzyć, ale etnografowie twierdzą, że do II wojny światowej mieszkańcy Warmii i Mazur nie przestrzegali postu. Na stół podawano zwykle świąteczne potrawy: pieczoną gęś, gęsia kiełbase, mięso, ciasta, słodycze. Można więc, że wielu Czytelników nie znajdzie tu wszystkich swoich tradycyjnych potraw.

Inni zauważają, że w ich rodzinie spożywa się tylko niektóre dania z macierzystego regionu. Nie ma się czemu dziwić. Nie tylko regiony, ale nawet poszczególne wsie różniły się swoim wigilijnym menu.

Od wiejskiej jeszcze bardziej różniła się kuchnia w szlacheckich dworach. Podobno podawane tam potrawy były bardzo różnorodne i pomyślowe. Mówi się, że Polacy byli niegdyś mistrzami w przyrządzaniu dań rybnych. Oprócz ryby podawano też wymyślne słodkości, którym nie żałowano drogiej wówczas bakalii.

Śląsk

Tradycja nakazywała, aby mieszkańcy tego regionu w czasie wieczery wigilijnej spożywali siemieniokę, suszone śliwki z faso-

pi, barszcz grzybowy, kartofle z makiem, kluski z gruszkami, kaszę jaglaną z olejem, prażony groch, pasternak, oładki, kisiel owsiany lub żurawinowy oraz kutię.

Warmia i Mazury

Trudno w to uwierzyć, ale etnografowie twierdzą, że do II wojny światowej mieszkańcy Warmii i Mazur nie przestrzegali postu. Na stół podawano zwykle świąteczne potrawy: pieczoną gęś, gęsia kiełbase, mięso, ciasta, słodycze. Można więc, że wielu Czytelników nie znajdzie tu wszystkich swoich tradycyjnych potraw.

Inni zauważają, że w ich rodzinie spożywa się tylko niektóre dania z macierzystego regionu. Nie ma się czemu dziwić. Nie tylko regiony, ale nawet poszczególne wsie różniły się swoim wigilijnym menu.

Od wiejskiej jeszcze bardziej różniła się kuchnia w szlacheckich dworach. Podobno podawane tam potrawy były bardzo różnorodne i pomyślowe. Mówi się, że Polacy byli niegdyś mistrzami w przyrządzaniu dań rybnych. Oprócz ryby podawano też wymyślne słodkości, którym nie żałowano drogiej wówczas bakalii.

Tradycja nakazywała, aby mieszkańcy tego regionu w czasie wieczery wigilijnej spożywali siemieniokę, suszone śliwki z faso-

oprac. A.S.

dowania szopek wywodzi się z jasełkowych przedstawień ku czci narodzin Chrystusa. Odbywały się one w

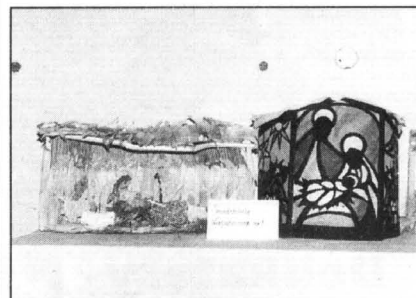
Zgromadzonych w katedrze przywitał jej gospodarz ks. Wojciech Kruk

kościółach w ubiegłych stuleciach. Wiejskie szopki były przede wszystkim sceną jasełkowych przedstawień, w

Jasełka w wykonaniu przedszkolaków

których grały drewniane kukielki osadzone najczęściej na drążkach. Wiele scenek przedstawiało sytuacje z codziennego życia. Dziś już niewielu ludzi buduje szopki. Nie zostały one jednak zapomniane. Mogą o tym świadczyć szopki wykonane przez przedszkolaków z Kwidzyna, z przedszkola w Marezinie oraz Szkoły Podstawowej nr 7. Współczesne szopki przedstawiają najczęściej ubogą stajenkę ze źłóbkami, w którym leży mały Jezus, obok stoją Maria i Józef oraz trzej królowie przybywający z darami do Betlejem. Są także figurki aniołów i zwierząt.

Szopki były bardzo efektowne i starannie wykonane

Bank Spółdzielczy w Kwidzynie

życzy wszystkim Klientom spokojnych, szczęśliwie i zgodnie spędzonych w serdecznym gronie Świąt Bożego Narodzenia oraz szczęścia i pomyślności w Nowym Roku

ŚWIĄTECZNE SYMBOLE

Święta Bożego Narodzenia kojarzą się nam zwykle z prezentami, wolnym miejscem przy stole i rodzinnym śpiewaniem kołęd. Jednak nie zawsze zastanawiamy się co te symbole oznaczają, skąd się wzięły w bożonarodzeniowej tradycji.

Pochodzenie zwyczaju pozostawiania dodatkowego miejsca przy stole jest trudne do ustalenia. Z pewnością nie jest obyczajem młodym. Wolne nakrycie czeka na niespodziewanego gościa, wyraża naszą pamięć o tych,

którzy z jakichś powodów nie mogą usiąść przy wigilijnym stole razem z nami. Korzenie obdarowywania się prezentami sięgają jeszcze czasów starożytnych Rzymian. Kościół nazwał tę tradycję Gwiazdka, ze względu na moment

wręczania podarków. Moment ten określa pojawienie się na niebie pierwszej gwiazdy, której odnośnikiem jest Gwiazda Betlejemka. Również śpiewanie kołęd ma wielowiekową tradycję, notowaną już w czasach pogańskich. Kołody upodobał sobie szczególnie prosty lud, który dostrzegł podobieństwo w swoich losach i ubóstwie nowo narodzonego Zbawiciela.

ap

NASZA SONDA

Święta Bożego Narodzenia, na które czekamy przez cały rok wreszcie nadeszły. Jak będziemy je spędzać? W gronie rodzinnym, czy ze znajomymi? Tradycyjnie, czy może inaczej, bardziej nowoczesnie? To pytania zadane kwidzyńskiemu.

Jola - uczennica I Liceum Ogólnokształcącego:

Święta zawsze spędzam w domu z rodziną. Na wigilię jedziemy do babci, tam spotyka się prawie cała rodzina, która mieszka w Kwidzynie.

Grzegorz - obecnie bez pracy:

W domu. A gdzie indziej można spędzać Boże Narodzenie? Cała rodzina siedzi w domu, oglądamy filmy na wideo, najczęściej komedie. Najbardziej nie mogę doczekać się świątecznych potraw. Właściwie nie mam żadnych interesujących tradycji ani zwyczajów. Gdyby nie to, że w domu stoi choinka, można by powiedzieć, że to taka dłuższa niedziela.

Tadeusz - mechanik samochodowy:

Boże Narodzenie bardzo szanuję pomimo tego, że nie jestem praktykującym katolikiem. Święta obchodzę tak, jak lubię. W wigilię nie zachowuję postu, czyli inaczej niż to robi większość Polaków. Zawsze na stole jest pieczony indyk - to już u mnie tradycja. Nie odbiega od normy natomiast to, że jest to święto rodzinne i spędzam je w domu. Lubię białe święta - szkoda, że śnieg już się rozpuścił.

Marek - właściciel sklepu:

Nie powinienem się chyba wypowiadać dla gazety kwidzyńskiej, bo jestem z Grudziądza. Święta spędzam na pewno skim tradycyjnym pierwszymie mnie w zeszłym wyjeżdżam Zakopanego. Już wypróbuję. Jest tam mowa jedzenia. Nie muszę się nie trzeba martwić. Jest tam prawie jak w domu tyle, że znacznie wygodniej. Polecam kwidzyńskiemu taką formę spędzania świąt.

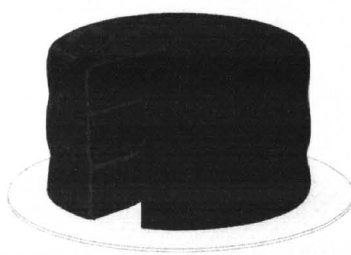
o Mamy tam wana kwapyszne donie i miła Nie musio nie się ja

Piernik

Ten typowy świąteczny wypiek ma bogatą historię. Jego początki giną w mrokach dziejów. Jeszcze pogańscy Słowianie przyrządzali ciasto uznawane za przodka dzisiejszych pierników. Wyrabiali mianowicie przysmak złotawy z miodu i grubo mielonych ziaren pszenicy.

Wraz ze zmianami cywilizacyjnymi zmienił się i piernik. Jego pierwotna nazwa „miodownik” nawiązywała do najstarszej receptury. Dziś używane określenie pochodzi od dodawanych do ciasta przypraw korzennych, które nadawały mu piepr-

zawanie. Jednak wyrabianie gęstego i twardego ciasta wymagało dużej siły i ogromnej wprawy. Najistotniejszy składnik ciasta piernikowego - zaczyn - był bardzo cenny. Wpadało nawet, aby znalazł się w posagu panny młodej.

Wyrobione już surowe ciasto mogło być bardzo długo przechowywane. Po upie-

niu, pierny smak. Ciasto to zawsze było obecne w polskich domach. Przede wszystkim pełniło wtedy rolę przekąski do wódki. Spożywano wtedy pierniki bardzo korzenne i mało słodkie. Zwyczaj nakazywał, żeby nie podawać wódek i pierników dopóki nie odejdą od stołu dzieci i ubodzy krewmi (!). Świąteczny zaś piernik był bardzo słodki i dodawano do niego bakali. Przygotowanie tego wypieku nie było łatwe. Składniki ciasta: miód, korzenie, mąka żytnia i pszenna, spirytus i potaż (odpowiednik proszku do

czekania cechowało się niezwykłą twardością. Dopiero po paru tygodniach nadawało się do jedzenia.

W dawnej Polsce mówiono, że istnieją cztery najlepsze rzeczy: toruński piernik, gdańska wódka, krakowska panna i warszawski trzewik.

W dzisiejszych czasach nie kulturyjemy już staropolskich tradycji piernikowych. Warto jednak sięgnąć do starych receptur i spróbować zrobić prawdziwe, piernikowe ciasto. Może okazać się lepsze niż to z torebki?

opr. A.S.

Choinka

Czy istnieje polski dom, w którym nigdy nie stała choinka? Jest ona tak związana z Bożym Narodzeniem jak niewiele innych elementów naszej kultury. Tymczasem dzisiejsza choinka jest stosunkowo

młodym zwyczajem. W dawnej Polsce zawieszano u pałapu przybrane wierzchołki sośniny. Na Rzeszowszczyźnie była to jutka, na Warmii i Mazurach jeglika, w Małopolsce i Krakowie sad, w sandomierskim i lubelskim wiecha. Bardzo często zdobę tę nazywano podłazniczką. Zwyczaj przystrojania i wieszania małych choinek był znany niemal w całej Polsce.

Obowiązek dostarczenia drzewek spoczywał na młodych mężczyznach. W wigilijny poranek wybierali się oni do lasu i przynosili odpowiednie drzewka. Następnie przycinali im wierzchołki zostawiając tylko boczne gałęzie. Podłazniczki wieszano na zewnątrz domu nad sienią, u pałapu w oborze i w izbie, w której miała się odbyć wigilia. To ostatnie drzewko musiało być przystrojone opłatkami, jabłkami i orzechami. Miało chronić domowników od złych mocy i neutralizować złe uroki. Zwyczaj przystrojania stojącej choinki przeżyliśmy na przełomie XVIII i XIX wieku od naszych zachodnich sąsiadów. Na wsia tradycja rozpowszechniła się znacznie później. Z badań etnografów wynika, że na Mazurach zwyczaj ten przyszedł się około 1910 r., na Rzeszowszczyźnie tuż przed I wojną światową, w górach dopiero na przełomie lat dwudziestych i trzydziestych. Zanim pojawiły się bombki, do przystrojania choinek używano głównie orzechów, jabłek i wydumuszek. Przypisywano im wielką moc. Jabłka miały zabezpieczyć przed chorobami, pomagały w kłopotach miłosnych. Orzechy kojarzyły małżeństwa, sprawadzały miłość. Wiszące na choince wydumuszki miały natomiast symbolizować dobrobyt i odradzające się życie.

A.S.

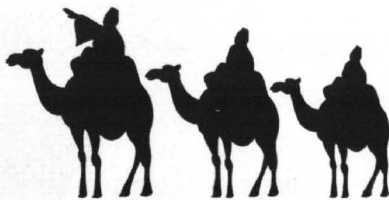
Mędrcowie ze Wschodu

Tydzień po Nowym Roku w wielu drzwiach pojawiają się znaki K+M+B oraz data bieżącego roku. Kredowe napisy mają świadczyć o przynależności mieszkańców oznaczonego tak domu do grona dzieci bożych.

Wspomniane symbole nawiązują do zdarzeń z czasów biblijnych przed wyjściem Izraelitów z ziemi egipskiej.

Święto Trzech Króli pojawiło się już w IV wieku. Jak dowiadujemy się z Ewangelii świętego Mateusza, w niedługim po narodzeniu małego Jezusa czasie trzech wschodnich mędrców złożyło pokłon Dzieciątku Jezus. Byli to

Kacper, Melchior i Baltazar, którzy przybyli aż do Betlejem, by oddać Mu hołd. Ofiarowane przez

nich dary: mirra, kadzidło oraz złoto, również mają swoje znaczenie. Mirra symbolizowała kapłaństwo, kadzidło skojarzo-

no z męczeństwem, natomiast złoto oznaczało królewską władzę Zbawiciela. Przypuszczalnie trzech królów pochodzących z Mezopotamii i parali się naukami astrologicznymi. Jak wiadomo, do Chrystusa wiodła ich Gwiazda Betlejemka. Tradycyjnie przyjmuje się, że Kacper to Azja, Melchior -

Europa, z kolei Baltazar, na ilustracjach przedstawiany jako Murzyn, symbolizuje Afrykę. Według podań ich prochy do dziś spoczywają w Kolonii. Ponadto postaci mędrców odwołują się do różnorodności ras, ludów i języków.

op. ap

Delikatesy
elba

Kwidzyn, ul. Targowa 15

Życzymy Naszym Szanownym Klientom zdrowych i wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz szczęśliwego Nowego Roku

NA SYLWESTRA CZY W SYLWESTRA

Wszyscy wiedzą, jakim mianem określamy ostatni dzień w roku. Jest to oczywiście sylwester. Czy nie mamy jednak żadnych kłopotów z poprawnym używaniem tej nazwy? Czy bawimy się w sylwestra, na sylwestra czy na sylwestrze? Spróbujmy rozstrzygnąć tę kwestię.

Jeśli mówimy: „bawimy się w sylwestra”, określamy dzień zabawy. „W sylwestra”, czyli ostatni dzień roku, kiedy są imieniny Sylwestra. To samo znaczy określenie „na sylwestra”, na przykład na sylwestra byłibyśmy w Zakopanem. To samo określenie może jednak komunikować co innego: „w sylwestra” czyli na zabawie sylwestrowej. Zatem pytanie „Gdzie byliście na sylwestra?” jest dwuznaczne. Temu kto je zadaje może chodzić zarówno o cały dzień 31 grudnia, jak i o zabawę urządzoną w tym dniu. Najczęściej jednak chodzi o obie rzeczy. Dzień ten bowiem na tyle zrosł się w naszej tradycji z zabawami i balami, że jego nazwa stała się wła-

ściwie synonimem. A czy określenie „na sylwestrze” jest poprawne? Odnosi się ono tylko do zabaw, a nie całego dnia. Można więc powiedzieć: „Staszka poznałem na sylwestrze”. „Na sylwestrze w naszej restauracji było doborowe towarzystwo” itd. Wyrażenie „na sylwestrze” brzmi bardzo potocznie i nie powinno być używane w wypowiedziach starannych. Nie jest ono jednak niepoprawne i nie razi w swobodnej rozmowie. Wyraz „sylwester” w wyżej omówionych połączeniach używane w wypowiedziach piszemy małą literą. Jedynie gdybyśmy chcieli posłużyć się starszym sposobem określenia dat i powiedzieliśmy: „Na świętego Sylwestra”, po-

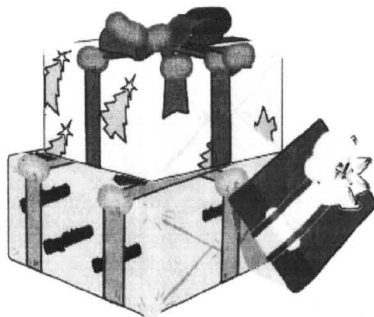
winniśmy zastosować dużą literę, użylibyśmy bowiem imienia „Sylwester”, czyli imienia patrona tego dnia. Bał Sylwestrowe rozpoczynają kamawal. Nazwę tę zapożyczyci przed wiekami z języka włoskiego „carne vale” („mięso żegnaj”), jako przeróbkę nazwy „carrus navalis”, która w łacinie oznaczała wóz biorący udział w uroczystych pochodach ku czci boga Dionizosa, a wreszcie jako wywodząca się ze starofrancuskiego określenia carn-aval („mięsożerstwo”). W każdym razie nazwa ta nie pochodzi na pewno od określenia „kar nawal”, jak to się czasem naiwnie tłumaczy (ten nawal kar miał rzekomo następować po okresie hulanki i zabawy). Bawiąc się w kar nawale nie powinniśmy się zatem obawiać, że już sama nazwa tego okresu sprawdzi na nas jakąś karę.

op. ja

Świąteczna gorączka

Już od początku grudnia panuje w Kwidzynie świąteczna atmosfera. W sklepach pojawia się coraz więcej klientów kupujących ozdoby choinkowe i prezenty dla najbliższych.

Mysząc o choince zawsze stajemy przed dylematem: czy sztuczna czy prawdziwa? Choinka naturalna ma niezaprzeczalny urok. Mamy do wyboru „nieekologiczne” drzewka cięte i „ekologiczne” w doniczkach. Te pierwsze mogą służyć tylko raz. Są jednak tanie. Nadleśnictwo Kwidzynie proponuje najniższe drzewka (0,5 m) już za 6 zł. Jeżeli chcemy mieć

drzewko aż do sufitu, będzie to kosztować już 17 zł. Choinka o wysokości do 3,5 m kosztuje 35 zł, zaś wyższa niż 5 m - 50 zł. Droższe są drzewka w doniczkach. Trzeba za nie zapłacić od 18 do 50 zł. Mają jednak tę zaletę, że wiosną można

zasadzić je w przydomowym ogródku. Sztuczne choinki służą przez wiele lat. Nie wymagają podlewania, nie gubią igieł, ale mają mniej uroku. Kupno takiego drzewka to już poważna inwestycja. Wprawdzie najmniejsze można nabyć już za około 20 zł, ale za te najpiękniejsze i najładniej wykonane trzeba zapłacić ponad 300 zł. Niewielu osobom wystarczy sama choinka. Trzeba ją przystroić i tu trudno zaoszczędzić. Najtańsze bombki kosztują 1,20

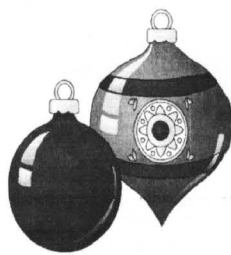
zł. Jeżeli chcemy kupić całe pudełko, musimy

zł. Jeżeli chcemy kupić całe pudełko, musimy przygotować się na wydatki 16 zł za 4 sztuki lub 21 zł za 8 sztuk. Są to oczywiście przeciętne ceny.

Można natomiast znaleźć bombki, za które trzeba będzie zapłacić nawet 10 zł za sztukę. Ozdobny choinka kosztuje 3,60 zł. Oprócz bombek tradycyjnymi ozdobami są łańcuchy, włos anielski, lameta. Ceny łańcuchów są różne. Im dłuższy i grubszy łańcuch, tym jest droższy. Jeżeli ma się pieniądze można bez trudu zapłacić 8,50 zł za jeden. Znacznie tańszy jest włos anielski. Trudniej go kupić i przeciętnie kosztuje 1,20 zł. Jeżeli podsumujemy dotychczasowe wydatki, okaże się, że lampki choinkowe nie przerażają już ceną. W zależności od sklepu zapłacimy 17 zł za

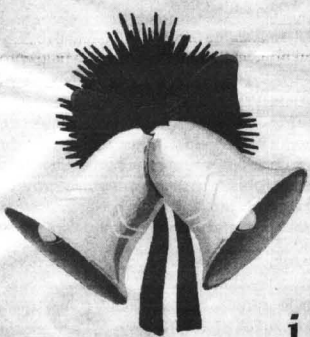
sto i 20 zł za dwieście punktów świetlnych. Ostatnio moda nakazuje, aby nie poprzestawać na choince. W sklepach roi się od wszelkiego rodzaju droższych i tańszych drobiazgów. Girlandy i kręgi z nasładowego świerka

szartowego tworzywa kosztują od 31 zł do 65 zł. Można nimi udekorować budynec. Zewnętrzna ozdoba będą też plastikowe witrażki za 5 zł. W mieszkaniu możemy nacieszyć się papierowymi serwetkami ze świątecznym nadrukiem (3,60 zł) lub obrusem za 18,30 zł. Najtańszy stroik na święce kosztuje 3,80 zł. Za większe ozdobne wieńce i stroiki trzeba zapłacić od 13 do 50 zł. Pod choinką muszą znaleźć się prezenty. Najczęściej kupujemy swoim bliskim kosmetyki, biżuterię, bieliznę, koszule, swetry, kapecie. Księgarze propo-

nują sporo publikacji albumowych. Dzieci zwykle otrzymują słodycze i zabawki. Dużym popytem cieszą się lalki-niemowlaki, klocki lego, zdalnie sterowane samochody i przytulanki. W tym roku dzieci marzą głównie o Kubusiu Puchatku.

A.S.

200434

Szczęścia, zdrowia i pomyślności w świąteczny czas oraz pogody ducha i radości w Nowym, 1999 Roku wszystkim Szanownym Klientom życzy Dębowa.

Delikatesy - ul. Dębowa 4
Centrum Ogrodnicze - ul. Hallera 12
Sklep, Komis - ul. Kopernika 12

Oplatek

Wieczere wigilijną rozpoczynamy od dzielenia się oplatkiem. Zwyczaj ten jest dziś uważany za typowo polski.

Przejęliśmy go jednak od innych ludów. Pierwotnie na południu Europy wiemi i duchowni obdarowywali się eulogiami - nieofiarnym chlebem. Współcześnie nie umiemy sobie wyobrazić wigilii bez oplatka. Przesyłamy go nawet nieobecnyemu tego dnia bliskim. Tradycja nakazuje, aby dzielenie się oplatkiem rozpoczynał pan domu lub najstarszy syn. Dopiero gdy wszyscy obecni połamali się oplatkiem, można było zasiadać do stołu.

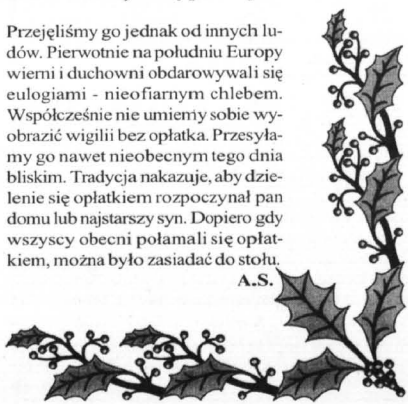
A.S.

Makowiec

To drugie, obok piernika, najpopularniejsze ciasto świąteczne.

Czasem nazywa się go makownikiem lub struclą z makiem. Podstawą tego wypieku są cięciutki warstwy ciasta drożdżowego lub krucho-drożdżowego oraz jak najwięcej maku. Do farszu, prócz maku, dodaje się miód i najróżniejsze bakalie: migdały, orzechy, skórkę pomarańczową, wanilię, rodzynki.

opr. A.S.

Kolędy wieczorem

W auli Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Kwidzynie odbył się koncert „Wieczór kolęd”. Zaprezentowano popularne i znane większości z nas kolędy i pastorałki. Wystąpili wyłącznie uczniowie szkoły muzycznej. Śpiewom towarzyszył akompaniament fortepianu, skrzypiec, wiolonczeli, fletów, klarnetów oraz saksofonów. Przygotowano również jasełka.

Jak powiedział nam dyrektor szkoły Jarosław Golder, koncert z taką inscenizacją i tyloma wykonawcami odbył się po raz pierwszy. Dyrektor określił nawet ten koncert jako doświadczenie. Pomysłodawcą tegorocznego wieczoru kolęd był

Jarosław Golder. Najwięcej pracy w przygotowaw-

nie koncertu włożyły nauczycielki Danuta Mikolajewska i Małgorzata Sulot. Pomogli pozostali nauczyciele i oczywiście uczniowie. Dzięki ekranowi, na którym wyświetlono tekst, wszyscy zgromadzeni mogli włączyć się do śpiewu.

Wieczór kolęd zgromadził bardzo wielu słuchaczy. Aula nie zdołała pomieścić wszystkich, którzy przyszli na koncert.

ja

Po raz pierwszy przygotowano żywą szopkę

Liczny chór wykonywał kolędy i pastorałki

Gwiazda Betlejemka

Motyw gwiazdy w bożonarodzeniowej tradycji jest bardzo częsty. Spotykamy go na szopkach, choinkach, ogromną, oświetloną gwiazdę noszą kolędniczy.

Niektórzy naukowcy w ewangelicznej Gwieździe Betlejemskiej widzą historyczne, rzeczywiste zjawisko, które w ich opinii pozwala na określenie autentycznej daty narodzin Jezusa. Badacze nie podają się, mimo że teolodzy dalecy są od tłumaczenia tego zjawiska w sposób racjonalny. Jeden z astronomów stwierdził, że ową gwiazdą mogła być szczególna koniunkcja Jowisza z Saturnem. Jeśli by jednak wierzyć naukowcom, to okazałoby się, że powszechnie przyjęta data Bożego Narodzenia jest błędna. Z ustaleń badaczy wynika bowiem, że Chrystus narodził się ...na początku października.

op. ap

Gorączka sylwestrowej nocy

Gdzie spędzimy sylwestrową noc? Jak co roku wiele osób będzie bawiło się na noworocznych balach w restauracjach, szkołach czy dyskotekach. Część wylegnie na place i główne ulice miast, by świętować w tłumie. Niektórzy wybiorą wyjazd w góry i sylwestra w przytulnym schronisku czy pensjonacie.

Jednak zdecydowana większość powita Nowy Rok w domowym zaciszu, w gronie najbliższych i znajomych. Nie wszystkich po prostu stać na sylwestrowe szaleństwo.

Od 220 do 500 zł

Ceny tegorocznych balów sylwestrowych w Kwidzynie, w zależności od kategorii lokalu i przewidywanych atrakcji, są zróżnicowane. Najtaniej jest w restauracji „Bajka” - 220 złotych, nieco drożej w barze „Lotos” - 280 złotych od pary. Podobne sumy trzeba wyłożyć za bale organizowane w szkołach. W I LO zapłacimy 285 zł, a w II LO - 300 zł. Najdrożej jest w restauracjach o wyższym standardzie. W „Maximie” bal sylwestrowy kosztuje 450 zł, a w „Białym Dworze” i klubie „Waro” 500 zł od pary. Mimo iż do sylwestra nie pozostało już wiele czasu, w niektórych lokalach (np. „Biały Dwór”, „Lotos”, „Bajka”) wciąż są jeszcze wolne miejsca.

Schabowy i dzik

Atrakcje kulinarne oferowane przez organizatorów sylwestrowych zabaw są podobne. W cenę wliczone jest zwykle pół litra wódki i szampan na dwie lub cztery osoby. Wszędzie serwowane będą zarówno dania na ciepło, jak i zimne przekąski. Najpopularniejsze potrawy to kurczak, kotlet schabowy i różnego rodzaju sałatki. Nieco bardziej wyszukane menu proponuje restauracja „Biały Dwór”. Tam organizatorzy proponują gościom takie dania jak: bef strogonow, rostbef z dziczyzny czy też pieczony dzik. W „Waro” natomiast podawane będą owoce morza. Większość zabaw noworocznych odbywać się będzie w rytm muzyki wykonywanej przez zespoły muzyczne z Kwidzyna i okolic. Wyłamał się tylko klub „Waro”, gdzie o oprawę muzyczną zadba dyskotekoj.

Sylwester dla młodzieży

Na balach sylwestrowych bawić się będą przede wszystkim ludzie w średnim wieku, pracujący i sami zarabiający na swoje utrzymanie. Kwidzyńska młodzież natomiast powita Nowy Rok na prywatkach, dyskotekach i w pubach. W pubie „Barbara” wstęp kosztować będzie 20 zł. W „Czerwonej oberży” czyli popularnym spichlerzu wstęp kosztować będzie 45 zł od osoby. W cenę wliczone są dwa gorące dania. Będzie można również skorzystać ze szwedzkiego stołu. Normalnie otwarte będą kwidzyńskie dyskoteki. Jednak zarówno w „DJ Clubie”, jak i w „Kaskadzie” wstęp będzie nieco droższy niż zwykle.

Gdzie bawią się VIP-y

Kwidzyńskie VIP-y spędzą sylwestra bardzo różnie. Poseł Jerzy Godzik wraz z rodziną wybiera się do Kazimierza nad Wisłą. Wiceburmistrz Roman Bera Nowy Rok przywita w domu. Komendant policji Piotr Mateusiak w sylwestrową noc będzie miał dyżur. Krótko przed północą pojawi się na placu przed teatrem. Prezes Philipsa Andrzeja Gołyga weźmie udział w charytatywnym balu, który odbędzie w elbląskim Elzanie. Najwięcej znanych postaci pojawi się jednak na sylwestrowym balu, który odbędzie się na kwidzyńskim zamku. Tam bawić się będą starosta Leszek Czarnobaj, burmistrz Andrzej Krzysztofiak i prezes International Paper Jerzy Majewski.

Sztuczne ognie

Dla tych wszystkich, których nie stać na sylwestrowe szaleństwo lub po prostu nie zdecydowali się pójść na któryś z noworocznych balów, Kwidzyńskie Centrum Kultury organizuje powitanie Nowego Roku na placu przed teatrem. Jeśli tylko nie boimy się zimna, możemy wziąć udział w noworocznych loteriach i jak co roku w tłumie innych kwidzyńskich obejrzeć pokaz sztucznych ogni.

RaV

Starosta Powiatu Kwidzyńskiego,
Przewodniczący Rady Powiatu i
Zarząd Powiatu składają
Wszystkim Mieszkańcom Powiatu
serdeczne życzenia spokojnych,
radosnych Świąt Bożego Narodzenia
oraz szczęśliwego Nowego Roku 1999

TRADYCJA WIECZORU WIGILIJNEGO

Wigilia to bardzo ważny dzień, rozpoczyna bowiem święta Bożego Narodzenia. Święta typowo rodzinne, pełne pięknych tradycji i podniosłego nastroju. Wieczór wigilijny jest najbardziej wzruszającym wieczorem roku.

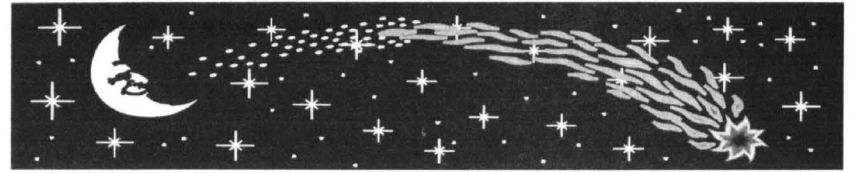
Na powstanie świąt Bożego Narodzenia (obchodzonych od IV wieku naszej ery) złożył się bardzo długi i skomplikowany proces historyczny, którego pierwsze stadia giną w pomroce dziejów. Zwyczaj ludowe i obrzędy religijne różnych wyznań, narodowości i kręgów kulturowych nawarstwiały się na przestrzeni wieków, splatały ze sobą, łączyły w przedziwne formy. Jedne z nich stopniowo zanikały i do nowszych czasów dotrwały jedynie w formie szczałkowej, inne wzbogacały się i rozrastały. Antyczne, pogańskie zwyczaje zespoliły się ze zwyczajami chrześcijańskimi. Każdy naród zabarwił je specyficznymi cechami własnej kultury i nadał im własną treść.

Noc duchów i czarów

Z nocą wigilijną związane są liczne wierzenia. Jest to noc, w czasie której blakają się duchy, a w wierzeniach ludowych noc ta jest okresem czarów, niesamowitych zjawisk i nadprzyrodzonych mocy, rządzonych przez tajemniczy i nieodgadniony świat zmarłych. To wieczór, w którym nie ma rzeczy niemożliwych. Według starych wierzeń w wieczór ten otwiera się wnętrze ziemi i jasnym płomieniem świecą ukryte w nim skarby. Woda w źródłach, potokach i rzekach zmienia się na chwilę w wino i miód, a nawet płynne złoto. Wtedy też srebrną gwiazdką zakwita kwiat paproci (dopiero w późniejszych legendach „przeniesiony” na noc świętojańska). W noc wigilijną nawet wyschła zawsze Róża Jerychońska otwiera swój kielich. Tej nocy pod śniegiem rozkwitają cudownie pachnące kwiaty, a drzewa owocowe zakwitają w sadach i od razu, tej samej nocy wydają owoce.

Ptaki rozmawiają wtedy ludzkim głosem. Mówią także zwierzęta domowe, krowy, konie. Pszczoły w ulach budzą się z zimowego snu, a zatopione dzwony na dnie zamarzłych jezior głucho skarżą się i jęczą. Nawet martwe kamienie ożywają i obracają się wokół własnej osi. Jednym słowem przez całą przyrodę przebiega tajemniczy dreszcz i wszystko zlewa się w mistycznym zapamiętaniu.

Takie były dawne wierzenia. Bieda człowiekowi, co wiedziony próżną ciekawością usiłowałby zerwać zasłonę z tajemnic tej niezwykłej nocy. W tradycji ludowej

zachowało się mnóstwo opowieści o śmiłkach pochłoniętych przez źródła, z których chcieli zacerpnąć wina, o gospodarzach, którzy od własnych wołów usłyszeli wyrok śmierci podsłuchując ich tajemną rozmowę. O zabubionych na zawsze, którzy wybrali się szukać kwiatu paproci.

Kościół katolicki zwalczając w ciągu wieków pozostałości pogańskich wierzeń był tolerancyjny wobec ludowych zwyczajów świątecznych i obrzędów, do których lud był szczerze przywiązany. Po upływie bardzo długiego czasu kościół, działając z wielką cierpliwością, nadał dawnym zwyczajom nowy sens. Przyjął dawne formy i wypełnił je własną treścią.

Wigilijny ogień

Bardzo starą tradycją jest ogień w dniu wigilijnym. W wielu okolicach ogień w piecu podtrzymywano przez całą noc, aby zziębnięte dusze zmarłych mogły się przy nim ogrzać. Obecność zmarłych nadawała temu zimowemu wieczorowi szczególnie uroczysty charakter. Niepoznanowanie tego wieczoru - według starych wierzeń - mogło spowodować wszelkie nieszczęścia. Wierzono bowiem, że jaka wigilia, taki cały rok.

Postna uczta

Od niepamiętnych czasów, od słowiańskich uczt zadusznych, kolacja wigilijna składała się z potraw postnych, co dało wyraz staropolskiej nazwie - postnik, pośnik. W miarę upływu czasu zaczęła się przyjmować nazwa wigilia. Pochodzi ona od łacińskiego słowa „vigilare” - czuwać, „vigilia” - czuwanie. Pierwotnie słowo to znaczyło: straż nocna, nocne czuwanie.

Do tradycji wigilijnych należy, aby do wieczerzy zasiadała parzysta liczba osób, ponieważ nieparzysta liczba uczających wróżyć miała rychłą śmierć jednego z biesiadników. Najbardziej obawiano się liczby 13, uważanej za złowieszczą przy wieczerzy w Ogrójcu, gdzie Chrystus siadł do stołu z 12 apostołami. Jeżeli w gronie rodziny i siadających razem domowników liczba osób była nieparzysta, to dawniej zapraszano do stołów szlacheckich kogoś ze służby lub czeladzi, a chłopci i mieszczanie zapraszali chętnie na wigilię żebraków, także na pamiątkę tego, że Chrystus jadł sosem z ubogimi. Przy stole siadano zwykle według wieku, aby jak mawiano „tymże umierać porządkiem”.

Wieczera wigilijna rozpoczynała się zawsze wspólną modlitwą i do końca miała charakter uroczysty i poważny. Nikomu oprócz gospodyni nie wolno było wstawać od stołu, ani nawet rozmawiać. Jedzono w milczeniu, zachowywano uroczysty spokój.

Jeszcze w XIX wieku na wsi wieczerzę wigilijną spożywano z jednej, pięknie zdobionej, glinianej miski, którą stawiano na oplatku. Jeżeli oplatek przykleił się do miski, wróżyło to dobry urodzaj zboża, z czego zrobiona była potrawa.

Do wieczerzy wigilijnej zasiadano, gdy na niebie ukazała się pierwsza gwiazda. Trzymano się zasady, że wszystkie jedzenie musi być na stole, gdyż nie wolno odchodzić od stołu. „Kto we wiliję od stołu odejdzie przed zakończeniem wieczerzy, ten umrze i drugiej wieczerzy wigilijnej nie doczeka.”

Pósmaruj zęby czosnkiem

Było również mnóstwo innych przesądów. I tak wierzono, że kto w wigilię kichnie, ten będzie zdrowy przez cały rok. Myto się dokładnie przed wieczerzą wigilijną, aby zabezpieczyć się od „bolaków” (wrzodów). Wodę, w której się myto, wynoszono poza granice domu. Po porannej modlitwie pocierano sobie zęby czosnkiem wierząc, że przez cały rok nie będą bolały. Jabłka jedzone przy wieczerzy wigilijnej miały zapobiegać bólowi gardła, a orzechy - bólowi zębów.

W wigilię Bożego Narodzenia należało przed zmrokiem przynieść węgiel, wodę, drzewa na całe święta, gdyż - jak wierzono - kto coś wnieśnie po wieczerzy do domu, temu wszystko myszy zjedzą. Po wieczerzy wigilijnej nie należało już robić nic, nawet czyścić butów. Wszyscy

starali się zatem wrócić w wigilię wcześniej do domu, żeby sprzątnąć całe gospodarstwo, nakarmić bydło. Cały dzień starano się spędzić w spokoju i wesoło, gdyż wróżyło to szczęście i pomyślność w przyszłym roku.

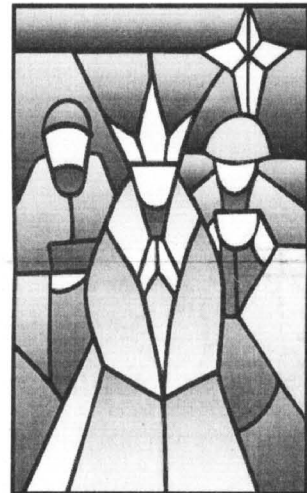
Kult drzewa

Inna grupa obrzędów wigilijnych, mających początki w prastarych zwyczajach pasterskich i rolniczych Słowian pochodzi od kultu drzewa. Według wierzeń ludowych świerk, jodła i sosna zawierają w sobie życiodajne moce i mają niezwykle właściwości. Echo tych wierzeń widać do dziś w naszych obyczajach choinkowych. Szacunkiem otaczano jednak wszystkie drzewa. Po wieczerzy wigilijnej wchodziło do sadu, potrąszano drzewami budząc je na urodzaj. Gospodarze pukali w drzewa obuchem siekiery, grozili drzewom pytając: „Będziesz rodziło, czy nie będziesz rodziło?” Domownicy natomiast przyrzekali w imieniu drzew bogaty urodzaj.

Gospodini pieką chleb w wigilijny dzień, nie myjąc rąk od ciasta wychodziła do sadu, podchodziła do drzew mało urodzajnych i obejmując je rękami oblepionymi ciastem prosiła: „ródźcie”. Popowrocie z pastyki wшысьce domownicy szli do sadu i potrąszając drzewami mówili: „obudźcie

się, bo narodził się Jezus Chrystus”. To tylko niektóre z pradawnych zwyczajów i obrzędów. Jak widać tworzą one niezwykłą i skomplikowaną mozaikę.

ja

„obudźcie się, bo narodził się Jezus Chrystus”. To tylko niektóre z pradawnych zwyczajów i obrzędów. Jak widać tworzą one niezwykłą i skomplikowaną mozaikę.

ja

PAJERWERKI

PETARDY - RAKIETY - RAKIETKI
HURT - DETAL (dla odbiorców hurtowych wysokie rabaty)

**SYLWESTER TUŻ, TUŻ!
CZAS POMYŚLEĆ O ZABAWIE!**

Jesteśmy najstarszą firmą w Kwidzynie oferującą artykuły pirotechniczne.

ZAUFAJ NASZEMU DOŚWIADCZENIU

Kwidzyn, ul. 15 Sierpnia 12

Nim w dłonie swe oplatek weźmiesz, wiedz iż ja łamiąc się nim z Tobą chcę zawrzeć moc życzeń swych. Tych płynących od serca. Tych płynących od Dzieciny Malej. Niech anieli mili prowadzą Cię po drogach przygody Bożej. Niech Dziecina Miła uczyni w Tobie pokój swój, aby z niego rosło w Tobie Boże miłowanie.

ks. Czesław Pachalko

POTRAWY WIGILIJNE A TRADYCJA

Chyba nawet małe dzieci wiedzą, że potrawy wigilijnych powinno być dwanaście.

Potrawy w liczbie dwunastu to ukłon w stronę apostołów, których również było dwunastu. Wielu z nas zdziwi się zapewne, że

według tradycji liczba potraw, które znajdują się na wigilijnym stole, powinna być nieparzysta. Dawniej wierzono, że zapewni to

urodzaj w przyszłym roku. Zwyczaj próbowania wszystkich potraw nawiązywał do przekonania, że tylko wówczas nie zabraknie ich podczas kolejnej kolacji wigilijnej.

op. ap

STAROPOLSKIE ZWYCZAJE

Okres Bożego Narodzenia, tak jak większość świąt, obfitował niegdyś w szereg obyczajów, o których dziś już się nie pamięta. Zwyczaje te były odmienne w różnych regionach kraju.

Mazowszanie dzieliли się resztkami z wigilijnej wieczerzy ze zwierzętami. Wierzono bowiem, że o północy odezwą się one ludzkim głosem. Liczono zwłaszcza na bydłką, które ponoć miały otrzymać dar ludzkiej mowy w nagrodę za towarzyszenie świętej rodzinie podczas narodzin Mesjasza.

Mieszkańcy Warmii i Mazur ciągnęli słomki spod obrusa. Życie lekkie gwarantowało wyciągnięcie słomki prostej, natomiast trudnego żywota mogli się spodziewać ci, którzy trafili na słomkę pokrzyżowaną.

Kult zmarłych krewnych objawiał się w świątecznym okresie na Podlasiu, gdzie jedzenie stawiano w pobliżu pieca. Wokół sypano popiół oraz piasek. Pozwalało to na rozpoznanie, czy ktoś przyszedł w odwiedziny.

op. ap

Serdecznie dziękujemy
Czytelnikom, Firmom i
instytucjom za życzenia
świąteczne i noworoczne.
Redakcja

Tylko jedna taka noc - sylwester

W sylwestra wszystkie panie chcą wyglądać pięknie i niepowtarzalnie, szczególnie te, które będą bawić się na balu. Tej nocy można pozwolić sobie na szaleństwo zarówno w stroju, fryzurze, jak i makijażu. Co jednak zrobić, aby staranny i dopieszczony makijaż przetrwał do rana? Oto kilka rad:

- zanim zaczniesz się malować i przed wyjściem z domu, przetrzyj twarz kostkami lodu zawiniętymi w miękką, suchą folię. Zimno zamyka pory, napręża skórę i znakomicie utrwała makijaż,
- użyj kosmetyków odpornych na pot, kurz i dym, czyli wodoodpornych tuszów, cieni do oczu, trwałych szminek i korektorów do poprawek,
- jeżeli masz suchą cerę, po kilku godzinach balu puder lub cień do powiek mogą się zwarzyć pod oczami i osadzać w zmarszczkach. Nie należy rozcierać tych osadów, tylko zwilżonymi opuszkami palców ponaciskać lekko skórę dolnych powiek; gdy masz tłustą cerę, w dniu balu nie stosuj kremu pod oczy,
- chusteczka higieniczna położona na twarz i spryskana wodą z rozpylacza odświeża i działa jak filtr, wyciągając z twarzy dym papierosowy.

Pamiętaj!

W dniu balu:

- nie rób zabiegów oczyszczania twarzy w gabinecie kosmetycznym ani nie wyciskaj wyprysków lub zaskórników w domu; mogą pozostać plamki i ranki, których nie ukryjesz pod żadnym fluidem ani korektorem,
- nie depiluj brwi, gdyż mogą powstać zacerzwienia i opuchlizna,
- nie maluj się rano ani w ciągu dnia, daj twarzy odpocząć,
- nie używaj nie wypróbowanych wcześniej kosmetyków,
- nie farbuj włosów w ostatniej chwili, szczególnie po użyciu ciemnych farb pozostają na nasady włosów plamy lub zacerzwienia.

ja

Wszystkiego najlepszego,
zdrowia, szczęścia oraz
powodzenia w życiu
z okazji Świąt Bożego
Narodzenia
i Nowego Roku
wszystkim swoim
Klientom życzą
właściciele oraz
pracownicy

MULTIHURT

S.C. MULTIHURT

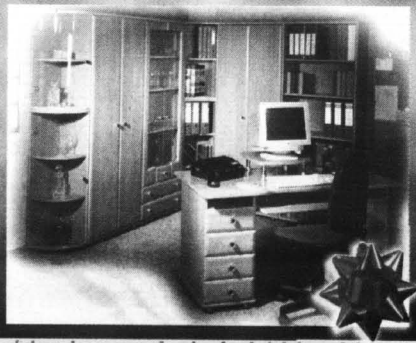
20041

SALON MEBLOWY

SYNAK
MEBLE

Kwidzyn, ul. Toruńska 36, tel. 055 279 50 38

- MEBLE TAPICEROWANE
- MEBŁOŚCIANKI
- KOMPLETY WYPOCZYNKOWE
- ZESTAWY SYPIALNE
- MEBLE MŁODZIEŻOWE
- MEBLE KUCHENNE
(również na zamówienie)
- MEBLE BIUROWE
- MEBLE ŁAZIENKOWE

RABAT dla wszystkich, którzy
od 1 listopada '98 do
30 stycznia '99 otrzymali,
otrzymają lub wprowadzili się
do nowego mieszkania*

*Dotyczy również lokatorów TBS oraz nowego bloku spółdzielczego przy ul. Staszica. Przy zakupie należy okazać decyzję przyznania mieszkania lub inny dokument.